Mireasa dezgolită

URMATĂ DE POST-SCRIPTUM

Colecţie coordonată de

Magdalena Mărculescu Pascal Bruckner

Editori:

Silviu Dragomir Vasiledem. Zam (irescu

Director editorial:

Magdalena Mărculescu

Coperta:

Faberstudio

Foto copertă: e Paul Simon/cultura/Corbis/Photoland

Director producţie:

Cristian Claudiu Coban

Redactor:

Domnita Drumea

DTP:

Răzvan Nasea

Corectură:

Rodica Petcu Lorina Chiţan

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României

GEMMELL, NIKKI

Mireasa dezgolită / Nikki Cemmell; trad.: Laurenţiu Dulman. Bucureşti: Editura Trei, 2013 ISBN 978 – 973 –

707 – 730

I. Dulman, Laurenţiu (trad.)

821.111 (31 = 1351

Titlul original: The Bride Stripped Bare Autor: Nikki Cemmell

Copyright e 2003 by Nikki Cemmell

Prezenta ediţie s-a publicat prin acord cu David Godwin Associates, London

Copyrighte Editura Trei, 2013 pentru prezenta ediţie

C.P. 27 – 0490, Bucureşti Tel. /Fax:» 4 021300 60 90 E-mail: comenziedituratrei. Ro www edituratrei. Ro

Stimate domnule, îmi iau libertatea de a vă trimite acest manuscris, care sper că vă va trezi interesul.

A fost scris de fiica mea, care a dispărut în urmă cu douăsprezece luni. Maşina ei a fost găsită pe vârful unei stânci din sudul Angliei, dar trupul nu i-a fost descoperit nici până în ziua de azi. După ample interogatorii cu mai mulţi apropiaţi ai ei, poliţia a ajuns la concluzia că fata mea s-a sinucis, drept care cazul a fost închis. Sunt şi unii care cred că fiica mea şi-ar fi înscenat dispariţia. Însă nu sunt sigură de niciuna dintre cele două ipoteze, iar această incertitudine îmi macină sufletul.

Înainte să dispară, lucra la definitivarea unei cărţi. Am

găsit-o pe laptopul ei, când mi l-a înapoiat poliţia. Din câte ştiu, sunt singura persoană căreia îi spusese la ce lucra – este vorba despre viaţa secretă a unei femei căsătorite. Fiica mea dorea să-şi păstreze anonimatul, întrucât voia să scrie cu o sinceritate totală; se temea că, dacă şi-ar fi pus numele pe carte, ar fi fost înclinată să se cenzureze. De asemenea, voia să-i protejeze pe cei apropiaţi – şi pe ea însăşi.

Citindu-i manuscrisul cu speranţa că am să găsesc un motiv pentru dispariţia sa, am simţit că viaţa ei se deschide în faţa mea ca o floare. Cât de multe lucruri n-am ştiut. Cât de multe lucruri n-am vrut să ştiu. Din multe puncte de vedere, era o adevărată străină pentru mine şi totuşi îmi era persoana cea mai apropiată.

Mărturisesc că primul meu impuls a fost să şterg cartea şi să uit de ea, dar a trecut mult timp de la dispariţia fiicei mele şi, deşi n-am încetat să sper că într-o bună zi voi ridica receptorul şi îi voi auzi vocea, simt că acum e de datoria mea să încerc să găsesc un editor pentru cartea ei. Cred că îşi dorea foarte mult s-o publice. În fond, tot ce mi-am dorit a fost ca fata mea să fie fericită.

Aşadar, iată *Mireasa dezgolită.* Vă mulţumesc pentru timpul acordat.

Pentru soţul meu. Pentru toţi soţii

Partea 1

Am impresia că, undeva în adâncul tău, se ascunde cineva pe care nimeni nu-l cunoaşte.

alfred hitchcock şi thornton wilder, *îndoiala*

Lecţia 1

onestitatea are o importanţă capitală

Soţul tău nu ştie că scrii aceste pagini. E foarte uşor s-o faci chiar sub nasul lui. Probabil la fel de uşor pe cât ar fi să faci dragoste cu altcineva. Dar nimeni nu va şti vreodată cine eşti şi nici ce ai făcut, pentru că întotdeauna ai fost considerată o soţie fidelă.

Lecţia 2

*

apa rece stimulează şi întăreşte nervii i i

O lună de miere. Un ţinut străin.

În timp ce te supui ritualului sexual, îţi aminteşti ziua în care ai descoperit apa – aveai şapte ani. Era prima oară când intrai într-un bazin de înot; acolo unde ai crescut tu, nu era niciunul. Îţi aminteşti o vacanţă de vară şi apa care ţi se ridica pe pântece pe măsură ce înaintai cu grijă în bazin, şi urcuşul senzaţiei de răcoare, şi respiraţia tăiată,

şi nodul din stomac, şi pe mama ta, care mergea cu spatele înaintea ta, zâmbind şi momindu-te şi întinzându-ţi mâinile, dar depărtându-se mereu de tine. Apoi, dintr-odată, începi să pluteşti, iar apa din bazin, pe care o simţi ca pe un hăţiş de funii, îţi susţine pântecele şi picioarele – e musculoasă şi parfumată şi mătăsoasă, iar amintirea ei este la fel de intensă ca primul sărut.

Cât priveşte prima oară când ţi-ai tras-o, ei bine, îţi aminteşti sunetul degetelor lui frecându-te între picioare, dar, în rest, mai nimic. Nici măcar numele nu i-l mai ţii minte.

Lecţia 3

să *[aci patul cum trebuie este o datorie casnică foarte importantă* în noaptea din Marrakech, în luna ta de miere amânată, ciripitul păsărilor răsună precum pocnetele şi sfârâiturile unei bucăţi de grăsime în tigaie. Încă e întuneric, dar păsările au preluat dintr-odată ştafeta de la broaşte, ca şi când un dirijor le-ar fi făcut semn cu bagheta. Te-a trezit chemarea la rugăciune a muezinului şi nu poţi adormi la loc, îţi vine să deschizi larg uşile de sticlă şi să inspiri miresmele ciudatei dimineţi deşertice. Dar, dacă o vei face, Cole – soţul tău – se va trezi şi te va dojeni.

Aşa că duci mâna pe şoldul lui şi îi savurezi somnul, mirosul său dulce şi acru, şi zâmbeşti uşor în întuneric. Îi adulmeci aroma cefei cu vârful nasului.

Nu ai iubit pe nimeni aşa cum îl iubeşti pe el.

Te strecori pe balcon. E foarte cald – cel puţin douăzeci şi opt de grade. Întâmpini puzderia de stele cu un zâmbet fascinat, ca de copil, întrucât, la Londra, din pricina strălucirii portocalii a stâlpilor de iluminat, nu poţi vedea stelele şi abia îţi poţi da seama când e lună plină. Florile nopţii îşi împrăştie miresmele: bougainvillea, hibiscusul şi magnoliile stau nemişcate în umbra nopţii. Îţi tresaltă

inima de bucurie. Cole te strigă pe un ton rugător şi te strecori înapoi în cameră, iar braţele lui se înfăşoară în jurul tău şi te strâng cu putere.

Picioarele ţi se eliberează de sub cearşafurile încinse şi, ca de obicei, trec peste marginea patului, în căutarea aerului răcoros.

Lecţia 4

foarte puţini oameni au mulţi prieteni; felul în care e folosit de obicei cuvântul **prieten îl** *face să nu mai aibă niciun sens* în ziua de dinainte să pleci spre Marrakech, doamna Theodora White îţi spune că în viaţa ei nu e niciun pic de pasiune – pentru nimic. Mărturisirea e un şoc puternic pentru tine, dar ea îţi îndepărtează îngrijorarea cu un zâmbet şi cu un gest nonşalant al mâinii. Îşi ia un fir de tutun de pe limbă şi dă capul pe spate, înghiţind ultima gură din paharul ei de vin alb răsuflat. Ea pare să fi avut dintotdeauna treizeci şi cinci de ani, dar tu încă nu te-ai format definitiv, nu ai devenit un adult osificat. Şi tu eşti trecută de treizeci de ani, dar tot îţi place să calci în bălţi şi să cânţi fals prin casă, ca şi cum în tine ar sta pitită o fetiţă care refuză să moară.

În toată viaţa mea, singura pasiune pe care am trăit-o a fost cea pentru Iisus, îţi spune Theo. Când aveam

unsprezece ani. Avea legătură cu şoldurile lui.

A fost exmatriculată din şcoala confesională întrucât maica stareţă a hotărât că avea asupra colegelor ei o influenţă mai mare decât călugăriţele. Theo are multe astfel de poveşti. Tu nu ai. Apropiaţii îi spun Diz. Întotdeauna îşi rulează ţigări dintr-o tabacheră de argint tocită, ceea ce îi sporeşte şarmul, la fel ca faptul că pare tot timpul în călduri. Prietena ta are forme generoase şi mature şi poartă sutien mărimea D. Este una dintre acele femei care dau impresia că au parte din plin de toate plăcerile vieţii: mâncare, aer curat, sex, râs, iubire. Când te afli în preajma lui Theo, te simţi spălăcită, ca o frunză lăsată prea mult timp în apă, rămasă fără culoare şi fără viaţă.

Însă nu o invidiezi, pentru că ştii prea multe despre ea. E cea mai veche prietenă a ta, o iubeşti de când aveai treisprezece ani. Nu-ţi dai seama de ce e atât de tulburător să afli că din viaţa ei lipseşte pasiunea; poate pentru că, prin comparaţie, în pragul lunii de miere, viaţa ta pare scăldată în iubire. După ce ieşi din bar şi porneşti spre casă, te gândeşti la asta şi zâmbeşti – nu te poţi abţine: mergi pe stradă cu un zâmbet larg pe faţă.

Lecţia 5

e absolut necesar să te speli zi de zi la subsuori şi *între picioare*

Ai râs cu Theo de soţul tău, care întotdeauna doarme în tricou şi boxeri, chiar şi atunci când e foarte cald. Şi care nu apreciază senzaţia catifelată a pielii pe piele, mirosul şi căldura trupurilor. Pieptul gol al unui bărbat te poate umezi în câteva clipe. Nu ai folosi niciodată expresia asta cu el: *mă umezesc.* Dar o foloseşti cu Theo. Gole ar fi îngrozit dacă ar afla cât de multe ştie prietena ta.

Adori să-ţi aşezi palma pe pieptul lui Gole când stai întinsă în pat, să-ţi lipeşti trunchiul de curbura spatelui său musculos. Adori mirosul lui când încă nu s-a spălat şi senzaţia catifelată de la subsuorile lui. Dacă ar şti, ar spune că e *indecent.* Uneori, când sunteţi în pat, Cole nu-ţi dă voie să stai cu mâna pe pieptul lui, ţi-o îndepărtează. Alteori, te lasă să o ţii acolo. Iar alteori, ţi-o imobilizează cu mâna lui, prinzând-o ca într-o capcană, şi, când încerci s-o retragi, o strânge mai tare, iar încercarea de a o smulge din strânsoarea lui se transformă într-un joc.

Dar numai tu chicoteşti în semiîntuneric.

Lecţia 6

f

fetele trebuie să fie foarte atente

De ce îţi pui şosetele, întrebi tu.

Pentru că mă întorc în cameră, iubire.

Dar abia am ajuns, măgăruş. Nici nu ţi s-a uscat slipul.

Ştiu, dar am o întâlnire foarte importantă cu televizorul. Vii şi tu?

Nu, mai stau.

Te simţi vinovată că spui nu, întrucât Cole are mare nevoie de tine, iar nemulţumirea lui este evidentă – seamănă cu bosumflarea unui băiat. Dar simţi că pielea ta absoarbe lumina intensă a Marocului la fel cum absoarbe deşertul apa ploii, simţi că se descătuşează ceva în adâncul tău. Aici, lumina te izbeşte, în Anglia, te mângâie. Pielea şi ochii lui Cole se feresc din calea ei; pielea lui e foarte albă, aproape translucidă; preferă să stea înăuntru, mult timp. Nu doar în vacanţe, ci şi la Londra. Se izolează din obişnuinţă. Stă mult la serviciu, sau în faţa televizorului, sau în baie. Poate sta pe closet trei sferturi de oră, ba chiar şi mai mult; dacă te aşezi lângă el pe canapea, se ridică şi ia loc pe fotoliu, fără ca măcar să-şi dea seama ce face, iar dacă îţi pui mâna între picioarele lui când sunteţi în pat, ţi-o dă la o parte. De cele mai multe ori, doarme cu spatele arcuit spre tine.

Şi totuşi, chiar şi atunci când e departe de tine, are nevoie să te ştie undeva în preajmă: ţi-a spus că eşti viaţa lui. Îţi place ferocitatea nevoii lui, îţi place să te ştii dorită atât de mult. Gole e singurul bărbat de care eşti atrasă şi cu care poţi vorbi fără să te temi că, în mijlocul conversaţiei, s-ar putea instala o tăcere ca o autostradă goală. Sau că ai putea spune ceva caraghios şi surprinzător, sau că ar putea să-ţi tremure buza ori să te înroşeşti. Trupul tău stă supus în preajma lui Gole, întrucât simţi că deţii controlul, că te poţi relaxa. E unul dintre motivele pentru care te-ai căsătorit cu el. Faptul că te simţi în largul tău împreună cu el, că nu trebuie să te prefaci prea mult, că poţi fi aproape tu însăţi. Nimeni altcineva nu are voie să se apropie atât de mult de tine.

Lecţia 7

dansează din răsputeri

Degetul tău mare de la picior e sărutat cu indulgenţă când, întinsă pe şezlong, dai mâinile pe spate ca o divă şi declari că mai rămâi un pic pe marginea piscinei. Deocamdată, nici Cole, nici tu n-aţi văzut nimic din oraşul în care staţi, deşi aţi ajuns aici de patru zile. Theo te-ar dojeni pentru asta, dar căsătoria te-a moleşit, ţi-a amorţit curiozitatea. Mulţimea de bărbaţi cu robe şi femei cu văl

de la aeroport, munţii de bagaje, ţipetele copiilor şi mitralierele gardienilor au fost copleşitoare, aşa că amândoi preferaţi să rămâneţi adăpostiţi o vreme în hotel. Care seamănă cu cel din *The Shining:* coridoare largi, în stil art deco[1], un hol suprarealist de pustiu şi nostalgia unei decadenţe de mult pierdute. Un bastion al colonialismului francez, care acum e frecventat de europeni bogaţi, însă nu suficient de mulţi cât să-i umple spaţiile vaste. Nu se vede niciun musulman. Poate li se pare un hotel prea caraghios sau neprimitor, sau ciudat, dar n-am pe cine să întreb.

Altă dată, ai fi căutat răspunsuri, altă dată, erai plină de curiozitate. Acum, eşti prea lipsită de vlagă să-ţi mai pese, te-a cuprins o delicioasă indiferenţă. Stai pe marginea piscinei, cu degetele în apa rece, şi îţi aduci aminte ce ai citit în *Times* cu o zi înainte, anume că cei mulţumiţi sunt rareori cuprinşi de imboldul de a gândi. Zâmbeşti – şi ce dacă? –, apoi îi faci semn chelnerului să-ţi aducă încă un Bellini[2]. Adori acest cocteil. E prima oară când îţi permiţi luxul să leneveşti şi să bei patru Bellini la rând.

În grădina hotelului, un măgar trage o căruţă cu

---

1 Art deco: stil arhitectonic şi decorativ din primele patru decenii ale secolului al XX lea.

2 Cocteil preparat din vin spumos şi piure de piersici.

buruieni pe o alee mărginită de trandafiri. Un bărbat îl loveşte plictisit cu biciul, în sfârşit, ai văzut ceva specific locului. Ar trebui să faci o fotografie.

Lecţia 8

i

e treaba soţiei să facă fericită casa soţului ei i

Aerul greu şi fierbinte al nopţii rămâne nemişcat până la asaltul broaştelor şi al păsărilor, iar ochii tăi sunt închişi, dar simţi privirea lui Gole, îi simţi lăcomia şi ţi se pune un mic nod în gât. Relaţia voastră e minunată – foarte lejeră din multe puncte de vedere, cu excepţia sexului.

Dar nu pentru asta te-ai căsătorit cu el.

O limbă umedă şi grea îţi atinge pleoapa. Gole dă la o parte cearşaful îndărătnic care e înfăşurat în jurul picioarelor tale şi te înghionteşte insistent cu genunchiul între coapse. Vrea să facă dragoste în termenii lui, ceea ce nu se întâmplă des. De obicei, faceţi sex dimineaţa, profitând de erecţia lui de după trezire. Deseori, penisul lui Cole nu e suficient de tare, ca şi când s-ar gândi la altceva. Nu ejaculează foarte des. De multe ori, renunţaţi amândoi înainte să ajungă la orgasm şi de fiecare dată te simţi uşurată. Te întrebi dacă nu cumva Cole are o afecţiune care îl face să ejaculeze atât de târziu, sau dacă are un

libido scăzut – sau dacă e pur şi simplu obosit. La fel ca tine.

În timp ce Cole e deasupra ta pe acest pat mare de hotel, te uiţi la cifrele schimbătoare ale ceasului cu radio de pe noptieră, ce marchează trecerea minutelor, şi îţi aminteşti de Marilyn Monroe, care a spus cândva: *Nu cred că o fac aşa cum trebuie;* ai citit-o acum ceva vreme într-un ziar, cu uimire şi uşurare – deci mai e cel puţin o persoană care simte asta, şi ce persoană! Nu ştii dacă soţul tău o face aşa cum trebuie şi nu ştii ce înseamnă *cum trebuie.* Theo sigur ştie, pentru că e terapeut sexual; are un cabinet discret în Knightsbridge[3] şi o rubrică într-o revistă duminicală. Bănuieşti că vă găseşte pe amândoi caraghioşi, inocenţi şi simpatici. Cole şi cu tine n-aţi făcut niciodată dragoste de două ori la rând, nici n-aţi dărâmat veioza de pe noptieră, nici nu v-aţi tras de păr în toiul pasiunii. Ai putea spune că, atunci când faceţi dragoste, sunteţi *îngrijiţi.*

Stai întinsă pe pat, cu Cole deasupra ta, şi cifrele ceasului cu radio se schimbă prea greu. În adâncul tău s-a strecurat o îndoială: nu faceţi dragoste suficient de des. Ai citit în revistele pentru femei articole despre cât de des

3 Cartier exclusivist din centrul Londrei.

face amor un cuplu obişnuit şi de fiecare dată ţi s-a părut foarte mult. Dar nimeni nu e complet sincer când vine vorba despre sex.

Treisprezece minute trecute după miezul nopţii. Cole şi-a dat drumul. E ceva neobişnuit. Îşi împrăştie sperma pe sânii şi obrajii tăi, lovindu-te uşor pe frunte cu mădularul, ca şi când ar vrea să te aţâţe. E mulţumit. Şi tu eşti mulţumită. Poate că de data asta a fost bine. Cole aprinde veioza de pe noptieră să examineze petele de pe cearşaf şi de pe haine; întotdeauna face asta, vrea să cureţe sperma cât mai repede, urăşte murdăria şi dezordinea.

Îi apropii faţa de a ta. E surprins de îndrăzneala ta, vrea să se retragă, dar îl ţii ferm, pentru că îţi aminteşti cum l-ai văzut mergând pe coridor şi cum te-ai uitat la el, iar inima ţi s-a umplut de iubire ca un burete vechi şi uscat care a fost scăpat în cadă. Când soţul tău te cuprinde în braţe, te simţi ca în paradis, ca într-un port, unde te poţi adăposti de zbuciumul lumii. Trebuie să recunoşti, e ce ţi-ai dorit dintotdeauna, un refugiu – un clişeu.

Lecţia 9

prevenirea risipei – o datorie înainte să-l găseşti pe Cole, nu mai făcuseşi amor de patru ani. E greu, îi spuneai lui Theo, e foarte greu. Au fost multe aniversările şi revelioanele după care te-ai băgat singură în pat, fără nimeni alături de tine. Iar când mergeai la nunţi, simţeai cum îţi dau lacrimile – acele înţepături discrete în ochi – ori de câte ori toate cuplurile se ridicau să danseze. Uneori, te simţeai ca şi când ai fi avut inima presărată cu mici crăpături, la fel ca farfurioarele vechi ale bunicii. Iar uneori, priveliştea unui cuplu râzând în parc într-o după-amiază de sâmbătă îţi făcea inima ţăndări. Pentru tine, cuplurile tinere, formate cu ani în urmă, erau fascinante, antipatice, inaccesibile. Care era secretul lor? Ajunseseşi la stadiul în care nu te mai puteai imagina într-o relaţie plină de iubire.

Theo te prevenise că orice persoană care trăieşte singură mai bine de trei ani devine ciudată şi egoistă şi trebuie readusă cu forţa în lume. Ţi-a zis că trebuie să intervină. Dar i-ai spus că nu, că nu mai puteai fi ajutată, deja te convinseseşi de asta. Toată viaţa ai fost părăsită: părinţii tăi au divorţat când erai mică şi n-ai nutrit niciodată speranţa că cineva va avea grijă de tine, că va

rămâne alături de tine.

Dar apoi a apărut Cole Mccain.

O veche cunoştinţă din facultate, un prieten, doar atât. Într-o vară, aveai grijă de o casă din Edinburgh pe perioada festivalului, iar el te-a întrebat dacă poate să stea şi el acolo o vreme – erau câteva spectacole pe care voia să le vadă. Îţi aminteşti cum l-ai condus spre camera lui, dormitorul unei fetiţe, cu pat îngust şi o pătură în carouri roz. Îţi aminteşti şi privirea lui ezitantă.

Cred că ar fi mai bine să dormi cu mine, în patul cel mare, ai spus tu.

În principiu, eraţi doi prieteni care trebuiau să doarmă împreună de dragul comodităţii. Amândoi aţi avut grijă să vă luaţi pijamalele pe voi. Dar apoi, degetele sale ţi-au atins brusc pielea, asemenea unui firişor de apă într-o zi înăbuşitoare de vară. Ai avut o senzaţie ciudată, te-ai întors spre el şi v-aţi sărutat. Cole şi-a dat jos pijamaua, repede, apoi şi a ta a avut aceeaşi soartă, şi ceva a pus stăpânire pe tine, te-ai lăsat purtată de val. După o săptămână, amândoi vă înfăşuraţi în cearşafuri ca într-un cocon şi cădeaţi chicotind din pat. După doi ani, v-aţi căsătorit.

Am ştiut-o de ani de zile, gâsculiţă ce eşti, ţi-a spus

Theo cu bucurie, privind lucrurile în retrospectivă. Era atât de evident.

Eu nu mi-am dat seama.

A fost nevoie de mult timp până să-ţi vină mintea la cap. Obişnuiai să te culci cu bărbaţi cu care nu erai în largul tău, în încercarea de a te simţi bine cu ei; şi te-ai căsătorit cu bărbatul alături de care ai uitat de tine.

Şi totuşi, a existat un moment de îndoială, când ai probat rochia de mireasă şi ai fost înghiţită cu totul de faldurile ei de tul şi mătase sidefie. Dar a fost un moment trecător şi bineînţeles că totul a meritat, întrucât ai scăpat de crăpăturile inimii şi de înţepăturile din ochi pricinuite de cuplurile vesele din după-amiezile de sâmbătă.

Lecţia 10

hainele care vin în contact cu pielea trebuie spălate des

Bărbaţi cu care te-ai culcat. Cei pe care îi ţii minte cel mai bine: Cel care iubea femeile. Cel care nu-şi dădea jos şosetele niciodată. Cel cu mâini atât de mari, încât păreau să fie în trei locuri în acelaşi timp.

Cel ale cărui atingeri te făceau să vibrezi, cel care părea că ştie foarte bine ce face – iar prin asta ieşea în evidenţă. Părea să nu-i placă decât dacă îţi plăcea şi ţie, în timp ce toţi ceilalţi nu se sinchiseau de asta. Te-a întrebat care

sunt fanteziile tale, dar nu ai avut curaj să-i spui. Pe atunci, nu aveai curaj pentru aşa ceva.

Cel care ţi-a trimis o poză polaroid cu pula lui foarte mare[4]. Dar pentru tine mărimea nu înseamnă mare lucru şi nu înţelegi de ce se face atâta caz pe seama ei. Preferi oricând un penis pe măsura ta unuia care e prea mare – nu vrei să te simţi spintecată.

Cel care spunea *ia-mă* când îşi dădea drumul şi care gemea ca şi cum s-ar fi scremut să se cace.

Cel care te gâdila în spatele genunchilor şi care te lingea pe faţă, care te obliga să-i înghiţi sperma sau ţi-o împrăştia pe păr, care era excitat de toate lucrurile care nu-ţi plăceau.

Cel care a spus da când – mai în glumă, mai în serios – l-ai cerut în căsătorie pe data de douăzeci şi nouă februarie. Te simţi stânjenită că a trebuit să-l ceri pe Cole Mccain. Ţi-ai dori să nu aducă vorba despre asta, dar o face, cu ironie, de multe ori.

Lecţia 11

---

4 îţi place grozav să scrii cuvântul *pulă;* dar a-1 pronunţa e cu totul altceva. Ba chiar eşti uşor stânjenită când trebuie să spui *vagin,* dar nu ştii ce alt cuvânt să foloseşti. Urăşti *păsărică,* nu ştii nicio femeie care să-1 folosească, iar *pizdă* întotdeauna ţi s-a părut că e folosit de bărbaţi cărora nu le plac foarte mult femeile. Ai vrea nişte cuvinte pe care femeile să le fi colonizat ele însele; poate că există, dar încă nu le-ai auzit. Şi totuşi, nu poţi spune *acolo jos* pentru tot restul vieţii.

o femeie pură şi *decentă trebuie să fie învăluită întotdeauna într-o reţinere sacră şi delicată i i*

Zori de zi.

O pasăre intră în cameră şi te trezeşti, speriată de fâlfâitul de deasupra capului, şi dai fuga în baie şi trânteşti uşa în urma ta, implorându-l pe Cole să facă ceva, repede. Pasărea pleacă în câteva clipe. Nu s-a izbit nebuneşte de oglinzi sau de ferestre. N-ai fi putut suporta una ca asta – ai văzut un astfel de episod când erai mică:

spaima, căderile pe podea, sângele foarte deschis la culoare, izbiturile sălbatice, ochii sticloşi.

Dar acum, camera e învăluită în linişte. Ieşi din baie şi îl săruţi pe Cole pe vârful nasului. Te cuprinde în braţe cu calmul celui care ştie că te posedă şi izbucneşte în râs: îi place să te vadă vulnerabilă. Şi să te înveţe lucruri noi. Nu te-ai uitat cu atenţie la un penis până să te căsătoreşti şi n-ai ştiut cum arată unul circumcis. Acum, te întrebi cum de ai avut atâţia parteneri, fără să te uiţi niciodată la ce au între picioare. Întotdeauna voiai să stingi lumina cât mai repede, pentru că niciodată nu ţi-a plăcut îndeajuns trupul tău, şi te ascundeai sub cearşafuri, şi ţi se părea necuviincios să studiezi prea atent anatomia unui bărbat: preferai contactul vizual şi atingerile. Cole te-a obligat să

te uiţi, încă de la început, te-a învăţat să te apropii. Îi place să-ţi conducă viaţa, s-o ghideze.

Şi îl laşi să creadă că reuşeşte să o facă.

Lecţia 12

§

fericirea noastră cea mai mare e mărinimia

Odată, Cole a adormit în tine. Râde când îşi aduce aminte; episodul i se pare erotic, caraghios şi alinător. A doua zi dimineaţă, în încercarea de a-ţi domoli indignarea, ţi-a spus că a adormi înăuntrul unei femei e semn al iubirii adevărate.

Ce? Şi ai clătinat din cap ca şi cum ai alunga o muscă. Asta înseamnă că bărbatul chiar se simte bine cu acea femeie, atât de bine încât poate adormi în timp ce face dragoste cu ea. N-aş putea face asta cu nimeni altcineva. Consideră-te privilegiată, iubire. Îhî, ai răspuns tu.

Îl iubeşti pe Cole aşa cum n-ai mai iubit pe nimeni. Calm. Dragostea ta nu scânteiază, ci mai degrabă străluceşte ca o lumânare. Îl iubeşti chiar şi când adoarme în timp ce face dragoste cu tine. La douăzeci de ani, nu iubeai calm. Era vremea iubirii lacome, pline de euforie şi spaimă, iar când spuneai *te iubesc,* întotdeauna te simţeai dezgolită; nu aveai niciodată sentimentul că iubirea este o

salvare. Acum, te întrebi uneori ce s-a întâmplat cu intensitatea tinereţii tale, când totul părea atât de viu, de disperat şi strălucitor. Din când în când, îţi imaginezi mâna unui vopsitor curăţând cu pensula liniştea traiului de acum şi înlocuind-o cu un strat de strălucire, incendiindu-ţi viaţa cu lumină.

Dar Cole... Când te cuprinde în braţe, îi simţi iubirea curgându-ţi prin vene calm, puternic şi adânc, precum un fluviu subteran. Îţi domoleşte agitaţia la fel ca o vecernie sau ca nişte ture de bazin după serviciu. Legătura dintre voi e foarte limpede: căsnicia voastră nu e perfectă, nici pe departe, dar ai ajuns la vârsta la care înţelegi că nu te poţi aştepta ca darul iubirii să fie perfect. Ai mult mai mult decât are multă lume. Decât Theo, de exemplu.

Prietena ta dragă, neliniştită şi plină de viaţă. Uneori, invidiez! din tot sufletul senzualitatea pe care o degajă casa ei plină de lumânări, lemn şi piatră, programul ei flexibil, masajele ei săptămânale, nenumăratele ei poşete. Dar îţi aduci aminte că nu e fericită şi că probabil nu va fi niciodată, iar asta e o mângâiere pentru tine. Pentru că, oricât de mult ar realiza şi ar obţine şi ar eclipsa pe toată lumea, niciodată nu pare mulţumită. Theo te-a învăţat că oamenii care strălucesc mai puternic decât cei din jur par

condamnaţi la nemulţumire, ca şi când ar fi pedepsiţi că tânjesc după o viaţă mai plină de lumină. Am fost trântită la pământ de atâtea maşini, că nici nu le mai ţin minte numerele de înmatriculare, ţi-a spus ea odată.

Multora le e teamă de Theo, dar ţie nu ţi-a fost niciodată, şi poate tocmai de aceea sunteţi atât de apropiate. Toate stridenţele personalităţii ei sunt o mască, iar în rarele ocazii când şi-o dă jos, rămâi şocată de cât de vulnerabilă e în adâncul ei.

Lecţia 13

să mergi într-un loc unde nu ţi-ar plăcea să vină şi cel mai bun şi mai devotat prieten al tău nu poate fi o distracţie acceptabilă

Ţine-mă de mână, spune Cole, conducându-te prin mulţimea din Marrakech, învăluită în lumina crepusculului. Niciunul dintre voi nu cunoaşte eticheta pietonală a acestui oraş; maşinile vin din toate direcţiile, străzile întunecate sunt la fel de aglomerate ca în New York, la orele de vârf, dar totul e mai rapid, mai îndrăzneţ, mai nesăbuit; încântător, îţi spui în sinea ta. Motorete, autocare cu turişti, măgari şi cotigi se opresc şi pornesc din nou, şi şerpuiesc, şi se intersectează aparent fără nicio regulă, iar şuvoiul de oameni te poartă în Djemma El îna,

piaţa întinsă din inima oraşului, şi ridici privirea spre clădirile joase, vopsite în ocru, şi îţi desprinzi mâna din a lui Cole şi te uiţi de jur împrejur, devorând privelişte a, întrucât simţi că toată viaţa ta se concentrează în acest loc. Vezi dresori de şerpi pe ale căror braţe şerpii se încolăcesc precum nişte brăţări, povestitori cu faţa ridată înconjuraţi de oameni care ascultă atent, vânzători de apă cu ceşti de alamă prinse de cingători care seamănă cu centurile de muniţie, femei cu văl care se oferă să-ţi ghicească viitorul, să-ţi vândă bijuterii sau să-ţi tatueze mâinile cu henna. Seamănă cu un decorul unui film grandios, bizar şi profund kitsch.

Lui Diz i-ar fi plăcut grozav toate astea, râzi tu.

Slavă Domnului că n-ai luat-o şi pe ea.

Mai aveai un pic şi o invitai cu voi când ţi-a spus că e foarte deprimată. Voiai să vină doar pentru două zile, ca un fel de cadou: peste trei zile, pe întâi iunie, e ziua ei de naştere. Dar ştiai că mai întâi trebuie să vorbeşti cu soţul tău, care bineînţeles că nu a fost de acord.

E ciudată, spune el despre Diz.

Spui asta despre toate prietenele mele.

E mai ciudată decât celelalte.

Nu-l poţi contrazice. Theo se duce cu trenul la Paris

numai ca să se tundă. Pe pubis are tatuată o gardenie. Nu ştie să facă ouă fierte fără coajă. Nu se uită niciodată la televizor. În fiecare luni şi vineri, i se livrează acasă florile ei preferate: crini, trandafiri aisberg[5], minunate buchete de gardenii. E căsătorită cu un bărbat pe nume Tomas, care e cu douăzeci şi patru de ani mai tânăr decât ea şi cu care face rareori dragoste. Pentru că Theo are o boală.

Ce, ai întrebat tu, când ţi-a spus prima oară.

Vaginism. Sună nasol, nu? Pare o chestie pe care o iei din Amsterdam. Înseamnă că, atunci când cineva încearcă să mi-o tragă, muşchii vaginului mi se contractă spasmodic. E foarte dureros.

Theo, draga de Theo, tocmai ea. Ai luat-o în braţe şi, cu faţa crispată, ai izbucnit în plâns.

Hei, nu-i nimic, a râs ea, nu-i nimic. De fapt, e destul de amuzant.

Şi s-a lăsat pe spate, afişând zâmbetul ei caracteristic – un colţ al gurii în sus, celălalt în jos. Şi-a scos tabachera de argint. Şi-a aprins o ţigară. A spus că aşa a ajuns să studieze plăcerea la femei, subiect care a devenit atât de captivant, încât s-a transformat în meseria ei. A spus că cele mai multe femei nu ajung niciodată la orgasm ca

5 Specie de trandafir alb.

urmare a penetrării vaginale: toată distracţia vine de la clitoris. Iar tu te-ai înroşit auzind cuvântul acela frust – unele lucruri nu le puteai controla.

N-ai idee cât de multe sunt femeile care nu obţin nicio plăcere din penetrarea standard, a spus ea, marcându-şi vorbele cu lovituri puternice în masă, făcând tacâmurile să vibreze. Pur şi simplu nu ştim cum să ne satisfacem. N-o să învăţăm niciodată. Încă suntem prea înclinate spre plăcerea bărbatului, în dauna plăcerii noastre.

Conversaţia te stânjenea un pic, pentru că atingea un subiect sensibil. Voiai să afli mai multe despre boala ei, întrucât încercai un ciudat sentiment de uşurare la gândul că şi prietena ta răpitor de senzuală avea dificultăţi în viaţa sexuală – deci până şi Theo era om.

Ai încercat vreun tratament pentru vagi... vagis...

Mda. Un tratament care presupune folosirea unui dilatator.

Şi a dat rezultate?

Ei bine, da, dar când, în cele din urmă, am avut parte de sexul pe care mi-l doream, a fost o mare dezamăgire. E atât de plicticos prin comparaţie cu tot restul. De ce nu mi-a zis nimeni chestia asta?

Râsul minunat al lui Theo a izvorât din adâncul

pântecelui ei, dar în ochii săi nu se citea niciun pic de bucurie. Mariajul ei cu Tomas era atât de ciudat, că nu puteai înţelege de ce se căsătoriseră.

El avea alte relaţii, atât cu bărbaţi, cât şi cu femei, iar ea, la rândul ei, avea alte relaţii, atât cu bărbaţi, cât şi cu femei – asta era viaţa lor. Şi totuşi, rămâneau împreună. *În viaţa mea nu e niciun pic de pasiune – pentru nimic.* Nici pentru soţul ei, despre care spune că e prea inteligent ca să poată fi iubit. Nici pentru Londra, oraşul plin de energie şi neastâmpăr spre care v-aţi îndreptat amândouă după ce, adolescente fiind, aţi fugit din aceeaşi şcoală cu internat, cu douăzeci de ani în urmă. Nici pentru slujba ei, întrucât spune că o practică de atâta timp, încât poveştile au ajuns să sune la fel – nu sunt multe scenariile după care se desfăşoară vieţile oamenilor şi, în ultima vreme, a observat că nu mai e la fel de atentă în timpul şedinţelor.

Bănuieşti că atragi oameni excesivi ca ea pentru că eşti atât de stabilă, la fel ca soţul tău. Odată, Theo v-a descris pe voi doi drept ciudat de mulţumiţi, iar pentru unii, asta înseamnă că sunteţi impardonabil de banali, dar pentru alţii, sunteţi ca o ancoră, întotdeauna disponibili la nevoie, chiar şi în serile de duminică, şi când e aniversarea unuia dintre voi doi, şi de Crăciun.

Theo şi cu tine vă împărtăşiţi vieţile de la treisprezece ani; aţi făcut schimb de reviste de echitaţie – vă dădeaţi în vânt după pozele cu armăsari arabi —, aţi pus cortul în faţa casei de bilete să prindeţi locuri la un concert Duran Duran, aţi devorat cărţi în tandem, de la *Căsuţa din prerie* până la *Pasărea spin* şi *Povestea lui O.* Aţi fumat împreună prima ţigară şi tot cu ea ai făcut ultimul duş cu o fată. Aţi fost domnişoare de onoare una pentru alta şi ştiţi că vă veţi năşi copiii.

V-aţi cunoscut în clasa unei şcoli cu internat din Hampshire, un loc unde era încurajată mediocritatea. Acolo nu trebuia să fii deşteaptă, întrucât deşteptăciunea nu te putea face o soţie bună. A excela în ceva era considerat ca o perversiune moderată, dar Theo nu se sinchisea de asta. La început, n-au plăcut-o multe colege. A venit în clasa ta pe la jumătatea anului şcolar. Era mai dezvoltată decât alte fete şi avea părinţi străini, neozeelandezi, care abia de curând începuseră să câştige bani mulţi – dar nu destui. Dar, prin forţa personalităţii ei, a reuşit să-şi schimbe statutul de nou-venită şi a fost numită monitor, la fel ca tine.

Nu te bucura prea tare, ţi-a spus ea atunci, absolut *toată* lumea a fost monitor cel puţin o dată. Profesorii fac chestia

asta numai pentru că au uitat să ne educe – în plus, dă bine în CV.

A fost exmatriculată pentru că i-a scris Papei să-i explice de ce, pentru multe fete, metoda contraceptivă a calendarului pur şi simplu nu funcţionează. (Aflase asta de la sora ei mai mare, care făcuse un avort în secret.) Greşeala ei a fost că a semnat scrisoarea cu numele unei colege blonde care mai târziu avea să devină fotomodel şi căreia tatăl ei îi promisese o maşină dacă ar fi încetat să-şi mai roadă unghiile. Şi care vă privea de sus şi pe tine, şi pe Theo. Scandalul a transformat-o pe Theo într-o eroină în exil, dar întotdeauna a rămas foarte fidelă faţă de tine – doamna de onoare care s-a îndrăgostit de primul ei bărbat.

Aici, în Marrakech, îţi doreşti doar ca şi prietena ta să fie la fel de fericită ca tine, întrucât vrei ca şi ceilalţi să fie fericiţi, vrei să-i faci tu fericiţi, asta îţi aduce o mare satisfacţie. Ţi-ar plăcea să fie şi Iheo aici, s-o înveseleşti; şi ai putea vizita oraşul cu ea cât timp Cole stă retras în hotel. Întotdeauna faci mici gesturi de generozitate; bunica ţi-a spus să nu înăbuşi niciodată un gând bun şi întotdeauna încerci să faci asta. Fotografiezi unul dintre îmblânzitorii de şerpi din piaţă, iar el dă buzna spre tine, întinzând mâna după o monedă şi agitându-şi şerpii, iar tu

te îndepărtezi de el cu un ţipăt, trăgându-l pe Cole alături de tine. Trebuie să-i povesteşti lui Theo acest episod.

Lecţia 14

să *fiţi respectabile, fetelor, cu toate le*

Vă aventuraţi să luaţi cina în piaţa mare, pe nişte mese din lemn aspru, într-un local plin de fum. Cole şi cu tine gustaţi din cuşcuş, dar nu vă atingeţi de chebapurile cu fâşii de carne, nici de salata presărată cu fire de praf, şi rugaţi pe cineva să vă facă o fotografie, ca să aveţi dovada curajului vostru. Cole e bosumflat şi iritabil şi vrea să se întoarcă la hotelul vostru mult prea liniştit, dar tu simţi că te afli în mijlocul unei întâlniri de proporţii a triburilor africane din sud cu arabii din nord şi ţăranii berberi din munţi şi laşi capul pe spate, absorbind mirosurile şi căldura şi fumul. Toţi aceşti oameni minunaţi! Te uiţi la soţul tău şi îi mângâi braţul, încheietura subţire şi senzuală a mâinii, şi simţi cum înfloreşte dorinţa în tine: îl doreşti, îl doreşti cu adevărat, în felul acela, chiar în mijlocul pieţei aglomerate. Dar nu faci decât să-ţi lipeşti buzele de pielea lui, chiar după ureche, şi inspiri adânc. De obicei, un mic gest ca acesta, doar să-l atingi, să-i inspiri mirosul, e suficient să-ţi reaminteşti ce ai.

Dar aici, acum, ceva care dormita în tine se trezeşte şi

se întinde, arcuindu-şi spatele. Te gândeşti la camera de hotel şi la patul mare. Preţ de o clipă, îţi imaginezi că eşti goală, cu picioarele desfăcute, cu câţiva bărbaţi anonimi şi nerăbdători în jur, care îşi plimbă mâinile pe trupul tău. Îţi imaginezi că eşti filmată, că eşti cumpărată, îi zâmbeşti lui Cole. La ce te gândeşti, întreabă el. La nimic, murmuri tu.

Lecţia 15

puţine sunt soţiile care nu-şi *doresc din tot sufletul un copil* în timp ce leneveşti pe şezlongul tău, o gravidă cu pântecele mare se apropie de bazin ca un galion cu toate pânzele sus – robustă, mândră şi desăvârşită. În curând, după ce se va împlini un an de la căsătorie, veţi încerca şi voi să faceţi un copil.

Hai să ne bucurăm unul de celălalt o vreme, a spus Gole. Dar ce bine că ai în plan o sarcină. Soţ, casă, copil: atâta fericire la o singură persoană e obscenă, nu-i aşa? E foarte multă îndrăzneală mă bucuria pe care o simţi acum. Cum de te suportă cei din jur? Te uiţi la Cole: multă vreme, a părut prea tânăr, imatur, dar acum, după ce a trecut de treizeci şi cinci de ani, când mulţi dintre cei de-o seamă cu el îşi pierd părul şi iau în greutate, soţul tău arată foarte bine. Mult timp, a fost încremenit în adolescenţă, dar acum s-a împlinit şi e chipeş, în sfârşit. E un bărbat care va

înainta frumos în vârstă, lucru care se întâmplă chiar sub ochii tăi.

Nu cumva ar trebui să se domolească această senzaţie de plinătate a sufletului tău, ce pare gata să plesnească? Oare când se va potoli? Arunci exemplarul din *Vogue* şi te întinzi pe Gole, pântece pe pântece, şi îi inspiri mirosul pielii, aşa cum face o mamă cu copilul ei. Oare acest parfum va deveni vreodată fad pentru mine? Nu-ţi dai seama cum ar putea. Te dă la o parte de pe el, prefăcându-se bosumflat, şi îţi dă o palmă peste fund. Scoţi un ţipăt şi te aşezi la loc pe şezlongul tău. Un chelner tânăr se apropie de voi. Mijeşti ochii ca o pisică, îţi întinzi braţele deasupra capului şi îi spui lui Gole că, dacă nu eşti tratată cum se cuvine, data viitoare o să te căsătoreşti cu chelnerul.

Mda, şi, ca să se descotorosească de tine, nu va trebui decât să spună de trei ori: „Divorţez de tine”.[6] Mi-aş dori să fi fost şi pentru mine la fel de uşor.

Izbucneşti în râs, dând la iveală bucuria care te copleşeşte. Femeia însărcinată iese din piscină. Lumea a început să vă întrebe când o să vă lărgiţi familia, iar soţul tău întotdeauna răspunde că va face un copil când o să se

6 Aluzie la procedura divorţului islamic.

simtă adult, şi numai Dumnezeu ştie când o să se întâmple asta. Tu le spui că în curând.

Toate femeile ajung să-şi dorească un copil, n-ai niciun dubiu, nevoia aceasta imperioasă fiind sădită în adâncul fiinţei lor, şi nu le crezi pe cele care spun că nu-şi doresc. După ce ai trecut de treizeci de ani, ai început să simţi din ce în ce mai mult acest imbold, un instinct animalic ieşit la suprafaţă. Înima ţi se va strânge de fiecare dată când vei vedea trăsăturile unei prietene întipărite pe chipul copilului ei. E o nevoie ce riscă să-ţi copleşească viaţa.

Lecţia 16

tot ce ţine de natură e plăcut şi merită studiat cu reverenţă

I *1*

În excursia de o zi în Munţii Atlas, stai cu capul scos pe fereastra maşinii şi te uiţi spre cer, inspirând mirosul de eucalipt purtat de briza fierbinte. Soţul tău citeşte *Herald Tribune* şi adoarme din când în când, dar se trezeşte tresărind după câteva clipe.

Gole lucrează din greu ca restaurator de tablouri, fiind specializat în perioada dintre secolele al XV-lea şi al XIX-lea. Acum, călătoreşte prin toată lumea, pregătind rapoarte de evaluare pentru pânze ce urmează să fie

vândute; lucrează la faţa locului, întrucât, după
II septembrie 2001, poliţele de asigurare ale lucrărilor au crescut exponenţial, aşa că, de multe ori, e mai ieftin să duci restauratorul cu avionul acolo unde se află tabloul. Zilele de lucru ale lui Cole sunt lungi, dar răsplata e considerabilă – nu mai eşti nevoită să lucrezi. Înactivitatea e un lucru pe care ţi-ai dorit dintotdeauna să-l încerci, şi asta e a doua lună în care nu faci nimic. Cole te-a încurajat să renunţi la slujba de lector în cadrul facultăţii de jurnalism de la City University; insistenţa şi entuziasmul lui au fost suficiente pentru a-ţi îndepărta îndoielile. Salariile compensatorii pe care le-ai primit de la universitate v-au ajutat să lichidaţi ipoteca făcută pe numele amându-rora. Niciunul dintre colegii tăi nu voia să pleci; erai o prezenţă stabilizatoare într-o facultate temperamentală, ţineai capul plecat şi munceai din greu. Dar erai epuizată de anii de predare, iar rutina nemiloasă compusă din muncă, hrană, somn şi cam atât devenise un fel de năvod care te trăgea în jos. Theo ţi-a spus că ai fost foarte generoasă şi devotată ca profesoară, ai plătit preţul pentru asta. Dar nu i-ai mărturisit că ţi se pare o laşitate faptul că n-ai părăsit niciodată universitatea pentru a intra în lumea reală, ci te-ai mulţumit s-o tachinezi, spunându-i că şi ea este

profesoară, ba chiar la fel de generoasă ca şi tine.

Doamne, nicidecum! îmi fac meseria doar pentru mine, nu pentru altcineva. Satisfacţia pe care o obţin de pe urma ei este pur egoistă.

Şi care ar fi această satisfacţie, draga mea?

Emoţia secretă pe care o trăiesc atunci când clienţii îmi împărtăşesc gândurile lor cele mai profunde şi mai întunecate.

Slujba ta încetase să mai fie satisfăcătoare în vreun fel, şi savurezi ciudatul sentiment de satisfacţie pe care ţi-l oferă noua ta viaţă de casnică. Nu te aşteptai ca zilele să-ţi fie înghiţite de atâtea sarcini banale, dar, spre surprinderea ta, deocamdată te încântă să găteşti în serile din timpul săptămânii mâncăruri complicate rezervate de obicei duminicilor, să vopseşti bucătăria şi să aranjezi hainele în şifoniere. Zilele se scurg fără să-ţi dai seama, deşi ştii că, într-o bună zi, te vor ajunge din urmă plictiseala şi pierderea stimei de sine. Dar nu acum, nu încă.

Nu ai mulţi bani puşi deoparte, însă Gole îţi pune la dispoziţie o sumă lunară de opt sute de lire. Ceea ce presupune o schimbare subtilă: acum e îndreptăţit să se aştepte să găsească mereu şosete curate şi budinci făcute

în casă, să comenteze un pic prea des pe seama abdomenului tău rotunjit sau a petelor răzleţe din casă. Însă aceste mici cruzimi sunt un preţ mic pentru luxul de a te odihni. Cole ţi-a oferit ceva ce n-ai mai avut până acum: şansa de a-ţi reâmprospăta forţele şi de a-ţi da seama ce vrei să faci cu restul vieţii tale. Ai fost atât de încordată şi de controlată o vreme atât de îndelungată, întotdeauna presată de timp şi de program. În prima lună de după demisie, nu te mai săturai de somn, şi ţi-ai dat seama că erai epuizată de anii de muncă, de încercările de a-i mulţumi pe ceilalţi, de neputinţa de a spune nu. Oricum, tachinările lui Cole sunt amuzante şi copilăroase, aşa că niciodată nu te deranjează prea tare.

Soţul tău a acceptat fără tragere de inimă să meargă în această excursie în Munţii Atlas. Ar vrea să se întoarcă. Urăşte activitatea şi ieşirile în natură, pretinde că e un tip morocănos şi de modă veche – deşi e atât de tânăr —, lucru pe care îl găseşti adorabil. Cole te face să râzi atât de mult. Dar, dincolo de această aparenţă posacă, se ascunde un personaj surprinzător: băieţelul care se uită la *Star Treck* şi cumpără fulgi de cereale Coco Pops. Adori copilul în tricou de sub costumele italieneşti şi bănuieşti că tu eşti singura care ştie de existenţa lui.

Pe drumul îngust de pământ, maşina şerpuieşte şi încetineşte, şi îţi vine să deschizi portiera şi să sari, să-ţi scoţi pantofii şi să simţi cum ţi se adâncesc picioarele în praful galben-brun, de consistenţa pudrei de talc. În adâncul fiinţei tale, cunoşti genul acesta de ţinut, pentru că ai vizitat locuri nu cu mult diferite, împreună cu mama ta, când erai mică. Dincolo de munţi se întinde Sahara, deşertul cu nisip incandescent şi cer înalt.

E un deşert de culoarea grâului, spune Muli, şoferul şi ghidul vostru.

Ce frumos, şi baţi din palmele tale abundent pictate cu henna. Vederea lor te fascinează. Trebuie să ne duci acolo, Muli, spui tu.

Cole se uită la tine.

Data viitoare.

Zâmbeşti şi îţi lingi soţul sub ureche, ca un căţeluş, e atât de amuzant, totul e un joc, şi eşti ca un pahar plin cu iubire, până la buză.

Lecţia 17

datoria fetelor este să fie curate şi îngrijite

De multe ori, lui Cole nu-i place atingerea degetelor tale pe pielea lui goală, tresare când e luat pe nepregătite. Degetele îţi sunt întotdeauna reci: iarna, când vrei să-l

atingi, ţi le încălzeşti în prealabil pe o sticlă cu apă caldă, Cole insistă să faci asta.

Viaţa soţului tău e foarte îngrijită. Îşi calcă încă o dată cămăşile, după ce i le-a călcat menajera, îşi lustruieşte pantofii în fiecare seară de duminică, pleacă la serviciu cu punctualitate, la opt şi un sfert, iar după ce faceţi dragoste, se duce imediat la baie, să se cureţe de secreţii.

Bănuieşti că există câteva lucruri pe care Cole le preferă sexului. De exemplu, să fie scărpinat cu putere în cap, până rămâi cu scuame sub unghii, lucru pe care îl deteşti. Sau să-i mângâi spatele cu un pieptene, ca şi când ai grebla o parcelă, făcându-i pielea de găină. Sau, pe timpul verii, să-şi sprijine capul pe şalele tale în timp ce stai întinsă pe burtă într-un parc.

Şi să-i cobori între picioare. Asta, doar asta, îi garantează orgasmul. Uneori, cobori numai ca să termine mai repede. Cole îţi împinge capul în mădularul lui până la refuz, apoi încă puţin, iar când te ridici să tragi aer, măsoară cu degetul mare şi arătătorul cât de mult ţi-a intrat în gură, iar tu, soţia cea bună, te minunezi şi cobori încă o dată. Uneori, te îneci sau eşti nevoită să întrerupi ritmul ca să tragi aer, te dor maxilarele de fiecare dată, durează prea mult. Urăşti gustul spermei şi te retragi când

o simţi, ca o limbă care atinge iarna o bucată de metal rece.

Du-te acasă şi suge-i-o, ţi-a spus Theo odată, după ce aţi ieşit de la film. Bietul de el, a trecut atât de mult de când n-ai mai făcut-o.

Doamne, nu, te rog, nu asta.

Dacă le-o sugi, te iubesc pentru toată viaţa.

Dar e o adevărată *corvoadă.*

Înţeleg că e o provocare.

Ai urmat sfatul lui Theo, iar după ce ai terminat, Cole ţi-a spus că abia aşteaptă să mergi iarăşi la film cu prietena ta.

Calmează-te, ai râs tu, apoi te-ai întins pe spate şi ai adormit.

N-a fost întotdeauna aşa. La început, făceaţi dragoste aproape în fiecare noapte. Cole cânta şi dansa în chiloţi şi făcea o mulţime de giumbuşlucuri înainte să se arunce în pat. Iar tu râdeai până te durea stomacul. Întotdeauna vă dezbrăcaţi complet, vă dădeaţi jos până şi ceasurile, amândoi eraţi foarte galanţi unul cu celălalt. Făceaţi sex în vagonul de dormit pe ruta Londra-Comwall, ceea ce era o cutezanţă din partea amându-rora, chicotind ca nişte adolescenţi şi încercând să faceţi cât mai puţin zgomot, să

nu vă audă copiii din compartimentul alăturat. Sau în patul tău din adolescenţă – pe care mama ta l-a păstrat —, cu gura acoperită de mâna lui Cole, să nu faci zgomot. Vărsai lacrimi de fericire, iar el ţi le ştergea cu sărutări, mângâindu-ţi faţa cu palmele, şi încă păstrezi într-un cotlon al memoriei tandreţea atingerilor sale.

Dar acum, momentele acelea par scene dintr-un film; nu tocmai reale. Femeia din ele a dispărut, a devenit altcineva. Acum, realitatea arată altfel: te-ai schimbat şi preferi să faci alte lucruri. A devenit o povară să-ţi dai jos toate hainele, să găseşti timp pentru sex, să te asiguri că eşti curată şi miroşi bine. Pare că nu mai reuşiţi să găsiţi momentul potrivit pentru amândoi, întotdeauna e ceva care nu pare în regulă. Fie nu ai tu chef, fie n-are Cole, şi a devenit uşor să vă eschivaţi. Se pare că amândoi preferaţi să citiţi ziare, sau să vă uitaţi la televizor, sau să dormiţi – mai ales să dormiţi.

Cole nu protestează foarte mult. Căsnicia presupune altceva. E generos, întotdeauna face lucruri foarte generoase, ca şi când ar vrea să te lege de el prin generozitate. Îţi oferă abonamente la revistele tale preferate – şi frivole —, îţi aduce câte o ceaşcă de ceai pe neaşteptate, te conduce la pat când eşti frântă de

oboseală, împingându-te de la spate, îţi face cadou o carte pe care a pus-o undeva în bibliotecă şi îţi spune că trebuie să o găseşti. Toate aceste mici gesturi te obligă şi pe tine să fii generoasă, generozitatea naşte generozitate, căsnicia aproape că e o competiţie a generozităţii. Aşa că îl scarpini cu putere în cap, până rămâi cu scuame sub unghii, îi eşti supusă în pat şi i-o sugi din când în când. Micile atenţii ale lui Cole sunt preţul pe care îl plăteşte ca să aibă timp numai pentru el, departe de tine, departe de lume, în haloul lui de lumină din faţa televizorului, sau în baie, sau în biroul lui, până târziu în noapte. Nu te deranjează să rămâi singură, şi tu ai nevoie de asta, să respiri în voie, să te destinzi.

Căsnicia ta e un animal ciudat, e iraţională, dar funcţionează. E tradiţională, iar mama ta te critică din cauza asta. Ea a divorţat de tânără şi te-a crescut singură până să te trimită la şcoala cu internat. A sădit în tine ideea că nu trebuie să te bizui niciodată pe un bărbat; că trebuie să fii independentă financiar, că nu trebuie să te dai bătută.

Dar, sincer vorbind, e o adevărată uşurare să renunţi la această precauţie feministă. E indecent şi fermecător, e un adevărat răsfăţ, ca şi când ai purta o haină de blană.

Lecţia 18

1

somnul bun este o condiţie esenţială pentru o sănătate de fier

Ora unu noaptea. Citeşti primul volum din *Harry Potter.* E al lui Cole, l-ai găsit printre cărţile lui de vacanţă, tomuri grele de istorie şi artă. Stai pe fotoliul de lângă uşile de sticlă ale balconului, cu piciorul atârnat peste unul dintre braţele sale.

Un păianjen de transpiraţie ţi se prelinge pe trunchi. Ţi-ar plăcea să vină o furtună care să pună capăt arşiţei, să auzi ploaia căzând pe podele şi să-i simţi mirosul în lumina fulgerelor. Te uiţi la Cole, care doarme pe cearşaf cu pantofii în picioare. Îl descalţi, ca o mamă pe copilul ei, şi îl întorci uşor pe o parte, să-i dai jos cămaşa; se răsuceşte, întinde mâinile spre tine şi te trage de fustă. Şşş, îi şopteşti tu, şi îţi lipeşti buzele de adâncitura cefei lui. Nu vrei să se trezească de-a binelea, nu vrei să înceapă nimic. Pentru că eşti la ciclu, şi sângele se prelinge din tine, fierbinte, şi ştii că soţul tău ar fi scârbit. Nu-i place sângele.

De obicei, Cole doarme profund, somnul unui bărbat mulţumit. Nu sforăie, altminteri n-ai fi putut să te

căsătoreşti cu el. Cum ai putea să dormi ca lumea alături de un bărbat care sforăie? Cole a râs când i-ai spus asta în noaptea nunţii; e singurul motiv pentru care m-am măritat cu tine, i-ai spus tu. Ţi-a răspuns că, *dacă* ar fi sforăit, ar fi luat un sutien de la tine, ar fi pus în el două mingi de tenis şi, înainte de culcare, şi l-ar fi prins cu cupele la spate, să-l împiedice să doarmă cu faţa în sus – atât de mult te iubea.

Unul dintre lucrurile pe care nu i le-ai spus niciodată soţului tău este că durează prea mult până ejaculează. Şi că penisul lui pare îndoit, şi că deseori se moaie în tine, ca şi când s-ar gândi la altceva. Şi că, la începutul relaţiei, i-l sugeai atât de des numai ca să-i faci pe plac. Şi ca să-l faci să creadă că eşti altfel decât în realitate.

Lecţia 19

obiceiurile bune se dobândesc temeinic în tinereţe

1

Ai luat loc lângă biroul portarului, în holul vast şi aproape pustiu al hotelului, în timp ce Cole schimbă nişte bani. Trece un bărbat, are faţa bronzată, e mai degrabă un băiat, cu vreo zece ani mai tânăr decât tine, şi îţi zâmbeşte, uitându-se în ochii tăi, iar tu simţi ceva ce n-ai mai simţit de ani de zile: ceva care îţi aminteşte de petrecerile din facultate, cu râuri de alcool şi miros de

hamburgeri pe degete şi iz de bere în săruturi. Ar fi trebuit să fii dezgustată de toate astea, dar, dimpotrivă, îţi plăceau. Te umezeai imediat; te retrăgeai cu un băiat, îi dădeai jos hainele, îi simţeai greutatea pe tine, te îndesa în perete, cu picioarele ridicate.

Cuprinsă de euforie, porneşti cu soţul tău spre camera voastră cu trandafiri proaspeţi. O dată la două zile, te aşteaptă trandafiri noi, niciodată nu sunt lăsaţi să se ofilească din pricina arşiţei. Când ajungeţi înăuntru, îl săruţi feroce pe gură, surprinzându-l nu doar pe el, ci şi pe tine. Îl guşti şi îl sorbi, iar tu faci asta atât de rar. Îţi răspunde la sărut în felul lui, ca şi când în gura ta s-ar afla cea mai bună şi mai scumpă bucăţică imaginabilă. Nu-ţi place foarte mult să te sărute pe buze; de multe ori, ştergi într-ascuns dâra lăsată de gura lui.

Înainte de această vacanţă, ultima oară ai făcut dragoste cu el în noaptea nunţii. Bugattiul de epocă pe care l-aţi închiriat nu voia să pornească, tu a trebuit să faci cunoştinţă cu toate rudele îndepărtate ale lui Cole, iar Iheo s-a îmbătat prea tare. În cele din urmă, Cole şi cu tine aţi ajuns în camera voastră de hotel, ameţiţi, transpiraţi şi lihniţi, dar în minibar nu aţi găsit decât un baton Mars, pe care l-aţi împărţit. Şi totuşi, aţi făcut dragoste cu o

tandreţe reînnoită, deşi totul a fost învăluit într-o oboseală bruscă şi un pic de stângăcie, şi n-aţi ajuns departe: a fost ca o concluzie pentru ziua aceea lungă. N-a contat că nu a fost cea mai bună partidă de sex pe care aţi avut-o, pentru că eraţi împreună de multă vreme.

Luna de miere a fost amânată, fiindcă soţul tău accepta mereu noi angajamente, care vă împiedicau să plecaţi. În cele din urmă, la patru luni după nuntă, a găsit o fereastră în programul lui. Nu te-ai plâns, apreciezi ataşamentul lui ferm şi constant faţă de slujbă – e genul de om care nu te lasă baltă.

Nu ţi-a oferit niciodată un orgasm. Dar presupune că a făcut-o. Eşti o actriţă bună – la fel ca multe alte femei, bănuieşti tu. Ştii ce trebuie să faci, gemetele şi arcuirea spatelui şi faţa crispată: mimezi ce-ai văzut în o mie de filme, ce întâlneşti peste tot, mai puţin în viaţa ta. Nu ai avut niciodată orgasm – nici singură, nici cu vreunul dintre bărbaţii cu care te-ai culcat. I-ai minţit pe toţi că ai avut, că a fost bine. Eşti curioasă să afli cum e, dar nu suficient de curioasă. E ca o limbă pe care nu o vorbeşti; ştii că ar trebui să faci o încercare, dar te descurci perfect şi fără orgasm, absenţa lui nu-ţi încurcă viaţa în niciun fel. Eşti la jumătatea celui de-al patrulea deceniu de viaţă şi nu te-ai

uitat niciodată acolo jos, între picioarele tale. Cole ţi-ar putea spune cum arăţi, dacă ai fi suficient de curioasă, dar simţi că intimităţile propriului tău trup sunt pentru altcineva, nu pentru tine.

Lecţia 20

*

ignoranţii îşi închipuie că delicateţea este un rafinament demn de invidiat

Gin tonic pe marginea piscinei.

Gole are *Herald Tribune* în mâini şi citeşte cu voce tare un mic articol din secţiunea istorică. În 1925, o femeie din New Jersey, mamă a opt copii, inspirându-se din *Aii Baba şi cei patruzeci de hoţi,* a încins un cazan cu ulei de măsline şi l-a vărsat pe soţul ei adormit. Ulei, iubire, îţi vine să crezi, *ulei.*

Dar abia dacă îi dai atenţie, pentru că te gândeşti la bărbatul din hol şi la primul futai din viaţa ta, cu un episod din *The Young Ones* pâlpâind în fundal, pe ecranul televizorului fără sonor – nu ţi-a plăcut, ai fost foarte uscată. Te gândeşti la dezagreabilul aer triumfător pe care l-a avut băiatul după aceea, alături de tovarăşii lui, cu televizorul dat prea tare. Te gândeşti la Theo – dar totul sună atât de... jalnic —, care trăgea din ţigară cu o

ferocitate ieşită din comun. Ce ciudat că nu-ţi aminteşti povestirea ei despre cum şi-a pierdut virginitatea. Şi nici nu-ţi aminteşti să mai fi vorbit despre deflorare cu vreo prietenă de-ale tale. Oare şi experienţele lor fuseseră la fel de dezamăgitoare ca a ta, de aceea nu vorbeau despre ele? Oare toate vreţi să treceţi mai departe? Ţii minte că Theo se dăduse cu ruj arămiu pe păr, să-i intensifice culoarea, pentru că aşa citise într-o revistă, dar îţi e absolut imposibil să-ţi aminteşti numele băiatului cu care ai făcut sex atunci.

Te gândeşti la Sean, studentul cu care Theo şi cu tine împărţeaţi un apartament. Sean încă era îndrăgostit – chinuitor şi iremediabil – de o femeie mai în vârstă, care îi frânsese inima, şi nu făcea niciun efort să devină parte din mica voastră comunitate, ci îşi petrecea zilele singur, adâncit în melancolie. Într-o bună zi, a dispărut. O săptămână mai târziu, poliţia a venit la uşa voastră şi v-a spus că luase un tren spre Scoţia, apoi făcuse autostopul până la o plajă îndepărtată, unde îşi avea casa de vacanţă fosta lui iubită, înotase spre larg şi nu se mai întorsese la mal. Ani de zile ai fost bântuită de iubirea feroce şi aspră a lui Sean, şi de imaginea apei infiltrându-se în trupul lui, mângâindu-i membrele şi umflându-i carnea. Într-un sens,

gestul lui a fost plin de curaj, aşa ţi-ai spus multă vreme. Acum, îţi doreşti să se fi maturizat şi să fi cunoscut şi alte femei, să fi ajuns la un moment în care să se poată uita în urmă şi să râdă.

Lecţia 21

*

antrenamentul le este la [el de necesar [etelor precum leilor şi tigrilor

Muli vă duce la grădina Yves St. Laurent, ocrotită şi răcorită de ziduri înalte. Când intri în ea, zarva din Marrakech se estompează. Lui Theo i-ar plăcea un astfel de loc. E o grădină seducătoare şi plină de ţepi, cu palmieri şi cactuşi, cu brazde de vopsea albastră şi bougainvillea roz revărsându-se pe ziduri. Faci o fotografie pentru ea. O vei pune într-un plic, cu câteva petale de trandafir din camera de hotel.

Te adăposteşti de apăsarea caniculei pe străduţele şerpuitoare ale pieţelor. Îţi plac suk-urile[7], îţi place prăvălia de instrumente care probabil exista şi acum câteva sute de ani, alături de o alta unde se vând iguane vii şi de una ticsită cu tricouri cu Sylvester Stallone. Îţi plac măgarii de pe străduţe şi pisicile sfrijite şi reclamele la Coca-Cola în

7 Suk — piaţă acoperită, în ţările arabe.

arabă, lumina necruţătoare, praful gros ce ţi se aşterne pe piele şi în păr, munţii ce mărginesc oraşul, întunericul plin de şoapte, greierii, câinii şi broaştele. Se aude chemarea la rugăciune, iar Muli se scuză pentru zece minute. Îţi plac omniprezenţa religiei în acest oraş şi vocea muezinului care te trezeşte în zori şi îţi indică etapele zilei. Cole admiră culorile oraşului, albastrul arcuit al cerului, nuanţele intense de ocru şi roz, dar nu suportă praful şi aglomeraţia şi zăpuşeala, e foarte nemulţumit din cauza asta, nu-i place să fie târât de colo-colo.

Ca soţie, încrederea în tine ţi se estompează încetul cu încetul. Nu i-ai spune niciodată lui Cole. Uneori, simţi că toţi bărbaţii din viaţa ta, iubiţii, colegii şi şefii, cu cererile şi reproşurile lor, au sfârşit prin a te slei de puteri.

Cole e iarăşi la o întâlnire cu televizorul. A ales să se uite la *Pokemon* în franceză – o limbă pe care nu o înţelege —, întrucât posturile englezeşti nu dau decât buletine de ştiri, iar noutăţile nu se schimbă suficient de mult de la o ediţie la alta. Sunt şi emisiuni cu ştiri locale, cu reportaje de câte douăzeci de minute ce par făcute în întregime din cadre lungi cu regele Marocului în timpul unei parade sau cu bărbaţi în costume aşezaţi pe scaune joase. Prezentatorul e tânăr şi are ochi foarte frumoşi, ce par

conturaţi cu creionul dermatograf. Te întrebi cum ar fi soţul tău ca amant: oare s-ar purta *altfel?* Ai auzit că femeile musulmane sunt rase între picioare şi, dintr-odată, gândindu-te la asta şi la faptul că eşti rezervată doar pentru ochii soţului tău, simţi un fior în pântece. Muli v-a spus că nimeni n-a văzut-o vreodată pe regină, nu a apărut niciodată în public, e ascunsă.

Îmi place asta, a râs Cole.

Şi a primit o lovitură în joacă de la tine.

Mai târziu, la un pahar de gin tonic în barul cu pian, Cole îşi lipeşte obrazul de al tău şi îţi şopteşte că ar vrea să te încuie undeva şi să nu-ţi mai dea drumul niciodată, şi că ar vrea încă o soţie, cu care să trebuiască să te culci, în timp ce el se uită la voi. Iar palmele tale îi cuprind faţa. Eşti atât de previzibil, Mccain, chicoteşti tu, şi îl săruţi uşor pe fiecare obraz, şi simţi că se trezeşte ceva în tine, amintiri din Edinburgh: cum v-aţi rostogolit din pat şi cum aţi făcut dragoste, cu gura astupată de mâna lui.

Lecţia 22

f

a face zgomot este sănătos în sine, câtă vreme nu deranjează sau nu enervează pe nimeni

Uneori, te întrebi dacă soţului tău chiar îi *plac* femeile.

Vorbeşte dispreţuitor despre prietenele şi colegele tale, nu vrea să aibă o soţie îndrăzneaţă, care să iasă în evidenţă, se enervează dacă vorbeşti prea tare la telefon cu vreo prietenă şi se crispează dacă ţipi. Nu-i place niciun fel de exces la femei. Strâmbă din nas dacă nu te ştergi bine după ce faci baie, iar uneori spune că între picioarele tale e atât de umed, încât ai putea creşte o junglă acolo. Organele lui genitale sunt aproape inodore, au un miros mai discret decât ale tale.

Părinţii lui Cole sunt foarte apropiaţi, foarte strâns uniţi, şi au mentalitatea defensivă a clasei de mijloc. Consideră că n-o să ai grijă cum trebuie de fiul lor. Mama lui îşi comunică toată vigoarea prin gătit şi e îngrozită de gândul că abia de curând ai învăţat să faci friptură. Şi trimite constant scrisori adresate domnului şi doamnei C. Mccain, deşi i-ai spus că nu ţi-ai schimbat numele.

Cole crede că familia ta este excentrică. Până să-i cunoască mai bine, îi considera pe ai tăi exotici şi fascinanţi. Stră-străbunicul tău a făcut avere importând ceai din India, iar vărul tatălui tău a tocat rămăşiţele acestei averi pe băutură şi droguri. Tatăl tău provenea din partea mai săracă a familiei şi ar fi trebuit să muncească, dar n-a reuşit să facă asta niciodată. Era şarmant şi

pişicher, iar în tinereţe avea păr blond şi pometi frumoşi, însă în cele din urmă băutura i-a stricat înfăţişarea. Îl adorai pentru că niciodată nu-l vedeai suficient. A reuşit să supravieţuiască încasând periodic dividende din afacerea familiei, până a murit – când aveai nouăsprezece ani – din pricina băuturii, a sărăciei şi a vieţii dezordonate.

Ai simţit că ţi se frânge inima. În adolescenţă, a te vedea cu tatăl tău însemna, aproape exclusiv, a te duce şi a te întoarce cu el de la şcoală. Te lua cu Mercedesul lui negru, care părea o relicvă dintr-un regim totalitar, şi conducea multă vreme, alegând cele mai mici şi mai întortocheate drumuri de ţară ca să te ducă la Londra. Părea că nu puteţi vorbi decât în maşină, întrucât Karen, iubita lui, întotdeauna făcea dificilă conversaţia când mergeai în apartamentul lor – vă lua din timp şi se plângea mereu de câte ceva. Afecţiunea tatălui tău era rezervată pentru drumuri şi pentru rarele momente când Karen ieşea din cameră, iar el se apleca spre tine şi îţi şoptea: *Te iubesc,* ca şi când ar fi fost un secret între voi. Acum, îţi aminteşti mai ales vocea lui.

Căsnicia părinţilor tăi a durat patru luni. Mama ta a renunţat la mariajul acela inconsistent la două săptămâni după ce ai fost concepută şi a început vânătoarea de

fosile. Studiase paleontologia la facultate, dar îşi întrerupsese cariera ca să devină soţie. Tatăl tău nu voia să locuiască în altă parte decât la Londra, cu toate că mama ta era o astmatică ce visa la un ţinut plin de lumină, care să-i mângâie plămânii. Meseria ei îi oferea exact asta, aşa că, în copilărie, ai locuit în câteva ţări pârjolite de soare, până când a intervenit tribunalul, la cererea tatălui tău (singurul lucru pe care a reuşit să-l facă în viaţa lui a fost să-i pună beţe în roate mamei tale, de mai multe ori), aşa că ai fost trimisă înapoi la Londra, ţinutul zilelor domoale şi, când ai crescut, al futaiurilor fără orgasm.

Pentru cei care nu o cunosc îndeaproape, familia ta e fascinantă, şarmantă şi extravagantă, dar acum Cole ştie adevărul, anume că ai moştenit puţin din această extravaganţă, care n-a făcut decât să-ţi accentueze precauţia. A trebuit să fii raţională, ca să poţi trăi în mijlocul acestui haos.

Cole spune că mama ta e plină de ranchiună, că e nebună şi că menopauza i-a alterat judecata. Soţului tău îi e teamă ca nu cumva să devii la fel ca ea şi nu-i place să o viziteze la casa ei de pe coasta de nord a Yorkshire-ului, o zonă bogată în fosile de peşti şi reptile marine. Mama ta şi-a dorit să locuiască departe de Londra şi rareori e de găsit

acasă, pentru că întotdeauna e plecată să facă săpături. Lui Cole nu-i place că, fără să-şi dea seama, mama ta îi ia periuţa de dinţi ca să cureţe cu ea câte o fosilă la care lucrează (sau poate că o face în mod deliberat, dar n-ai putea să i-o spui niciodată soţului tău), şi nici că îşi ticseşte casa cu oase şi pietre vechi. Lui Cole i se pare că e egoistă şi neîngrijită: e genul de persoană care se spală în apă călduţă, ţi-a spus el odată, iar tu ai râs, dar n-ai uitat.

Te-ai străduit din răsputeri să te integrezi în familia lui Cole, să fii o soţie bună, dar niciodată n-au avut suficientă încredere în tine. Soţul tău nu înţelege că tot ce-ţi doreşti după o copilărie lipsită de stabilitate e o familie stabilă, nu înţelege singurătatea teribilă, de proporţiile Marelui Canion, pe care o resimţi în familia lui. Dar vă aveţi unul pe celălalt, o cale sigură, o certitudine. Când e plecat, Cole are mereu în suflet amintirea căminului vostru, tânjeşte după liniştea intensă a apartamentului vostru. E sanctuarul în care se adăposteşte de greutăţile vieţii: pânze prea traumatizate pentru a fi reparate, falsuri iscusite şi termene-limită imposibil de respectat. Ai grijă să nu adaugi nimic prea neliniştitor în existenţa lui plină de stres, pentru că eşti atât de norocoasă, ştii bine. Soţul tău e un bărbat modern, generos şi atent, care găteşte şi face curăţenie; e

devotat, spune Theo, sunteţi unul dintre puţinele cupluri cu adevărat fericite. Şi prietena ta ştie ce spune. A văzut multe cupluri la viaţa ei. Când femeile îşi aduc bărbaţii la şedinţe de consiliere, Theo literalmente se bagă cu amândoi în pat, înarmată cu mănuşi de latex şi un vibrator.

Mi-ar plăcea să fac o şedinţă cu voi doi, ţi-a spus ea odată, ca şi cum ar fi dornică să vă descopere secretele, să afle cum de funcţionează relaţia voastră.

Doamne, nu, i-ai răspuns tu râzând, cu un aer îngrozit. N-ai fost niciodată în stare să te caci într-o toaletă publică dacă ştiai că înăuntru se mai afla o femeie – cu atât mai puţin să ţi-o tragi. La treisprezece ani, când ai făcut duş cu Theo, a fost atât de chinuitor, încât ai jurat că n-ai să te mai pui niciodată într-o astfel de situaţie. Poţi să te dezbraci în cabinetul unui medic sau în vestiarul unei săli de fitness, unde eşti complet anonimă, dar e cu totul altceva să faci asta cu o persoană pe care o cunoşti, şi încă atât de bine.

Şi totuşi, nimeni nu bănuieşte frământările pe care le presupune o viaţă secretă. Dorinţa de a produce o catastrofă în viaţa ta e ca o tragere de fustă. Dar o simţi numai rareori, apoi dispare. Când Cole se oferă să-ţi facă

baie, când îţi aduce o ceaşcă de ceai sau când spală vasele.

Lecţia 23

importanţa broderiei şi a tricotajului

Ai primit de la bunicul tău o cărţulie care este o delicioasă colecţie de gânduri scandaloase:

Că o femeie ar trebui să-şi ia alt bărbat dacă soţul ei nu e bun la pat.

Că răutatea unei femei e preferabilă bunătăţii unui bărbat. Că Adam a fost mai păcătos decât Eva. Că femeile sunt mai curajoase decât bărbaţii. Cartea a fost publicată în 1603 de un autor anonim. E doar un pic mai mare decât palma ta. Filele fragile sunt făcute din fibre textile, nu din pastă de lemn, şi trosnesc uşor când le întorci. Îţi place sunetul, aduce cu zgomotul flăcărilor care pun stăpânire pe o bucată de lemn. Se numeşte *Tratat ce dovedeşte în multe feluri vrednicia femeii,* iar cuvintele ei au fost păzite pe vremuri de două mici încuietori care, la un moment dat, au fost smulse. Are iz de ascunzişuri şi de secrete.

Îţi imaginezi o soţie devotată şi virtuoasă scriind în secret, cu multă bucurie, târziu în noapte sau în orele lungi ale după-amiezii. Fiecare pagină e mărginită de un chenar trasat cu cerneală roşie şi neagră. Este o carte fascinantă

şi rebelă, scrisă din pasiune. Când o deschizi, îţi pui mănuşi de bumbac. Nu o vei vinde niciodată.

Se află în familia ta de câteva generaţii. Circulă zvonul că scheletul autoarei ar fi fost găsit într-o debara amenajată sub o scară interioară, că ar fi fost închisă acolo după ce soţul ei i-ar fi descoperit cartea. Tatăl tău ţi-a povestit despre ţipetele ei disperate şi despre urmele lăsate de unghiile ei pe interiorul uşii, dar bănuiala ta e că, de fapt, lucrurile au fost mult mai prozaice: stră-străbunicul tău a cumpărat cartea la o licitaţie, ca pe o curiozitate, şi poate că a fost scrisă de un bărbat, ca o glumă enigmatică.

Cole îi spune Suvenirul sau Cartea de Groază, şi te tachinează amenințându-te că o aruncă la gunoi dacă nu eşti cuminte, sau că te închide în debara şi nu-ţi mai dă drumul niciodată. Adori aceste tachinări Cole te face să râzi atât de mult – şi nu simţi niciun pic de ironie în ele. Mobilelor de la tatăl tău împrăştiate peste tot prin apartament le spune Ruine, iar ţie, în mod afectuos, Vestigiu, ceea ce te enervează de fiecare dată – iar lui îi place asta.

Lecţia 24

principalele cauze ale sănătăţii şubrede la femei sunt

tăcerea, nemişcarea şi corsetul; de aceea, învaţă să cânţi şi să dansezi sânii *purta niciodată corset*

Cerul nemişcat. Aerul cu miros de mare. Nici măcar nu ai nevoie de o umbrelă când stai pe şezlongul de lângă piscină. Briza ce suflă dinspre deşert îţi flutură exemplarul din *Herald Tribune,* aşa că renunţi la citit şi te uiţi la oamenii din jur, priveşti mai cu atenţie trupurile femeilor decât pe ale bărbaţilor – aşa fac toate femeile, ţi-a spus Theo, şi are dreptate. Îţi aminteşti foarte bine cum arăta trupul ei când avea şaisprezece ani, talia îngustă, picioarele lungi şi aluniţele de pe pieptul ei, dar aproape că i-ai uitat pe bărbaţii cu care te-ai culcat – pe toţi. Ai uitat numele şi trupurile, ţii minte doar feţele şi, în mod vag, forma penisurilor, dacă erau lungi sau prea groase Doamne, nu le suportai pe cele groase, simţeai că parcă te zgârie pe dinăuntru.

Chelnerul îţi aduce un gin tonic pe o tavă de argint şi te uiţi în jur cu un aer surprins. Aşezat pe un şezlong îndepărtat, bărbatul din hol se uită la tine cu zâmbetul lui frumos şi adolescentin, iar tu pleci capul şi nu mai faci nimic, nu bei, nu te uiţi; eşti dezorientată şi ştii că Theo s-ar supăra din cauza asta, pentru că ratezi o oportunitate.

Theo. O adevărată femeie-pirat, cu mult mai multă

energie decât tine. Ea e însetată şi are nevoie să bea, se vede din felul în care merge, ascultă, se apleacă şi vorbeşte. E o femeie care trăieşte *în exces*, are atât de multă viaţă în ea, încât pare să-i strălucească de sub piele. Oare asta înseamnă că tu trăieşti *prea puţini* Inima ţi se strânge de spaimă, ca şi când ar fi trecut un nor pe deasupra ei.

Te uiţi la bărbatul din şezlongul îndepărtat, care acum îşi citeşte exemplarul din *Tribune,* apoi laşi capul pe spate şi închizi ochii. În ultima vreme îţi trăieşti zilele precum o oaie care paşte şi rătăceşte de colo-colo, fără să te ataşezi de nimic. Şi totuşi... şi totuşi, n-ai vrea să ai o viaţă ca a lui Theo. E atât de liberă, atât de independentă, încât se simte rătăcită.

Cerul se întunecă, iar turiştii îşi strâng loţiunile de bronzat şi pleacă unul câte unul, briza încinsă se înteţeşte, umbrelele de soare sunt închise de teamă să nu fie răsturnate. Întri în piscină. Apa e vălurată ca tabla ondulată. Eşti singură în piscină, aluneci prin apa răcoroasă şi înoţi pentru prima oară în ultimii ani, simţi muşchi nefolosiţi punându-se în mişcare cu un scrâşnet şi te gândeşti la mama ta, cu mâinile ei puternice şi sigure, şi la şuviţele de apă care ţi se prelingeau pe trup la şapte

ani. Acum, contactele tale cu familia s-au redus simţitor şi adevăratele tale rude au devenit persoanele cu care ai relaţiile cele mai strânse: Cole, desigur, şi Theo, care ţi-e un fel de soră, deşi uneori simţi între voi intensitatea dintre iubiţi.

Astăzi e ziua ei, trebuie să o suni.

Zâmbeşti în timp ce îţi tragi trupul prin apă, iar la capătul bazinului ridici privirea şi vezi pe cer trâmbe uriaşe de praf galben-brun ridicându-se din deşert; ai impresia că amurgul este adus în grabă în mijlocul scenei. Îngrijitorii piscinei se mişcă cu o lentoare calmă, adunând prosoapele şi pernele de pe scaune. Cei mai mulţi turişti au plecat deja. Ramurile palmierilor se agită precum coamele poneilor nărăvaşi, în bazin cad frunze şi crenguţe, iar tu ieşi din apă odată cu primii stropi mari de ploaie. Înspiri mirosul pământului ce pare să se deschidă spre cer, ca şi când ar respira, simţi cum te trezeşte la viaţă această zi furtunoasă şi ridici bărbia să inspiri adânc, apoi îţi aduni lucruri fără nicio tragere de inimă. Treci pe lângă bărbatul din hol, care citeşte în continuare cu conştiinciozitate. Ridică privirea spre tine.

Nu te uiţi la el. Întri în hotel şi porneşti spre soţul tău, cuprinsă de fiori de nerăbdare.

Lecţia 25

de obicei, a împrumuta e cea mai mare cruzime de care ne putem [ace vinovaţi, aţară de cazul când putem dărui

Bărbatul în vârstă care are grijă de trandafiri îţi descuie uşa de la camera ta, făcând o plecăciune cu un zâmbet blajin. Ţi-a oferit galant un singur trandafir şi l-ai acceptat binevoitoare; e un joc jucat cu oarecare seriozitate. Petalele sunt de un roşu întunecat, aproape negre, şi îţi afunzi nasul în floarea aceea ciudată: are un miros greu şi sălbatic, de grădină, ce îţi aminteşte de copilărie, nu parfumul atent construit al trandafirilor de la supermarket. Întri în cameră fără niciun zgomot, îl vei lua prin surprindere pe Cole, te va trânti pe pat şi te va face să râzi şi te va săruta în felul lui aparte şi te vei topi, vei ceda, cu toate că încă eşti la ciclu. Da, sex provocator, sex murdar, spontan şi indecent, n-ai mai făcut asta de ani de zile, şi brusc ai nevoie exact de aşa ceva. Camera e cufundată în obscuritate din pricina cerului din ce în ce mai întunecat, şi ridici bărbia să inspiri mirosul furtunii. Cole vorbeşte la telefon. Eşti supărată, n-ar trebui să lucreze deloc în această călătorie, ţi-a promis.

Abia aştept să plec de aici, arşiţa mă scoate din minţi. Cole spune toate astea cu vocea lui specială, vocea

rezervată pentru *tine,* şi îţi dai seama că e relaxat şi jucăuş; vorbeşte pe un ton pe care nu l-ai mai auzit de multă vreme. Ea nu vrea decât să umble prin pieţe şi să se plimbe în căcaturile alea de cotigi, iar eu nu mai suport, mă plictisesc la culme, vreau doar să mă relaxez. Face o pauză. Diz, Diz, nu, nu poţi. Râde. Da, şi eu. Ne vedem curând, slavă Domnului.

Lecţia 26

oxigen din sistemul de ventilaţie

Eşti foarte tăcută. Treci pe lângă Cole fără să te uiţi la el. Te apropii de uşile de sticlă, ieşi pe verandă şi te aşezi, cu multă grijă, pe scaunul de răchită.

Inima ta duduie, inima ta duduie.

Stai pe scaun multă vreme, fără să faci niciun zgomot, în liniştea minunată de după furtună. Soarele îşi recapătă forţa, şi nimic nu s-a răcit, nimic. E la fel de cald ca de obicei.

Partea 2

Sufletul meu aşteaptă pe Domnul mai mult decât aşteaptă străjerii dimineaţa, Da, mai mult decât aşteaptă străjerii dimineaţa.

Psalmul 130

Lecţia 27

fitrma *nu trebuie construită chiar lângă casă*

Lunea de după întoarcerea de la Marrakech. Singură, într-un bar din Soho. Un vechi local londonez unde poţi comanda iahnie de fasole pe pâine prăjită şi ceai Tetley în căni de inox şi unde meniurile au coperte de vinilin şi file îmbrăcate în plastic. Te prefaci că citeşti ziarul.

Te simţi ca şi când ai fi jupuită.

Nu ştiu cum să-ţi explic, ţi-a spus el, înroşindu-se de fiecare dată. Căci l-ai întrebat iar şi iar. Exagerezi, ţi-a spus el. E o prietenă, prietena *noastră,* doar ne-am întâlnit de câteva ori să bem ceva. Apoi se opreşte.

Ca şi când ce ar vrea să spună nu poate fi spus niciodată, nu poate fi scos la iveală niciodată. Dar nu ai de gând să te dai bătută.

Aha, doar o prietenă.

Te laşi pe spate şi îţi încrucişezi braţele la piept când îl auzi. Când îi auzi explicaţiile, fragmente disparate ale unui puzzle, niciodată suficiente.

Mergi des în barul din Soho. Vrei să te retragi din lume, să te ghemuieşti într-un colţ, să te ascunzi de frivolitatea văratică ce pluteşte în aer şi de rozul tentant al fetelor de pe străzi.

În tot acest timp blestemat, n-a încetat să-ţi spună că te iubeşte, dar nu mai ai chef să-l asculţi. Pentru că relaţia voastră a primit un duş rece şi frigul ţi-a intrat în oase – eşti şocată.

Aha, doar o prietenă.

Nu ai de gând să te dai bătută.

A trecut o săptămână de când ai aflat; au trecut două. S-a schimbat totul şi nu s-a schimbat nimic, te faci că citeşti ziarul. Preferi acest local din Soho lanţurilor de cafenele americane, care în ultima vreme au împânzit tot oraşul, deşi Cole e îngrozit de alegerea ta. Înainte, lăsai plăcerile şi neplăcerile sale să-ţi contureze ziua, chiar şi atunci când nu era cu tine. Dar acum eşti deseori nesupusă, în multe feluri mărunte. Pentru că vestea infidelităţii te-a lovit cu viteza unei capcane pentru iepuri, şi eşti exilată din căsnicia ta, din casa şi din viaţa ta.

Bătrânul din spatele tejghelei simte ceva din toate astea; te întâmpină cu un zâmbet călduros şi îţi oferă o ceaşcă de ceai fără să aştepte să comanzi.

Doar. Ne-am. Întâlnit, de câteva, ori. Să Bem. Ceva. Ai înţeles?

Nu te cred. Îmi pare rău, nu pot.

Ăsta e adevărul, m-am *săturat* să-ţi tot repet.

Nu te cred. *Nu pot.*

Mâinile ţi se ridică, îngheţate, în dreptul capului. Ai pumnii strânşi, şi încheieturile degetelor ţi s-au albit. Te-ai transformat în altcineva. Nu-ţi mai recunoşti vocea.

Zi de zi te adăposteşti în acest bar din cartierul roşu al Londrei. E un mic indiciu care arată că ceva s-a frânt în adâncul tău. Nu-ţi dai seama de ce ai ales acest loc, nu mergi niciodată singură în baruri şi restaurante, simţi că te expui prea mult. Tot ce ştii e că cei doi oameni care îţi erau cei mai apropiaţi au ieşit din sufletul tău – şi sufletul ţi s-a închis. Abia când îţi deschizi ziarul şi torni lapte în ceai simţi desfăcându-se ghemul strâns, ca din folie de aluminiu, din adâncul pântecelui. Nimeni n-ar ghici ce se întâmplă cu tine, o casnică liniştită de la periferie, al cărei viitor a fost distrus de curând într-o cameră de hotel din Marrakech, cu o singură lovitură de pat de puşcă.

Şi tot ce a rămas e o rană, mult prea adâncă pentru lacrimi.

E o prietenă, doar o prietenă, numai asta spune de fiecare dată şi, în acest bar din Soho, în a treia săptămână a purgatoriului tău, trânteşti pe masă ceaşca de ceai. Atât de tare, încât se crapă farfuriuţa.

Lecţia 28

boala e pedeapsa naturii dezlănţuite

O lună de când v-aţi întors de la Marrakech. Simţi că stagnezi. Nu eşti nici plictisită, nici furioasă, ci doar rămasă pe loc; nimic nu te atrage, nimic nu te interesează, nu ştii ce să faci mai departe, nici în ora următoare, nici în restul zilelor tale. Somnul este soluţia pe termen scurt. Londra e bună pentru aşa ceva. Lumina ei este lăptoasă, estompată, nu ca aceea din copilărie, care dimineaţa se strecura printre jaluzele în fâşii îndrăzneţe, înghiontindu-te şi scoţându-te din pat. Cerul londonez seamănă cu acoperişul boltit al unei case vechi şi dormi întreaga dimineaţă, iar când te trezeşti, simţi în măruntaie o panică amestecată cu greaţă. Apoi porneşti pe străzi, uitându-te în jur fără să vezi nimic, simţindu-te dezgolită.

Selfridges[8] te ademeneşte cu promisiunile sale elegante. N-ai mai intrat de multă vreme, obişnuiai să hoinăreşti prin el cu Theo, întotdeauna te punea să probezi lucruri pe care nu ţi le doreai. Te duci la vitrinele cu accesorii. Îţi cumperi şase inele. Ţi le pui pe degete, estompându-ţi starea civilă; inelul de logodnă şi verigheta se pierd printre noile

8 Lanţ britanic de magazine de lux.

bijuterii; întinzi mâna şi zâmbeşti.

Dar iarăşi îţi aminteşti vocea lui. Ţi-o aminteşti întotdeauna. Tonul lui în timp ce vorbea cu ea la telefon. Nu te doare atât gândul apropierii fizice dintre ei, cât intimitatea din glasul lui. Abia când l-ai surprins vorbind cu ea în camera de hotel ţi-ai dat seama *câtă* vreme trecuse de când nu o mai auziseşi. Şi îţi lipsea, foarte mult.

Vocea rezervată pentru *tine.*

Porneşti spre metrou cu dinţii strânşi şi faci un efort să-ţi relaxezi mandibula, apoi îţi freci fruntea în dreptul cutei noi, care ţi-a apărut între ochi. La capătul fiecărei nopţi, o masezi cu degetele muiate în albeaţa răcoroasă a cremei cu vitamina E. În jurul tău, apartamentul ticăie. Camerele sun întunecate, cu excepţia dormitorului. Acum, Cole e plecat mult de acasă, lucrând până târziu; asta e scuza lui. Becul din hol nu e aprins, ca să-l întâmpine. La capătul fiecărei nopţi, degetele îţi sprijină fruntea ca o schelă. Pentru că nopţile foarte lungi te biruiesc.

Şi simţi că te stingi ca o lumânare.

Lecţia 29

prietenii sunt *prea rari ca să te descotoroseşti de ei în orice termeni, dacă sunt prieteni adevăraţi*

Soneria sparge liniştea dimineţii. Mormăi: încă eşti în

pat. Înterfonul e stricat, trebuie să cobori trei rânduri de trepte; îmbrăcată cu halatul tău vechi şi lălâi, deschizi uşa de la intrare să vezi cine e.

Theo. Buze roşii, bluză roşie, culoarea sângelui. În drum spre serviciu.

Închizi uşa. E ridicol, spune ea, haide, trebuie să stăm de vorbă. Îţi sprijini mâinile de uşă, cu braţele întinse. Nu vreau decât să vorbim, te imploră ea. Ciocăniturile ei devin bufnituri, le simţi vibraţiile în palme. Te îndepărtezi de uşă, urci treptele, fără să te uiţi în urmă; cu degetele tremurânde la gură.

Trădarea lui Theo e uriaşă, uluitoare, de neînţeles. Acţiunile *ei* nu le poţi înţelege, nu pe cele ale lui Cole. Întotdeauna ai presupus că e singura persoană pe care o vei avea alături întreaga viaţă – nu mama, nu soţul tău. E femeie, ştie regulile. Bărbaţii nu le ştiu. Nu te interesează scuzele, nimic nu poate îndrepta lucrurile, întrucât tot ce ar spune ar fi copleşit de brutalitatea încrederii înşelate şi de urletele inimii tale zdrobite.

Nu suporţi să te gândeşti la ei doi împreună. Habar n-ai cum e Theo cu bărbaţii. Cum se poartă, dacă devine altcineva, dacă îşi schimbă gesturile şi vocea. Nu ai explorat niciodată această latură a prietenelor tale. Tot ce

ştii e că soţul tău e prins în insaţiabilul ei câmp gravitaţional: ţi-a spus-o chiar vocea lui.

Îţi aminteşti cum eraţi pe vremuri. Theo era neglijentă cu relaţia voastră – niciodată nu venea la petreceri cu o sticlă de vin, niciodată nu-ţi trimitea mesaje de mulţumire, anula în ultima clipă câte o ieşire în oraş, întârzia deseori —, dar o iertai de fiecare dată, pentru că îţi lumina clipele cu darul prezenţei sale; imediat ce o vedeai, dădeai uitării toată enervarea.

Acum, încearcă iar şi iar să ia legătura cu tine, dar telefonul îi este închis în nas oricât de repede ar încerca să spună ce are de spus, e-mailurile ei sunt şterse fără ca măcar să fie deschise, iar scrisorile, rupte. Te pricepi să rupi relaţiile cu oamenii, întotdeauna ai avut abilitatea asta, una neînsemnată, dar eficientă; să limpezeşti lucrurile, să treci mai departe. Theo urăşte să fie ignorată. E lucrul de care se teme cel mai mult. Ai un ciudat sentiment de putere; pasivitatea extremă îţi dă forţă – e felul tău de a protesta, de a te exprima. Uneori, la fel procedezi şi când faci sex.

Lecţia 30

medicamentele vechi nu trebuie păstrate, pentru că deseori sunt dorite din nou şi sfârşesc prin a ne răzgâia

Cole are nevoie de tine pentru o petrecere. E dată de proprietarul unei galerii care are un tablou ce necesită o curăţare – e vorba de un peisaj veneţian semnat de un elev al lui Canaletto. Cole abia aşteaptă să înceapă lucrul; bănuieşte că sub stratul de suprafaţă se ascunde ceva pictat de mâna maestrului. Nu vrei să te duci. Nu vrei să-i oferi nimic deocamdată.

Te rog, spune Cole.

Urăsc genul ăsta de evenimente, ştii bine.

Simon te place. Am nevoie de contractul ăsta.

Ştii ce fel de soţie îi trebuie lui Cole pentru o astfel de petrecere. Ţi-a spus cândva că eşti un veritabil trofeu: toată lumea te place, te consideră frumoasă şi adorabilă, vrea să stea de vorbă cu tine; dar lucrul cu adevărat important e că toată lumea îl admiră pe Cole pentru că etalează o asemenea posesiune, ca pe o maşină, un ceas de aur sau un costum, iar tu savurezi impresia oamenilor că soţul tău e un bărbat de succes. Te-ai simţit foarte măgulită când ţi-ai spus asta, când ai înţeles că eşti atât de preţuită. Întotdeauna v-aţi pus reciproc în valoare ori de câte ori aţi ieşit în lume. Când mergeţi la petreceri şi spuneţi vechile voastre anecdote, vă completaţi reciproc frazele, când ieşiţi la restaurant cu prietenii, luaţi

nonşalant unul din farfuria celuilalt, iar când îi invitaţi să ia masa la voi acasă, vă ocupaţi împreună de gătit, servit şi strânsul mesei. Amândoi vă pricepeţi de minune să interpretaţi rolurile de soţ şi soţie, ştiţi să vă sprijiniţi unul pe celălalt.

Te rog, spune Cole acum.

Bine. Bine.

Ai o mână sprijinită pe gât. Întotdeauna cedezi, aşa ai făcut toată viaţa; oare de unde vine această nevoie îndărătnică de a fi plăcută?

Petrecerea are loc în clădirea unui fost grajd, transformat în casă de locuit, aproape de apartamentul vostru. Simon, care e mai înalt decât invitaţii lui, stă în mijlocul camerei aglomerate. Îşi estimează succesul în funcţie de proximitatea faţă de celebrităţi, pomeneşte multe persoane faimoase, nu poate apărea în public fără astfel de proptele. Te place pentru că eşti la curent cu bârfele despre celebrităţi şi rezonezi – cu ochi mari – la discursul lui. Se află într-o relaţie capricioasă cu o vedetă pop din Dublin, care are o tunsoare frumoasă şi un bit de vară al cărui nume nu l-ai ţinut minte niciodată – ea n-a venit la petrecere. Simon se va arăta foarte dezamăgit din pricina asta. Musafirii aruncă priviri peste umăr în mijlocul

conversaţiei, cercetându-se din priviri unii pe alţii, ca şi când singurul motiv pentru care au venit e să vadă pe cineva faimos.

Vrei să pleci.

Eşti singură într-un colţ, pe o canapea neagră de piele care scârţâie ca o şa. Lângă tine se află o lampă sculptată în lavă întărită. Nu mai funcţionează. Niciodată nu te-ai dat în vânt după petreceri. Eşti prea pricepută când vine vorba de tăceri stânjenitoare, îmbujorări şi replici nelalocul lor. Nu prea ştii să te porţi în grupuri mari, te simţi mai în largul tău când eşti între patru ochi cu cineva, magia pe care o poţi crea întotdeauna se pierde când te afli într-o mulţime. Te uiţi la musafiri. Urăşti gândul că iarăşi eşti singură, că iarăşi te uiţi cu atenţie la fiecare bărbat. Te înroşeşti în faţa celor de care te simţi atrasă, încă n-ai scăpat de asta, trupul te trădează de multe ori. Ţi-o imaginezi pe Theo între toţi aceşti oameni şi simţi o admiraţie dureroasă faţă de ea: o vezi strălucind în mijlocul încăperii, vârându-se în conversaţiile musafirilor, plutind de la un grup la altul.

Porţi o rochie de satin negru, care în partea de sus e împodobită cu fâşii dintr-un chimonou vechi; e o rochie care îţi place de obicei, dar în seara asta nu e adecvată,

eşti prea elegantă. Trebuie să te întorci acasă. Nu poţi să te duci singură pe jos: pe strada ta se află două case părăsite în care s-au aciuat nişte drogaţi, iar săptămâna trecută, o femeie a fost înjunghiată în dreptul uneia dintre ele. Ai nevoie de Cole. E în formă bună, vorbeşte însufleţit cu musafirii; ţi-ai dori să se grăbească. Urăşti sentimentul că eşti captivă, care te copleşeşte uneori la petreceri, urăşti faptul că mijloacele tale de evadare depind de altcineva. Eşti blocată, într-o rochie de satin negru, care în seara asta e prea mult.

Cole e cu Simon. Nu se plac foarte mult unul pe celălalt, dar păstrează legătura, pentru că nu se ştie niciodată când ar putea să le fie de folos. Discută despre orice, numai despre Canaletto nu: Cole nu e atât de neinspirat. Conversaţia trenează câteva clipe, iar tu te ridici şi le spui politicos că te duci acasă. Te apropii de uşă. Mijlocul îţi e cuprins de o mână. Strângerea ei are fermitatea oţelului. Te conduce spre un balcon înţesat cu lume, iar tu ai o reţinere, dar mâna rămâne fermă pe spatele tău.

Trebuie să merg acasă, spui tu cu glas foarte scăzut, foarte obosit. Mai trebuie doar să obţin o adresă. Cinci minute, da? Măsori timpul în gând, după care îl iei de pe balcon, în seara asta, aţi câştigat şi tu, şi Cole, dar el a

câştigat mai mult. Întotdeauna câştigă cel mai mult.

Lecţia 31

copiii n-ar trebui să doarmă niciodată cu capul sub plapumă

La ce te gândeşti în timp ce mergeţi în tăcere spre casă, unul lângă altul, despărţiţi de un metru: numele soţului tău e Cole, iar asta e trăsătura lui cea mai remarcabilă, dar oare e suficient? Ca să rămâi alături de el? Căci îndoiala te-a inundat precum otrava, făcându-şi treaba perfidă.

Nu îţi va spune niciodată ce s-a întâmplat. Probabil că singura şansă pe care ai avut-o a fost acea după-amiază de la hotel, în timpul furtunii, când încă erai zdrobită de şocul descoperirii. Şi ce ai făcut atunci? Ai ales să te aşezi, cu inima bubuindu-ţi în piept. Nimic altceva. Pentru că aşa procedezi întotdeauna, te retragi, taci, şi abia mai târziu, mult mai târziu, găseşti cuvintele pe care ar fi trebuit să le spui. Dar niciodată nu le spui la timp, eşti prea preocupată să nu răneşti, chiar şi atunci când eşti rănită, şi, da, eşti prea laşă. Te întrebi ce s-ar întâmpla dacă ai da frâu liber furiei care îţi copleşeşte sufletul. Te uiţi la soţul tău şi îţi dai seama că n-ai să scoţi nimic de la el, ai pierdut momentul, l-ai întrebat de prea multe ori ce s-a întâmplat şi s-a săturat până peste cap de neîncrederea ta: a închis

buticul, a tras obloanele şi a stins luminile. Nu-ţi mai recunoşti soţul, a devenit altcineva. E ca un străin pentru tine, un străin care o dezbracă pe Theo, se apleacă să o sărute, o ţine de şolduri, îi mângâie pleoapele închise cu buzele, râde cu ea în pat: închizi ochii preţ de o clipă, încercând să îndepărtezi toate aceste gânduri.

Cole deschide uşa şi intră în apartament fără să întoarcă privirea să vadă dacă eşti în spatele lui. Se duce direct la baie. Rămâi în prag, uitându-te la oraşul-fantomă al relaţiei voastre, fără să-ţi dai seama dacă vrei să intri în el. Deci aşa stau lucrurile. Într-o altă viaţă, ai fi sunat-o pe Theo, ai fi trezit-o şi ai fi întrebat-o dacă poţi merge la ea s-a dormi pe canapea şi să plângi în hohote. Ţi-o imaginezi spunând bineînţeles, gândăcel, bineînţeles; ţi-o închipui sărind în maşină şi venind să te ia, întrucât vocea ta tremurătoare îi spune că nu poţi conduce.

Nu ai unde să te duci.

Nu ştii ce să faci.

Şi, la insistenţele lui Cole, nu mai ai slujbă, ceea ce îţi pricinuieşte un scurt acces de furie fierbinte; cum de a îndrăznit să te mutileze, cum de a îndrăznit să te slăbească înadins?

Treci pragul. Te duci în dormitor. Te aşezi la măsuţa de

toaletă, cu capul plecat şi tâmplele sprijinite în palme.

Lecţia 32

faţa unei fete egoiste e deseori posomorâtă

Mijlocul lui iulie. În cele din urmă, a venit vara şi simţi exuberanţa de pe străzi: oamenii sar în bazinul fântânii arteziene din Trafalgar Square şi chiulesc de la serviciu să stea tolăniţi la soare pe şezlongurile din Hyde Park.

Starea ta – întunecată ca vinul roşu.

Nu mai găseşti refugiu în bunătate, în fapte bune şi în generozitate; te schimbi, devii posomorâtă. Simţi un fior când cuplurile se despart, ai sentimentul că ordinea a fost restabilită, că oamenii revin la starea lor naturală – singurătatea. Simţi că te electrizezi un pic când prietenii îşi pierd slujbele, când noua lor revistă e aspru criticată, când cineva pierde o sarcină sau cerul îşi revarsă ploile într-o zi de nuntă. Ce ai devenit? Oare ţi-ai pierdut minţile? Ai hotărât să nu te mai laşi călcată în picioare, cum fac ceilalţi?

Dar ceva începe să prindă contur în adâncul tău. O idee: să trăieşti mai puţin şovăielnic, mai egoist. Te atrag oamenii ce par nesăbuiţi, pasionali şi caraghioşi, dar care rămân *vii,* tocmai pentru că felul lor de a fi implică încurcături şi necazuri. Întotdeauna ai fost prea precaută.

Prea blândă pentru jurnalismul de ştiri, după cum ţi-a spus Cole cândva, şi nu suficient de înfiorătoare sau nevrotică, slavă Domnului.

Captivă în amabilitate. Şi în frică. Şi conştientă că e mai uşor să dai instrucţiuni decât să acţionezi.

Te gândeşti la acei oameni care pur şi simplu dispar. Theo avea o prietenă blocată într-o viaţă pe care nu şi-o dorea, iar într-o bună zi a zis: trebuie să iau ceva de la Tesco, apoi l-a lăsat pe soţul ei în parcare şi nu s-a mai întors niciodată. Soţul a aşteptat trei ore înainte să anunţe autorităţile.

Te gândeşti să explorezi o latură mai periculoasă a personalităţii tale. Ţi-ar plăcea să te străduieşti mai mult să fii frumoasă, sau cel puţin interesantă; frumuseţea înseamnă putere, aşa ai învăţat de la mama ta. Când erai adolescentă, ţi-a spus: pentru numele lui Dumnezeu, scapă de ochelarii ăia, încearcă să fii mai prezentabilă, ca şi când, la cum arătai, nu aveai cum să fii fata ei.

Observi un prim fir de păr alb şi îl smulgi, apoi tragi de perişorii aproape invizibili din bărbie şi de pe pântece şi te trec fiori când reuşeşti să-i rupi, simţi că poate viaţa ta, noua ta viaţă, tocmai începe. Trebuie să faci ceva ca să înceapă, nu te poţi da bătută, înainte, viaţa părea ceva

care întotdeauna li se întâmpla altora. Lui Theo, de exemplu.

Lecţia 33

marea necesitate a vieţii e continua schimbare

O hotărâre, la mijlocul lui august. Trebuie să treci peste această perioadă plină de smiorcăieli şi lamentaţii, trebuie să ieşi la liman. Hotărârea că unele dintre problemele momentane ale unei relaţii nu pot fi decât ignorate pentru ca relaţia să supravieţuiască – nu ai cum să le rezolvi şi, în cele din urmă, să le elimini. Şi poate că tocmai de aceea, în parteneriate de lungă durată, unii oameni au învăţat să trăiască cu lucrurile care nu le plac. Pentru a-şi redobândi calmul. Ai văzut asta la cuplurile care au trecut peste infidelitate şi le-ai văzut rigidizându-se la bătrâneţe. Chiar *vrei* ca relaţia voastră să supravieţuiască?

E mai uşor să rămâi decât să pleci.

Nu suporţi gândul că va trebui să mergi din nou la petreceri, să citeşti anunţuri matrimoniale şi să te duci la cine intime unde nu te simţi în largul tău, să tot încerci să-ţi umpli cu ceva serile de vineri. Şi când te gândeşti că te pregăteai să faci un copil. Cole vrea să fie tată într-o bună zi. Când l-ai găsit, a fost ca şi când ai fi dat de o lumânare aprinsă în întunericul unei peşteri, iar acum ar trebui să

renunţi la tot, după ce aţi ajuns atât de departe – pur şi simplu nu poţi. Cu el ai avut cea mai satisfăcătoare relaţie din viaţa ta: eşti sigură că bucuria traiului cu el poate fi redobândită.

Cole vrea ca mariajul vostru să continue. Totul e negat. Nu vrea să plece.

Nu vrei ca Theo să câştige. Uneori, te temi ca nu cumva acest gând să înăbuşe orice alte considerente. Acum, ai ocazia să fii mai bună decât ea; nu-ţi aminteşti să fi fost vreodată mai bună decât ea la ceva.

Aşadar, o hotărâre.

Acum, va trebui să trăieşti cu tăcerea care s-a instalat între tine şi Cole. Pentru că aţi încetat să mai vorbiţi unul cu altul, staţi în camere separate: el în biroul lui, tu în dormitor – prea mult timp. Cel puţin nu mai faceţi sex, şi te simţi uşurată, căci amintirea vieţii voastre sexuale s-a distilat sub forma a doua lucruri: când nu avea orgasm, era frustrant, iar când avea, era nasol, pentru că de multe ori îţi ejacula pe abdomen şi pe faţă, ca un câine care urinează pe un stâlp pentru a-şi marca teritoriul.

Atâtea moduri de a trăi ca un prizonier.

Dar ai luat o hotărâre: să cauţi calea de a reveni la o viaţă fericită. Deşi Dumnezeu ştie când o să ţi se

domolească furia.

Deocamdată, te dedici înfrumuseţării apartamentului, care a devenit foarte aerisit şi luminos, ca interiorul unui balon alb. Pe gustul *tău,* întrucât compromisurile au dispărut. Niciodată n-ai îndrăznit să-ţi impui voinţa atât de mult. Muncitorii care se ocupă de renovare au de-a face cu o femeie care până acum – mai ales în prezenţa lui Cole – n-a avut voie să iasă la suprafaţă, o femeie ţâfnoasă, frustă, iute la mânie.

Iar apartamentul, frumosul apartament, numai bun de prezentat în *Elle,* e învăluit într-o tăcere mormântală când intri în el.

În centrul lui domneşte vidul, o putreziciune, o tăcere, când unul dintre voi se duce la culcare fără să spună noapte bună, când mâncaţi împreună fără conversaţie, când receptorul telefonului fix este înmânat celuilalt fără o vorbă. Domneşte vidul când, în fiecare noapte, stai întinsă pe patul dublu, trează şi agitată, uluită de cât de mult se poate apropia ura de iubire, de cum se poate gudura pe lângă ea, la fel ca o pisică. Domneşte vidul când îţi dai seama că cel mai singură te-ai simţit în căsnicie, ca soţie.

Lecţia 34

[a-ţi o rezervă consistentă de lenjerie intimă de calitate

Barul din Soho. Vinerea dinainte de Ziua Băncii[9]. Foarte cald – o căldură festivă. Un bărbat stă la masa de lângă tine, citind un ziar *The Times.* Te uiţi la ceafa lui: ce ciudat să fii atrasă de cineva doar după o simplă privire spre ceafa lui. Are părul negru, la fel ca noaptea într-un sat izolat de lume.

Eşti pe trotuar. În apropiere s-a spart o conductă, iar apa se împrăştie alene pe asfalt. Deocamdată, nimeni nu pare deranjat. Doi băieţi şi o fată strigă şi râd în balta de pe stradă, lovind-o cu piciorul; sunt trecuţi de douăzeci de ani, n-ar trebui să facă asta. Nu iau în seamă publicul şi, în scurtă vreme, se udă până la piele.

Zâmbeşti. Exemplarul din *Evening Standard* e împăturit în poşetă, o să-l termini în metrou Doamne, oră de vârf, ai plecat din bar prea târziu, o să stai tot drumul în picioare. Ai plecat prea târziu pentru că nu vrei să stai singură în apartamentul învăluit în tăcere mormântală. Urăşti vidul ce domneşte acolo atât când Gole e acasă, cât şi când e plecat, când iese din casă în mod deliberat; acum, te simţi ca şi când n-ar fi nimic în viaţa ta, ceea ce e foarte bine. Rămâi în picioare, pregătită să intri în şuvoiul de navetişti nerăbdători să se adăpostească în casele lor, iar o maşină

9 Sărbătoare naţională în Anglia.

virează cu viteză de după colţ şi brăzdează apa, ocolindu-i în grabă pe cei trei tineri, şi o trâmbă de apă se arcuieşte spre tine: eşti lovită. Eşti ţintuită locului, nu te poţi mişca, mintea ţi se goleşte, ca şi când cineva ţi-ar fi spus o glumă şi ar trebui să te prinzi imediat de poantă.

Te uiţi la bărbatul de lângă tine. Şi el e ud. Izbucneşti în râs; în sfârşit ai prins gluma. Râde şi el.

Aveţi nevoie de ajutor, spui tu.

Şi dumneavoastră.

Cobori privirea. În partea din faţă, rochia ta albă de bumbac are o uriaşă pată de apă şi ţi s-a lipit de picioare ca o bucată nărăvaşă de mătase de trunchiul unui copac. Dai capul pe spate şi faci o grimasă: oh, Doamne. Apoi simţi că îţi e pusă pe umeri o haină, un bărbat te conduce înapoi în bar, te ţine aşa cum doar un soţ ar avea voie s-o facă: cu un gest posesiv.

Bineînţeles că e bărbatul cu ceafă frumoasă.

Lecţia 35

copci

Totul s-a schimbat.

Gabriel Bonilla, aşa îl cheamă. Îi repeţi numele cu voce tare; sunetele ţi se desprind delicat de pe buze. Zâmbeşti în chip de scuză pentru tandreţea din glasul tău. Trebuie

să aştepţi să ţi se usuce rochia şi să recapeţi o înfăţişare decentă; s-ar putea să ia ceva timp, iar acest Gabriel Bonilla te întreabă dacă trebuie să te întorci acasă imediat – nu, nu-i grabă, acasă nu te aşteaptă nimic —, iar tu râzi, prea tare, şi te simţi ca şi când ar fi cedat ceva în adâncul tău. Aşadar, bun găsit.

Staţi de o oră sau două în acel bar ordinar şi discutaţi despre toate şi nimic, vă împresuraţi cu vorbe unul pe celălalt, vă descrieţi vieţile.

Te eliberezi.

N-ai vorbi niciodată cu o asemenea lejeritate, cu o asemenea nepăsare, dacă nu ai avea o relaţie. Faptul că eşti căsătorită îţi conferă o anumită siguranţă, o anumită încredere în tine. Dar asta nu te poate împiedica să roşeşti. Gabriel Bonilla se înroşeşte şi el, exact ca tine, complet şi caraghios, şi îndrăzneşti să crezi că asta înseamnă ceva. Eziţi să-l întrebi despre o eventuală parteneră sau familie, vrei să afli, trebuie să afli, dar te temi că efortul de a întreba va da la iveală prea mult, că te vei îmbujora din nou. La fel ca după ce ai fost stropită, când ţi-ai dat seama că ţi-a văzut trupul într-o situaţie atât de vulnerabilă, că a văzut prea mult, coapsele prea grase, sfârcurile ieşite prin sutien, Doamne, a văzut tot, iar

amintirea acelor clipe te face să duci mâinile la gură, însă el pleacă privirea, ca şi când n-ar vrea să se vâre în sufletul tău, ca şi când ar fi deschis din greşeală o uşă spre gândurile tale.

Acest bărbat, care stă în faţa ta într-un costum uşor de vară, are ceva fascinant. Nu-ţi dai seama ce anume, dar pare să fie ceva cuviincios, de modă veche, elegant. Ceva care nu cadrează cu lumea din Soho, cu puzderia de sex-shop-uri şi neoane, sau cu drogata încercănată care stă apatică pe trotuar, sprijinită de tocul unei uşi. Acest Gabriel Bonilla n-ar trebui să fie aici. E din alt loc, din alte vremuri; genul de bărbat care consideră că nu e frumos să lase femeia la volan, când merge cu ea în maşină. Are nume spaniol şi totuşi vorbeşte engleza fluent – mama mea e englezoaică, iar tata, spaniol – şi iarăşi izbucneşti în râs; aha, deci aşa se explică.

Cu ce te ocupi, întrebi tu.

Ghici.

Te apleci în faţă, îţi cuprinzi bărbia cu palma: profesor, medic, spion?

Sunt actor, spune el.

Te laşi pe spetează. Te retragi, doar un pic. Nu cunoşti niciun actor, nu eşti sigură că vrei să cunoşti unul.

Nu te recunosc. Ar trebui?

Nu, nu, râde el. Acum, nu mă mai recunoaşte nimeni. Am fost faimos cândva, cam o săptămână, când încă eram adolescent. Am jucat într-un serial groaznic – ridică palma când îl întrebi, nu are de gând să-ţi spună cum se cheamă —, apoi în două filme hollywoodiene de mare succes, dar de atunci n-am mai făcut mare lucru. Acum, trăiesc cu spaima că s-ar putea să apar în emisiuni de genul: „Foste vedete”.

Izbucneşti în râs. Întotdeauna ai fost circumspectă cu actorii, bănuieşti că nu şi-au vârât niciodată lăbuţele în vâltoarea vieţii, că au trăit-o doar la a doua mână. Nu e drept, dar brusc tonul tău devine aspru. Şi din ce naiba trăieşti, întrebi tu.

Dublaje. Reclame. Drepturi de autor pentru difuzarea filmelor în alte ţări. Câte un rol secundar din când în când. Şi am fost înţelept în tinereţe: mi-am cumpărat un apartament.

Şi ce faci în timpul care îţi rămâne? Cum îţi umpli zilele?

Păi, mă scol la unu după-amiaza. Beau un scotch la micul dejun. Trag o linie de cocaină. Râdeţi amândoi. Nu, nu, merg la sala de fitness şi urmez nişte cursuri la Actors Centre, mă duc la castinguri, chestii de genul ăsta. Citesc

mult, călătoresc mult, merg la cinema, beau prea mult ceai.

Nu poţi să-ţi reprezinţi o astfel de viaţă, nimeni dintre cei de-o seamă cu tine nu mai are un program atât de liber. Acest Gabriel Bonilla îţi răspunde la întrebări ca şi când i-ar mai fi fost puse de o mie de ori, şi pare că nu e deranjat de ele. Lipsa lui de preocupare pentru bunăstare, carieră şi viitorul lui e ciudată şi caraghioasă, te nedumereşte. Îţi face impresia unui om care nu tânjeşte după nimic. Are un apartament şi suficienţi bani cât să se descurce; nu are nevoie să dobândească lucruri sau să se grăbească. Această uşurătate nu e deloc neatrăgătoare. Apoi îţi spune că lucrează la un scenariu despre un alt lucru de care e dependent şi te apleci în faţă: despre ce, haide, spune-mi.

Despre coridă.

Îţi suprimi hohotul de râs. O bagi cu forţa într-o cutie pe fetiţa din tine şi te aşezi pe capac.

Coridă?

Râde şi el. Tatăl lui a fost matador, dar n-a avut mare succes, pentru că nu era suficient de sinucigaş, ţinea prea mult la viaţa lui, a luptat cu tauri doar în arenele provinciale. Iar asta i-a inspirat ideea unui film, le-a spus

părinţilor săi că, în sfârşit, o să-şi ia viaţa în serios şi că o să se îngroape în minunatele biblioteci ale Londrei, cele mai bune din lume, şi acum e ocupat până peste cap cu munca de cercetare. Şi scrie tot în biblioteci, pentru că ar înnebuni dacă n-ar ieşi din casă. Te uiţi la mâinile sale lungi şi subţiri, ca ale unui preot, le cuprinzi în ale tale, şi îţi spune că un matador se bazează pe forţa din încheietura mâinii pentru a-şi face un nume, iar mâinile tale se strecoară sub ale lui şi încearcă să le cuprindă ca două furci pentru vâsle, şi le simţi greutatea, le strângi uşor.

Seamănă cu ale tatălui tău, întrebi tu.

Desigur. Sunt întocmai ca ale lui. Tot de la el am moştenit tuşea. Şi râsul.

Dar sunt atât de subţiri, îl tachinezi tu, n-ar putea omorî un taur!

N-ai nevoie de forţă sau de agresivitate. Oh, *Dios mi-o* ai atâtea de învăţat, şi îşi coboară capul spre palme, care încă sunt în mâinile tale.

Cum aţi ajuns aici, atât de repede, atât de brusc? Te laşi pe spate. Te uiţi la el. Buza de jos pufoasă, cărnoasă, gata să pocnească. Sprâncenele negre şi lungi ca ale unui copil. Faptul că pare foarte înalt chiar şi pe scaun, uşoara

stânjeneală pe care i-o pricinuieşte talia lui, ca şi când ar fi fost luat peste picior din pricina asta când era la şcoală. Trupul menţinut în formă. E ceva frumos în sfiala lui, în decenţa lui, n-ai fost niciodată cu un bărbat cu trup frumos, n-a contat niciodată, e un lucru de care nu ţi-a păsat niciodată.

Ţi-l închipui gol pe acest Gabriel Bonilla, ţinându-i palma pe pectorali, măsurându-i lăţimea pieptului şi simţindu-i bătăile inimii, şi te aşezi picior peste picior, strângând coapsele, şi zâmbeşti ca o fetiţă de zece ani care tocmai a fost prinsă ţinând în mână ultima bomboană de ciocolată a bunicii.

Am să te duc la coridă într-o bună zi. Sunt sigur că o să-ţi placă.

Simţi cum ţi se înroşesc obrajii, încerci să te linişteşti, vezi că şi obrajii lui s-au înroşit. Îi recunoşti timiditatea, pentru că şi tu ai fost timidă dintotdeauna. Rareori ai văzut sfială la un bărbat, de obicei e deghizată sub forma aroganţei, asprimii sau răcelii. Semănaţi foarte mult, acest Gabriel şi cu tine. Îţi dai seama după faptul că nu se simte tocmai în largul lui în lume, că nu reuşeşte să se adapteze. Şi totuşi, nu pare să-l deranjeze că e un actor care găseşte rar angajamente. Îţi zâmbeşte, uitându-se ţintă în ochii tăi,

eşti tulburată şi toate întrebările îţi dispar brusc din minte. Readuce discuţia la tine, îţi pune întrebări ca şi când ar încerca să extragă esenţa vieţii tale: căsătoria, apartamentul, familia, slujba, colegii, şeful. Răspunzi sincer şi degajat, conversaţia decurge lin, atmosfera e dominată de o disponibilitate periculoasă, te simţi copleşită de un sentiment de uşurătate.

Dar îţi spui că n-ai de gând să strici totul culcându-te cu el, n-ai să pătezi relaţia cu aşa ceva. Nu vrei ca între voi să apară brusc tot felul de stânjeneli, nu vrei să ai parte de respiraţia lui urât mirositoare când se trezeşte, de apa netrasă la baie, de pârţuri sau de o respiraţie duhnind a tutun. A fost nevoie de un an până să poţi trage un pârţ când Gole se afla în camera alăturată şi de doi ani până să o faci cu el în cameră. Uneori, îţi muşti obrazul cu atâta furie, încât îţi dă sângele, iar felul în care baţi mărunt din buze, ca un iepure, e o chestie ciudată şi intimă pe care n-o vede nimeni în afară de Gole. Îţi tai unghiile de la picioare de faţă cu el, porţi chiloţi rupţi, faci caca, pipi. Te deschizi faţă de soţul tău cum nu o faci cu nimeni altcineva, dar poate că ştie prea mult: s-a pierdut toată vraja.

Gole.

Aşa vorbeai şi cu el cândva, la începutul relaţiei, când eraţi îndrăgostiţi. Nu vrei ca Gabriel Bonilla să fie dezamăgit vreodată de tine, să se îndepărteze înainte să înceapă ceva. Aşa că situaţia va fi păstrată exact aşa cum e, ca un document secret ascuns într-un buzunar al portofelului, mereu ascuns, mereu la îndemână, pe care îl poţi scoate oricând şi la care te poţi gândi după pofta inimii – cifrul unui seif, harta unei comori, un plan de evadare.

Gabriel scoate un stilou al cărui capac se deschide cu un clic la fel de plăcut ca al unui ruj. Notează un număr de telefon pe dosul notei de plată. A trecut mult timp de când un bărbat nu ţi-a mai dat numărul lui. Ce înseamnă asta, ce urmează, oare se joacă cu tine? Iar când degetele vi se ating, îţi retragi mâna, prea repede.

Ştie că eşti căsătorită. Spune că i-ar plăcea să-l cunoască pe Cole. Ceea ce te şochează.

Lecţia 36

fericirea şi *virtutea se dobândesc prin acţiune* în metroul ce te poartă hurducându-se către casă, degetele răsucesc bucata de hârtie precum un arheolog care a descoperit un fragment pe şantier. Astfel de legături se stabilesc rar, poate o dată sau de două ori în viaţă. Pe vremuri, când erai mai tânără, ai fi profitat de ea; te-ai fi gândit că poate fi nucleul unei iubiri intense şi devoratoare. Dar acum? Un actor înalt, sfios şi fără angajamente, care e de-o seamă cu tine şi totuşi pare oarecum neformat, ca şi când n-ar fi păşit cu adevărat în viaţa reală. Un visător şi un rătăcitor, care aşteaptă mereu un telefon, fiind dependent de agentul lui, care îşi trăieşte viaţa în funcţie de voinţa altcuiva.

Tot ce nu e Cole.

Un bărbat care îşi petrece zilele aşa cum vrea.

Zâmbeşti. Duci hârtia la gură ca şi când ai vrea s-o miruieşti. Ai să-l suni mâine, doar să-i spui bună, ca unui prieten, atât. Te simţi ca şi când ai fi sărit în apa rece a unei piscine, la capătul mai puţin adânc, într-un nesăbuit gest de bravură, dar nu s-a întâmplat nimic, nu ţi-ai rupt coloana; poţi să zâmbeşti pentru că te-ai ţinut tare, trupul ţi se îndepărtează de pericol, ai scăpat cu bine din situaţia

riscantă.

Lecţia 37

fericirea casnică a bărbaţilor depinde aproape în întregime de fete şi femei

Unde ai fost toată seara? La film. Ce-ai văzut?

O chestie iraniană, sigur nu ţi-ar plăcea. Îhî.

Cole mănâncă un bol de supă de roşii marca Heinz, aşezat la masa din bucătărie, cu un pulover de casă peste o cămaşă de serviciu.

Frigiderul s-a transformat într-un cavou pentru mâncăruri cu mucegaiuri şi mirosuri ciudate: brânză putrezită, pâine cu pete albăstrui, borcane cu bulion adăpostind un fel de blăniţă moale, deschisă la culoare. În ultima vreme, niciunuia dintre voi nu i-a păsat suficient de curăţenie, aragazul e folosit pentru depozitarea oalelor şi tigăilor, a trecut mult timp de când n-aţi mai făcut o friptură duminicală. Apartamentul avea o atmosferă atât de plăcută cândva: Iheo venea deseori pe la tine, fără să te anunţe, ca şi când ar fi fost atrasă de căldura căminului vostru.

Acum, Cole şi cu tine aţi renunţat să mai încercaţi. Pe vremuri, te gândeai cu groază că s-ar putea să vină o zi când nu se va mai oferi să-ţi facă baie, când nu-ţi va mai

aduce o ceaşcă de ceai sau nu va mai spăla vasele. Dar ţi-ai dat seama că poţi să trăieşti foarte bine şi fără toate astea. Opusul iubirii nu e ura, ci indiferenţa. Îndiferenţa emoţională, indiferenţa fizică. N-aţi mai făcut dragoste de când aţi stat în camera de hotel din Marrakech, cu trandafiri proaspeţi la fiecare două zile, dar, în noaptea asta, îl săruţi pe creştet şi întârzii preţ de câteva clipe cu buzele pe capul său, până simţi că ţi se trezeşte ceva în adâncul pântecelui.

Mă duc la culcare, spui tu.

Îhî, din nou; adâncit în *Familia Simpson* şi în supă.

Nu pare să-ţi fi remarcat gestul, sau poate că nu vrea să-i dea curs în clipa asta: *Familia Simpson* mai durează zece minute.

Zâmbeşti. Nu-ţi pasă. Pentru că te-ai întors iarăşi la soare, simţi căldura pe spate. Ai un nou prieten în viaţa ta, cu care să te joci, cu care să fii iarăşi tânără, care să te trezească la viaţă.

Lecţia 38

o baie caldă poate ajuta o persoană care are probleme cu somnul să adoarmă

Cole stă până târziu, nu e ceva neobişnuit, de multe ori se culcă la altă oră decât tine. Foarte probabil e în faţa

laptopului, în căutare de pornografie. A fost stânjenit prima oară când l-ai surprins, acum câţiva ani: a coborât imediat ecranul. Acum, se mulţumeşte să-l întoarcă în altă parte. O palidă umbră de politeţe, care nu e suficientă.

La începuturi, Cole ţi-a spus cândva că stă până târziu pentru că îi place să găsească patul cald când vine la culcare, tu eşti plosca mea cu apă caldă, a zis el atunci, iar tu ai chicotit şi l-ai lins după ureche. Credeai că soţul tău nu e la fel de zbuciumat şi neonest ca şi tine, ci curat, deschis, necomplicat. Acum, eşti conştientă că are o viaţă secretă despre care nu ştii nimic şi n-ai să ştii niciodată şi că nimeni nu cunoaşte viaţa secretă a altuia.

Acum, îl vezi mai limpede. Un bărbat care îşi trăieşte vârsta adultă cu răceala şi liniştea cuiva care nu vrea să i se pună întrebări prea intime. Se ascunde sub masca unui calm absolut, ceea ce lasă impresia că întotdeauna îşi păstrează energia pentru altcineva. Pare mulţumit de soarta lui, poate e fericit, poate nu. Nimeni nu-l întreabă niciodată. Îi place să păstreze o mică distanţă între el şi lume, să nu se destăinuiască prea mult.

Acum, vrei să fii strânsă în braţe. Nu mai vrei izolarea căsniciei, mica voastră bulă care cândva era atât de confortabilă.

La începuturi, mergeai în vizită la studioul lui Cole şi te aşezai pe un scaun înalt, între şevalete, palete, sticle de alcool încolor, mănuşi chirurgicale şi lămpi cu lumină aspră, de un alb-albăstriu. Încăperea mirosea a vopsele, vernis şi terebentină, şi era dezordonată ca atelierul unui cizmar. Iubeai bărbatul ascuns în spaţiul intim al studioului, care îşi făcea apariţia atât de spectaculos dintre instrumentele sale. Cu şorţul peste o cămaşă elegantă, cu mânecile suflecate cu grijă, întotdeauna era pătat cu ipsos şi vopsea.

Pe vremea aceea, lucra la un portret de început de secol nouăsprezece al Doamnei Recamier, o renumită frumuseţe a epocii. Pânza era întinsă pe o masă încălzită, pentru a-i muia suprafaţa, iar Cole îţi dădea explicaţii, stând aplecat deasupra ei. Doamna Recamier crescuse într-o mănăstire şi fusese căsătorită la şaisprezece ani cu un bancher bogat. Căsnicia nu s-a consumat niciodată; ba chiar a circulat un zvon că soţul ar fi fost chiar tatăl ei. În timp ce îi tampona obrazul alb cu o spatulă înfăşurată în tifon, ţi-a spus că, pentru a compensa deşertul căsniciei sale, Doamna Recamier se folosea de frumuseţea ei ca să ademenească zeci de bărbaţi, însă a rămas virgină toată viaţa.

A fost blestemată de toţi bărbaţii care au avut ghinionul de a se îndrăgosti de ea, ţi-a spus el, îndreptându-se de spate şi admirând dreptunghiul învăluit în lumină al tabloului. Avea un calm incredibil, care îi cucerea pe toţi.

Îmi dau seama, ai spus tu. După zâmbetul ei.

Îl urmăreai pe soţul tău aplecându-se cu grijă peste suprafaţa crăpată a pânzei, ca un pietrar peste blocul său de piatră, curăţând funinginea şi murdăria, până când faţa Doamnei Recamier, apoi întregul trup alb au început să strălucească în faţa voastră. Erai transfigurată de degetele lui, care lucrau cu atenţia unui îndrăgostit, readucând la viaţă buzele, doar buzele, într-o după-amiază aurită, umflătura palidă a sânului într-o alta.

Curăţarea e întotdeauna cea mai riscantă parte a procesului, ţi-a explicat el. Pătrunzi pe un teritoriu complet necunoscut. Ce descoperi dedesubt poate să fie magnific sau o pictură pe care îţi vine s-o arunci. Nu poţi să ştii niciodată.

Pe vremea aceea, puteai să-l urmăreşti şi să-l asculţi zile în şir: erai captivată de seducţia pe care o exercită un bărbat adâncit în muncă. Atunci, ştiai că era o iubire împărtăşită şi simţeai că îţi trăieşti viaţa sub un baldachin de fericire.

Te gândeşti la cum e soţul tău acum. Un bărbat care se ascunde în artă şi în pornografie, care se hrăneşte dintr-o viaţă interioară despre care nu ştii nimic. Munca lui e o lume din care nu poţi să faci parte cu adevărat, Cole se adăposteşte în ea, la fel cum se adăposteşte în viaţa lui secretă, bine păzită.

De ce te-ai căsătorit cu el?

Pentru că a spus da. Şi ajunseseşi să crezi că niciun bărbat n-o să te mai vrea suficient de mult cât să te ia de soţie. Şi îţi era un prieten atât de intim; aşa a fost de la început, un tovarăş apropiat, nu unul dintre acei iubiţi despre care te întrebi ce aveţi în comun în afară de sex. A fost şi imboldul puternic dat de faptul că trecuseşi de treizeci de ani, un intens sentiment de neîmplinire.

Fă-mi copii, altminteri mă prăpădesc, scria autoarea elisabetană anonimă în cartea ta veche.

Oh, da.

Cole are o fotografie preferată cu tine, spune că îţi dezvăluie şinele ascuns. A fost făcută pentru un articol dintr-o revistă despre tineri de perspectivă şi mentorii lor. Tu ai fost aleasă de o fostă studentă, acum crainică de ştiri la ITV[10], o tânără ambiţioasă care scăpase de accentul ei

10 Televiziune comercială din Marea Britanic.

vestic şi avusese o ascensiune meteorică de la un ziar local din Bristol la o televiziune de succes. Alături de ea, în revistă au mai apărut un violonist, un genetician, un arhitect şi un romancier.

Nu voiai să apari în articol, dar bineînţeles că nu ai spus nu: era o bună publicitate pentru facultate. Tânăra cu pricina nu ţi-a plăcut niciodată cu adevărat, fuseseşi invidioasă pe ambiţia ei de oţel, care îţi inspira şi un pic de teamă. Îşi ascundea firea hotărâtă în spatele unei atitudini prietenoase şi măgulitoare, dar tu citeai în ea ca într-o carte deschisă.

Fotograful era columbian. L-aţi exasperat cu toţii, voia să vă relaxaţi. V-a cerut să vă gândiţi la cel mai senzual lucru pe care vi-l puteţi imagina şi să-l spuneţi în gura mare, după care s-au auzit râsete stânjenite, iar în cele din urmă s-a făcut linişte.

Atingerea piele pe piele, a spus dintr-odată fosta ta studentă. Altcineva: *foie gras.* Moliciunea coapselor unui copil. Să înot goală noaptea. Mirosul ierbii proaspăt tăiate. *Sanctus* al lui Faure. Râsul unei prietene.

Şi n-ai mai rămas decât tu.

Să săruţi ceafa soţului tău, în timp ce e adâncit în munca lui, ai spus tu cu glas ezitant, cu faţa roşie ca focul.

Poza a fost făcută, iar când a fost publicată, ţi-ai dat seama că fotograful surprinsese totul.

Lui Cole i-a plăcut grozav expresia ta; o ştia foarte bine, dar nu o văzuse niciodată într-o poză.

Nu-şi amintea să-l fi sărutat vreodată pe ceafa în timp ce lucra.

Lecţia 39

dormitoarele nu trebuie să fie aglomerate

Noapte, pat, singură, şi strălucirea a ce s-a întâmplat în timpul întâlnirii cu Gabriel ţi s-a întipărit în minte la fel ca becurile fluorescente de pe coridoarele şcolii, care nu se stingeau niciodată. Cole a adormit pe canapea, în faţa televizorului. Dar pe tine nu te ia somnul, iar în cele din urmă se crapă de ziuă. Dragostea înseamnă atenţie, iar tu nu ai parte de aşa ceva: eşti ca un balon scăpat din mână, care acum se ridică unduind spre un cer cu nori văluriţi.

Te gândeşti şi la alte lucruri, stând singură în pat. Sunt lucruri care te însoţesc în cele mai multe nopţi, încercând să te îmbie la somn. Un grup de bărbaţi care se uită la tine în timp ce eşti penetrată cu o coadă de mătură. Nu cunoşti pe niciunul dintre ei. Nu e niciodată o scenă intimă sau tandră. Şi e filmată. Din când în când, scena e urmărită de femei; eşti penetrată cu sfeşnice sau de nişte animale, iar

uneori participă şi femeile. Sau bărbaţii. Mâinile lor ţi se plimbă pe trupul gol, depărtându-ţi picioarele, examinând, vârându-şi degetele în tine. Îţi imaginezi astfel de scene aproape seară de seară, ca să te fure somnul. Filmele tale mentale au avut cea mai mare forţă în timpul adolescenţei, încă îţi aminteşti efectul pe care îl produceau asupra ta cu douăzeci de ani în urmă şi cât de intense erau. Iar acum, după orele petrecute cu Gabriel, rămâi trează noaptea, ţinând degetele lipite între picioare, şi îţi doreşti să ai aceleaşi senzaţii ca în anii adolescenţei, să simţi din nou acea fierbinţeală sub piele.

Vrei să o suni pe Theo, ţi-e dor să i te confesezi, în viaţa ta s-a lăsat o linişte apăsătoare. Era singura persoană pe care o puteai suna după ora zece, fără să te simţi stânjenită. Cu ea vorbeai mult despre sex: ce voiai, ce nu voiai, toate lucrurile pe care nu le-ai spus niciodată unui bărbat. Îţi plăcea cuvântul pe care îl folosea să descrie un futai pe cinste – *murdărie* —, ceea ce însemna că fusese sex murdar, sex sexy. Un bărbat *murdar,* întotdeauna ţi-a plăcut ideea asta. Şi sexul sexy.

Acum, singură, încă te ţine în loc precauţia. Oare ai acţionat vreodată în viaţa ta de adult exact aşa cum ţi-ai dorit? Ai fost încorsetată atât de mult timp; profesoara cea

bună, prietena cea bună, soţia cea bună. Iar în pat eşti foarte pasivă, supusă şi atât de dornică să faci pe plac partenerului. Fanteziile tale nu şi-au croit niciodată drum în viaţa ta reală. Dar acum, singură, în pat, posibilitatea îşi vâră cheia în broască, ca o fâşie de lumină deşertică în zorii zile, încercând să te ademenească.

La ora cinci, Cole vine împleticindu-se în dormitor şi îşi lipeşte trupul de al tău, ca şi când ar încerca să-ţi absoarbă căldura. Îl dai la o parte.

Lecţia 40

puţini sunt *cei care îşi periclitează sănătatea* în *mod intenţionat, dar mulţi sunt cei ce şi-o distrug din neglijenţă*

Zece dimineaţa.

Întinzi mâna după poşetă, speri că nu suni prea devreme, nici măcar nu ştii ce să spui, doar bună, oare e de ajuns, şi voiam să-ţi mulţumesc pentru ziua aceea; ai făcut o repetiţie în minte şi ţi-ai pregătit un ton degajat. Simţi că începi să trăieşti mai îndrăzneţ, iar vorbele lui Theo îţi răsună în minte: n-are rost să aştepţi să apară lumina la capătul tunelului, trebuie să te duci acolo şi să aprinzi singură lumina aia blestemată. Nu-i nimic în neregulă să-ţi faci un nou prieten, întrucât, odată cu trecerea anilor, par să fie tot mai puţini în viaţa ta din ce în

ce mai îngustată.

Zece dimineaţa, şi inima ta duduie, inima ta duduie.

Bucăţica de hârtie nu e în poşetă.

Scotoceşti în portofel, cauţi pe podea, pe trepte, ieşi afară şi te uiţi pe jos, dar n-o mai găseşti, şi îţi treci degetele prin păr, îţi muşti unghiile, nu găseşti niciun număr în cartea de telefon şi, bineînţeles, nu-i ştii adresa, apoi te aşezi pe podeaua din hol, cu capul sprijinit de zid, şi stai aşa multă vreme, complet nemişcată în apartamentul învăluit într-o tăcere mormântală.

S-a dus.

Ca şi când ar fi fost smulse nişte pagini din cartea viitorului tău.

Nu te poţi mişca, pare că întreaga ta viaţă s-a prăbuşit: nu ştii ce să faci mai departe. Rămâi neclintită atât de mult timp, cu mâinile vârâte în chiloţi. Când îţi retragi degetele, te uiţi la strălucirea lipicioasă de pe ele – ce revărsare. Icneşti, mâna îţi tremură; eşti iarăşi adolescentă, atât de brusc.

Dar nu-i ştii numărul, nici adresa. Iar el nu are numărul tău. S-a dus.

Te simţi sleită. A fost nevoie de atâtea eforturi să ajungi aici, să depăşeşti greaţa şi nervii, să hotărăşti să pui mâna

pe telefon. Abia acum, când l-ai pierdut, îţi dai seama cât de mult te bizuiai pe faptul ca acest bărbat să devină o posibilitate – ceva nou cu care să-ţi umpli viaţa.

Lecţia 41

ţine minte: mergi cu pas iute, nu umbla creanga şi nu te uita la nesfârşit prin vitrine

Te întorci în barul din Soho, singură, de-a lungul lui septembrie, de-a lungul lui octombrie, însă nu-l mai întâlneşti.

Într-o zi de luni, însorită, dar rece, la masa de alături stă o tânără. Citeşte rubrica despre sex din revista *The Face;* se simte foarte în largul ei, ca şi când acest bar ar fi biroul ei, ca şi când toată viaţa s-ar fi simţit bine în pielea sa. Ţi-ai dori să te poţi simţi şi tu aşa. Cumperi *The Face* în drum spre casă, înroşindu-te când îi dai banii vânzătorului. N-ai să mai cumperi niciodată de la magazinul lui, nu eşti ca tânăra aceea.

Noaptea, singură, în dormitor, cuvinte pe care nu le-ai mai auzit niciodată:

Californicare: copulaţie fără inhibiţii în orice poziţie posibilă. Hotdog cu boia: bărbatul defechează pe pieptul femeii, apoi se masturbează frecându-şi penisul între sânii ei. Lanţul margaretelor: mai multe persoane conectate

prin sex oral. Înundarea peşterii: să urinezi în vaginul partenerei. Mormăială: sex oral oferit de un bărbat care fredonează o melodie. Şi continuă aşa la nesfârşit, iar în cele din urmă închizi revista, îi netezeşti coperta, o aşezi în sertarul noptierei, având grijă s-o ascunzi cât mai la fund.

Dezgustată. Îngrozită. Umedă.

Te gândeşti la femeia din bar şi la bărbatul care nu s-a mai întors acolo. La sexul anonim, fără complicaţii. Acum, toate astea te excită, nu te mai adorm; le vrei în viaţa ta.

Lecţia 42

fiecare fată, propria ei croitoreasă

A doua zi, în barul din Soho, eşti ca o anemonă de mare ce înfloreşte înconjurată de apa mătăsoasă, întrucât ai hotărât ca, în următoarele şase luni, să trăieşti diferit faţă de cum ai trăit până acum: egoist, îngăduitor, cu încăpăţânare, înainte ca mariajul şi maternitatea să-ţi închidă orizontul. Visezi să nu ai obligaţii decât faţă de propria ta plăcere, visezi – cu vigoare sporită – să ai parte de futaiuri satisfăcătoare. Dacă vei avea vreodată curaj pentru aşa ceva.

Pe vremuri, în ultimul an de facultate, ai fost o cuceritoare în serie, motivată de gândul că te vei lansa în viaţă fără să ai niciun pic de experienţă cu bărbaţii, virgină

la douăzeci şi doi de ani, ceea ce te umplea de ruşine şi dispreţ faţă de tine însăţi.

Pe atunci, încă erai inocentă. Dădeai impresia unei fete de şaisprezece ani, care mai are multe de învăţat, iar trăsăturile feţei încă nu ţi se stabilizaseră. Aşa că, într-o noapte de sâmbătă, acasă la un prieten, te-ai îmbătat, ai prins curaj şi ai simţit că trebuie s-o faci. Alături de tine, lângă uşa livingului, se afla un tânăr; era mai înalt decât tine şi avea pielea catifelată – era numai bun. Toată lumea era captivată de un episod dublu din *The Young Ones,* n-ar fi observat că aţi dispărut.

Ai inspirat adânc: vrei să mergi sus, ai întrebat tu.

Poftim, a spus el, aplecându-se spre tine.

Hai să mergem sus.

L-ai luat de mână; habar n-avea cât de tare îţi bătea inima. Nu l-ai mai văzut de atunci, n-ai vrut, i-ai uitat repede numele. După el, au urmat mulţi alţii. Întotdeauna muşcau momeala, închipuindu-şi că, de fapt, tu erai cea care le căzuseşi pradă, fără să-şi dea seama că fata care părea lipsită de experienţă devenise o colecţionară, o arhivistă de experienţe sexuale. Toate dezamăgitoare – prea reci şi chinuite, nesatisfăcătoare, pline de stângăcii, mohorâte.

Aşa că ai încercat şi altceva. Un bărbat mai în vârstă. Vecinul tău, un designer care nu-şi făcuse o familie. Diferenţa de vârstă era de nouăsprezece ani. A fost mai rău decât cu ceilalţi. Venea dintr-o vreme când sexul avea ca scop doar satisfacerea bărbatului; îşi închipuia că un futai pe cinste înseamnă ca bărbatul să dea viguros din şolduri, în timp ce femeia stă întinsă pe spate şi se gândeşte la nemurirea sufletului; i se părea că prezervativul e o glumă. După aceea, în timp ce-ţi mângâia pântecele plat, ţi-a spus că nu s-ar putea culca niciodată cu o femeie de peste treizeci de ani, nu îi plăceau suficient de mult: pielea lăsată de pe gât, ridurile de pe faţă, trupurile din ce în ce mai grase. Dar acum ai descoperit şi alt motiv: pentru că, după treizeci de ani, femeile îşi pierd docilitatea, au experienţă, ştiu prea multe.

Îşi doresc lucruri şi pentru ele.

Deci n-ai avut parte de nicio experienţă sclipitoare. În tot acest timp, Theo părea să navigheze cu graţie prin lumea bărbaţilor şi prin viaţă. Pentru tine, cea mai frumoasă parte era anticiparea, fiorul pe care îl simţeai ştiind că urmează să le dai bărbaţilor ce-şi doresc, dar imediat ce rămâneaţi fără haine, se pierdea ceva.

Întotdeauna simţeai că sunteţi două persoane care se uneau, dar aveai impresia că era o uniune eşuată, şi te adânceai într-un abis de singurătate, iar după câţiva ani ai renunţat şi ai început să te refugiezi noapte de noapte în lumea viselor. Şi astfel ai ajuns la treizeci de ani.

Ori de câte ori făceai dragoste, mai mult te excitau propriile gânduri decât atingerile bărbatului. În timp ce intra şi ieşea din tine, nu ştia niciodată că nu era în centrul atenţiei tale, că nu făcea decât să pornească filmul din mintea tea. Te concentrai asupra unui scenariu care ţi-ar fi putut produce plăcere şi care avea foarte puţin de-a face cu bărbatul care se opintea în tine. Sexul nu ţi s-a părut niciodată sexy; te gândeai că poate cu următorul, sau cu următorul, dar niciodată n-ai simţit că arzi de dorinţă. Oare de ce se făcea atâta caz de sex?

Te descurcai mai bine de una singură, în mintea ta.

Lecţia 43

pentru toată lumea, egea spune aşa: întâi datoria, apoi plăcerea

Ce vrei:

Lumina stinsă. Atingeri tandre, lente, provocatoare, care să te excite, să te umple de dorinţă. Un orgasm; nu neapărat în acelaşi timp cu bărbatul, ci pur şi simplu un

orgasm, să ştii şi tu despre ce vorbeşte toată lumea. Contact vizual. O ejaculare scurtă, nu pe sâni sau pe faţă. După sex, o îmbrăţişare piele pe piele. Sex oral, exact în locul unde ceri tu, cât timp vrei, cât de tandru şi de lent îţi doreşti.

Sex fără complicaţii, fără angajamente, cu un bărbat care să facă exact ce vrei tu. Să pretinzi fericire pentru tine însăţi: eşti prea obişnuită să te concentrezi pe plăcerea partenerului, în dauna plăcerii tale.

Ce nu vrei:

Să sugi un penis. Mirosul de tutun stătut. Să ţi se vâre limba în ureche. Lenjerie intimă de satin, chiloţi cu şnur, mătase, materiale imprimate cu pete de leopard. Sex vaginal prelungit. Penetrare foarte intensă, care îţi pricinuieşte durere şi senzaţii de arsură. Să înghiţi. Să ţi se sugă sânii, să ţi se lângă sânii – nimic cu sânii. Să fii întrebată *la ce te gândeşti.* Ca mădularul să se opintească în tine când eşti obosită, murdară sau neumezită. Să fii imobilizată pe spate. Graba de a penetra. Un penis prea mare. Pufnete puternice la ejaculare, sau gemete, sau expresii precum „oh, da, iubito” sau „haide”. Ca partenerul să se întindă pe pat imediat după ejaculare. Să iasă din tine prea repede.

Ce îţi place:

Curbura piciorului, oasele lui, degetele răşchirate. Unghiile late, tăiate scurt şi curate. Încheieturile mâinilor sculptate de Michelangelo. Curăţenia. Să-ţi fie mângâiată ceafa cu nasul. Să-ţi fie sărutate pleoapele. Să te ghemuieşti cu totul sub plapumă. Hainele să fie date jos încet, într-o atmosferă de dulce aşteptare. Să fii penetrată cu spatele lipit de un perete rece şi neted. Respiraţia partenerului în ureche. Să-ţi dea capul pe spate, trăgându-te uşor de păr, după ce a intrat în tine. Numele tău rostit cu voce tare, chiar înainte să-şi dea drumul. Instituirea unei legături aproape sacre între voi. Seducerea lentă, provocatoare, unică, prin complimente, gesturi extravagante, texte: fragmente de poeme pe şerveţele, mesaje murdare care n-ar trebui trimise niciodată, scrisori de dragoste mâzgălite în pasajele de la metrou, un vers scris pe pielea ta în timp ce dormi, cu ruj, invers, ca să fie citit în oglindă; oh, da, toate astea.

Lecţia 44

dacă ai un câine şi nu-l laşi niciodată afară, bietul animal va lătra şi va scheuna jalnic

Cole are un cadou pentru tine. Nu ţi-a mai oferit unul de multă vreme, de la Marrakech, când ai primit bomboane

de ciocolată şi reviste şi bijuterii din suk-uri. Protestezi, dar zâmbeşti, nu te poţi abţine, întrucât semnalează un dezgheţ, revenirea la o atmosferă mai degajată. Amândoi simţiţi că timpul netezeşte lucrurile. Şi amândoi vreţi asta.

E un plic. Îţi strecori degetele sub clapa grea, de culoare crem.

Abonament personal la Biblioteca Londrei. Biblioteca scriitorilor. Un gest cu totul neaşteptat, înduioşător, ingenios, iar inima ţi se înseninează şi, în acelaşi timp, e copleşită de vinovăţie. Soţul tău te şantajează cu generozitatea lui, şi ştii exact ce vei face, pentru că o bibliotecă pentru scriitori s-ar putea să aibă în ea un actor care se documentează pentru un scenariu, cine ştie.

M-am gândit că te-ar putea ajuta să începi, spune Cole. Cartea.

Ah, cartea.

Întrucât i-ai spus cândva că, într-o bună zi, ţi-ar plăcea să iei îndrăzneţul tău text de secol şaptesprezece şi să faci ceva cu el. A fost unul dintre motivele pentru care a insistat să renunţi la corvoada predării, tocmai ca să încerci un lucru pe care ţi l-ai dorit întotdeauna – deşi te-ai gândit de câteva ori că a făcut-o ca să te aibă doar pentru el. Îi arătaseşi secţiunea în care autoarea spune că femeia

se căsătoreşte nu pentru plăcere, ci pentru procreare; şi concluzia ei că soţiile bărbaţilor sterpi ar trebui să poată să se culce cu alţi bărbaţi fiertili şi plini de dorinţă. Mi se pare o idee nemaipomenită, îţi aminteşti că l-ai tachinat tu atunci, când pot să încep? Iar Cole te-a apucat cu putere de braţ şi ţi-a dat o palmă usturătoare peste fund.

Repede, în dulap.

Iar tu ai izbucnit în râs.

I-ai spus lui Cole că din textul cărţii poate fi extrasă o poveste, poate chiar un roman, genul acela de naraţiune intimă, care dezvăluie adevărul ascuns al unor vieţi. Te-ai simţit bine când i-ai spus-o, ca şi când asta ar fi dat mai multă greutate proprie tale vieţi. Însă acum nu mai ştii dacă ai vorbit serios.

Iar Cole n-a uitat.

Nimeni în afară de soţul tău nu cunoaşte precauţia care îţi guvernează existenţa. Viaţa ta de adultă a fost o renunţare progresivă la curiozitate şi uimire, o serie nesfârşită de amânări şi tărăgănări. Îţi doreai atât de multe pe vremuri, dar viaţa ţi s-a tot pus în cale. Ai fost o studentă strălucită în facultate, dar niciodată nu ţi-ai dorit din tot sufletul să lucrezi într-o redacţie. Îţi displăcea răceala pe care o presupune această meserie, faptul că

trebuie să te amesteci atât de mult în vieţile oamenilor. Apoi ai făcut un maşter şi ai ajuns să predai, dar întotdeauna te-ai îndoit de abilităţile tale: când colegii te îndemnau să aplici pentru un post mai înalt, îţi spuneai: *nu cumva ar fi mai nimerit altcineva?,* când ţi se oferea o promovare întrebai: *eu? zău?,* niciodată n-ai cerut o mărire de salariu. Te mulţumeai cu ce aveai. Ţi-ai înăbuşit creativitatea, te-ai ferit de riscuri, niciodată n-ai avut curajul de a-ţi urma un vis, oricare.

Iar acum, duci plicul în dreptul buzelor, zâmbeşti şi săruţi fruntea soţului tău. Vei merge mâine la bibliotecă, îi spui că e darul perfect. Dar nu-i spui că vei căuta un bărbat cu costum foarte elegant şi o ceafă foarte frumoasă. Întrucât Cole vrea să te seducă cu amabilitatea lui, iar tu vrei să ştie cât de recunoscătoare îi eşti.

Dar în adâncul tău se zbate o nerăbdare, de care eşti conştientă şi pentru care te simţi vinovată.

Ştii ce ar face Theo în situaţia asta. Te întrebi ce părere ar fi avut soţia elisabetană. Dacă a acţionat vreodată conform ideilor sale, dacă era suficient de curajoasă, sau nesăbuită. Îngăduitoare cu sine. Egoistă. Temerară.

Lecţia 45

Dumnezeu îi ajută pe cei care se ajută singuri

Biblioteca Londrei opreşte timpul în loc, te atrage în profunzimile ei pline şi întunecate, şi te reţine acolo, captivă, absorbită, pierdută. Găseşti un loc pentru scris în sala veche a enciclopediilor, care are prize discrete încastrate în podele. Cărţulia ta stă cuminte pe birou, cu coperta ei din piele lucioasă, de culoarea cafelei, şi cu încuietorile sale stricate. Şi cu afirmaţiile sale şocante, aşternute pe hârtie într-un stil ferm şi îngrijit.

Eva este mai castă decât Adam. Eva este mai puţin păcătoasă decât Adam.

Femeile doresc să aibă un soţ nu atât pentru a fi soţii, cât pentru a deveni mame. Întrucât ştiu că menirea lor este să zămislească prunci.

Unde se găseşte oare acel soţ care, prea bătrân, sterp, slab şi neputincios fiind, fi-va atât de bun şi curtenitor cu soţia lui, încât să încuviinţeze ca, în locul său, pe un altul mai înzestrat să-l lase, pentru ca soţia lui să poată zămisli?

Femeile să stăpânească asupra bărbaţilor.

Ce a îndemnat-o pe autoare să scrie astfel de lucruri? De unde vin iritarea şi izolarea pe care le simţi în adâncul tău? De ce faci în continuare lucruri pe care nu vrei să le

faci, din moment ce deja eşti captivă în relaţia cu soţul tău? înainte, tolerai foarte multe lucruri în numele dragostei, acum nu mai poţi trece peste ele. De ce te simţi mai puternică şi mai senină când eşti singură, de ce nu mai vrei să-l ai prea mult timp în preajmă pe soţul tău? Toată lumea te-a considerat întotdeauna drept o excelentă candidată pentru postul de soţie; eşti ascultătoare şi sociabilă, înduri – cu un entuziasm mimat – cinele cu socrii, filmele de acţiune, cocteilurile cu clienţii. Dar lumea habar n-are că, în adâncul tău, sălăşluieşte un neastâmpăr care deseori te bate pe umăr, te trage de fustă.

Nu prea ştii ce să faci cu volumaşul tău elisabetan; ori de câte ori încerci să găseşti o abordare, ai impresia că mergi pe sub apă. Şi sunt multe lucruri care te distrag: reviste şi ziare şi internetul şi căutarea lui Gabriel – întotdeauna asta.

Îl cauţi mai ales în sala de lectură, la ora prânzului, pentru orice eventualitate.

Sala e înveselită de lumina ce pătrunde prin ferestrele înalte; în bibliotecă domneşte liniştea impusă de concentrarea cititorilor, o atmosferă de studiu şi somn. Pe o latură a încăperii sunt dispuse în linie câteva fotolii vechi şi masive, tapisate cu piele, ale căror pântece ating acum

podeaua. În scurtă vreme, ajungi să-i cunoşti pe cititorii fideli. Bătrânul cu haine elegante care întinde o batistă albă de bumbac pe scaun înainte să se aşeze tacticos pe el. Bărbatul masiv care doarme tot timpul, cu capul dat pe spate şi gura deschisă, cu mâinile încrucişate protector pe câte o carte pe care o ţine la piept, ca pe Biblia pusă în braţele unui mort de văduva lui. Femeia ca un şoricel care soseşte zilnic exact la prânz şi îngenunchează pe podea lângă un bărbat care citeşte, sprijinindu-şi capul pe genunchii lui. Bărbatul îşi plimbă absent degetele prin părul ei şi nu-şi spun nimic preţ de jumătate de oră, apoi pleacă, şi te copleşeşte tandreţea când te gândeşti la cât de intimă e relaţia lor – pentru că şi a ta a fost aşa cândva —, dar după aceea ţi se strânge inima, şi îţi spui că poate şi a lor se va strica.

Biblioteca îţi inspiră un sentiment de responsabilitate, îţi oferă un sprijin. Te îmbraci ca şi când ai merge la serviciu, şi nu eşti singura care face asta. Un bărbat de vârstă mijlocie, care poartă costume cu dungi fine, nu face nimic altceva decât să citească zilnic *The Times,* din scoarţă în scoarţă, şi bănuieşti că, în spatele gulerelor şi manşetelor apretate, se află o soţie care nu-i cunoaşte ocupaţia cotidiană, şi te întrebi cât va mai putea să i-o ascundă.

În scurtă vreme, ajungi să frecventezi locul acesta cu aviditate, ai nevoie de el zi de zi, aşa cum pe vremuri nu te puteai lipsi de cafea. În aglomeraţia Londrei, în mijlocul dinamismului ei murdar şi viguros, clădirea îngustă a bibliotecii reprezintă un refugiu şi un tonifiant. Şi nu e zi în care să nu-l cauţi. Pentru că eşti infectată de gândul la Gabriel, de certitudinea ciudată că în cele din urmă va veni.

Lecţia 46

persoanele indolente, care stau mult în casă, sunt deseori bolnave

Sala de computere a bibliotecii, în care scrii e-mailuri prietenilor şi răsfoieşti ziarele după bârfe din lumea celebrităţilor: ultimele căsnicii care s-au năruit, cele mai elegante şi cele mai urâte rochii de la cele mai recente ceremonii de premieră, ce actriţe de la Hollywood au rămas însărcinate, cine a mai fost arestat. Stai în faţa unui computer, descălţată şi cu genunchii ridicaţi la piept – e o poziţie inspirată de dorinţa de a fi iarăşi tânără, de a trăi o viaţă mai vie.

Un bărbat se uită jucăuş peste umărul tău, încercând să vadă ce citeşti, iar tu tresari şi ridici privirea. Te întreabă dacă vrei să bei ceva cu câţiva dintre obişnuiţii bibliotecii,

după ce-ţi termini treaba. Te uiţi de jur împrejur, la celelalte şase persoană din sală, şi îţi dai seama că toţi se ştiu între ei, sunt o gaşcă. În mod instinctiv, îţi vine să spui nu – întotdeauna refuzi a doua ceaşcă de ceai, locul care ţi se oferă în metrou, invitaţia de a ieşi undeva după serviciu. Dar, de data asta, ceva te face să-ţi înfrângi impulsul.

Da, mi-ar face plăcere.

Bărbatul zâmbeşte. Aruncă o privire la inelele tale, poate la verighetă. Te uiţi la el ca şi când l-ai vedea prima oară. Are un început de chelie şi părul lipit de cap. Poartă pantaloni eleganţi de catifea, care nu prea se asortează cu cămaşa lui dungată. E mai tânăr decât credeai la început, acum câteva săptămâni, când te-ai uitat la el de la distanţă, şi e mai chipeş decât ţi s-a părut atunci. Îţi dai seama imediat că n-ai să te culci cu el – e un joc mental pe care îl joci cu fiecare bărbat pe care îl întâlneşti. Nu doar din pricina catifelei, ci pentru că nu e genul tău. Nu-ţi va face buzele să tremure, nu te va face să roşeşti sau să te pierzi cu firea. Îi zâmbeşti călduros; poţi să te relaxezi.

Lecţia 47

orice fată poate să danseze şi ar trebui să înveţe să danseze bine în bar sunt trei bărbaţi şi o femeie şi, în scurtă vreme, dornică de interacţiune, uşor ameţită de băutură, le spui mai multe decât aveai de gând. Sunt oameni care nu ştiu nimic despre tine. E un sentiment foarte plăcut, ca şi când te-ai muta într-o ţară nouă, unde nimeni nu-ţi cunoaşte trecutul; te poţi reinventa aşa cum doreşti. Începi să le vorbeşti despre cartea pe care vrei s-o scrii şi devii din ce în ce mai autoritară, mai volubilă, mai încrezătoare, mai spirituală, iar ideile despre cum o să fie îţi vin pe măsură ce vorbeşti. Le spui despre soţia obedientă care scrie într-ascuns, târziu în noapte, umplând cu pana pagină după pagină, şi care ascunde manuscrisul ori de câte ori îl aude pe soţul ei la uşă, deschizând imediat Biblia şi acoperindu-şi cu degetele faţa îmbujorată. Îi strecoară amantului ei câteva aluzii despre cartea pe care o scrie, pentru că trebuie să aibă un amant – da, da, trebuie.

Soţul o descoperă. O ia de păr, o azvârle într-un dulap, o încuie şi îşi astupă urechile cu degetele; soţia strigă de după uşă, implorându-l să aibă milă de ea, însă el nu spune nimic. După câteva zile, ţipetele ei se transformă în

scâncete, iar în cele din urmă se sting. Amantul nu ştie ce se întâmplă cu ea. Într-o bună zi, servitoarea femeii îi spune că stăpâna ei a fost trimisă la o mănăstire austeră şi îndepărtată; dar amantul nu dă de ea, deşi străbate ţinutul în lung şi în lat. Şi nu află niciodată dacă l-a iubit cu adevărat sau dragostea ei era doar o născocire. Şi moare cu inima frântă. Ca şi soţul.

Da, asta ar putea fi ideea cărţii.

Te simţi minunat în seara asta. Grupul din jurul tău nu trebuie să ştie că, atunci când te vei întoarce acasă, vei fi întâmpinată de un apartament mut. Cu un aer uluit, constaţi că ai devenit o altă femeie: insişti să mai luaţi un rând, apoi întrebi când or să se mai întâlnească.

Mâine, spune tipul cu pantaloni de catifea. De fapt, aproape în fiecare seară.

Ne vedem mâine, atunci; şi ieşi repede pe uşă, ca şi când trebuie să ajungi în altă parte. Porneşti pe trotuar, exaltată de sentimentul că ai executat un extraordinar număr de magie.

Lecţia 48

e important să ştii ce e bine, dare şi mai important să [aci ce e bine

Duminica următoare.

Răsfoieşti suplimentele de weekend ale cotidienelor. Te opreşti la rubrica lui Theo. După întoarcerea de la Marrakech, e prima oară când te simţi în stare s-o citeşti. Până acum, ai tot aruncat suplimentul, astfel încât să nu pice sub ochii lui Cole.

Săptămâna asta, răspunde la întrebările cititorilor:

Dragă dr. Theo, noul meu prieten e nemulţumit. Îi place să stau deasupra în timp ce facem sex, dar eu nu mă simt deloc în largul meu; pur şi simplu rămân nemişcată. Iar asta îl scoate din minţi – spune că el e singurul care depune efort.

Dragă Nemişcată, oh, da, femeia deasupra. Poate fi opoziţie minunată, dar numai dacă n-ai nicio inhibiţie legată de felul cum arăţi. În schimb, dacă te jenezi cu trupul tău, poziţia asta e foarte vulnerabilă pentru femeie. Ce-i de făcut? Ei bine, draga mea, trebuie să te obişnuieşti să stai goală şi relaxată alături de prietenul tău. Dacă deocamdată este un pas prea mare pentru tine, încearcă să porţi una dintre cămăşile lui – de obicei, bărbaţilor le place asta.

Dragă dr. Theo, fostului meu soţ îi luă o veşnicie să ajungă la orgasm, şi îmi fac griji că poate nu-l strângeam suficient de tare. E posibil ca vaginul meu să fie prea larg?

Dragă îngrijorată, ştii ceva? Poate că fostului tău soţ pur şi simplu îi plăcea să savureze întreaga experienţă. L-ai întrebat vreodată? Să ştii că noi, femeile, nu punem suficiente întrebări. Şi totuşi, câteva exerciţii simple te pot ajuta să-ţi fortifici muşchii de la baza pelvisului – ca să afli unde sunt, încearcă să opreşti jetul de urină când eşti pe closet. Dacă faci exerciţiile în mod regulat, îi vei putea strânge delicios de tare pe bărbaţii din viaţa ta!

Întotdeauna i-ai citit articolele, pentru că se aştepta s-o faci, dar niciodată nu i-ai aplicat sfaturile; doar te amuzau, asta-i tot. Mama ta le citea cu lăcomie, iar ţie întotdeauna ţi s-a părut un pic obscen ca o femeie la menopauză să se dea în vânt după aşa ceva. A fost devastată când i-ai spus că cele mai multe dintre scrisori erau inventate de Theo.

Dar dai şi peste întrebarea unei femei care face sex de foarte bună calitate cu amantul ei şi se întreabă dacă asta e suficient pentru a-şi părăsi soţul şi cei doi copii, iar Theo îi răspunde pe un ton ferm şi dezaprobator:

Nu, nu e suficient. Şi ţine minte, persoanele puternice au curajul să pună capăt unei relaţii care nu merge şi abia apoi încep una nouă. Numai persoanele slabe înşală.

Inima îţi bate cu putere. Arunci revista la coş. Cum îndrăzneşte să scrie aşa ceva? Cum îndrăzneşte să

pretindă în mod public că e curată ca lacrima, că e altfel decât în realitate? Şi pentru cine scrie toate astea? Pentru Cole? Pentru tine, ca să te inducă în eroare? Femeile sunt neîntrecute când vine vorba să ducă bătălii cu mijloace subtile, ingenioase, ascunse, când vine vorba să-şi acopere mâinile trădătoare cu mănuşi din pielea cea mai fină. Şi, de obicei, concurează nu cu bărbaţii, ci cu alte femei.

Lecţia 49

parafina e foarte inflamabilă îţi împarţi serile cu gaşca de scriitori o dată, poate de două ori pe săptămână; nu e în regulă ca o soţie să iasă în oraş seară de seară. Gole s-a amuzat când i-ai povestit despre aceste întâlniri; i se pare că e un nou hobby pentru tine, un mijloc de a-ţi diversifica viaţa. Şi ai avut grijă să-i spui că toţi bărbaţii din grup au relaţii – iubiţi, iubite sau soţii.

O seară de vineri. Sunteţi opt în pub; cu toţii aţi plecat din bibliotecă luându-vă laptopurile, manuscrisele şi genţile de umăr. După o vreme, apare un bărbat, iar grupul exclamă, şi mâinile se ridică în aer.

Se îmbujorează când te vede, iar cei din jur se uită iarăşi la tine. Imaginea pe care ţi-ai construit-o în ochii lor se dizolvă într-o clipă; imediat ce îl vezi, te întorci la vechiul

tău sine, iar buza de jos îţi tremură uşor.

Ne cunoaştem, spune Gabriel, cercetându-te cu privirea.

Ce mai faci? Vocea îţi e răguşită, aceste trei cuvinte sunt tot ce poţi spune.

A venit doar să bea ceva, iar restul grupului vrea să afle cum o mai duce, pe unde naiba a fost şi când o să-şi cumpere un laptop, să intre şi el în secolul douăzeci şi unu, la fel ca toată lumea. Te laşi pe spetează şi urmăreşti discuţia. Iarăşi eşti surprinsă de blândeţea lui neobişnuită, de sfiala lui. A fost la Los Angeles, la un casting pentru primul sezon al unui serial – acolo ajung toţi actorii englezi în perioada asta a anului —, apoi a fost la Roma şi la Barcelona, pentru o nuntă în familie; vorbeşte politicos şi cordial, dar e limpede că ar prefera să vorbească despre altceva. Îţi dai seama imediat că nu se descurcă în grupuri mari. Eşti iarăşi impresionată de părul lui negru ca smoala şi de mica porţiune de piele fără păr din spatele urechii – e foarte albă. Ai vrea s-o lingi. Îţi încordezi coapsele când se apleacă deasupra barului să-şi plătească vinul; n-a băut bere ca toţi ceilalţi. E îmbrăcat tot în costum, ca şi când nici nu i-ar trece niciodată prin minte să poarte altceva, ca şi când s-ar pregăti întotdeauna s-o viziteze pe mama lui şi să meargă la biserică. Niciuna dintre cunoştinţele tale nu

merge la biserică. Costumele lui au o croială retro; poate că acesta e stilul lui, sau poate că sunt ale tatălui său, sau poate că e mai sărac decât ţi-ai închipuit. Ai vrea să-i pui atâtea întrebări.

Nu se străduieşte să fie la fel ca toată lumea. De ce să nu poarte costume, să nu scrie de mână şi să nu dispară timp de câteva luni? E un bărbat foarte iubit; te trimite cu gândul la o stâncă bătută de soare multă vreme, care a înmagazinat multă căldură. Singurul băiat din familia lui cu multe surori adorabile, toate mai în vârstă decât el, copilul venit târziu, o greşeală adorabilă: nu are nimic din responsabilitatea sau gravitatea întâiului născut. E o prezenţă atât de plăcută. Se citeşte în zâmbetul său.

Ai respiraţia precipitată, dar nu poţi face nimic pentru a o domoli. Ceilalţi fac glume pe seama scenariului său, a cărui scriere durează atât de mult.

Îşi face apariţia şi o femeie pe nume Martha. Ai văzut-o de multe ori: umblă cu fruntea foarte încruntată, ca şi când ar avea pumnii încleştaţi. Îl tachinează şi ea pe Gabriel, spunând că acesta a reuşit să scrie douăzeci şi opt de pagini de scenariu şi că sunt opera unui geniu, dar au necesitat unsprezece luni de muncă, şi că gaşca nu crede că va mai scrie alte douăzeci şi opt, şi îţi dai seama că nu

eşti singura fascinată de el.

Cum se numeşte, întrebi tu ezitant.

Încă nu ştiu.

Zâmbetul său adolescentin, ridicatul din umeri. Vrei să pleci din acest bar, e prea elegant şi prea aglomerat – nu te simţi în largul tău. S-a îmbujorat când te-a văzut, ceea ce sigur înseamnă ceva. Faci un efort să-ţi domoleşti respiraţia, ridici paharul şi iei o gură mare de vin, deşi nu voiai decât să-ţi umezeşti buzele. Unul câte unul, cei din grup părăsesc barul, iar, în cele din urmă, pleacă şi Martha, care a rămas destul de mult doar cu voi doi, şi rămâneţi singuri. Tăcere, preţ de o clipă, apoi râdeţi amândoi.

Ei bine.

Ei bine.

Îţi ceri scuze că n-ai sunat, îi spui că i-ai pierdut numărul şi că ai fost foarte supărată din cauza asta, iar în clipa următoare te urăşti pentru sinceritatea ta. Însă el e flatat, ba e chiar încântat. Mă bucur că ai fost necăjită, spune el, mă face să mă simt bine. Şi te uiţi în ochii lui, încercând să-ţi dai seama ce fel de om e: nu pare interesat să se ascundă în spatele unei platoşe.

Apoi discutaţi o oră sau poate două – nu-ţi dai seama —,

despre tot şi nimic, aşa cum vorbeai cândva cu soţul tău, în atmosfera relaxată de după primul vostru futai, când prietenia se transformase brusc în altceva. Pe vremea când v-o trăgeaţi cu lăcomie, când adormeai la capătul unei nopţi epuizante, iar a doua zi o luaţi de la capăt. Când voiai din ce în ce mai mult sex, pe măsură ce erau unse toate rotiţele ruginite din tine. Înainte ca familiaritatea şi epuizarea şi stresul să te facă să vrei din ce în ce mai puţin, până când, în cele din urmă, v-aţi oprit.

Cu Gabriel n-ai vrea să se întâmple asta niciodată.

Simpla lui prezenţă te face să te simţi plină de viaţă. Întotdeauna ţi-au plăcut oamenii ca el: cei care îţi ridică moralul, nu cei care îţi taie elanul. Iarăşi te face să râzi din toată inima. Vorbiţi ca şi cum ar fi ultima oară când vă vedeţi, şi aveţi atât de puţin timp, şi trebuie să afli tot, acum, cât nu e prea târziu.

Cum a fost la Los Angeles?

Nu ştiu. Nu ştiu niciodată. Întotdeauna mi se spune că am fost pe locul doi. Lista eşecurilor e foarte lungă.

În glasul lui nu se simte nici furie, nici frustrare, nici teamă; poate că atitudinea lui afabilă e un mijloc de apărare foarte subtil, dar bănuieşti că Gabriel al tău nu prea ştie cum să-şi croiască drum în viaţă. Oare e chiar

aşa de grav? Toată lumea se pricepe să trăiască din plin prezentul, mai ales Theo; viaţa ei constă în a înhăţa cele mai bune contracte, cele mai mari bonusuri, cele mai bune oferte, nimic din ce e rar şi dezirabil nu scapă apetitului ei viguros. Gabriel nu se sinchiseşte să înhaţe nimic din toate astea.

Când ascultă, înclină capul într-o parte. Spune deseori *interesant* după frazele tale, savurând ce-i povesteşti. E foarte dornic să te cunoască. Cândva, şi tu erai aşa cu necunoscuţii, la dineuri, la nunţi sau la întâlniri cu tipi de la matrimoniale; pe atunci, aveai zelul colecţionarului, puneai multe întrebări şi nu divulgai multe despre tine. Apoi, alături de Gole, totul a fost îngropat în vata automulţumirii, şi ţi-ai pierdut interesul pentru alte persoane. Gabriel vrea să ştie ce gândeşti, îţi oferă spaţiu în conversaţie: e un bărbat care îţi dă energie. Răspunzi precum copilul neglijat din fundul clasei, care are o nouă învăţătoare şi înfloreşte dintr-odată mulţumită atenţiei pe care o primeşte. Şi se transformă în altcineva.

Te face să te simţi frumoasă. Dorită. Încrezătoare în forţele proprii. Unică. Pe când Cole nu te vede niciodată aşa, lui îi place să-ţi spună cum eşti de fapt – să te încorseteze.

La capătul întâlnirii, îţi iei la revedere de la Gabriel – fără sărutare, doar vă atingeţi pe obraji – şi porneşti pe stradă, cuprinsă de euforie, simţind că ai putea sări până la cer, să mângâi norii. Ai numărul lui, şi el are numărul tău, iar în metrou miruieşti iarăşi cu buzele hârtiuţa pe care ţi l-a scris.

Pe aceasta nu o vei pierde.

Lecţia 50

a pune cearşafuri umede pe pat e aproape la fel de grav ca a comite o crimă

Lumină sub uşa de la intrare. De obicei, ajungi prima acasă – îţi iei o mină sobră. Cole te întreabă unde ai fost, şi tu îi spui că la bibliotecă, se deschide târziu miercurea, ai uitat? Bine, spune el, mă bucur că îţi place să mergi acolo. Ridică privirea din *Evening Standard:* şi el se dă în vânt după secţiunea de bârfe. Hei, exclamă el, ai două pete roşii în obraji, exact ca un clovn.

E frig afară, s-a răcit vremea, n-ai simţit?

Cu câtă lejeritate minţi, e uluitor – atât de natural, atât de prompt. Pentru că încrederea lui în tine e ancorată ca o baliză într-un bloc de beton; eşti soţia cea bună, toată lumea ştie asta. Duci palmele la obraji, să-ţi ascunzi roşeaţa, şi te uiţi la Cole, gândindu-te cât de uşor ţi-ar fi să

faci tot ce-ţi doreşti, şi dintr-odată generozitatea şi încrederea lui ţi se par înduioşătoare. Şi îţi spui că poate n-a avut nicio aventură cu Theo. Ţi se pare un lucru atât de greu de imaginat, văzându-l în cămaşă, cu ziarul în mână, cu berea şi măslinele alături. Pentru prima oară, cochetezi cu gândul că poate a spus tot timpul adevărul. Nu s-a apărat niciodată aşa cum trebuie de bănuielile tale, dar poate că n-a avut cum: tu deja îţi formaseşi o părere. Timpul estompează totul şi brusc începi să te îndoieşti de tine însăţi: de ce ai auzit, de concluzia promptă pe care ai tras-o. Poate că... poate că te-ai înşelat.

După ce mergeţi la culcare, îţi aşezi palma pe pieptul lui Cole, care doarme alături de tine, şi îi acoperi inima cu căuşul aşa cum pui un pahar deasupra unei lipitori. Nu poţi să dormi, nu poţi să dormi. Dacă deja comiţi adulter în mintea ta, oare începi să-ţi respingi soţul, căsnicia şi viaţa de până acum? Sau dimpotrivă, te ataşezi mai mult de toate astea? Şi dacă e aşa, cum poate redeveni căsnicia ta caldă şi plăcută?

Ai nevoie de o scuză?

Tu nu minţi niciodată. Doar când le spui iubiţilor că ai avut orgasm sau prietenelor tale că îţi place noua lor tunsoare, dar astea nu se pun, le faci pentru a-i consola şi

a-i proteja. Nu furi. Nu ai aventuri. Dar te gândeşti la asta. Întotdeauna a fost suficient doar să te gândeşti, să-ţi închipui că te culci cu aproape orice bărbat pe care îl cunoşti.

Oare ce nevoie de nedomolit sălăşluieşte în tine?

Oare de ce tânjim după lucrurile pentru care nu suntem meniţi?

Lecţia 51

În orice scrisoare poţi găsi o aluzie încă o rubrică a lui Theo. Eşti revoltată şi îngrozită. N-ar trebui să le citeşti, ştii că or să te doară, dar nu te poţi opri.

Aşa cum te aşteptai, mai găseşti o observaţie despre adulter. E ascunsă într-o întrebare despre un iubit care e infidel, dar oferă sex oral de foarte bună calitate, iar cititoarea ar vrea ca el să fie monogam şi să-i ofere această plăcere în fiecare noapte. Întrebarea ei este cum ar putea să-l aibă numai pentru ea.

Draga mea Cufundată în Delicii, vestea bună e că orice bărbat poate fi învăţat să ofere sex oral de calitate. Trebuie doar să-i faci mâna căuş, să-i ceri să-şi imagineze că marginile palmei sunt labiile tale, apoi să-i arăţi cu limba, respiraţia şi degetele tale exact ce vrei. Îţi garantez că o să dea rezultate. Dar, draga mea Cufundată în Delicii,

cred că pur şi simplu nu merită să rămâi cu iubitul tău. Cum te poţi aştepta să ai o relaţie stabilă cu cineva care te-a înşelat în trecut?

O relaţie stabilă. Uau! Ce ştie ea despre o relaţie stabilă? Mototoleşti revista. Îndrăzneşti să-i spui lui Cole că rubrica lui Theo e o porcărie, la fel ca întreaga revistă pentru care scrie – poate aşa o să scapi de sentimentul pe care ţi l-au pricinuit rândurile ei. Nu te-ar deranja absolut deloc dacă Theo ar afla că nu-i citeşti articolele, că mesajele ei nu ajung la tine.

Draga mea, ştiu că e o porcărie, spune Cole. O cumpăram doar pentru tine.

Ei bine, n-o mai cumpăra, nu-mi mai place. Bine, cum vrei tu, răspunde Cole cu glas scăzut, apoi se apropie de tine, îşi desface halatul şi te invită în braţele lui. E unul dintre gesturile lui vechi, care ţi-a plăcut întotdeauna. Dintr-odată, scapi de tensiune şi tot trupul ţi se relaxează, lipindu-se de al lui.

Lecţia 52

buna dispoziţie e o mare calitate la o soră medicală

Luna noiembrie face loc iernii, iar în obraji îţi apar din ce în ce mai des două pete roşii. Ţi se pune un nod în gât de fiecare dată când auzi la telefon vocea lui Gabriel,

stomacul ţi se strânge, iar după ce receptorul face clic în furcă, fugi prin cameră, ţipi de bucurie şi sari spre tavan, lovind uşor globurile artizanale de hârtie care acoperă becurile lustrei. E delicios şi, în acelaşi timp, stânjenitor să te simţi iarăşi aşa; atât de tânără, atât de copleşită. N-ai crezut că fluturii din stomac or să revină vreodată în viaţa ta, că aşteaptă să se trezească la viaţă indiferent de vârstă.

Îţi bei cafeaua cu el. Mergeţi la cinema la două după-amiaza, la matineuri, la conferinţe organizate de Teatrul Naţional. E încântat că ai maşină, vrea să se plimbe prin Londra ca un turist. Hai să vizităm monumente istorice, spune el. Mergeţi la Grădina Botanică Regală şi la Palatul Alexandra, la Casa Chiswick şi la Hampton Court. Vrea să conducă el. Îi dai voie. E ca un copil care a primit o jucărie, n-a avut niciodată maşină. Te duce în spaţiul său preferat, salonul Rothko din Tate Modern, iar după aceea îl târăşti în secţiunea dedicată trupului – hai să arunci o privire! –, unde este expusă o pictură pe sticlă a lui Duchamp, iar el se uită ţintă la tine în timp ce tu stai fascinată în faţa lucrării: e atât de ciudată, nu poţi s-o înţelegi.

Ce-i, întrebi tu, văzând că se holbează la tine, pleacă de aici, râzi tu, încetează odată. Ei bine, tu ai *idee* despre ce e

vorba în tabloul ăsta?

Nu. Şi pleacă râzând, cu mâinile ridicate într-un gest de capitulare.

Întotdeauna cedează locul bătrânilor în metrou şi intră în vorbă cu chelnerii din cafenele şi ajută mamele să-şi coboare cărucioarele pe trepte. Toate sunt lucruri pe care ar trebui să le faci şi tu, dar nu le faci; lucruri care lui Cole nici măcar nu i-ar trece prin minte. Gabriel e atât de mărinimos, relaxat, tacticos. Foarte puţini oameni sunt aşa. Manierele lui sunt aproape o naivitate. Cum poate supravieţui pe lumea asta? E un om care nu dispreţuieşte nimic, în timp ce Cole este, bineînţeles, plin de dispreţ. Pare că asprimea pe care o imprimă traiul la Londra încă nu a pus stăpânire pe el.

Uneori, cu un profund sentiment de vinovăţie, iei ceaiul cu el în apartamentul tău, şi Gabriel e cel care strânge totul de pe masă la sfârşit, fără să i-o ceri, o politeţe neînsemnată, şi totuşi enormă, întrucât Cole întotdeauna trebuie împins de la spate să facă asta. A fost atât de ciudat să-l aduci în spaţiul casei tale pentru prima oară; l-ai urmărit fascinată: silueta lui subţire, exotică şi întunecată, costumul din care îi ieşeau mânecile cămăşii, pantofii scâlciaţi, dintre care unul avea o gaură acoperită

cu o bucată de carton, pentru că, ţi-a explicat el, şi Charlie Chaplin folosea aceeaşi metodă, şi dădea rezultate. S-a plimbat relaxat prin living, cu mâinile la spate, uitându-se la pozele de nuntă înrămate, la CD-uri şi la cărţi, strângând indicii despre cum îţi trăieşti viaţa. Şi despre cum şi-o trăieşte Cole. Ţi-a pus întrebări despre el, ca şi când ar fi fost extrem de curios în legătură cu mariajul tău.

Îi găteşti pentru cină?

Nu prea.

Porţi şorţ vreodată?

Nu.

Îi place acest schimb de replici, zâmbeşte, şi ochii îi dispar între cutele pleoapelor: îţi place grozav când zâmbeşte aşa, cu toată faţa.

Îi calci cămăşile?

Nu.

Dimineaţa, când pleacă de acasă, îi dai o sărutare pe obraz?

Nu, nu, nu, clatini tu din cap, râzând.

Îţi deschide uşa când intraţi undeva, îţi cumpără bilet la metrou, plăteşte nota la bar – sunt lucruri care i se par foarte fireşti. Petreceţi împreună multe zile pline de mici amabilităţi, toate cu o mică încărcătură erotică, iar tu ai

început să le răspunzi – îl iei de mână, îl tragi după tine, îl strângi în braţe cu plăcere —, întrucât copilul din tine a renăscut. Iar uneori nu porţi chiloţi pe sub fusta până la genunchi, ceea ce te excită. E doar un detaliu, dar are o importanţă enormă – acum un an, nici măcar nu ţi-ar fi trecut prin minte să faci una ca asta. Un delict de care ştii doar tu, dar care nu-i mai puţin aţâţător din pricina asta.

Acum, nu mai eşti interesată de proiectul cărţii. Nu ai niciun chef să le suni pe prietenele tale de la facultate, în ciuda promisiunii pe care le-ai făcut-o când ai renunţat la postul de la universitate. Nu te încântă decât timpul pe care îl petreci cu Gabriel. Adori tandreţea distracţiilor voastre, cochetăriile şi jocurile voastre relaxate. Când ajungi totuşi la bibliotecă, mintea îţi zboară în altă parte şi faci scurte pauze, pe care le lungeşti până termini câte un capitol dintr-o carte luată de pe rafturile încovoiate, iar uneori, în câte o după-amiază cu lumină aurie, citeşti din scoarţă în scoarţă ba o carte de basme, ba o nuvelă pe care de mult voiai s-o citeşti. Eşti atrasă de colţurile mai întunecate ale bibliotecii, de vechile cărţi de bucate şi de ciudate volume de sfaturi pentru soţiile victoriene care îi însoţeau în colonii pe soţii lor. Eşti atrasă de biroul la care stă Gabriel, întrerupându-l din munca lui meticuloasă.

Nu aveţi o lume comună, în afară de timpul pe care îl petreceţi împreună. Sunt perioade întregi din viaţa lui despre care nu ştii nimic, întotdeauna îţi evită întrebările şi îndreaptă reflectorul asupra ta. Se foloseşte de trucurile tale, le recunoşti imediat. E foarte curios în ceea ce te priveşte, dar nu-ţi satisface curiozităţile în privinţa lui.

Care-i şpilul coridei, întrebi tu după un film de Almodovar, şi îi iei palmele în ale tale, încercând iarăşi să descifrezi misterele vieţii lui.

Hai cu mine în Spania, hai să vedem o coridă.

Mi-ar plăcea, dar cum?

O ridicare din umeri neajutorată. Niciunul dintre voi nu îndrăzneşte să vorbească despre ce vă leagă, despre impulsul persistent care vă împinge unul spre celălalt ca forţa unui râu hotărât, iute, de neoprit. Când se apleacă spre tine, apropierea pielii lui, energia şi diferenţa lui îţi dau fiori. Mâncărurile diferite pe care le mănâncă, lumina diferită a soarelui şi cerul diferit sub care a fost crescut, toate astea sunt imprimate în pielea lui. E un sentiment de bucurie asemănător celui pe care îl ai când ajungi pentru prima oară într-o ţară nouă, ieşi din aeroport şi simţurile îţi sunt asaltate de stranietatea locului, căci Gabriel e atât de proaspăt, de fascinant şi de diferit, un teritoriu nou ce

aşteaptă să fie explorat; dacă ai îndrăzni să-i mângâi şoldul când stă în picioare în faţa ta, dacă ai îndrăzni să începi.

Lecţia 53

orice femeie conştientă de feminitatea ei, care îşi dă seama de adevărata ei misiune, doreşte să fie o prezenţă plăcută pentru ochii semenilor

Cole ştie de el.

A insistat să-ţi cunoască noii prieteni de la bibliotecă la una dintre ieşirile voastre de după program, a vrut să vină cu tine, deşi nu l-ai invitat. Ca şi când şi-ar fi dorit să examineze noua ta viaţă – poate că acesta e preţul cadoului. A trebuit să spui da.

Actorul e un ciudat, ţi-a spus el în timp ce stăteaţi unul lângă altul în metrou, în drum spre casă.

De ce?

E îndrăgostit de tine, a răspuns el.

Ce te face să spui asta? Pe frunte ţi-au apărut broboane de sudoare, ca după ce mănânci prea multă ciocolată.

Nu ştiu, poate felul cum te-a privit la un moment dat.

Şi Cole s-a întors la exemplarul lui din *Standard.* Sigur pe fieful lui, căci ştie ce gen de bărbat îţi place. Întotdeauna presupune că te cunoaşte foarte bine: îţi

comandă ceva de băut fără să te consulte, insistă să încerci un anumit fel de mâncare întrucât e sigur că o să-ţi placă, îţi înregistrează emisiuni TV pe care crede că ar fi bine să le urmăreşti. Şi întotdeauna consideră aceste gesturi ca pe nişte dovezi de generozitate.

Gabriel nu presupune niciodată, vrea să înveţe.

Două pete roşii în obrajii tăi, din ce în ce mai des acum.

Ai unghiile date cu ojă pentru prima oară după ani de zile, şi tot uiţi lucrul ăsta, surprinzându-ţi degetele cu coada ochiului, ca şi când ar fi tentaculele unei caracatiţe, ca şi când ar avea o viaţă proprie. Scrii mai îngrijit cu ele, mănânci mai îngrijit şi mai puţin. Pierzi în greutate, acum ai un motiv, şi te-ai tuns scurt, întrucât vrei ca lumea să vadă voioşia care ţi s-a aşternut pe chip de ceva vreme, îţi pui lentile de contact. Te simţi mai înaltă cu ele, mai îndrăzneaţă. Ai devenit leneşă în multe privinţe, ai renunţat să te mai străduieşti. Te simţi mai elegantă, mergi cu o graţie subtilă.

Pe măsură ce te adânceşti în paginile ei, cartea ta elisabetană devine din ce în ce mai actuală:

S-a împodobit cu îndrăzneală, ca să dobândească admiraţia tuturor bărbaţilor care ar vedea-o, şi toată lumea îşi dă seama cât de folositor i-a fost acest şiretlic,

cât de mult s-a înfrumuseţat şi cât de lăudată este pentru aceasta.

Închizi cartea cu mâini tremurătoare, mângâindu-i coperta cu palma. O bagi în sertar, simţind dintr-odată că nu vrei ca soţul tău s-o vadă, să-i răsfoiască paginile cafenii şi subversive, acoperite cu un scris frumos de mână.

Te pregăteşti, dar pentru ce? Nu ştii unde or să ducă flirtul şi telefoanele. Oare şi Gabriel simte la fel ca tine? Nu îndrăzneşti să te gândeşti prea mult la ce o să urmeze, pentru că nu vrei ca totul să se topească sub căldura atenţiei tale, nu vrei să dispară din viaţa ta.

Lecţia 54

În unele cazuri, e necesar să-ţi schimbi ciorapii şi lenjeria intimă în fiecare zi

Hei, şopteşti tu într-o după-amiază, ridicând capul peste panoul de lemn care vă desparte birourile de la bibliotecă. Sunt lihnită. Du-te singură, am treabă. Hai cu mine.

Aruncă cu stiloul în tine, câteva capete se ridică din cărţi, cineva exclamă enervat. La bar, spui tu, apucându-l de braţ cu ambele mâini şi trăgând cu putere.

La ce lucrezi acum?

La scena cea mai importantă. Lupta cu tauri. Trebuie să

mă întorc la lucru.

Matadorul moare?

În ziua de azi, aproape niciodată.

Dar am crezut că...

Nu, nu, sportul s-a schimbat, nu mai are tensiunea de pe vremuri. Taurul nu mai are curajul de altă dată, şi nici matadorul. S-a pierdut toată frumuseţea confruntării.

Frumuseţea confruntării – simţi un mic fior erotic.

Şi cum *trebuie* să moară taurul, întrebi tu.

Aşa, şi Gabriel se apleacă peste masa din bar şi îţi mângâie ceafa, găseşte punctul vulnerabil şi îţi şopteşte că acela este locul pe unde se strecoară spada, chiar aici, trebuie să fie o lovitură precisă, să secţioneze măduva spinării; îţi spune că o lovitură perfectă are ceva magnific, şi simţi că ţi se face pielea de găină. Te laşi pe spetează, îţi freci ceafa. Atingerea lui ţi-a dat fiori, îţi lipeşti genunchii unul de altul. Faţa ta încă e inocentă, ai treizeci şi şase de ani, dar pari de douăzeci şi şase; îmbrăcată cu un pulover scurt, balerini şi fustă până la genunchi, dai impresia că mai ai multe de învăţat. Fâşiile de muşchi din coapse ţi se încordează tot mai des în ultima vreme, la întâlnirile duminicale cu clienţii lui Cole, la petreceri sau la ieşirile în oraş cu socrii; eşti distrasă de dorinţa chinuitoare

de a simţi mâna lui Gabriel pe pizda ta. *Pizdă.* Întotdeauna ai urât acest cuvânt şi totuşi îţi vine brusc în minte; îl rosteşti în gând, şi pe buze ţi se aşterne un discret zâmbet pervers.

Dar nu-ţi poţi imagina că s-ar putea întâmpla vreodată aşa ceva, căci singura dată când l-ai sărutat – o sărutare scurtă pe obraz, un rămas-bun prea îndrăzneţ după o după-amiază înaripată – a tresărit ca un cal sălbatic. Şi ori de câte ori pielea ta se atinge de a lui, tresare, simţi că se retrage.

Lecţia 55

la sfârşitul anului, trebuie să te asiguri că suportul pentru flori de la fereastră e curat şi în bună ordine i întunericul e din ce în ce mai lacom, a început să dea buzna în după-amiezi. Anul galopează spre Crăciun. Cole e plecat mult de acasă, făcându-şi relaţii la tot felul de evenimente: cocteiluri în saloanele elegante din Belgravia, în studiourile din St. James sau în cluburile private din Soho. De când îl cunoşti, e pentru prima oară când nu-ţi cere să-l însoţeşti. Şi-a dat seama că acum nu mai e la fel de uşor să te convingă să faci anumite lucruri.

Gabriel e în Spania, cu familia lui numeroasă, şi nu ştie când o să se întoarcă. S-ar putea să meargă la Praga după

aceea, apoi în Grecia, să-şi viziteze un prieten. Nu te simţi abandonată, întrucât eşti sigură că se va întoarce – şi veţi relua legătura de unde aţi lăsat-o. Viaţa lui Gabriel are o anumită fascinaţie, căci nu face lucruri de rutină. Ţi se pare fascinantă mulţumirea lui cu puţine posesiuni; fascinant e şi că nu se străduieşte din răsputeri să obţină roluri, că pleacă deseori în tot felul de locuri; viaţa lui ţi se pare atât de neobişnuită, frivolă, îndrăzneaţă, lejeră.

Îţi spui în sinea ta că nu e o crimă să bei un ceai cu el, să vizitaţi împreună o galerie sau să simţi că-ţi bate inima mai tare. Îţi spui că soţul tău merită infidelitatea ta, pentru că, mulţumită ei, mariajul vostru încă funcţionează, şi amândoi vreţi asta.

N-ai să mergi mai departe. Nu vrei ca vinovăţia să te macine ca o boală.

Dar, în acele lungi nopţi de decembrie, te întrebi de ce unii oameni au impulsul de a lăsa haosul să intre în viaţa lor. Ca să obţină atenţie? Simpatie? Că să-şi confirme că sunt iubiţi? Oare şi tu faci toate astea cu soţul tău? Ca să-i captezi iarăşi atenţia, să fie atent cu tine, prietenul tău cel mai bun, aşa cum era pe vremuri?

Zilele Crăciunului trec şi sunt repede date uitării.

Urăsc ce se întâmplă între noi, spune Cole dintr-odată,

în foarte liniştita noapte de Anul Nou.

Şi eu.

Şi nu vă mai spuneţi nimic, nu mai trebuie să fie spus – vă daţi de înţeles unul celuilalt că amândoi vreţi să reveniţi la viaţa voastră dinainte. Noaptea are un curios efect vindecător, cu toate că deocamdată n-aţi lămurit nimic. Vă băgaţi în pat pe la zece. Cole te învăluie în căldura trupului său şi nu-l dai la o parte. Nu-ţi dai seama cum de încă funcţionează căsnicia voastră, dar cert e că funcţionează.

Suficient de bine cât să nu trebuiască să începi o altă viaţă, să te întorci la rutina slujbei de la City University, cât să nu trebuiască să amâni planul de a face un copil. Ai încetat să-l mai întrebi despre Theo cu fiecare ocazie, nu-i mai ceri adevărul despre ce s-a întâmplat, întrucât ţi-ai dat seama că a sonda misterul din sufletul lui e mai distructiv pentru căsnicia voastră decât încercarea de a trece peste infidelitatea lui. Aşa că ai trecut peste ea. Ca să-ţi redobândeşti viaţa. Ca să te întorci la calmul dinainte, dacă se poate.

Ianuarie. Cole a obţinut un angajament la Atena. E o lucrare pentru o veche cunoştinţă din domeniul transporturilor navale, un miliardar care colecţionează nuduri prerafaelite. Dar de data asta a cumpărat ceva

diferit, o minunată reprezentare medievală a lui Venus, doar de la mijloc în sus, pe care nu vrea să o trimită la Londra. Cole ţi-a arătat fotografiile: a fost să examineze lucrarea şi i-a făcut un raport. În unele locuri, vopseaua s-a umflat şi a căzut, aşa că soţul tău va trebui să-şi ia paleta şi pensulele, să încerce să repicteze locurile respective. Abia aşteaptă să înceapă lucrul. Pielea lui Venus e palidă şi rece, ca şi când ar fi fost sculptată în marmură. Sfârcurile sunt ca doi muguraşi, două bombonele de culoarea pielii – fără aureole, desigur. În jurul gâtului ei lung e înfăşurat un şarpe cu solzi moi şi mătăsoşi precum catifeaua neagră.

Cole e plecat pentru trei săptămâni şi, în această perioadă, şinele tău adevărat iese la iveală. Ţi-ai dori ca, în anii pe care i-ai petrecut alături de soţul tău, să-l fi lăsat să vadă mai mult din cum eşti tu de fapt. Nu poţi să fii tu însăţi decât atunci când Cole nu e acasă.

Adică aşa:

Muzica dată tare, muzica *ta,* toate melodiile secrete ale adolescenţei tale, Blondie şi Wuthering Heights, coloana sonoră din *Grease* şi Nina Simone, cu vocea ei aspră – genul de muzică pe care el o detestă —, toate înghesuite pe nişte casete cu compilaţii, pe care le păstrezi sub pat, ca un dietetician care îşi ascunde cutia de ciocolată.

Dansezi şi fredonezi fals, prea tare, savurându-ţi singurătatea, şi rearanjezi mobilele, împingându-le zgomotos prin casă – ce frumos ai putea decora apartamentul, dacă ar fi numai al tău: afară cu televizorul imens, afară cu sticlele de scotch şi romanele poliţiste ieftine! La prânz, mănânci doar biscuiţi cu ciocolată, un pachet întreg, sau doar o felie de pâine prăjită şi un pahar de vin roşu, vasele rămân nespălate, iar lumânările ard până la sfeşnic, iar noaptea te întinzi pe canapea şi te simţi tânără şi plină de viaţă şi sătulă şi mulţumită. Pentru că, atunci când eşti singură, redescoperi o strălucire şi o limpezime pierdute, îţi regăseşti şinele în formă pură.

Simţi o libertate îmbătătoare când Cole nu e cu tine şi totuşi nu vrei să plece. Te gândeşti la cele două tipuri de singurătate pe care le-ai trăit în ultima vreme: cea de acum, revigorantă, sclipitoare, minunată, şi cea deznădăjduită, care îţi sufocă viaţa.

Lecţia 56

nimic impur nu trebuie lăsat într-un dormitor mai mult decât e necesar

Un plic greu pe pragul uşii de la intrare. Hârtie groasă, filigranată, italienească, de culoare crem, cu colţurile catifelate. E atât de senzuală, încât îţi vine s-o săruţi.

Cuvintele bătute la maşină sunt adâncite în hârtie ca şi când ar fi scrise în alfabet Braille.

Vreau să-ţi dau jos hainele în întuneric. Vreau să te descopăr. Vreau să te simt, centimetru cu centimetru.

Buricele degetelor tale se plimbă pe litere cu agilitatea unei şopârle. Tremuri, acoperi scrisoarea cu palma. E atât de ciudată.

Simt că mă ajuţi să trăiesc.

Fără nume, fără adresa expeditorului. Te-ai înmuiat, eşti sedusă de text. Stai în picioare lângă fereastra livingului, ţinând cu o mână scrisoarea la piept, iar pe cealaltă ai lipit-o de geamul rece, cu degetele desfăcute. Ai obrajii fierbinţi, iar respiraţia ta caldă abureşte sticla. Te simţi ca şi când ai fi intrat – şovăielnic – pe un drum nou şi ciudat, iar copacii s-au aplecat dintr-odată asupra ta, iar cerul şi lumina au dispărut, şi la un moment dat, când vei ajunge într-un luminiş, vei fi trasă în jos, scufundată, într-un pat de mătase.

Vino cu mine. Ia-o de la început.

Telefonul. Cole. Eşti foarte excitată. Ştii ce urmează: că întârzie câteva zile, mai are de lucru la tablou, nu poate să plece, întotdeauna i-a plăcut să-ţi povestească detaliile muncii lui, eşti o bună ascultătoare.

În timp ce vorbeşte, te uiţi la ceas şi la scrisoare, dorindu-ţi să termine mai repede. E îngrijorat din cauza buzelor lui Venus: la un moment dat, un tâmpit a încercat, cu stângăcie, să le retuşeze, iar acum e greu să le readucă la forma iniţială.

Nu le schimba prea mult. Fără botox, amice.

Da, da, şi râde.

Principiul meseriei lui Cole e să intervină cât mai discret, să repare cât mai puţin cu putinţă, pentru că are de-a face cu opere de artă. Dar, uneori, ţi-a mărturisit el, şi-ar dori să aibă mână liberă.

Aş vrea să-i acopăr sfârcurile, îţi spune el, pare atât de înfrigurată. Are nevoie de nişte haine, biata de ea.

Poate că e în culmea fericirii, dragul meu. Poate că are un bărbat sub fustă.

Ei, râde Cole. Vino-ţi în fire. Ce te-a apucat?

Nimic, nimic, iar în cele din urmă închizi, zâmbind când te gândeşti la ironia situaţiei: un soţ atât de absorbit de munca lui, încât nu pare să fi observat schimbările apărute în ultimele luni pe chipul soţiei sale.

Lecţia 57

fă bine şi dă cu împrumut

Cum te-au sedus:

Lent, cu degete iscoditoare plimbându-se pe pielea ta, într-un apartament din Edinburgh. Şi ţi-ai dat jos pijamaua, simţind că te inundă un val pe care nu-l poţi stăvili. Marijuana, o dată, dar ai adormit. Alcool. Şampania întotdeauna a fost cea mai eficace. Pornografie. Un film, să te relaxezi, şi la început ai fost stânjenită, dar, în scurtă vreme, monotonia lui ţi s-a părut dezgustătoare, şi a fost cel mai rece şi mai lipsit de imaginaţie futai din viaţa ta. Nerăbdarea dintr-un sărut.

O cameră de hotel scumpă, care te-a făcut să te simţi vinovată.

O melodie care te excită de fiecare dată când o auzi, mai ales un vers din ea: *nu-şi dă drumul decât dacă e deasupra, nebunieee.*

Casete cu compilaţii. Oare câţi bărbaţi ţi-au oferit aşa ceva? De ce îşi închipuie mereu că se pricep mai bine decât tine? Tu n-ai încercat niciodată să le impui gusturile tale.

Scrisori. Scrisorile întotdeauna au avut efect.

Dar tu *cum* ai seduce? Cum ai proceda, astfel încât să nu sperii un bărbat?

Deseori, bărbaţii par capricioşi, dificili, încăpăţânaţi, uşor de intimidat. Şi nu eşti convinsă că întotdeauna bărbaţii

sunt cei care agaţă, pentru că, în cele mai multe dintre experienţele tale şi ale prietenelor tale, femeia e cea care duce greul, care invită bărbatul, care insistă. Care caută şi nu găseşte.

Lecţia 58

ar fi bine să nu ţineţi niciodată nimic sub pat

În bar aţi rămas doar tu şi Martha, căci bărbaţii din grupul de la bibliotecă s-au dus cu toţii la familiile lor şi, după o pauză stânjenitoare, Martha te întreabă dacă ţi-ai tras-o în ultima vreme, iar tu râzi şi spui că nu, de nu mai ştii când, că a trecut atâta timp că ai şi uitat cum se face. Martha îţi spune că ea a dormit pe canapea în ultimii şase ani, iar soţul în dormitor, că e o poveste tipic englezească. Suntem foarte catolici, n-avem de gând să ne despărţim. Râzi din adâncul pântecelui, simţind dintr-odată că îţi place foarte mult această femeie. Cât de seducătoare poate fi onestitatea. O întrebi, într-o doară, ce ştie despre Gabriel, pentru că nu-ţi poţi da seama ce fel de om este. Se uită la tine cu ochi pătrunzători. Ah, Gabriel, spune ea, Gabriel... şi îţi spune că are o teorie despre el, apoi se apleacă spre tine.

Nu cred că e foarte experimentat cu femeile. Doar una sau două iubite în viaţa lui, aşa cred. Şi mi se pare că are

nevoie de un pic de ajutor.

Poftim?

E destul de excitant, nu ţi se pare?

Doamne, nu-mi dau seama, şi duci mâinile la tâmple, gândindu-te la scrisoare şi la costumele lui şi la genul de bărbat care consideră că nu e frumos să lase femeia la volan, când merge cu ea în maşină.

E atât de... ciudat, spune Martha. Mă rog, ciudăţenia lui e fascinantă, dar înţelegi ce vreau să spun. Are ceva de pustnic, nu ţi se pare? Dispare câteva luni, apoi reapare dintr-odată. Dumnezeu ştie ce face de fapt în timpul ăsta sau cum îşi câştigă traiul. Nu vorbeşte deschis despre el cu niciunul dintre noi. Mi se pare cam bizar.

Îţi freci ridul dintre sprâncene, încercând să-l faci să dispară, iar Martha râde, spunând că, bineînţeles, pe seama lui s-au iscat multe speculaţii, ba chiar s-a vorbit la un moment dat despre o iubită care i-ar fi frânt inima, dar, începând de atunci, n-a fost văzut cu nimeni.

Nu ştii nimic despre el. Nici măcar n-ai fost vreodată în apartamentul lui. Sunt atâtea întrebări pe care nu i le-ai pus. În mod deliberat, pentru că nu vrei să auzi despre o fostă iubită sau poate despre o soţie. E mai bine să nu ştii, pentru ca vraja să nu se rupă; nu eşti pregătită pentru aşa

ceva.

Dar a început să te plictisească traiul în mijlocul pânzei de fantezii pe care ai ţesut-o de-a lungul timpului. Căci un bărbat adevărat s-a prins în ea şi a început să tragă de firele ei de mătase.

Lecţia 59

unii folosesc perne umplute cu hamei, dar cea mai bună pregătire pentru un somn bun sunt *munca cinstită şi o conştiinţă curată*

1 1 1

Când te întorci dintr-o excursie matinală la Tesco, găseşti în hol hainele şi bagajele lui Cole. S-a întors de la Atena cu o zi mai devreme, fără să te anunţe. A sosit o nouă scrisoare, dar soţul tău încă nu a avut timp să sorteze corespondenţa, aşa că o vâri adânc în buzunar, ascultând fără interes ce-ţi povesteşte.

Mergi la baie, imediat ce prinzi momentul prielnic. Te aşezi pe closet şi tragi de clapeta plicului.

În unele zile, sufăr din pricina depărtării de tine, mă copleşeşte dorul. Uneori, simt că te aşterni peste mine ca un val de căldură.

Mă surprind zâmbind în gol. Mi-aş dori să fugim, să evadăm.

O contracţie puternică în adâncul tău, ca şi când o mână nevăzută ţi-ar trage de viscere. Cuvintele sunt atât de intime, atât de aproape de tine, încât îţi vine să întinzi mâna. Îţi lipeşti scrisoarea de pântece, simţind pe piele hârtia catifelată şi rece. Te ridici, ai stat prea mult în baie, te apropii de Cole, îl săruţi pe creştet cu un aer absent, în timp ce îşi desface bagajul, iar gestul acesta te poartă înapoi în timp, pe vremea când iubirea voastră încă strălucea, dar totul durează doar o clipă. Te aşezi la masa din bucătărie, pe care se află ziarele de azi, necitite, şi îţi sprijini fruntea în palme.

Poate că Gabriel e ca Ruskin[11], care, din câte se spune, idolatriza femeia atât de mult, încât a fost incapabil să-şi consume căsnicia când, spre groaza lui, a descoperit că soţia sa avea păr pubian. Sau poate că are în Spania o căsnicie fericită şi şapte copii; poate că Martha a inventat totul să te inducă în eroare. Poate că are deja pe cineva, sau e gay, sau îi e teamă, sau nu suportă să se înfăţişeze în faţa nimănui aşa cum e de fapt. Poate că e unul dintre acei bărbaţi rătăciţi – cunoşti câţiva, fraţi şi unchi ai prietenilor —, care sunt striviţi de povara traiului în această lume, şi care aleg să se izoleze, devenind

11 John Ruskin (1819-1900) — poet, artist şi critic de artă englez.

singuratici sau beţivi. Şi care le scot peri albi părinţilor şi iubitelor.

Apoi îţi trece prin minte altceva.

Dacă n-a fost niciodată cu o femeie?

Dacă nu ştie cum se face? Poate că e virgin, şi atunci totul se leagă. Timiditatea. Faptul că se retrage când îl atingi. Felul în care i se înroşesc vârfurile urechilor când te sărută de rămas-bun. Oare e chiar atât de puţin plauzibil? Unul dintre foştii tăi colegi de la facultate era virgin la treizeci şi doi de ani. Şi n-ai ştiut niciodată ce să crezi despre Rupert, vărul tău – la fel ca Gabriel, e un bărbat înalt, viril, cu un pronunţat aer masculin şi, la fel ca Gabriel, nu pare să aibă niciodată o iubită.

Oare Gabriel ar scădea în ochii tăi dacă ai afla că e adevărat?

Nu. În mod ciudat, e un lucru care te umple de duioşie. Şi te excită.

Îţi vine o idee – frumoasă în simplitatea ei. Să-l iniţiezi pe Gabriel, să-l înveţi exact ce-ţi doreşti. Să creezi un bărbat care să-ţi ofere plăcere, exact amantul pe care şi-l doreşte orice femeie. Pentru prima oară, vei deţine controlul, vei putea să impui tot ce vrei. Şi nu va avea niciun fel de aşteptări cu privire la reacţiile tale.

În noaptea aceea, Cole se strecoară în pat şi se arcuieşte ca un semn de întrebare, lipindu-se de spatele tău.

O idee frumoasă în simplitatea ei. Şi imposibilă.

Pentru că nu faci astfel de lucruri. Se citeşte pe chipul tău cast, în hainele tale cuminţi, în uşurinţa cu care roşeşti. În groaza pe care o resimţi când auzi vorbindu-se de aventuri, în reacţia ta promptă: n-aş putea face aşa ceva altei femei.

Sau lui Cole. Nu te mai gândeşti.

Lecţia 60

unii oameni se tem grozav de curent şi mai degrabă s-ar lăsa otrăviţi încetul cu încetul, decât să simtă o briză de aer proaspăt, acest lucru este foarte neînţelept şi conduce la numeroase boli

Curierul îţi aduce la uşă o cutie de cadouri. E frumos împachetată. Un vibrator.

Rămâi cu gura căscată. Niciun bilet. E obscen, fascinant, caraghios, n-ai văzut niciodată unul de aproape. Te uiţi la el o vreme, fără să-l atingi, apoi îl iei în mână, te bagi la loc în pat şi îl porneşti. Poţi să-l *controlezi,* poţi să-l duci exact unde vrei şi să-l ţii acolo exact cât doreşti.

E suficient de mic încât să-l poţi ţine în poşetă. Îl atingi deseori cu degetele, imaginându-ţi călătorii exotice şi agenţi vamali care îţi scotocesc prin bagaje, fiind nevoită să le dai explicaţii bâlbâite. N-ai fost percheziţionată niciodată, întotdeauna ai avut un aer prea inocent şi respectabil pentru asta.

În cutie n-ai găsit niciun bilet, dar eticheta destinatarului e bătută la maşină; mângâi cu buricele degetelor literele adâncite în hârtie.

Colet anonim, desigur. De câtă vreme s-o fi întors? Oare chiar o fi fost plecat? O fi un nou joc? îl suni, îi laşi un mesaj pe robot, ştii că n-o să te sune înapoi.

Încă o scrisoare.

Aş *vrea să fiu o mână lipită de şoldurile tale şi să te împing spre mine.*

Tremurândă şi umedă, te sprijini de perete.

Prinsă în cursă.

Lecţia 61

V

de obicei, e mai uşor să [aci rău decât bine încă o scrisoare, până acum sunt patru. Toate scrise la maşină, toate scurte, iar literele lor s-au imprimat pe tine ca acidul.

Doar să te ţin în braţe, tânjesc după asta, doar să-mi

lipesc buzele de adâncitura gâtului tău şi să-ţi alunec pe trup. Nu-mi place să fiu departe de tine, să nu-ţi aud vocea, să nu te am aproape.

Telefonul sună, la cinci minute după ce ai deschis scrisoarea.

Buuună, prelungeşte el cuvântul – întotdeauna e foarte jucăuş când te salută, ca şi când ar fi o surpriză nemaipomenită să-ţi audă glasul.

Bună, străinule, răspunzi tu.

M-am întors, spune el cu modulaţii jucăuşe în glas.

De când?

Din clipa asta. Când ne putem întâlni? Eşti liberă?

Da, da, stai un pic, am nevoie de o oră, ba nu, două.

Începi să te simţi infidelă, în timp ce te pregăteşti de plecare cu mişcări precipitate, cu un aer distrat, iar duşul e prea puternic şi prea fierbinte, şi îţi linişteşti trupul cu insinuarea lentă şi caldă a unui vin roşu, apoi închizi ochii, ascultând nişte muzică, un CD cu Jeff Buckley pe care Cole nu-l poate suporta, *te-a legat de scaunul din bucătărie, ţi-a sfărâmat tronul şi ţi-a tuns părul, şi de pe buzele tale a smuls un aleluia,* şi zâmbeşti simţind cum te umezeşti, simţind că eşti nerăbdătoare.

Ieşi pe uşă mândră, plină de viaţă, lacomă, sigură pe

tine. Posibilitatea se deschide larg în faţa ta, ca un lac întins, şi vrei să plonjezi, să te scufunzi.

Fără chiloţi.

Lecţia 62

plonjonul în apă rece – nimic nu poate fi mai revigorant şi mai încântător pentru o fată robustă

Te aşteaptă la masă şi simţi un tremur în adâncul pântecelui, te copleşeşte tandreţea văzându-l în bar, pe partea cealaltă a străzii. Ridică privirea şi pe buze îi înfloreşte un zâmbet; îţi creşte inima.

Traversezi în grabă şi intri în barul soios, unde se serveşte ceai reîncălzit şi pâine cu fasole pe pâine prăjită, locul unde a început totul acum opt luni, cu o maşină care te-a stropit. Ai scrisorile în geantă, iar acum eşti îndrăzneaţă, sigură pe tine şi sătulă până peste cap de nesiguranţă şi tensiune, de jocuri, aţâţări şi aşteptări. Trebuie să-i spui ce ai în minte; ai două pete roşii în obraji şi îl întrebi direct: de ce continuăm aşa, am putea să luăm o cameră la hotel, sau să mergem la apartamentul tău, sau... nu ştiu, şi te opreşti, zâmbeşti, sigură de răspunsul lui.

Chipul lui.

Poftim, întreabă el.

Consternarea lui.

Ăă, te auzi râzând, fals, şi prea mult, bine, îmi pare rău, şi simţi că îţi arde faţa de jenă. Dar scrisorile, începi tu, apoi te opreşti şi pufneşti: nu contează. Te scuzi, trebuie să pleci, trebuie să ieşi din bar. Îţi iei geanta, s-a prins de piciorul scaunului, şi ieşi împleticindu-te şi mergi pe trotuar, lovind pietoni peste umăr şi fiind la un pas să te izbeşti de câţiva stâlpi, şi stai... stai... auzi în urma ta, dar nu te întorci şi, în cele din urmă, dai de gura de metrou, şi dispari, te scufunzi în ea.

Ce-ai făcut, ce-ai făcut?

În metroul care te poartă hurducându-te către casă, îţi iei capul în mâini, încercând să-l zdrobeşti între palme.

Proasto, *proasto.*

Să crezi că îl cunoşti.

Lecţia 63

niciodată să nu rămâi în haine sau în cizme ude

Se vede lumină pe sub uşa apartamentului tău. Ţi-ai revenit. Cole a pregătit cina, a ieşit un dezastru: apa în care fierbeau la abur legumele s-a evaporat complet, iar casa e plină cu miros greu de cratiţă arsă. Dar măcar a încercat. Un mic zâmbet.

Mi-ai trimis cumva scrisori în ultima vreme, îţi scapă pe

un ton iritat.

Scrisori? Nu. De ce aş face asta? Ce scrisori?

Ah, nimic, nimic. Am primit nişte scrisori. Erau un pic ciudate. S-ar putea să fie puştiul care locuieşte pe strada noastră.

Ce se întâmplă? Te hărţuieşte cineva? Vrei să sunăm la poliţie?

Doamne, nu, las-o baltă. Nu-s decât nişte scrisori caraghioase, inofensive.

Ce avem de mâncare?

În capul lui Cole s-a deschis o cutie a Pandorei plină cu întrebări, se vede pe faţa lui. Te scuzi, nu poţi înghiţi, îţi e greaţă. Ai gafat faţă de Gabriel, a dispărut din viaţa ta.

Proasto, *proasto.*

Vrei să-mi spui ceva? Vocea lui Cole se aude din spatele uşii încuiate de la baie.

Nu, nu, las-o baltă.

Arată-mi scrisorile. Cine e puştiul ăsta? în glasul lui se simte îngrijorarea, nu se va da bătut.

I-am împrumutat nişte bani de autobuz şi de atunci se tot ţine după mine. Nu-i nimic serios, zău, mă descurc. Reuşeşti să râzi. Totul e în regulă. Stai liniştit. Degetele ţi se răsucesc în păr până începe să te doară.

Bine, bine. O pauză. Vrei o ceaşcă de ceai?

Te linişteşti, închizi ochii, zâmbeşti cu buzele strânse.

Da. Ai glasul sugrumat. Da, mersi. Apoi, prin spaţiul de sub uşă se strecoară o ciocolăţică Lindt. Trec câteva clipe până să poţi spune mulţumesc. Pentru că, în astfel de momente, căsnicia voastră îşi recapătă brusc şi frumos suflul.

Cedezi.

Lecţia 64

dat cu mătura şi şters praful

Dar nu pentru multă vreme.

Căci a doua zi nu primeşti niciun telefon de la Gabriel – şi nici a treia zi. În ultima parte a iernii şi la începutul primăverii, nu ia legătura cu tine, singurul vostru contact se face prin intermediul robotului telefonic, ce preia mesajele tale – repetate cu grijă înainte să formezi numărul —, dar el nu te sună niciodată înapoi. Vântul neliniştii bate în toate nopţile tale, alungând somnul până când, în cele din urmă, spre dimineaţă, te adânceşti intermitent în vise colorate. Care, de multe ori, îl implică şi pe el. Şi-a croit drum în fiecare colţişor al vieţii tale, seamănă cu resturile lăsate de un tencuitor în urma sa – praful de sub pat, stratul fin şi alb de pe cabina de duş,

care se depune iar şi iar, oricât de insistent l-ai şterge. Ţi-ai dori să-ţi facă o surpriză, deşi, în adâncul sufletului, ştii că nu o va face. Doar să-i auzi vocea, ca să-ţi recapeţi puterea. Nu ţi-ai închipuit niciodată că ai o asemenea capacitate de autoanihilare, nu ţi-ai imaginat că ai putea să ajungi în halul ăsta. Zilele trec cu greu, învăluite în tăcerea apartamentului, îţi rozi unghiile întruna şi îţi muşti până la sânge interiorul buzelor. Revezi deseori în minte aerul lui consternat şi, de fiecare dată, scoţi o exclamaţie îngrozită. La fel s-a întâmplat şi cu ani în urmă, când şeful tău de la facultate ţi-a spus că soţia lui tocmai a născut, iar tu ai spus *ce trist,* Dumnezeu ştie de ce, şi de atunci te tot bântuie cuvintele acelea.

De ce nu sună să te liniştească? N-a vrut niciodată să ţi-o tragă? A vrut doar o prietenă, oare se întâmplă *vreodată* ca prietenii heterosexuali să vrea doar asta? Oare a fost jenat? Oare a simţit că s-a îndrăgostit de tine, dar şi-a dat seama că relaţia voastră n-ar putea funcţiona? Autoarea ta elisabetană nu te poate ajuta, ba chiar îţi stârneşte mai multe întrebări, mai multe dubii:

Cunosc un bărbat care iubea atât de disperat şi de necinstit o femeie, încât nu şi-a găsit liniştea până ce n-a pângărit-o; a obligat-o să se culce cu el şi, după aceea, ca

să dea măsura netrebniciei lui, a urât-o mai mult decât o iubise înainte.

Oare îi e mai uşor să dispară dintr-odată? întrebările, întrebările şi vântul şuieră în fiecare noapte, zăngănind geamurile şi scâncind să le dai drumul înăuntru. Te zvârcoleşti în pat, ca şi când ai vomita somnul.

Lecţia 65

otrăvurile acţionează într-un mod care este dăunător vieţii

1

Dar apoi primeşti încă o scrisoare, mai frumoasă, mai stăruitoare decât toate celelalte.

...Mă ajuţi să trăiesc. Te-ai impregnat în pielea zilelor mele, e minunat, chinuitor şi, în acelaşi timp, sublim.

Îţi freci întruna ridul dintre sprâncene. Dar de ce nu sună, de ce e atât de enigmatic, oare întotdeauna se retrage? Eşti chinuită de incertitudinea situaţiei, nu eşti suficient de puternică, dar, dacă trebuie, vei fugi de dezastrul lumii tale şi vei rămâne singură – ba chiar îţi vei pierde minţile, de va fi nevoie.

Nu ai cu cine să stai de vorbă, cu cine să te sfătuieşti. Ai vrea să auzi părerea frustă a lui Theo, ţi-e dor de zgomotul discret pe care îl face când scoate ţigara dintre buze şi

începe să vorbească: ei bine, fata mea, iată ce trebuie să faci. Oare de câte ori ţi-a spus asta în trecut? încă de la începutul relaţiei tale cu Gole, ţi-a spus că poate nu e suficient de bun pentru tine; ţi-a zis: gândeşte-te la cântecul Madonnei, draga mea, nu te mulţumi cu numărul doi. Însă mai apoi a schimbat placa, când a văzut cât de generos e Gole cu tine; dubiile ei s-au risipit complet după ce i-ai povestit că te copleşeşte cu tandreţea lui, iar ea te-a ascultat în linişte – a rămas fără replică. Te întrebi unde o fi Theo acum şi ce o fi făcând, curioasă ca un fost iubit, şi neliniştită, cuprinsă de dispreţ faţă de tine însăţi, dezorientată.

Te aşezi în genunchi în bucătărie, te îndopi cu ciocolată – tablete mari —, apoi cu biscuiţi, pachete întregi de dulce, îngheţată şi unt de arahide direct din borcan, înghiţind cu nesaţ cocoloaşe mari şi lingându-ţi degetele, stăpânită de dorinţa de a-ţi face rău, rău, rău, uitând momentan de puterea unui trup zvelt. Încapabilă să gândeşti, să citeşti, să mergi la cumpărături, să scrii, să te concentrezi, căci Gabriel îţi invadează toate acţiunile şi gândurile. Toată eficienţa şi tot controlul de pe vremea când predai s-au pierdut, te scoli târziu, apoi te întinzi pe canapea şi te uiţi în gol, cu reviste de mondenităţi necitite în poală. Nu-ţi

vine să o suni pe niciuna dintre prietenele tale, să ieşi cu ele la un restaurant sau la o cafea, nu eşti pregătită să le explici nimic, nu poţi. Nu vrei să te judece după bubiţele de pe faţă sau după cât de neîngrijit îţi e părul, nu vrei să strângă rândurile în jurul tău, să te compătimească, să-şi facă griji. Îl suni pe Gabriel şi închizi după ce auzi soneria de două ori, o suni pe Theo şi procedezi la fel. Ţi-e greu să-ţi aminteşti de femeia care erai cândva, lectorul universitar conştiincios, care se trezea devreme în fiecare dimineaţă, la şase şi jumătate.

O fi dragoste, obsesie, pasiune? Nu ştii. Te gândeşti la un cuvânt ciudat şi frumos pe care l-ai citit odată, limerenţă, e un termen psihologic ce denotă o iubire obsesivă, o stare care seamănă cu un drog. O nevoie ca un lup ce măsoară în lung şi-n lat perimetrul lumii tale, fără să se oprească niciodată. Eşti într-o stare în care nu te poţi concentra decât asupra prăzii, şi deseori degetele ţi se strecoară între picioare, mângâind, aţâţând, răsucindu-se, în timp ce Cole doarme lângă tine. Eşti îngrozită de noile pofte care s-au trezit în tine, care dau din picioare şi încearcă să se caţăre la suprafaţă.

De-a lungul acestor zile, reuşeşti să-ţi redobândeşti calmul atunci când răsfoieşti paginile cărţuliei tale,

încadrate de chenare negre şi roşii. Textul are o rigoare impresionantă, vocea puternică şi originală a autoarei nu ezită niciodată. Oare ea s-o fi tăvălit vreodată pe podea, tânjind după un bărbat? N-o vezi făcând asta.

Poate că n-a avut niciodată un iubit, poate că totul a fost doar în mintea ei.

Te gândeşti dintr-odată că poate n-a fost niciodată măritată, că poate a trăit într-o mănăstire; că poate a fost celibatară şi, tocmai de aceea, mult mai puternică.

Poate că se desfăta cu izolarea ei, întrucât îi permitea să lucreze.

Oare dispreţuia instituţia căsniciei? Voia să-i zdruncine temeliile? Cumva cartea ei e şi mai subversivă decât îţi închipuiai? Bănuieşti că a scris-o pentru alte femei, nu pentru ea.

Nu femeile să fie supuse bărbaţilor, ci bărbaţii femeilor.

Oare cum a reuşit să se elibereze?

Lecţia 66

fericirea şi *virtutea se dobândesc prin acţiune*

Luna mai. Vremea s-a înseninat, în aer domneşte o atmosferă de bună dispoziţie.

Biblioteca e aglomerată. Afară, lumina e strălucitoare,

înăuntru – sumbră. N-ai mai fost de mult aici. Pe fiecare culoar îngust, lumina se aprinde trăgând de un cordon, iar paşii îţi răsună pe grilajele de fier forjat precum bastonul unui temnicer pe gratii. Un bibliotecar ce aranjează cărţile la locul lor se uită în sus de la etajul de dedesubt şi îţi aduci aminte, prea târziu, că nu trebuie să porţi fustă când vii aici, e una dintre vechile învăţături ale bibliotecii: spaţiile largi dintre gratii le permit cititorilor să-i vadă pe cei de deasupra lor. Ca să mai capeţi un pic de îndrăzneală erotică, ai plecat de acasă fără chiloţi, dar dintr-odată ţi se pare în neregulă să fii aici, îmbrăcată aşa; încercând să lucrezi, dar întrebându-te dacă ai să-l întâlneşti din întâmplare pe Gabriel, încercând să alungi o obsesie cu alta, într-un loc atât de impregnat cu amândouă.

Nu e aici. Vrei doar să vorbeşti cu el, să-ţi liniştească sufletul. Când calci pe grilaj, unele gratii ţi se mişcă uşor sub tălpi, iar efectul e ameţitor şi neplăcut, şi urăşti această nevoie chinuitoare din adâncul tău, care nu se potriveşte deloc cu imaginea ta publică.

Te aşezi la birou. Te apuci cu mâinile de marginea tăbliei. Înspiri adânc. Trebuie să te concentrezi asupra cărţii tale, trebuie să lucrezi la ea: ai nevoie de o coloană vertebrală pentru viaţa ta.

Apoi îţi vine o idee – lin şi plăcut, ca şi când ai avea în mâini două şiraguri încurcate pe care încerci de multă vreme să le descurci, iar în cele din urmă, cu o simplă trecere a unei bucle prin alta, nodul dispare ca prin farmec.

Îi vei răspunde misterioasei tale autoare din secolul al şaptesprezecelea.

Vei scrie o carte într-ascuns, exact ca ea. De ce nu? Scrisul e o răzbunare, nu-i aşa? Da, *da.* Îţi lingi buzele. Pui mâna pe agendă. Şi, într-o singură după-amiază, pierdută în pacea adâncă a muncii temeinice şi devorante, întocmeşti trei liste:

Bărbaţi cu care te-ai culcat şi ce-ţi aminteşti cel mai bine în legătură cu fiecare dintre ei.

Cum te-au sedus.

Şi unde aţi făcut amor.

Lecţia 67

e obişnuite.

1

saltelele umplute cu puf sunt mai luxoase decât ce dar se spune că ar fi mai puţin sănătoase

Pe paturi, desigur:

O saltea pătată întinsă pe podea. Patul unei surori, care mirosea a iarbă. O saltea într-o mansardă. Un pat de rulotă, care era un pic jilav. Patul tare din dormitorul de oaspeţi al socrilor, care avea cearşafuri atât de mătăsoase, încât ai alunecat şi ai căzut pe podea.

Un minunat pat dublu în Hong Kong, cu lăţimea mai mare decât lungimea. Două saltele de o singură persoană, prinse una de alta – simţeai că s-ar putea desprinde în orice moment şi că te-ai putea scufunda cu totul între ele.

Şi pe non-paturi:

Capota unei maşini. Un covor flocos pe care ţi s-a încins spatele. Un câmp presărat cu vaci curioase. O piscină la trei dimineaţa, în care pluteai ca sub un cort de circ presărat cu stele. Era linişte în timp ce ţi-o trăgeai, îţi aminteşti foarte limpede, se auzea doar clipocitul discret pricinuit de apropierea trupurilor; n-ai spus nimic, nici măcar o vorbă, concentrându-te asupra atingerilor intense şi asupra mângâierilor apei.

O maşină închiriată. Nisip. O masă de bucătărie acasă la o mătuşă rămasă fată bătrână.

Toate clişeele. E remarcabil cât de similare erau cele mai multe dintre tehnicile bărbaţilor, şi, totuşi, cât de distinct s-a păstrat în mintea ta fiecare dintre ei, cu toate că le-ai uitat numele. Îţi aminteşti experienţele neplăcute mai intens decât pe cele plăcute. Îţi aminteşti de ce n-a ieşit bine. Şi dezamăgirea ta. Şi că nu fusese aşa cum sperai la început, când îţi erau date jos hainele. Dar întotdeauna ţi-ai ascuns deziluzia.

Ce păcat că ai făcut asta.

Lecţia 68

aprilie este luna propice grădinăritului

Mergi des la bibliotecă. Te plimbi pe îndrăzneţul schelet de fier al frumoasei clădiri, care este a *ta,* în aceeaşi măsură în care este şi a lui. Faptul că el vine aici nu înseamnă că nu poţi veni şi tu, şi îţi dai jos încălţările, şi îţi arcuieşti tălpile, iar picioarele tale acoperite de ciorapi lovesc uşor grilajul de fier. Din loc în loc, se zăresc bijuterii luminoase plăsmuite de reflexiile neoanelor, deasupra şi dedesubtul tău cititorii stau în picioare sau pe vine, izolaţi în micile lor cercuri de lumină. Birouri vechi de lemn aşteaptă la capătul culoarelor, ca nişte refugii pe o autostradă, şi în aer pluteşte un miros îmbătător de hârtie şi piele, de cuvinte în aşteptare. În cele din urmă, începi să dai târcoale cărţii tale. Să-ţi pui întrebări:

De ce sunt femeile atât de reţinute când vine vorba să-şi facă pe plac, de ce sunt atât de concentrate asupra plăcerilor altora în dauna plăcerilor proprii?

Ce se întâmplă dacă încearcă să trăiască egoist?

Iar într-o zi senină de primăvară, o pată de lumină, la secţiunea de lingvistică.

Inima îţi tresaltă.

Stă pe podea, cu spatele sprijinit de perete, citind şi făcând însemnări într-o agendă pe care o ţine lângă el. Nu te apropii, ci doar îl priveşti de departe: ceafa, părul căzut în ochi, degetele strânse în jurul unui pix, care face clic la fel de plăcut precum capacul unui ruj, ceasul lui din anii patruzeci, cu cadran mare şi pătat de vreme.

Ceva îl face să ridice capul. Îţi surprinde privirea.

Zâmbetul lui, ca o umbrelă întoarsă pe dos de o rafală.

Zâmbetul tău.

Amândoi sunteţi prinşi în povestea asta. Se vede pe faţa lui.

Lecţia 69

să-ţi spui întotdeauna rugăciunile

O nouă cafenea. Îţi ţine mâna peste masă, în căuşul palmei, ca într-o carapace de ţestoasă, nu-ţi dă drumul; ca şi când ar ezita să renunţe la contactul fizic acum, că a fost stabilit. Ai în faţă o ceaşcă de ceai, e rece, la suprafaţa ei s-a strâns un fel de pojghiţă lăptoasă, presărată cu pete. Gabriel, eşti virgin? Direct la subiect. Da.

Pur şi simplu. Nu te aşteptai la o mărturisire atât de promptă. Zâmbetul lui are onestitatea cerului deşertic; pare că n-a recunoscut-o faţă de nimeni până acum, şi e o

uşurare, o mare uşurare, că în sfârşit a mărturisit-o cuiva. Spune da, iarăşi, da, şi degetele lui le mângâie absent pe ale tale, îţi mângâie încheieturile fără încetare. Apoi spune: cred că am nevoie de nişte ajutor, m-am gândit la asta zi şi noapte, iar tu încuviinţezi din cap, nu spui nimic despre zilele şi nopţile tale.

Cum aşa, întrebi tu blând.

Se lasă pe spate, râde. Ei bine, spune el tărăgănat, străduindu-se să înceapă, vrea să spună ceva, se răzgândeşte. Apoi începe. A existat

0 fată, pe când avea cincisprezece ani. Numele ei era Clare. Au jucat împreună într-un musical. A fost o producţie realizată de şcoala lui de băieţi din nordul Londrei împreună cu şcoala confesională locală. Tocmai se mutase acolo din Spania.

Ce musical?

Nu vrei să ştii. *Zilele tinereţii.*[12]

Râdeţi amândoi.

Ea era americancă. Părinţii ei erau spanioli, dar ea se născuse în California. Era diferită de toate celelalte fete. Superbă. Caldă. Nu ştiu cum să spun... parcă ar fi înmagazinat căldura soarelui sub piele, sau aşa ceva.

12 *Zilele tinereţii (Salad Days)* — musical din 1952, compus de Julian Slade, pe versurile lui Dorothy Reynolds.

Eram... fermecat.

Încuviinţezi din cap, zâmbeşti, bănuieşti ce s-a întâmplat mai departe: s-au îndrăgostit, nebuneşte, tandru, devorant. Un profesor i-a găsit într-o debara în timpul unei repetiţii. Nu ajunseseră departe, dar deja erau dezbrăcaţi, şi ţi-i imaginezi pe amândoi: mâinile şi feţele lor, timizi, emoţionaţi, superbi, concentraţi, speriaţi. Au fost despărţiţi. Părinţii lui Clare erau foarte stricţi; fata a fost retrasă din distribuţia musicalului – n-a avut ocazia să vadă cum a ieşit. Lui Gabriel

1 s-a cerut să nu o sune, nu avea voie s-o vadă, i-a trimis o scrisoare în care i-a spus că o va aştepta şi că nu se va uita după nimeni altcineva, dar n-a aflat niciodată dacă a primit-o. Clare a fost mutată la altă şcoală. Gabriel n-a reuşit să dea de ea, era pierdut.

Familia mea, continuă el, credea că am făcut o fixaţie pentru ea. Poate că aşa e, nu-mi dau seama. Nu trecea o zi fără să mă gândesc la ea, la ce pierdusem. Asta se cheamă fixaţie?

Da, cred că da, zâmbeşti tu. Îţi întorci palma în jos, lipind-o de a lui.

Mama spune că am o personalitate adictivă, continuă el, zâmbind trist. În fine, ideea e că am hotărât să mă fac

actor – poate că, la un anumit nivel, era un mijloc de a găsi o cale înapoi la ea, nu ştiu; am petrecut atâta timp amintindu-mi şi imaginându-mi cum ar fi putut fi, totul era în capul meu. Iar într-o bună zi, când aveam douăzeci de ani, mergeam pe Charing Cross Street şi, dintr-odată, a apărut în faţa mea. E emoţionat, tuşeşte uşor, dregându-şi glasul, îţi aminteşti că a mai făcut asta în momentele când nu s-a simţit în largul său: când a trebuit să ceară chelnerului lămuriri despre nota de plată sau când a trebuit să răspundă la provocările unui nebun agresiv în metrou. Aşteptam de atâta vreme, spune el. Ne-am dus la apartamentul meu. Mâna ta o strânge pe a lui. Gabriel tace, îşi trece limba peste buze, se uită ţintă în ochii tăi. I-am spus să fie blândă cu mine. Nu ştiam ce trebuie să fac. Nu fusesem niciodată cu o femeie. În mintea mea, încă eram în relaţia începută cu ani în urmă. Aşteptam de atâta vreme, îţi lipeşti mâna de obrazul lui, îţi ţii respiraţia. A izbucnit în râs. Pur şi simplu... a izbucnit în râs. Încă e furios. După atâţia ani.

Se schimbase atât de mult. Era atât de aspră, atât de... cinică, experimentată. Toată gingăşia ei dispăruse. Era vopsită şi prea rujată, cu un machiaj gros, oribil. Nu avea nevoie de ***nimic*** din toate astea. Nu ştiu ce s-a întâmplat

cu mine. Am apucat-o de umeri şi am început s-o scutur – o zgâlţâiam ca şi când aş fi încercat să-i întrerup hohotele de râs. Nu mă puteam opri.

Îi strângi mâna între ale tale, ca pe o piatră netedă şi frumoasă pe care ai găsit-o pe plajă.

După povestea asta, mă simţeam foarte dezorientat, nu ştiu cum să-ţi spun, nu mă mai puteam concentra, ca şi când aş fi fost devorat de un virus al nesiguranţei. Mă cunoştea toată lumea; pentru numele lui Dumnezeu, fetele aveau postere cu mine pe pereţi; şi, în timp ce vorbeşte, îşi retrage mâna dintre palmele tale, iar degetele lui îşi fac de lucru cu un şerveţel de hârtie, pe care îl presară cu găurele. Pur şi simplu, nu puteam spune că nu mă culcasem cu nimeni până atunci. Lucrul ăsta mă paraliza. Mi-am spus în sinea mea că o să mă culc cu cineva până la douăzeci şi doi de ani, apoi până la douăzeci şi cinci, apoi am ajuns la treizeci şi, Doamne, cum aş mai fi putut să spun cuiva adevărul? Şi, în mod ciudat, odată cu trecerea anilor, mi-a devenit uşor să spun nu. Să mă prefac. Era ca şi când aş fi avut în faţă un panou de sticlă, prin care mă uitam la toată lumea, fără să pot atinge pe nimeni. Şi râde uşor. Apoi am întâlnit o femeie într-un bar.

Ţi se taie respiraţia.

Mi-a plăcut de ea, foarte mult. Gabriel vorbeşte foarte lent, dar abia îl poţi auzi din pricina bătăilor puternice ale inimii tale. Era căsătorită, ceea ce, în mod ciudat, însemna că e liberă. N-ar fi apărut nicio complicaţie, nicio urmare neplăcută. M-am gândit mult la asta. Era cineva în care puteam avea încredere. Şi era profesoară. Ce ciudat.

Ţi s-a uscat gura.

Şi totuşi, n-o pot ruga să mă ajute, e imposibil. Nu i-aş putea cere asta niciodată. Mi-a propus ea odată, dar pur şi simplu am rămas fără replică, m-am speriat, nu eram pregătit. Apoi... n-am mai putut da ochii cu ea. Îmi pare rău.

Te uiţi la el, aşezat în faţa ta, complet vulnerabil, cu o expresie intensă de neajutorare şi cu fruntea încruntată, şi eşti emoţionată, atât de emoţionată de onestitatea lui. Te gândeşti la cât de diferit e de Cole, care îşi încleşta maxilarele când îl întrebai iar şi iar despre Theo, şi care îţi respingea întrebările cu pumnii încordaţi. Gabriel face un pas uriaş înainte prin mărturisirea lui, eşti sigură că n-a mai spus nimănui aceste lucruri. Întotdeauna ţi-a lăsat impresia ciudată că ar fi absent, ca şi când ţi-ar fi lipsit o piesă a puzzle-ului, iar acum, dintr-odată, este prezent, într-un mod atât de înduioşător, atât de evident, şi simţi că

te copleşeşte un val de tandreţe. Nu-l judeci şi nu-l condamni. De fapt, îl respecţi; pentru că nu a cedat presiunii şi panicii legate de pierderea virginităţii, pentru că a rezistat, s-a ţinut tare. E ceva atât de demodat şi dificil, atât de auster, nobil şi neobişnuit. Nimeni nu mai face asta în ziua de azi.

Gabriel se crispează brusc şi îşi sprijină capul în mâini, ca şi când nu i-ar veni să creadă că ţi-a făcut o asemenea mărturisire. E un moment pe care nu-l va uita toată viaţa lui: trebuie să te porţi blând cu el. Nu-l răni, nu-l speria, nu îngroşa panoul de sticlă care îl izolează de lume. Acum, e mai aproape de tine ca niciodată, e foarte vulnerabil, dezgolit, şi ştii că şi tu îţi vei aminti toată viaţa acest moment, aşa cum îţi aminteşti becurile fluorescente de pe coridoarele şcolii, care nu se stingeau niciodată, acest moment în care Gabriel stă gol în faţa ta, în care toate nu-urile care s-au acumulat până acum în adâncul tău s-au transformat într-un imens *da.*

Lecţia 70

mai bine îţi *legi de gât o piatră de moară şi te arunci în cel mai adânc iaz, decât să devii opioman*

Mergeţi spre apartamentul lui. Nu îndrăzneşti să vorbeşti. Vă ţineţi de mână; degete umede şi tremurânde.

Camerele lui sunt austere şi îngrijite, ca ale unui călugăr, cu câteva obiecte frumoase – aduse din călătoriile lui – împrăştiate din loc în loc, mici teancuri de volume broşate şi câteva cărţi poştale alb-negru prinse pe pereţi. Nu a făcut multe amenajări în apartament.

Are un pat surprinzător de mare. Stingi lumina. De unde să începi? Tu eşti profesoara şi ai în faţă tabla goală Doamne, câtă responsabilitate. Îţi aduni gândurile, nu trebuie să te grăbeşti. Nu vrei să simtă nimic din durerea şi dezamăgirea de care tu ai avut parte atât de des. Câte femei au şansa să facă asta cu un bărbat, să-i ia virginitatea? Probabil că e ceva memorabil pentru el, un lucru pe care îl va savura tot restul vieţii.

Îi spui că vrei să te lingă, lent, pe partea interioară a încheieturii mâinii şi îţi ridici mâneca precum o drogată ce se pregăteşte pentru o doză. Gabriel se uită la tine. Se apleacă, ezitant. Vârful limbii lui îţi alunecă pe piele într-o linie dreaptă, pe care abia o simţi. Ochii ţi se închid, scoţi un geamăt discret, limba i se opreşte. Îi dai jos haina, îi desfaci cămaşa, îi descoperi vulnerabilitatea. Pieptul său are anvergura unei catedrale, iar mâinile tale îi măsoară pectoralii, ce te trimit cu gândul la bolţile unui acoperiş; îi simţi inima galopantă, şi îţi aşezi palma deasupra ei,

simţindu-i bătăile. Miroase a curat – dar e un miros neplăcut —, nu simţi nimic din adevărata mireasmă a trupului său. Are un trup tânăr, încă nedesăvârşit, şi îţi lasă senzaţia ciudată că e neatins, poate din pricina ezitării lui – e foarte reţinut. Buzele tale îi mângâie, lent şi tandru, pielea catifelată şi albă de pe interiorul braţului. Ridici privirea, îi zâmbeşti liniştitor şi, nu ştii de ce, îi cuprinzi capul ca o mamă, iar el dă să spună ceva şi şşş, îi şopteşti tu, nu vorbi, şi îi ţii faţa în căuşul palmelor tale, iar el se concentrează atât de mult, atât de intens, şşş, îi şopteşti tu, şşş, şi îl săruţi uşor, ca şi când toată tandreţea lumii s-a strâns în atingerea ta şi, în acelaşi timp, mâinile tale şerpuiesc discret spre erotismul şoldurilor lui.

Îngenunchezi, îi desfaci cureaua.

Penisul lui se curbează uşor într-o parte, e mare; întotdeauna te surprinde cât de mari se fac. Coboară privirea spre tine, respiră precipitat.

Îl iei în mână, îl lingi, uşor, mătăsos de uşor, pe vârf.

Râde nervos, nu se poate relaxa. Încearcă să te dea la o parte, îl împingi – uşor, dar ferm – pe spate. Îţi dai jos hainele, repede; umedă, atât de umedă.

Te aşezi, foarte lent, pe el.

Cobori, uşor, simţindu-l în tine. Apoi rămâi nemişcată

preţ de

0 clipă, te simţi plină, şi zâmbeşti, uitându-te în ochii lui şi, foarte încet, îţi încordezi muşchii, strângându-l în tine; şi îi simţi trupul cu pielea ta. Se uită la tine, uimit, fascinat, şocat, iar tu dai capul pe spate, nu te mai poţi uita la el, vrei să savurezi acest moment de una singură. Continui să te mişti, lent, ritmic, cu ochii închişi, îi spui: şşş, când dă să spună ceva, căci vorbeşti cu el prin piele, te apleci deasupra lui, îţi plimbi un deget pe buzele sale, şşş.

Apoi îşi dă drumul.

E îngrozit; s-a întâmplat atât de repede.

Zâmbeşti, rămâi aşezată pe el, simţindu-l în tine, simţind cum se moaie. Şi asta e plăcut. Palmele ţi se lipesc de pântecele şi de pieptul lui, savurându-i pielea surprinzător de catifelată, neatinsă de atâta vreme de o femeie, pleci capul şi îl săruţi cu recunoştinţă, pe adâncitura gâtului. N-ai avut orgasm, n-ai învăţat nimic nou, dar e un început, unul minunat: pentru că e prima oară când deţii controlul. *Femeile să stăpânească asupra bărbaţilor.*

Te dai jos de pe el şi te întinzi languros, cu palmele întoarse spre cer, ca şi când ai vrea să-l împingi mai sus. Te simţi ca o pisică ce reuşeşte, în sfârşit, să urce pe

fotoliul ei preferat – unde de obicei nu

1 se dă voie să stea —, şi care loveşte uşor tapiseria cu labele, bucurându-se de lumină şi căldura soarelui.

Gabriel se întoarce pe burtă. Te apropii, te întinzi lângă el; degetele tale alunecă peste fiecare ridicătură a coloanei lui vertebrale.

A mai *fost* o dată, spune el, fără să se uite la tine. Mâna ţi se opreşte. Împlineam douăzeci şi unu de ani, continuă el. M-am îmbătat. Părinţii mei organizaseră o mare petrecere pentru mine.

Venise şi o fată, era o fată oarecare, o prietenă de familie. S-a îmbătat şi ne-am dus împreună în dormitorul de la etaj. Dar când am încercat să intru în ea, pur şi simplu... mi s-a înmuiat. În minte nu-mi răsuna decât râsul lui Clare. N-am putut continua.

Îl cuprinzi cu braţul, îi strângi umerii. Gabriel se întoarce spre tine, sprijinindu-şi capul în palmă.

Ei bine... mulţumesc, spune el, stângaci, timid. Urmează o pauză de câteva clipe, după care îi revine aerul poznaş. Ce se întâmplă mai departe?

Clatini din cap, îţi acoperi ochii şi râzi: nu, nu, nu, trebuie să ne oprim, da?

Iertaţi-mă, doamnă, dar nu veţi părăsi acest

apartament.

Lecţia 71

cei care mănâncă prea mult ar trebui să-şi *aducă aminte că iau de la gură celor care nu au suficient*

Mergeţi pe malul fluviului, spre gura de metrou. Tamisa are culoarea ceaiului cu lapte – răcit. Te simţi foarte vie, ca şi când trupul ţi-ar fi întinerit cu câţiva ani. Te simţi inflamată între picioare, umflată, amorţită, sătulă. Zâmbeşti în amurgul nerăbdător, ducând degetele la nas să simţi cocteilul de mirosuri, mireasma celor două trupuri impregnată în pielea lor.

Te simţi la fel de însufleţită ca o adolescentă care tocmai şi-a dat ultimul examen şi are în faţă minunata perioadă a vacanţei de vară.

În noaptea aceea, rămâi trează, complet trează, în timp ce Cole îşi lipeşte de tine căldura lui naivă. Mâna lui ţi se odihneşte pe şold, iar ochii tăi sunt larg deschişi, din pricina apetitului pentru altceva care s-a dezlănţuit în tine – totul e violent şi teribil şi însufleţit în adâncul tău. Oare Theo s-a simţit vreodată aşa? A avut vreun sentiment de vinovăţie? Oare dacă ar fi în locul tău, şi-ar relua vechea viaţă cu dragă inimă? Pentru că, nu cu mult timp în urmă, visai la o infidelitate, doar una, care să stăvilească valul de

dezintegrare conjugală, care să te scoată la suprafaţă, ca să îţi poţi relua viaţa alături de soţul tău; şi să nu te mai uiţi niciodată înapoi.

Dinţii îţi ronţăie o pieliţă încăpăţânată de pe buză, o ronţăi până simţi în gură un firicel cald de sânge.

Lecţia 72

fiecare e dator să fie generos şi să-şi ajute semenii cât mai mult cu putinţă

Şi astfel începe.

O după-amiază din timpul săptămânii. O dată pe săptămână, întotdeauna în apartamentul lui Gabriel.

Eşti o profesoară bună, întotdeauna ai fost, iar acum, după anii în care ai îndeplinit acest rol, vrei să primeşti ceva la schimb. Ai o singură condiţie, pe care o pui încă de la început: acest aranjament nu trebuie să perturbe în niciun fel viaţa ta obişnuită. Doar aşa poate funcţiona relaţia voastră. Când lecţiile vor fi luat sfârşit, amândoi vă veţi întoarce în lumile voastre, astfel încât, pe viitor, dacă vă veţi întâlni din întâmplare pe stradă, nu vă veţi saluta, nu veţi vorbi despre ce aţi făcut în aceste după-amiezi petrecute în apartamentul lui. În felul acesta, veţi putea explora tot ce doriţi. Nu vor fi nici fotografii, nici scrisori, nimic concret, nimic care ar putea să se constituie într-o

dovadă. Nu veţi putea păstra decât amintiri. Regulile îţi vin în minte repede şi limpede, ajutându-te să justifici mai uşor ceea ce faci.

O dată pe săptămână. E singura zi în care vă întâlniţi. În restul orelor tale de veghe, te înfrupţi din amintirea a ceea ce aţi făcut.

Îţi bate inima când îţi aminteşti.

Întotdeauna îţi deschide uşa în costum, ca şi când tocmai s-ar fi întors de la serviciu. Aerul de dinăuntru miroase a centrul Londrei, a trafic congestionat, şi simţi pe limbă gustul de fier. Prin faţa geamurilor sale de la parter trec cu pas iute oameni de afaceri ai căror pantofi ţăcănesc pe trotuar. Ceea ce face ca lecţiile să fie mai intense, mai copilăreşti, mai relaxate, la fel ca după-amiezile însorite în care angajaţii chiulesc de la serviciu să meargă într-ascuns la film. Dar întâlnirile voastre sunt mai periculoase, mult mai periculoase.

Şi tot aşa, săptămână după săptămână. Pe îndelete, nu te grăbeşti. Simţi că aveţi tot timpul din lume să vă savuraţi unul pe celălalt, după ce v-aţi grăbit cu acel prim şi miraculos futai: a fost doar un început. Sunt atât de multe de învăţat acum. Pentru amândoi, căci pe măsură ce îl înveţi, te înveţi şi pe tine, deşi el nu trebuie să ştie asta.

Se stabileşte o agendă fermă.

Unu: îndepărtarea hainelor. Îi explorezi pielea, centimetru cu centimetru. Şi el pe a ta.

Doi: atingerile şi linsul. Exact unde vrei. Lobul urechii. Vârful limbii lui pe cerul gurii tale. Pielea de sub vagin şi marginea lui catifelată, clitorisul. Îi spui exact unde îl vrei, îl ghidezi, îi spui să încetinească ritmul, sau să nu se oprească, sau să nu se mişte, sau să o ţină tot aşa. Şi astfel, în cele din urmă, în timp ce el ascultă cu atenţie şi face tot ce îi ceri, ai primul tău orgasm şi ţi se deschide o lume cu totul nouă: ochii ţi se închid, simţind umezeala caldă dintre picioare, îţi încleştezi picioarele şi îţi arcuieşti spatele, încercând să-ţi stăvileşti fiorii sau să-i prelungeşti, nu-ţi dai seama, iar imploziile încă ţi se succed în pântece, apoi se domolesc şi încetează, şi nu te poţi mişca, eşti epuizată, tot ce poţi face e să stai întinsă pe spate şi să râzi, în stare de şoc. Gabriel se uită la tine. Doamne, spune el, Doamne, repetă el. Te ridici în capul oaselor. Îţi treci mâinile prin părul lui. Trebuie să te concentrezi: nu poate fi vorba doar de plăcerea ta, a venit rândul lui Gabriel. După ce ţi-a oferit atât de mult, îţi doreşti să-l răsplăteşti cu un val de plăcere: acum ai un ţel, pentru prima oară în viaţa ta, vrei să vezi un bărbat sleit de vlagă.

Sleit de mâinile, buzele şi limba ta. Dacă poţi.

Aşadar, linsul – acolo unde vrea *el:* mai ales, latura turtită a glandului său, apoi partea de sub gland, abia suportă atingerile buzelor tale, şi totuşi nu se mai satură şi, în timp ce o faci, îi strângi baza mădularului. Descoperiţi totul împreună, învăţaţi amândoi atât de multe, şi ridici privirea, te uiţi în ochii lui; amândoi sunteţi uluiţi şi fascinaţi. Apoi inelul anusului său. Scrotul, testiculele tari, şi e rândul lui să-ţi ceară să nu te opreşti.

Trei: sărutul clandestin în public, complet îmbrăcaţi. Sărutul din dormitor, dezbrăcaţi. Şi locurile în care vă sărutaţi unul pe celălalt.

Patru: o lumânare. Mânerul unei perii de păr. Gâtul unei sticle de şampanie. Şi cât de tandri trebuie să fiţi amândoi. Cum se face că obiectele neînsufleţite te excită mai mult decât un penis?

Cinci: vibratorul. Îţi aţâţă clitorisul şi îi simţi duritatea în tine. Îi gâdilă penisul, chiar sub gland, şi îi intră în anus, iar tu îi savurezi aerul încordat când ejaculează.

Şase: reviste porno. El trebuie să le cumpere, e sarcina lui. Vrei doar paginile cu scrisori de la cititori, nimic altceva; nu te interesează ce face cu restul. Te delectezi pronunţând toate cuvintele pe care niciodată nu le-ai rostit

degajat: *pizdă, cur, futut.* Eşti o femeie casnică, cu chip de înger, în a cărei vorbire se strecoară brusc ceva aspru, şi te simţi ca şi când exteriorul şi interiorul tău nu se mai potrivesc. Fute-mă, îi spui tu, hai, fute-mi pizda; eşti îngrozită şi, în acelaşi timp, excitată de vorbele care ţi se desprind de pe buze.

Şapte: încheieturile mâinilor legate de stâlpii patului. Neputincioasă, legată la ochi.

Opt: duşul. Te lipeşte cu spatele de gresie şi se opinteşte în tine.

Nouă: somnul. Ghemuită la spatele lui, trupul tău e pătura lui, cu palma pe inima lui, pentru că, îi explici tu, asta e tot ce-şi doreşte o femeie.

Zece: fututul. Prima oară n-a contat, atunci n-a fost nimic de învăţat, era ceva care pur şi simplu trebuia făcut. Acum, aveţi nevoie de timp ca să iasă bine; în sfârşit, îţi doreşti să faci eforturi. Gabriel e prea smucit, prea aspru, prea mecanic, ştiai că o să fie aşa, mişcările lui nu sunt armonioase şi, bineînţeles, ejaculează prea repede. Cu soţul tău, întotdeauna ţi-ai dorit să se termine repede; dar acum e altfel, vrei să obţii un rafinament care ştii că există. Sperai să fie altfel cu Gabriel, dar, pentru tine, sexul cu el încă nu este fascinant. Faci eforturi eroice să

nu-i arăţi dezamăgirea ta, să nu te îndepărtezi de el cu un aer frustrat, să nu te bosumfli.

Inspiri adânc.

Îi spui cu blândeţe că amândoi aveţi nevoie să exersaţi. Îi spui că trebuie să se tempereze un pic, să se uite la tine, să nu se închidă în mica lui lume. Îi spui că, de fapt, nu obţii multă plăcere din ce faceţi. E atât de necăjit, încât îşi depărtează capul de al tău, simte că a făcut multe eforturi, şi îi e greu să audă că nu e suficient. Se dă jos de pe tine, lăsând în urmă o pată lipicioasă. Îl prinzi tandru de mână, în chip de scuză, dar dă buzna în baie şi îţi spune că s-a săturat.

Nu iei legătura cu el timp de o săptămână.

Îl suni în dimineaţa următoarei zile de întâlnire, şi îţi răspunde, prea repede.

Te pot vedea în după-amiaza asta?

Da. Ursuz, abrupt.

Bine, mă bucur foarte mult, spui tu cu tandreţe în glas, ştiind că aşa ţi-ar răspunde şi el. Şi dorindu-l din tot sufletul.

Încetul cu încetul, reuşeşti să-l temperezi pe Gabriel, lăsându-l să intre în tine câte puţin, retrăgându-te dacă încearcă să se grăbească. Învăţându-l că secretul

rafinamentului sunt aşteptarea, înfrânarea, abţinerea; şi înainte amândoi eraţi experţi în toate astea, încă din ziua când, primind numărul lui de telefon într-un bar, mâinile voastre s-au atins uşor. Acum, insişti asupra următoarelor lucruri: să respectaţi regula de a nu avea niciun contact în timpul săptămânii, să nu rămâi fără haine imediat după ce intri pe uşa lui, să beţi o ceaşcă de ceai, iar apoi, lent, cu un aer absent, să-ţi ridici fusta – bineînţeles că n-ai chiloţi – şi să te atingi uşor în timp ce staţi de vorbă. Desfaci picioarele, te laşi pe spate, uitându-te la chipul său tulburat; nu poate rămâne aşezat, se apropie de tine şi te sărută pe gură, iar tu îţi dai drumul.

Îl pui pe Gabriel să te pipăie ca şi când ar fi un orb care încearcă să descifreze misterele pielii tale. Îl faci să-şi varieze ritmul, mustrându-l cu blândeţe dacă devine monoton, învăţându-l secretele tandreţii, relaxării şi surprizei, învăţându-l tot ce îţi doreşti de la el. Îl ghidezi cu răbdare, până când interiorul coapselor tale începe să vibreze, iar bazinul începe să te doară de la cât de mult te-ai arcuit sub trupul lui, până când coapsele ajung să-ţi tremure câteva ore după ce pleci de la el, ba chiar şi a doua zi.

Gabriel vrea ca lecţiile să fie mai dese, e furios că a

ratat atâtea plăceri până acum, se teme că trece timpul. E ca şi când ar vrea să facă dragoste neîncetat, pentru ca transformările pe care le produci în viaţa lui să se consolideze, pentru ca întâlnirile voastre să devină ceva important şi constant, un obicei de care niciunul dintre voi să nu se poată dispensa. Spune că e fericit, foarte fericit. Nu şi-a imaginat niciodată că în el sălăşluieşte o asemenea lăcomie.

Îl iei în braţe, râzi, îl strângi cu putere. Nu-i spui că şi tu simţi la fel.

Nu vrei să fii zorită. Refuzi să sporeşti frecvenţa întrevederilor, să-ţi accelerezi ritmul: vrei să zăboveşti. Nu vrei să prelungeşti întâlnirile până în noapte, în ciuda insistenţei lui. După ce se întunecă, trebuie să vă opriţi. Lecţiile nu pot avea loc decât pe lumină, ca şi când ţi-ar fi teamă ca nu cumva să adormi alături de Gabriel, să fii trezită a doua zi dimineaţă de sărutările lui şi să rămâi captivă, pentru totdeauna, în viaţa lui.

E ca şi cum n-ai mai fi simţit plăcere până acum. E ca şi cum ceea ce ai luat până acum drept plăcere a fost doar o plăcere de carton. Pentru că până acum, n-ai deţinut niciodată controlul; n-ai ştiut niciodată ce vrei cu adevărat.

Lecţia 73

pont pentru cumpărături: cumpără întotdeauna cele mai bune articole

Vrei ca Gabriel să-ţi vâre degetul în cur în timp ce te fute, şi i-o spui, întotdeauna ţi-ai dorit asta. Sunt atât de multe lucrurile la care te-ai gândit, iar acum ai un partener deschis să experimenteze, care nu te va stânjeni niciodată, pentru că nu va face parte niciodată din viaţa ta de zi cu zi. Cu degetul lui în cur, ai primul orgasm în timp ce un bărbat e în tine, şi zâmbeşti larg, nu te poţi opri: ar putea începe să-ţi placă prea mult.

Şi linsul, după-amiezi întregi, scăldate în soare. Niciodată nu ţi-a plăcut foarte mult: mai ales cu soţul tău, care credea că se pricepe de minune. Acum, îi spui lui Gabriel exact unde îl vrei, mai ales în jurul clitorisului, pe care îl cuprinzi între degete, să-l scoţi din pliul lui de piele. Clitorisul de un roşu-aprins se înalţă cu îndrăzneală, iar tu îţi ridici bazinul, îi lipeşti gura de tine şi nu-l laşi să se ridice, în timp ce strângi cearşaful în pumn. Apoi ţi-l ia uşor între buze, iar limba lui se adânceşte în tine şi te linge din ce în ce mai apăsat – nu ştiai că poţi să te umezeşti atât de tare. Se uită la tine după ce îţi dai drumul, se uită la ce a făcut din tine, iar tu întorci capul şi îi spui să nu se uite,

să privească în altă parte; nu vrei să te vadă atât de vulnerabilă. Dar continuă să se uite la tine cu nesaţ, acoperindu-şi zâmbetul cu degetele, iar gestul lui aminteşte de cineva care se roagă.

Dar îmi place să te văd aşa, spune el. Îmi place grozav.

Lui Gabriel nu-i este teamă de sexualitatea ta. Plăcerea ta îi stârneşte plăcere, îl excită, şi nu cere nimic fizic la schimb: nu l-a învăţat nimeni asta, să aştepte ceva. E primul tău iubit complet lipsit de egoism, nu-ţi cere niciodată să cobori – cu el ai parte de sex generos, orientat spre plăcerea femeii.

Orgasmele tale devin din ce în ce mai intense, se succed la intervale scurte, iar de multe ori, imediat ce te atinge cu limba, trebuie să-l dai la o parte şi să-ţi vâri degetele între picioare, încercând să-ţi domoleşti excitaţia, să amâni orgasmul, şi îţi adânceşti faţa în pernă, înăbuşind zgomote pe care nu le-ai mai scos niciodată, ce izvorăsc de la baza coloanei vertebrale.

Te simţi atât de vie. Parcă ai fi fost trezită după ani de apatie, şi ajungi la un pas de orgasm numai când îi auzi vocea la telefon sau când te sărută de bun venit.

Uneori, te întrebi dacă îi place să te lingă, pentru că un coleg de la facultate ţi-a mărturisit cândva că gustul unei

femei îl scârbeşte întotdeauna, că n-a întâlnit nicio femeie al cărei miros să-i placă, deşi fiecare avea un miros diferit. Însă ai ajuns dependentă, iar el îşi petrece multe după-amiezi între picioarele tale, până când coapsele încep să-ţi tremure, şi îl implori să se oprească, pentru că e prea plăcut şi începe să semene cu durerea, abia mai poţi suporta. Şi totuşi continuă, ca şi când ar încerca să şteargă amintirea futaiurilor cu alţi bărbaţi, iar tu te îneci în plăcere, simţi că eşti plină până la refuz, te scufunzi, te pierzi.

Îi săruţi tandru adâncitura de la baza gâtului, îi săruţi tandru pielea palidă de după ureche, îi inspiri mirosul, îngenunchezi, îi faci mădularul să se ridice. Vrei să-i oferi foarte mult în schimb, vrei să fie la fel de copleşit de senzaţii ca şi tine.

Eşti schimbată, complet.

Şi, în fiecare săptămână, în metroul care te poartă legănându-te către casă, te întrebi unde ar putea duce toate astea, cât mai poţi cere de la el. Căci tot restul este aruncat în uitare de plăcerea explozivă de la baza şirei spinării, iar cealaltă viaţă a ta e pur şi simplu ştearsă. Niciunul dintre voi nu vorbeşte despre soţi sau familii, sau despre ce naiba o să urmeze, pentru că nu suportaţi să vă

gândiţi la ceva care ar putea să pună capăt acestei poveşti.

Lecţia 74

când ajungi la vârsta adultă, mergi la culcare nu mai târziu de zece şi scoală-te la cinci sau la şase

1 1

O suni pe mama ta. E ziua ei. I-ai trimis o minunată pereche de cizme de călărie spanioleşti, lucrate manual, care au fost un cadou exagerat, dar noua ta viaţă te face să te simţi atât de bună, atât de generoasă. Hei, pari foarte bucuroasă, spune ea. Da, aşa mă şi simt. Mă odihnesc mult şi fac sport. Ai vrea să-i spui despre Gabriel, cu entuziasm, dar dacă ar afla cineva, ai pierde un pic din controlul asupra situaţiei: nu vei putea şti niciodată când se va întoarce împotriva ta această mărturisire.

Ţine-o tot aşa, îţi spune ea în chip de rămas-bun. Dă roade, draga mea.

Zâmbeşti. Iei o fotografie de pe policioara şemineului. Mama ta e în deşertul Gobi, pe un şantier arheologic, cu o găleată într-o mână şi o lopată în cealaltă, ochii îi sunt mijiţi din pricina soarelui, iar faţa îi e biciuită de câteva şuviţe de păr. Când erai mică, urai viaţa ei liberă şi palpitantă: felul în care umbla goală prin casă, faptul că te

forţa să experimentezi câte ceva nou, că te lua la dineuri interminabile ca să-l cunoşti pe noul ei iubit.

Îţi dai seama că mama ta făcea numai ce dorea şi că, ajunsă la cincizeci şi cinci de ani, trăieşte exact la fel. E foarte mulţumită de celibatul ei, şi duce o viaţă foarte plină. Uneori, se uită la filme vechi, alb-negru, până la trei dimineaţa, doarme până la prânz, iar la micul dejun nu serveşte decât o ceaşcă de ceai. Sare în avion când aude că s-a descoperit o nouă fosilă şi lipseşte de acasă câte o lună. Nu-i plac întâlnirile romantice. Se teme de posibilele lor consecinţe: nu vrea să-şi împartă viaţa cu nimeni.

Cu toţii sunt atât de plicticoşi, spune ea. Nu vor decât să vorbească despre ei. Sau să te lase cu ochii în soare. Mai degrabă ies cu o prietenă decât cu un bărbat.

Cele mai multe dintre prietenele ei sunt divorţate, nu-şi doresc un nou soţ, par mulţumite să fie singure. Au făcut copii, au jucat rolul de soţie bună. Dar te întrebi dacă mama ta e complet sinceră cu tine. Cine alege cu adevărat să fie singură? De când eşti adultă, ai cheltuit multă energie încercând să scapi de singurătate.

Te întrebi ce ar crede despre tine acum, când ai o viaţă secretă. Dacă te-ar aproba, dacă şi-ar face griji pentru Cole sau dacă ar spune că e mai bine pentru amândoi.

Soţul tău a fost atât de adâncit în munca lui, încât nu pare să fi observat plenitudinea languroasă din mişcările tale în timp ce îi pregăteşti cina. N-a observat că, în timp ce se uită la televizor, vorbeşte sau mănâncă, tu îţi pipăi cu voluptate buzele umflate şi roşii.

Eşti o soţie bună, o actriţă bună: e surprinzător de uşor să te ascunzi. Ai jucat tot timpul şi abia dacă ţi-ai dat seama. Dar vrei să îmbătrâneşti alături de Gole, încă vrei asta. Ai fi perfect mulţumită dacă n-ai mai face sex cu soţul tău decât ca să rămâi însărcinată; cunoşti situaţia asta de la prietenele tale căsătorite. Gole reprezintă ceva mai important decât sexul: e parte din planul tău de viaţă.

Dar ce o să faci cu dorinţa? Oare acest sentiment efemer o să dispară în cele din urmă? Sau oare acum, că a fost descătuşat, va sta la pândă în adâncul tău până la bătrâneţe, agil şi nemulţumit, aşteptând momentul potrivit să-ţi dea viaţa peste cap?

Ai fost grijulie, Gole n-o să afle niciodată. Iar Gabriel n-o să vorbească, întrucât ţi-a mărturisit că a fost virgin până la tine – un secret care aproape că-ţi garantează discreţia lui. E o situaţie reciproc avantajoasă, perfectă: ai găsit un amant care face exact ce vrei.

Care n-o să vorbească niciodată despre asta.

Care te-a trezit la viaţă.

Lecţia 75

lucruri dubioase

O cutie de cadouri, la fel ca aceea în care ai primit vibratorul. E frumos împachetată. Cătuşe. Niciun bilet. Zâmbeşti. Acum, nu mai trebuie să întrebi pe nimeni.

Cadoul duce la o nouă lecţie, una care presupune stâlpii patului. Zvâcnirile puternice şi fierbinţi ale orgasmului tău – un şoc foarte plăcut. Vocea ţi se îngroaşă când Gabriel e în tine, coboară cu o octavă, iar tu o asculţi uluită pe femeia care ai devenit.

Să fii futută în cur, un lucru la care te gândeşti de mult. Durerea, rafinamentul, caracterul *ilicit.* Nu vrei s-o faceţi decât rareori, trebuie să-şi păstreze fascinaţia, vrei să rămână ceva unic.

Gabriel îşi doreşte s-o faceţi des, dar îţi respectă dorinţa când îl refuzi, nu insistă.

Grija şi atenţia lui au ceva frumos; te gândeşti – cu oarecare amuzament – că învaţă cu încordarea unui elev al şcolii de şoferi care nu s-a mai urcat niciodată la volan. E atât de serios şi de recunoscător. Îl înveţi să atingă cu convingere şi cu încredere în sine; îl înveţi să-şi ascundă teama, dar îţi dai seama că, pentru el, iubirea – atunci

când va veni – va fi un viciu, îl va copleşi, îl va înghiţi cu totul. Înima ta deja sângerează pentru el, din pricina a ceea ce îl aşteaptă.

Gabriel încă ţi se pare fascinant; onestitatea lui e fascinantă. Îţi place cum geme când îţi dai drumul, îţi place să te uiţi în ochii lui încântaţi şi uimiţi – atât de tine, cât şi de el. Nu-ţi vine să-i spui că multe dintre lucrurile pe care le faceţi sunt noi şi pentru tine, că, într-un anumit sens, ai început aceste lecţii la fel de virgină ca şi el. Că toate astea sălăşluiesc de mult timp în mintea ta, că niciodată n-ai vorbit deschis despre ele.

E limpede că autoarea ta elisabetană a vorbit despre dorinţele sale, se simte în vocea ei plină de încredere. O auzi şoptindu-ţi, cu încântare, în vine: mergi mai adânc, mai departe, nu da înapoi.

Sunt multe femeile admirate nu atât pentru virtuţile lor, cât pentru viciile şi imperfecţiunile lor.

Lecţia 76

puţine femei trec prin viaţă mă să li *se ceară să aibă grijă de o rudă sau de o prietenă*

Primeşti un telefon de la mama ta. M-a sunat The o Serios? De ce?

Nu ştiu. Voia doar să stăm la taclale. Şi-a adus aminte

că e ziua mea.

N-am mai vorbit cu ea de ceva vreme. Mi-a spus. Ne-am cam răcit.

Mi-a spus şi asta. De la ce vi s-a tras?

Ah, de la mai multe lucruri. Prezenţa ei mă stânjenea. Începusem să simt că mă sufocă.

Poate că răcirea asta nu e ceva chiar atât de rău. Oamenii vin şi pleacă. Ştii că întotdeauna mi s-a părut că are nevoie de prea multă atenţie, că e o femeie epuizantă.

De obicei, rezervele mamei tale cu privire la Theo stârneau o nouă ceartă, dar acum îţi dai seama că are dreptate. Prietena ta cea mai bună era foarte amuzantă, dar dezavantajul era că te suna tot timpul, că era geloasă ori de câte ori îţi făceai un nou iubit sau o nouă prietenă şi că intervenea în mod insistent în viaţa ta – asta te deranja cel mai tare. Mama ta a catalogat-o pe Theo drept sufocantă încă de pe când avea treisprezece ani: a cerut să fiţi mutate în clase diferite încă de la începutul celui de-al doilea an de şcoală şi, din pricina furiei pe care ţi-a pricinuit-o acest amestec în viaţa ta, n-ai mai vorbit cu ea timp de o lună.

A zis că încearcă să facă un copil cu Thomas, adaugă mama ta, când îşi dă seama că discuţia trenează.

Oh?

Voia să ştii.

Oh.

Deci Theo ţi-a luat-o înainte. Ca de fiecare dată: i-a venit ciclul la unsprezece ani, şi-a pierdut virginitatea la optsprezece ani, s-a căsătorit înaintea ta, iar acum asta. De ce a ales să te ţină la curent, oare vrea să afli că a încheiat un anumit episod din viaţa ei?

Nu i-ai spus mamei tale despre aventura ei cu Cole; poate te-ai temut ca nu cumva tonul ei să-ţi dea de înţeles că se aştepta la una ca asta, sau poate ai vrut să rezolvi problema de una singură. Acum, ţi se pare că nu mai are rost să-i spui. Aproape că ai trecut peste ce s-a întâmplat. În sfârşit, furia începe să ţi se domolească, precum un foc ce se prăbuşeşte în propria-i cenuşă; nu mai e mult până va dispărea de tot.

Lecţia 77

reguli pentru a alege

Când toamna scurtează zilele, sunt şi după-amiezi în care nu faci decât să dormi câteva ore cu Gabriel, nimic mai mult; piele pe piele, învăluită în căldura lui minunată. Şi, în timp ce stai lângă el, te gândeşti la paşii pe care i-ai putea face mai departe: grupuri de bărbaţi, sex cu

necunoscuţi, femei.

Te întrebi: oare unde vor duce toate astea? Nu-ţi poţi închipui cum o să pui capăt după-amiezilor cu el, dar într-o bună zi va trebui s-o faci. Deja ai început să te temi că se transformă în altceva, simţi că legătura dintre voi e din ce în ce mai puternică. În prima zi din noiembrie, Gabriel te spală pe cap la el în cadă, şi tu pe el, apoi îl ţii în braţe atât de tandru, atât de calm, şi te minunezi de tot ce s-a întâmplat în ultimele luni, o vară atât de diferită de cea dinainte. Ai făcut dragoste ca niciodată, nu te-ai simţit nicicând capabilă de atâta generozitate, de reacţii atât de intense. Sexul cu Gabriel te-a întinerit, te-a ajutat să te exteriorizezi în mod autentic, să scoţi la iveală ce era ascuns în tine, să devii, pentru prima oară, tu însăţi. O femeie care te uimeşte şi, în acelaşi timp, te sperie. O femeie exigentă, egoistă, dominatoare, plină de viaţă. Te-a făcut să te simţi o amantă desăvârşită, ţi-a dat încredere în tine.

Ei bine, aţi ajuns în acest stadiu, şi niciunul dintre voi nu vrea să vorbească despre ce o să urmeze. În metroul care te poartă legănându-te către casă te gândeşti la sunetele care izbucnesc din tine, zgomote pe care nu le-ai mai scos niciodată, la felul în care ţi se arcuieşte spatele şi la

cearşaful strâns în pumn. Dar, în cele din urmă, ajungi acasă, la ora şase, nu întârzii niciodată. Şi, în fiecare noapte, îl simţi pe Gole lipit de tine – braţul lui, sau fesa lui, sau trunchiul lui —, în fiecare noapte, simţi greutatea lui obosită şi naivă. Încă îl preţuieşti foarte mult pe soţul tău: nu vrei ca tot ce reprezintă el să dispară din viaţa ta. Rămâi trează, încercând să găseşti un mijloc prin care nevoile şi dorinţele tale să coexiste paşnic; dar deocamdată nu vezi cum ar fi posibil aşa ceva.

În schimb, odată cu darul libertăţii oferit de Gole, ai găsit un mijloc de a-ţi umple zilele. Trăieşti cu bucuria şi vinovăţia pe care ţi le pricinuieşte această nouă viaţă.

E un permanent balans între desfătare şi îndoială.

Partea 3

Bine spune proverbul că iubirea şi tusetul nu pot fi tăinuite. Nici măcar un mic tuset. Nici măcar o mică iubire.

arme sexton[13]

Lecţia 78

când o fată are chipul trandafiriu şi sănătos, ştim că plămânii ei îşi *fac treaba bine*

Cu cât faci mai mult sex, cu atât vrei mai mult.

Poate că acum ar fi bine să încerci cu un bărbat care

13 Anne Sexton (1928-1974) — poetă americană.

întotdeauna a insistat să facă totul în felul lui – care niciodată nu ţi-a plăcut suficient de mult. Stai la biroul tău, cu unghiile prinse între dinţi, şi zâmbeşti când te gândeşti la această provocare.

O după-amiază de sâmbătă. Îi spui lui Gole că lucrul la carte a intrat în impas. Îi spui râzând că poate vei renunţa la planul iniţial şi te vei distra un pic: s-ar putea să scrii despre ce o interesa cu adevărat pe casnica ta elisabetană – sexul.

Tu?

Scuturi clăbucul de pe peria de vase. Da, eu. Poate o să scriu despre ce vor femeile cu adevărat, frate.

Oooh, spune el şi ridică mâinile, prefăcându-se îngrozit.

Jumătate de oră mai târziu, copleşită de lene. Razele galbene ca lămâia pătrund prin ferestrele înalte, firele de praf plutesc în lumină. Suplimentele de weekend ale cotidienelor sunt împrăştiate pe pat, iar Gole vine în cameră şi te sărută pe buze, în felul lui special, şi te întreabă: ia spune, ce *vrei* cu adevărat, şi simţi o nouă atitudine din partea lui, ca şi când ar reacţiona în sfârşit la noua energie pe care o emani, şi nu te îndepărtezi de buzele lui. Îi şopteşti că vrei să te radă; nu i-ai spus niciodată ceva asemănător.

Inspiră adânc şi brusc.

Vocea lui e o şoaptă, o singură vorbă: da – atât. Se uită la tine ca şi când întotdeauna ar fi bănuit că în adâncul tău sălăşluieşte o astfel de femeie. Se duce la baie şi ia aparatul tău de ras, apoi se răzgândeşte şi îl aduce pe al său: e mai ascuţit, spune el, mai eficace, adaugă cu nerăbdare în glas şi cu acea atitudine nouă şi ciudată, şi te întinzi pe pat cu coapsele desfăcute, iar afară cerul e senin, aerul e plin de miresmele verii ce stă să vină, şi nu ştii la ce să te aştepţi. Tânjeşti după Gole cu o mână între picioare şi cu cealaltă întinsă deasupra capului. Sfârcurile ţi s-au întărit, rareori au fost aşa pentru el în ultimii ani, ca şi când nu s-ar mai fi sinchisit să reacţioneze. Acum îl doreşti, repede: deja îţi unduieşti şalele în valuri discrete.

Ce te-a apucat, întreabă el.

Nu spui nimic, mâna ta îl cuprinde pe după gât şi îi atrage buzele într-un sărut. Apoi începe şi, în timp ce îţi trece aparatul peste părul pubian, simţi în tine o schimbare, precum cerneala turnată în apă, începi să te simţi iarăşi tânără, o adolescentă, să simţi cu toată intensitatea acelor ani. Ceva arde în tine, ca şi când mâna unui lăcuitor ar fi trecut peste o pânză, ca şi când toate nuanţele cenuşii care ţi-au întunecat viaţa atâta timp sunt

spulberate de lumină. Deschizi gura şi inspiri adânc, strângând cu putere degetele lui Cole. După ce termină, amândoi vă uitaţi fascinaţi şi îngroziţi la despicătura ca de copil dintre picioarele tale. Cole îşi dă jos repede pantalonii, ca şi când n-ar vrea să piardă momentul, ca şi când ar fi înţeles cât de rar este. Îşi dă drumul repede – prea repede, crede el —, dar pentru tine e perfect, şi te întorci spre ferestre, spre acea minunată lumină gălbuie, având pe buze un zâmbet ca al Motanului de Cheshire.

Pentru că tocmai ai avut primul orgasm cu soţul tău.

Mai târziu, în seara aceea. Un restaurant italian aproape de apartamentul vostru – preferatul tău. N-ai mai fost cu soţul tău acolo de nu mai ştii când; la începutul relaţiei voastre, mergeaţi des în locul acela. Ce te-a apucat, întreabă el din nou. Pe masă aveţi o sticlă de vin roşu, care vă încălzeşte trupurile amându-rora. Zâmbeşti, duci mâna la gât.

Am descoperit în bibliotecă o secţiune specială, spui tu, e plină de cărţi erotice, şi te opreşti, te înroşeşti, nu poţi continua.

Cole se lasă pe spetează. Îşi încrucişează braţele pe piept ca un director de şcoală care tocmai a auzit o ciudată mărturisire de căinţă.

Mă tot duc să mă uit pe ele, spui tu.

Ei bine, atunci să bem pentru Biblioteca Londrei, şi ridică paharul.

Lecţia 79

nu trebuie laşi murdărie în crăpăturile greu accesibile

Nu-i spui lui Gabriel, îl laşi să descopere singur. Nu porţi chiloţi, bineînţeles. Simţi o ameţeală delicioasă când îngenunchează în faţa ta, iar mâinile sale îţi ridică fusta. Se trage în spate. Ce-i asta? Cole a făcut-o.

Se încordează, faţa i se crispează, încă te mai culci cu el, întreabă Gabriel. Ei bine, da. E soţul meu.

Te irită un pic faptul că trebuie să spui asta.

Se ridică în picioare şi se duce la baie. Trânteşte uşa în urma lui.

Gab? Gabriel?

Îţi vorbeşte prin uşă: nu credeam că încă ţi-o mai tragi cu el. Am crezut... şi se aude un oftat.

Ce? Gabriel?

Nu ştiu. Nu ştiu ce am crezut.

Nu uita că sunt căsătorită.

Gabriel iese din baie, e roşu la faţă, te aşază pe pat, iar mâinile lui îţi cuprind braţele. Spune că eşti nefericită cu soţul tău, că ai fost nefericită cu el atâta timp, te întreabă

de ce te întorci la un bărbat pe care nu-l iubeşti. N-am spus niciodată asta, te zbârleşti tu, şi clatini din cap – e o problemă prea importantă, n-are niciun drept. Spune: hai să mergem în Spania, să stăm împreună mai mult de câteva ore.

Familia mea are o mică vilă pe malul mării.

Te ridici în picioare. Ştii că în clipa asta Gabriel e la mila ta, poţi să faci ce vrei, e complet al tău şi, dându-ţi seama de asta, ceva se desprinde de tine, ca şi când ţi-ar scăpa ca un peşte prin năvod.

Nu vreau ca povestea noastră să se termine, spune el. Nici tu nu vrei, adaugă. Nu putem să ne oprim. Acum facem parte unul din viaţa celuilalt. *Ştii* asta. Nu te minţi. Ultimele două luni au fost perioada cea mai fericită din viaţa mea; singura perioadă în care am simţit că trăiesc.

Faci un pas în spate. Gabriel s-a îndrăgostit, şi aproape că îl dispreţuieşti pentru asta; stă dezorientat în faţa ta, copleşit de nesiguranţă şi dorinţă. A încălcat regulile: insistă să aibă exclusivitate şi îţi cere să petreceţi nopţi împreună. Dintr-odată, nu mai ştii ce te-a legat de el. Pasiunea, poate. Jindul după un bărbat cu care să fii tandră. Provocarea, emoţia vânătorii. Răzbunarea. Dorinţa de a învăţa, de a-ţi îmbogăţi viaţa.

Iar el a căzut în cursă.

Şi, în clipa asta, habar n-ai ce să faci mai departe.

Stai în picioare în faţa lui Gabriel, cu mâna la gură, ca şi când ai fi şocată de o veste îngrozitoare, ca şi când brusc ţi s-ar fi făcut rău. Uitându-te la el, simţi că înveţi totul despre iubire – privind lucrurile din prisma lui. Îşi imaginează că îţi vei părăsi confortabila ta lume londoneză pentru un bărbat de treizeci de ani care nu are o slujbă adevărată, care încă merge cu autobuzul, care n-a reuşit să-şi facă un rost în viaţă. Poetul, visătorul... cândva ai fi fost prinsă în această capcană. Dar acum eşti prea în vârstă. Nu vrei să decât să te fuţi. La fel ca autoarea cărţuliei tale.

Unde se găseşte oare acel soţ care, prea bătrân, sterp, slab şi neputincios fiind, fi-va atât de bun şi curtenitor cu soţia lui, încât să încuviinţeze ca, în locul său, pe un altul mai înzestrat să-l lase?

Nu spune nimic despre părăsirea soţului. Nu asta era ideea.

Gabriel încă e pe pat, cu fruntea sprijinită în pumni. Evaluezi situaţia cu capul, nu cu inima. Vrei să aibă o viaţă mai bogată decât a ta, să se culce şi cu alte femei, să-şi deschidă lumea. La un moment dat, ideea aceasta ţi-a dat

fiori de încântare: visai ca el să cunoască alte femei, să le descopere secretele şi să revină la tine cu tot ce a învăţat.

Dar acum, ca un melc împuns cu un băţ, te retragi.

Te întorci la soţul tău, întreabă el.

Da.

Du-te dracului!

E atâta forţă în acest *du-te dracului,* încât rămâi blocată; această parte a lui Gabriel te ia prin surprindere: a mascat-o bine până acum.

La dracu şi cu el, pufneşte după o clipă.

Ceva se cristalizează brusc în tine, o atitudine defensivă, protectoare. Nu-l băga pe Gole în povestea asta, spui tu. Dintr-odată, îl doreşti pe soţul tău, foarte mult. Îţi doreşti calmul şi liniştea lui, sprijinul lui. Te temi pentru el, te temi de ce ar putea face Gabriel.

Întrucât acum ai văzut vehemenţa bărbatului care poate scutura o fată până îi piere râsul, care o poate scutura atât de tare, încât nu se mai întoarce niciodată.

Te îmbraci. Şi pleci. În tăcere.

Lecţia 80

opiomanii sunt *slabi, au pielea galbenă şi ochii duşi în fundul capului şi întotdeauna par să caute ceva*

Lecţiile trebuie să înceteze. Dintr-odată, îţi dai seama că Gabriel ar putea să-ţi răpească viaţa.

Şi simţi o nouă şi ciudată atracţie faţă de Gole; nu te aşteptai la aşa ceva, n-ai crezut că relaţia voastră muribundă poate fi readusă la viaţă.

Faci semn cu mâna unui taxi şi, aplecându-te în faţă, îţi simţi intens goliciunea dintre picioare. Taximetristul te întreabă unde vrei să mergi, e atât de tânăr, nu foarte chipeş, poate că e tată. Dar are o ceafă frumoasă. Dezorientată şi aproape fără să gândeşti, spui: vreau să fac sex, vrei să te culci cu mine, am nevoie de asta, te rog, iar el se întoarce, se uită la tine, opreşte motorul. Repeţi întrebarea. Nu-l vei mai vedea niciodată, o să te asiguri de asta. Îţi vei vopsi părul, îţi vei schimba înfăţişarea, vei deveni altcineva. Spui: ne vedem în două ore la... la... şi peste drum, un pic mai în faţă, vezi un hotel Hilton. La Hilton, spui tu. Camera va fi pe numele Green. Simţi că pluteşti în timp ce convenţiile şi reţinerile se prăbuşesc în jurul tău, iar cuvintele ţi se desprind de pe buze atât de uşor, atât de repede, pentru că ai repetat ce să spui, ce să faci, atâta timp, noaptea, în minte.

Ar fi bine dacă aţi fi doi, cred, adaugi tu.

Se uită la tine, ca şi când ar cunoaşte foarte bine genul

tău. Întorci capul şi, cu un aer pierdut, duci degetele tremurătoare la gură. Îţi deschide portiera. Plăteşti cu o bancnotă de douăzeci. Nu iei restul. Nu spune dacă o să vină.

Ştii exact ce ai de făcut. Întrebi la un magazin de ziare unde e cel mai apropiat bancomat. Scoţi bani, mulţi. Te cazezi cu numele Green – îţi place numele Green – şi dai adresa lui Theo. Îi întinzi recepţionerei cardul de credit să facă o copie şi brusc îţi dai seama că pe el e înscripţionat numele tău de familie, dar tânăra nici măcar nu se uită pe el, ai un aer prea respectabil pentru asta. Te duci în cameră, faci duş, îţi pui un pahar de vin roşu, apoi încă unul, şi aştepţi.

Vin trei.

Le spui că pot face orice.

Chipul tău încă e tânăr, încă e gingaş, îţi dai seama că sunt surprinşi: nu se aşteptau să arăţi aşa. E un lucru pe care ţi-l doreşti de mult, încă de când erai la pubertate, întotdeauna ai visat la asta: goală, cu picioarele desfăcute, şi un grup de bărbaţi sau băieţi care te mângâie, curioşi, din ce în ce mai îndrăzneţi, din ce în ce mai excitaţi, şi care în cele din urmă intră în tine. Faci lucrurile pe care ţi-ai dorit dintotdeauna să le faci, lucrurile pe care le devorai

în paginile cu scrisori ale revistelor porno pe care le şterpeleai de la unchiul tău când aveai cincisprezece ani. Nu eşti sfioasă cu aceşti bărbaţi, pentru că nu te interesează să stabileşti o legătură cu ei, să faci conversaţie sau orice altceva care te-ar putea trăda. Nu îi vei mai vedea niciodată. Nu vei mai merge la apartamentul lui Gabriel, lecţiile trebuie să înceteze, nu vei mai lua taxiul multă vreme de acum încolo. Ai decis să închei acest capitol din viaţa ta. Povestea cu el s-a terminat, aşa că, în această cameră de hotel, eşti liberă să faci tot ce vrei.

Sunt brutali – cine ştie, poate pentru că şi-au dat seama că asta îţi doreşti. Şi, într-adevăr, asta îţi doreşti. Nu te respectă. Pentru ei, eşti un simplu recipient, o serie de găuri care trebuie umplute. Pizda, curul şi gura ta, toate sunt folosite, uneori simultan, toate sunt futute. Eşti pasivă, supusă, exact asta îţi doreşti. Să ţi-l ştergi din minte pe Gabriel, să o iei de la început.

Le spui când te saturi, se împotrivesc, dar îi alungi. *Plecaţi,* vă rog, plecaţi de-aici.

Nu vrei să faci duş. Iei metroul spre casă, cu capul plecat, ameţită şi triumfătoare, cu palmele făcute căuş deasupra gurii şi nasului. Savurezi această după-amiază,

care nu se va mai repeta, pe care nu o vei uita niciodată, şi îţi simţi coapsele rigide. Eşti congestionată, umflată, iar când te răsuceşti pe scaun, simţi un firicel de spermă care ţi se prelinge din cur, şi inflamaţia dintre picioare şi de pe pubis, din pricina ţepilor din bărbile lor, simţi un fel de arsură, pielea e foarte iritată, cine ştie cât o să dureze.

Ajungi acasă la ora şase, nu întârzii niciodată.

Murdară şi îndurerată, bucuroasă şi purificată, revigorată.

Lecţia 81

V

fă o baie caldă, vâră-ţi picioarele în apă fierbinte cu boabe de muştar, mănâncă nişte fulgi de ovăz fierţi în lapte, bagă-te în pat şi înveleşte-te bine, să poţi transpira în voie

Dar toate astea nu ţi-l pot şterge din minte.

Te gândeşti la el până târziu în noaptea chinuitoare, cu mâna între picioare, apăsându-ţi vulva, alinându-ţi durerea, încercând să o îndepărtezi. Simţeai că, alături de Gabriel, te adânceai tot mai mult în viaţa adevărată, dar totul s-a întrerupt atât de brusc: pentru că a spus că n-ar mai trebui să existe reguli. De ce a trebuit să distrugă lumea secretă pe care o creaserăţi unul pentru celălalt? A

distrus-o cu dragostea, cu ataşamentul lui. Nu ai cum să te întorci la el, pentru că cine ştie unde s-ar putea ajunge.

Ţi-l închipui pe Gabriel aşteptând telefonul care nu va veni niciodată. Şi tu ai aşteptat de atâtea ori în trecut şi ştii foarte bine cât de sfâşietor e să fii captivă în tăcerea celui pe care îl iubeşti. I-ai tulburat viaţa într-un mod atât de nesăbuit şi n-ai făcut curat în urma ta. Ai creat amantul ideal, care ştie câteva dintre lucrurile ascunse pe care şi le doresc femeile, precum şi cele pe care nu şi le doresc. Dar ce vor *de fapt* femeile?

Nu mai eşti sigură.

Adoraţie? Bani? Siguranţă?

Nu vor neapărat să se îndrăgostească.

Gole stă întins pe o parte cu spatele la tine, iar talpa ta arcuită e lipită de curba caldă a gambei lui; faci deseori asta în timp ce doarme.

Lecţia 82

1

să nu stai niciodată în curent

Telefonul sună a doua zi, şi a treia zi, la ora obişnuită a lui Gabriel, şi robotul îi înregistrează vocea, dar nu ridici receptorul. După ce auzi soneria telefonului în a patra zi, la aceeaşi oră, ieşi din apartament trântind uşa.

Îi vrei din nou pe şoferii de taxi. Cu toţii se duc să mănânce în ghereta verde de lângă Notting Hill Gate. Ştii asta de la cel cu accent scoţian şi cu faţa arsă de vânt; în timp ce se opintea în pizda ta îndurerată şi amorţită, ţi-a spus că ar vrea să te aibă zi de zi în gheretă. Că ar da-o afară pe vânzătoare şi că ar vrea să fie acolo şi colegii lui, a adăugat el, întorcându-te cu spatele. Şi că ar vrea să te întindă pe masă, a continuat el, în timp ce te futea în cur.

Aştepţi în staţia de autobuz aflată peste drum de ghereta verde. Stai incomod pe banca lungă din plastic roşu. Eşti hotărâtă să aştepţi. Durează o oră şi jumătate. Taximetristul pe care l-ai abordat atunci opreşte în staţie, iar tu te apropii de maşina lui. Nu zici nimic. Se uită la tine, rânjeşte şi lasă geamul în jos.

Vreau şi o femeie, îi spui tu.

Inspiră adânc, îţi dai seama că e încântat, dar nu vrea s-o arate. Uau, răspunde el. Am nevoie de un pic de timp. Hai să ne întâlnim la şase.

Te duci la o cabină telefonică. Îi spui lui Gole că ajungi acasă târziu. Martha are un necaz, vrea să iasă în oraş să staţi de vorbă. Ieşi din cabină, gândindu-te că o să fii linsă de o femeie, în timp ce bărbaţii or să se uite la voi; că or să se pişe pe tine, că or să-ţi fie umplute toate găurile.

Deschizi uşa camerei de hotel, îmbrăcată doar cu un halat. Nu vrei să-ţi vadă hainele, nu vrei să-şi facă nicio idee despre viaţa ta, nu vrei nici măcar să-ţi audă vocea.

De data asta, doi bărbaţi şi o femeie. Imediat ce o vezi, îţi dai seama că nu e pe gustul tău. E tânără, precaută, o prietenă, nu o parteneră, care face asta ca să se amuze. Poartă o bluză albă, murdară la guler, ceea ce te irită. Te măsoară din priviri, încercând să te citească; te intuieşte aşa cum n-ar putea-o face un bărbat. Dintr-odată, situaţia ţi se pare jenantă. Te întinzi pe pat cu un aer stânjenit. Cearşafurile sunt prea alunecoase. Ţi-e frig. Din camera de alături se aud ştirile de la televizor. Nimic nu se leagă, nu te exciţi deloc, e dureros. Femeia stă deoparte, se uită la tine, se joacă cu un nasture de la bluză. Simţi că trupul ţi se întunecă, puţin câte puţin, ca o clădire de birouri ale cărei lumini se sting odată cu lăsarea nopţii. Îi dai la o parte pe bărbaţi şi le ceri să plece.

Ei, *haide,* spune taximetristul cu care ai început povestea asta.

Vorbeşte altfel de data asta, nu-ţi place tonul lui.

Plecaţi!

Nu te poţi uita în ochii lor; te duci la baie cu paşi împleticiţi, simţind un gust metalic în gură. Încui uşa, te

aşezi tremurând pe closet şi, dintr-odată, ridici capacul şi vomiţi – vomiţi şi iar vomiţi, ca şi când ai încerca să-ţi verşi măruntaiele.

Se aude clicul uşii la intrare; au plecat. În urma lor, camera pare ieftină, ponosită, părăsită. Te duci la şifonier, ai nevoie de hainele tale, de căldură, de frumoasa ta fustă de tweed. Geanta nu mai e acolo. La dracu! *La dracul* şi aveai portofelul în ea. Gardurile de credit şi permisul de conducere. Numele tău. Adresa ta.

Doamne, nu asta!

Femeia a luat-o, ţi-ai dat seama încă de la început că ceva nu e în regulă cu ea.

Gândeşte.

Nu poţi face plângere. Dar măcar i-ai dat recepţionerului cardul de credit, să facă o copie, aşa că n-o să fie probleme cu plata camerei. Bine, bine, şi cheile? Sunt în buzunarul hainei, slavă Domnului. Au numele şi adresa ta – ochii ţi se umplu brusc de lacrimi care nu se mai opresc. Dai buzna în baie, te bagi sub jetul puternic şi fierbinte al duşului, îţi freci pielea cu buretele până se înroşeşte, apoi te sprijini de faianţă, iar apa şi lacrimile ţi se preling pe obraji. Te laşi pe vine şi rămâi mult timp ghemuită în cada duşului, ca într-o palmă, plângând în hohote, până când, în

cele din urmă, te opreşti. Închizi robinetul. Stai nemişcată şi udă, tremurând din tot trupul. Nu ştii cum o să ajungi acasă. Nici nu te gândeşti să iei un taxi, simţi că nu vei mai fi în stare să urci niciodată într-unul, nici singură, nici cu soţul tău, nici cu altcineva.

Au numele şi adresa ta. Au numele şi adresa ta.

Iarăşi izbucneşti în plâns. Se revarsă în sfârşit toate lacrimile pe care le-ai ţinut în tine atâţia ani.

Lecţia 83

importanţa unei mese bune

Suni la bancă din camera de hotel. Laşi cheile la recepţie. Îi explici tânărului vioi din spatele tejghelei că ţi-ai lăsat geanta acasă, nu ştii de ce e nevoie să-i spui asta, trebuie să te opreşti, vorbeşti prea mult: ştie că minţi.

Ai nişte mărunţiş în buzunar; îl suni pe Cole de la o cabină de pe stradă. După cum bănuiai, încă lucrează. Îi spui că ţi-a fost furată poşeta şi că nu ai cum să te duci acasă. Vin imediat, spune el. Te duci la Starbucks-ul din apropiere şi aştepţi, aplecată deasupra unei ciocolate calde, străduindu-te să-ţi înăbuşi plânsul, până când Cole intră în cafenea, şi te arunci în braţele lui puternice, iar lacrimile ţâşnesc din nou. Rămâneţi nemişcaţi preţ de o clipă, apoi se duce la tejghea şi se întoarce cu o tavă cu

sandvişuri, pe care nu le poţi mânca.

Hai să luăm un taxi şi să mergem acasă, am eu bani la mine.

Nu, am chef să luăm metroul, e mai rapid. Nu vreau decât să ajung acasă.

Bine, cum vrei tu.

Mergi pe stradă cu braţul lui Cole strâns pe după umerii tăi. De ce e atât de bun cu tine în astfel de momente? Inima îţi e deschisă de generozitatea lui, ca o fereastră de o rafală bruscă de vânt.

Te iubesc, spui tu în chip de mulţumire.

Pe vremuri, mi-o spuneai în fiecare zi.

Lecţia 84

lenjeria veche e de nepreţuit în următoarele zile, încerci să-i împingi pe taximetrişti la periferia minţii tale, eşti nevoită să o faci, pentru că altminteri ai fi copleşită de anxietate. Trebuie să te aduni; te-ai purtat îngrozitor şi a venit timpul să laşi prostiile deoparte; să revii la viaţa ta obişnuită. Îţi programezi un masaj, un tratament facial şi o şedinţă de pedichiură. Faci curat în casă. Suni nişte prietene vechi şi stabileşti câteva întâlniri: la cafenea, la film, la restaurant. Te duci în camera ta de lucru şi faci loc pentru laptop şi cărţi: până acum, nu te-ai sinchisit de asta. Arunci cutia de anticoncepţionale.

Când te simţi pregătită, când ideea de a face sex nu te mai înspăimântă, îi ceri soţului tău să îşi vâre limba în tine, apoi să şi-o răsucească în jurul clitorisului; ai avut nevoie de patru ani ca să-i poţi cere asta, să-i poţi cere un lucru care ţi-ar plăcea.

Ador cărţile pe care le citeşti la bibliotecă, spune el. Îţi depărtează picioarele şi îşi lipeşte limba de vulvă, iar tu te întorci spre ferestre, întinzi braţele deasupra capului şi te laşi pe spate: acum, Cole ştie că, dacă vrea să-ţi ofere plăcere, trebuie să se concentreze asupra clitorisului, trebuie să-l trezească la viaţă. Şi, într-o duminică de iarnă

cu burniţă, rămâneţi amândoi în pat cea mai mare parte a zilei, ca şi când n-aţi fi căsătoriţi de atâta timp, ca şi când nu v-ar fi plăcut niciodată somnul. Degetele lui ţi se plimbă pe piele ca un firicel lent de apă, şi vă răsuciţi şi moţăiţi şi vă sărutaţi şi vă mângâiaţi cu nasul până ce se înnoptează, iar în cele din urmă rămâi nemişcată şi îi asculţi respiraţia adâncă şi regulată, şi te afunzi în somnul lui.

Cole îşi ia liber luni, e prima oară când face asta pentru tine. Îţi aduci aminte de Edinburgh, când cel mai mult şi mai mult îşi dorea să stea în pat, cu tine.

Îţi aduci aminte de el, după atâta timp, de bărbatul pe care îl iubeai. De vremea când iubirea era limpede şi curată ca o ninsoare de Crăciun. Era simplu. Vă iubeaţi, aveaţi încredere unul în celălalt, nu eraţi ca alte cupluri. Soţul tău era o prezenţă foarte liniştitoare. Relaţia nu vă era viciată de niciun dubiu, nicio otravă nu-şi făcea lucrarea. Dintr-odată, îţi aminteşti toată inocenţa de atunci.

De dinainte să intri într-o cameră de hotel din Marrakech şi să ţi se strângă inima.

Lecţia 85

este foarte trist ca o femeie cu condiţie fizică bună să fie slăbită de un temperament pătimaş încă o scrisoare. Aproape că uitaseşi de ele. Acum, abia le mai poţi citi, duhnesc a sentimente, inima şi sexul tău s-au închis faţă de el.

Te-ai impregnat în zilele mele, nu-ţi pot şterge pecetea de pe ele.

Te întorci la Gole, în dormitor. Trânteşti uşa în urma ta, nu ştii de ce.

Telefonul sună în fiecare zi de lucru, la ora obişnuită. Nu răspunzi niciodată.

Alo, se aude în difuzor când robotul preia mesajul, alo?

Ghemuită pe canapea, cu mâinile între picioare, dorindu-ţi să se oprească. Încerci să uiţi tot, să te dedici plenar rolului de bună soţie pentru Gole.

Telefonul sună târziu, la zece noaptea. Gole îţi spune să nu răspunzi. Ştii cine e; n-a îndrăznit niciodată să se amestece aşa în viaţa ta. Nu vrei ca soţul tău să-i audă glasul în difuzor. Ridici receptorul. Te prefaci că e Martha şi îi spui lui Gabriel că eşti obosită şi să nu te mai sune atât de târziu; suni tu a doua zi.

Mâinile îţi tremură când pui receptorul la loc.

A doua zi dimineaţă, îi spui să nu mai sune niciodată atât de târziu. Îi spui că nu te mai poţi vedea cu el, că a învăţat suficient. Lecţiile s-au terminat. Nu, stai, spune el. Dar închizi. Şi după aceea, robotul telefonic rămâne deschis o eternitate.

Te rog, sună-mă, se aude în dimineaţa următoare din difuzorul telefonului. Trebuie să vorbim, să lămurim lucrurile. Te iubesc, spune el, şi simţi că îţi stă inima în loc. Te iubesc, spune el din nou.

Între douăzeci şi treizeci de ani, ai spus şi tu de nenumărate ori *te iubesc* pe robotul telefonic al unor bărbaţi care nu te mai voiau. Ce frumos, ţi-a spus unul dintre ei, ca şi când ar fi fost un colecţionar de fraze frumoase, ca şi când ar fi prins-o cu bolduri într-un insectar, ca pe un fluture. De câte ori ţi s-au desprins de pe buze aceste cuvinte şi ai simţit că moare ceva în tine?

Dar de data asta e diferit, îţi spui în sinea ta. E mai bine aşa. Te simţi tulburată când te gândeşti la viaţa ta din ultima vreme şi la egoismul tău, dar, pe termen lung, e mai bine că nu ai dat nimic la schimb. Nu ai vrut complicaţii, nu ai vrut o povară.

Brusc, te simţi nemiloasă şi cu mintea limpede. Simţi o aşchie de gheaţă în inimă.

Lecţia 86

V

consumatorii de opiu mai întâi devin atât de subjugaţi de drog, încât nu mai pot face nimic dacă nu-l iau, iar în cele din urmă nu mai pot face nimic nici când îl iau într-o dimineaţă de luni, când ieşi din casă, Gabriel te aşteaptă în prag şi porneşte pe trotuar alături de tine. Îţi spune că trebuie să-l părăseşti pe Gole, că o să te convingă el s-o faci; că eşti prea laşă să-ţi iei fericirea în stăpânire, că trebuie să începi o viaţă nouă.

A devenit imprevizibil, e nebărbierit şi pare că doarme puţin în ultima vreme – ceea ce îţi confirmă că ai luat decizia corectă. Deci aceasta este cealaltă faţă a actorului radios care în viaţa de zi cu zi întotdeauna joacă rolul unui bărbat liniştit. Grăbeşti pasul. Gabriel te prinde din urmă, aproape că te calcă pe călcâie. Îi spui, fără să te uiţi la el, să nu mai vină la apartamentul tău, să nu te mai sune. Întri în magazinul de ziare, dar se ţine după tine, foarte aproape de tine. Cumperi ziarul şi îi spui printre dinţi să înceteze. O cunoşti pe indianca din spatele tejghelei. Întotdeauna vă tachinează pe tine şi pe Cole, vă întreabă, înclinând uşor capul într-o parte, când o să vă faceţi o familie – a devenit o glumă obişnuită. Dar acum îl ai pe

Gabriel lângă tine, şi te uiţi la zâmbetul nedumerit de pe chipul vânzătoarei. Cum îndrăzneşte să dea buzna în viaţa ta? îl ocoleşti, dar se propteşte în faţa ta, te strânge de umeri, adâncindu-şi degetele în carnea ta.

Ascultă-mă, spune el, ascultă-mă.

Lasă-mă, spui tu, smulgându-te din strânsoarea lui.

Nu te mai poţi culca niciodată cu el, nu-l mai poţi vedea niciodată. De ce nu-şi dă seama? O iei din loc cu paşi mari. Coteşti pe prima stradă. Te uiţi în urma ta, a dispărut.

Te întorci la apartament.

Dar ce e cu acest imbold din adâncul tău, această nebunie ce dă din picioare ca un cal într-o boxă? Te aşezi pe marginea canapelei, sprijinindu-te în palmele tremurânde, şi îţi muşti buza. Nu-ţi înţelegi dorinţa de a o face din nou, chiar acum, de a fugi din această încăpere şi de a-ţi procura alte futaiuri anonime. Acest imbold brutal, teribil, masculin, frumos, josnic, pe care nu-l poţi reprima şi care, în mod uluitor, s-a întors.

Lecţia 87

casa tinerei soţii! nu se simte oare în aceste cuvinte o fericită uniune între cele mai tandre amintiri şi cele mai înalte aspiraţii?

Cole încă vrea să facă sex în felul lui, nu e suficient de

ascultător, dar deocamdată nu-ţi pasă, nu vrei decât să fii satisfăcută, să te simţi sătulă.

Te obligă să te mângâi, îţi împinge mâna între picioare, apoi îţi duce degetele la gură; haide, gustă-te, insistă el, în timp ce tu strângi din buze şi datini din cap, împiedicându-l să-ţi intre în gură. Hm, e mirosul tău, spune el, mângâindu-ţi faţa cu nasul. Vrea să mergeţi mai departe, şi mai departe, să nu vă întoarceţi de pe calea pe care aţi apucat-o, iar tu îi ceri să încetinească, să fie tandru, să se oprească, dar nu te ascultă, niciodată nu te ascultă suficient. Apoi coboară din nou între picioarele tale, când tu ai vrea să înceteze, să poţi savura, să te poţi reface, dar nu se opreşte; apoi te sărută apăsat pe buze, cu faţa mânjită de secreţiile tale – exact lucrurile care nu-ţi plac.

Nu e ca Gabriel, nu te ascultă, nu e curtenitor. Dar nu iei în seamă faptul că nu e ascultător, pentru că nu contează suficient: ai atâta sex în minte, iar el nu trebuie să afle asta niciodată. Când e în tine, când faţa lui e între picioarele tale, te gândeşti la altcineva.

Care ar face exact ce-ţi doreşti.

Care ţi-a spus că te transformi într-o altă femeie.

Care nu mai are voie să te vadă.

Lecţia 88

cum să scapi de mirosurile neplăcute din exterior şi de stările proaste din interior

Cole nu se poate abţine, aproape în fiecare noapte îţi şopteşte să te trezeşti şi îţi depărtează picioarele. Îţi place sexul sexy, spune el, stând întins pe o parte, după o noapte de amor în care te-a muşcat şi te-a învineţit, de parcă ar fi vrut să te însemneze, şi în care te-a întors pe burtă şi te-a futut cu picioarele lipite de ale tale. Sex sexy, murmuri tu, cu braţul sprijinit în curbura taliei lui, trăgându-l uşor de părul de pe pântece. Penisul lui epuizat a redevenit moale, vulnerabil şi catifelat.

Sex sexy, repeţi tu şi, dintr-odată, degetele ţi se opresc. Theo spunea aşa.

O clipă de tăcere, tensionată ca un fir întins.

Ţi-am spus că nu m-am culcat niciodată cu ea, murmură el.

Numai ea folosea expresia asta.

Asta nu înseamnă că m-am culcat cu ea, draga mea, şi Cole izbucneşte în râs, totul i se pare o glumă acum, că aţi reînceput să faceţi sex, acum, că lucrurile s-au liniştit şi aţi redevenit un cuplu, întotdeauna spune chestii din astea, doar ştii cum e.

Şi, te-ai mai văzut cu ea? Vocea ta e tăioasă şi limpede.

Da, o dată sau de două ori. Să bem ceva, din când în când. Şi ştii ceva, draga mea? întotdeauna sfârşeam prin a sta de vorbă despre tine, nimic altceva. Îi e foarte dor de tine.

Ei bine, mie nu mi-e dor de ea. Deloc.

Încearcă să facă un copil.

Cu tine, întrebi tu.

Hai să nu mai discutăm despre asta, spune el, *te rog.*

Somnul din noaptea aceea se ţese ca o pânză de păianjen, cu fire foarte subţiri.

Lecţia 89

despre dezinfectant! şi modul lor de întrebuinţare

1 1

O sâmbătă cu ploaie dezlănţuită, cu stropi ce izbesc ferestrele ca nişte pietricele furioase.

Cole te împinge pe pat şi te întoarce pe burtă şi îţi linge dosul genunchilor şi te face să gemi şi te sărută şi apoi te întoarce pe spate şi intră în tine cu o încordare ciudată şi, în timp ce se adânceşte, simţi o adiere de tandreţe din partea lui, care se înteţeşte şi devine aproape insuportabilă, e mai tandru ca niciodată şi nu înţelegi ce îl face să fie aşa, dar simţi că ceva se descătuşează între voi

şi îi şopteşti în ureche, hai să facem un copil, căci asta va şterge tot ce s-a întâmplat între voi. Şi o veţi lua de la început, dă Doamne să fie aşa.

Acum?

Nu mai iau anticoncepţionale. Trebuie să începem.

Câţi ani au mai rămas, glumeşte el.

Niciunul. Haide.

Ca să te purifici dintr-o singură mişcare, ca să-ţi îndrepţi atenţia către altceva. Ca să-l pedepseşti pe Gabriel, să-l scoţi din viaţa ta. Şi, poate, ca s-o alungi pe Theo. Simţi jetul catifelat şi gemi de bucurie, apoi râdeţi amândoi ca nişte însurăţei, pentru că aţi luat o decizie, cu siguranţă cea mai frumoasă din viaţa voastră. Ridici picioarele deasupra capului şi atingi peretele din spate cu degetele, adâncind sperma în tine. Tu aduci fericirea, spune Cole când laşi picioarele jos.

Îhî, spui tu, cu mintea în altă parte.

Ce ciudat, zâmbeşte Cole seara, cu o ceaşcă de ceai în faţă, m-am îndrăgostit din nou de tine chiar în timp ce ne despărţeam. Îhî, murmuri tu cu un surâs, luându-i o scamă de pe pulover. Eşti nedumerită: poate că te vei cufunda iarăşi într-un trai liniştit, ascultătoare şi revigorată, fără să mai ai nevoie de aventuri extraconjugale. Dar te întrebi

dacă acele după-amiezi petrecute într-un apartament din centrul oraşului se vor transforma docil în prilejuri de reverie, dacă toate acele experienţe pot fi închise cu uşurinţă într-o cutie cu eticheta: Strict Nerepetabil – nici cu Gabriel, nici cu nimeni altcineva.

Vrei un copil; deocamdată, e singura ta dorinţă clară. Ai treizeci şi şase de ani. Trebuie să începi.

Lecţia 90

când o femeie vrea să se izoleze de lume, trebuie să aibă mare grijă de starea generală a locuinţei sale. Şi trebuie verificate gurile de scurgere

Palma ţi se odihneşte pe pântece. Nu simţi nimic. Habar n-ai dacă a mers.

Ca mamă, poate vei deveni inaccesibilă pentru Gabriel, băiatul catolic cu frica lui Dumnezeu, poate vei fi redusă la zero, inabordabilă.

Telefoanele au încetat, dar, din când în când, simţi furnicături pe ceafă; te simţi urmărită. Eşti sigură că bântuie pe undeva prin apropiere. Ai renunţat la obiceiul de a sta la fereastră. Uneori, când mergi pe stradă, întorci capul brusc, încercând să surprinzi pe cineva.

Ţi-a spus că, pe vremuri, a făcut obsesie pentru o femeie. A iubit-o prea mult.

Oare ţi-ai dori pe cineva care să te iubească prea mult? Te întrebi, cum se poate măsura iubirea, sau cum poate fi recunoscută, cum poate fi deosebită de simpla îndrăgostire, de curiozitate sau de pasiunea trecătoare? întotdeauna ai visat să fii în centrul vieţii unui bărbat, dar acum nu ţi se mai pare în regulă. E ca şi când ai fi închisă într-o cameră fără aer şi fără ferestre.

Şi, undeva în oraş, un taximetrist are numele tău şi adresa ta. Sau poate o femeie cu bluză soioasă, care te cunoaşte aşa cum nu te cunoaşte nimeni altcineva – şi cât de mult urăşti asta. Ce naiba o fi fost în mintea ta când te-ai gândit că, dacă ai fantezii cu femei, chiar ai vrea să experimentezi cu ele în viaţa reală?

Cole rămâne constant. Oare fiecare relaţie contribuie la clarificarea alteia, scoţând-o în evidenţă pe cea dinainte? E ciudat că timpul petrecut cu Gabriel ţi-a întărit sentimentele pentru Cole, te-a făcut să apreciezi calmul lui şi siguranţa pe care ţi-o oferă.

Lecţia 91

dorinţa de urmaşi, de dragul căreia mama e pregătită să sacrifice o parte din viaţa ei, este cea mai nobilă dintre pasiunile umane

Tu aduci fericirea, repetă Cole, cu pântecele lipit de

spatele tău, în timp ce speli vasele după ce aţi făcut o friptură. Zâmbeşti. Nu spui nimic. Lumea e plină de copii, cărucioare, pântece însărcinate, hamuri pentru bebeluşi. La o petrecere, un bărbat spune în glumă că merge acasă la prânz numai ca să miroasă capul fiului său nou-născut; e cea mai puternică experienţă non-erotică, îţi spune el, un amestec de clătite, vanilie şi piele.

Îhî, încuviinţezi din cap, şi faci un pas în spate.

Ai citit într-un articol de Germaine Greer[14] că, după ce devin mame, femeile sunt dispuse să îndure o diminuare semnificativă a calităţii vieţii lor. Ai citit şi un fragment din jurnalul Sylviei Plath, în care spune că s-ar simţi mai captivă ca femeie de carieră vârstnică, tensionată şi cinică decât ca soţie creatoare şi ca mamă cu înclinaţii intelectuale. Oare credea asta? Tu o crezi?

Habar n-ai ce te aşteaptă.

Îţi doreşti un copil pentru că vrei să ştergi cu buretele tot ce ai făcut în ultimele luni. Simţi că aştepţi acest copil pentru că vrei să ai pe cineva pe care să-l iubeşti cu pasiune, vrei pe cineva care să-ţi umple viaţa. Ai auzit poveşti înfricoşătoare: că o să fii atât de ocupată cu copilul, încât abia o să mai ai timp să mergi la baie, să faci

14 Germaine Greer (n. 1939) — jurnalistă şi feministă australiană.

un duş sau să răspunzi la telefon, că în timpul travaliului s-ar putea să fii sfârtecată de la vagin până la anus, că a face dragoste după naştere e ca şi când ai arunca un cârnat în tunelul de sub Canalul Mânecii, că unii bărbaţi nu suportă să facă sex cu femei cu vaginul lărgit.

Tot ce ştii e că, după ce vei naşte, viaţa ta se va schimba ca un tranşatlantic ce îşi modifică brusc ruta. Ceea ce e bine.

Lecţia 92

reproducerea este cea mai nobilă şi mai puţin egoistă dintre funcţiile noastre fizice

La cinci săptămâni după ce, într-o dimineaţă de sâmbătă, Gole şi cu tine aţi făcut dragoste mai tandru ca niciodată, vomiţi în closet chiar în timp ce el se spală pe dinţi alături de tine – e un acces brusc, ce durează doar câteva secunde. A doua zi, stai într-o cafenea, citeşti cu un aer distrat o carte şi simţi că ţi se face atât de greaţă după o gură de apă, încât trebuie să dai fuga în stradă şi să vomiţi în rigolă. Gole îţi sugerează să cumperi un test de sarcină, dar vrei să aştepţi până în weekend, când o să fie şi el acasă şi o să fiţi relaxaţi: vrei ca evenimentul să aibă o oarecare solemnitate. Nu trebuie făcut noaptea, ci dimineaţa, când hormonii sunt mai puternici, aşa scrie pe

ambalaj.

Bombardezi beţişorul de plastic cu urină, te pişi fierbinte şi cu putere. Două dunguţe. Scuturi beţişorul, dar nu dispar.

Deci, sarcină confirmată.

A mers. Deşi se spune că de obicei durează mai mult. Femeile de vârsta ta întotdeauna au nevoie de câteva luni sau de câţiva ani plini de disperare, iar unele nu rămân însărcinate niciodată.

Simţi cum te inundă un sentiment de căldură când îţi cuprinzi pântecele cu palma. Hei, bună, micuţul meu, te-ai ghemuit în burtica mea, ţi-ai făcut loc în lume, bună. Ieşi din baie, iar Gole dă din cap şi zâmbeşte şi te strânge în braţe, atât de tare, încât te doare, şi amându-rora vi se umezesc ochii.

Vrei să fii purificată, curăţată, vrei să o iei de la început. Eşti plină de speranţă.

Lecţia 93

când ne îmbolnăvim, trebuie să fim vindecaţi

O suni pe mama ta să-i spui de copil. Nu se bucură atât cât te aşteptai, tonul ei e un pic aspru; eşti şocată. Te întrebi dacă ai făcut cumva ceva care s-o irite. Poate simte că acest copil te va îngrădi, poate încă aşteaptă să ai o

viaţă mai palpitantă. Poate se teme de propria ei îmbătrânire. Poate nu suportă gândul de a deveni bunică. Nu vrea iarăşi un copil în viaţa ei, care să-i perturbe confortul şi s-o oblige să facă pe dădaca. În adolescenţă, aveai din când în când sentimentul că e un pic prea nerăbdătoare să te alunge din cuib: te încuraja deseori să locuieşti singură, iar după ce te-ai mutat, abia îşi putea stăpâni iritarea când mergeai pe la ea să-ţi speli hainele sau să foloseşti maşina de cusut.

Relaţia voastră întotdeauna a fost aşa, cu suişuri şi coborâşuri, azi sunteţi cele mai bune prietene, mâine nici măcar nu vă vorbiţi. Te întreabă cum te simţi. Îţi spune că ea a vomitat în toate cele nouă luni. Că un copil te cuminţeşte.

Ah, zău?

Nu întrebi ce vrea să spună cu asta, nu vrei să o provoci. De obicei, vă temeţi una de cealaltă, vă temeţi de rănile pe care vi le puteţi pricinui una alteia. Odată cu intrarea lui Cole în viaţa ta, ceva s-a schimbat în relaţia cu ea. Mama ta ştie exact unde îţi e jugulara şi uneori te atacă răutăcios exact acolo, ca şi când a te răni e un mijloc de a te păstra aproape de ea. Uneori, făcea asta şi când erai mică. Ca atunci când în fişa ta şcolară a apărut scris *lipsită de*

iniţiativă, iar tu ai întrebat, ca un copil de opt ani, ce înseamnă cuvântul acela ciudat, iar ea ţi-a amintit această caracterizare de-a lungul copilăriei şi adolescenţei, de-a lungul carierei tale în învăţământ şi când ţi-ai ales soţul.

Lipsită de iniţiativă. Închizi telefonul şi nu-ţi poţi stăpâni râsul, întrebându-te ce o să mai spună acum. Ai râs mult în ultima vreme; mama ta încă te mai poate răni, dar nu la fel de mult. Întrucât copilul din tine te umple de bucurie; te linişteşte.

Lecţia 94

există multe jocuri de interior, precum alergatul prin casă, mima şi aşa mai departe

Dar uneori simţi o mâhnire, de obicei dimineaţa, în jurul orei la care te suna Gabriel. Eşti bântuită de lecţiile voastre, la fel ca un veteran de amintirea unui membru amputat. Vrei să retrăieşti intensitatea orelor petrecute cu el.

Simţi că iarăşi îţi înfloreşte dorinţa sub piele.

Nu era niciun pic de resemnare în acele după-amiezi pe care amândoi le sorbeaţi ca pe carnea moale a unei stridii. La penultima lecţie, te-a apucat de degetele de la picioare şi ţi-a spus că nu vrea să te piardă, întrucât pentru el sexul eşti *tu* tu eşti încarnarea lui. Onestitatea mărturisirii lui te-

a inundat ca un val ce înghite nisipul plajei, ai fost uimită şi ai râs, spunându-i că e imposibil, că o relaţie între voi n-ar avea cum să meargă şi că, oricum, toate femeile pot fi aşa, nu doar tu, că tot ce trebuie să facă e să găsească un mijloc prin care să le descătuşeze pe cele pe care le va cunoaşte de acum încolo. Să asculte. Să întrebe. Să înveţe. I-ai spus că îl aşteaptă lumea întreagă, dar, în timp ce vorbeai, Gabriel se posomora, şi încuviinţa din cap, da, sigur, şi te săruta tandru, da, cu glas tremurător, da, ca şi când, dintr-odată, n-ar mai fi avut dreptul să te sărute.

Iar acum, dimineaţa, pe la ora la care obişnuia să te sune, ai îndoieli, te întrebi dacă nu cumva ai fost prea aspră. În timpul acelei lecţii, când ţi-ai luat la revedere, i-ai cuprins capul în palme şi ţi-ai dat seama că deja începuseşi să te îndepărtezi de el; deşi încă nu te puteai să te împaci cu ideea.

Lecţia 95

precaritatea morală a mamei este deplorabilă în a şaptea săptămână de sarcină, vomiţi pe trotuarul din faţa oficiului poştal, apoi în faţa agenţiei de ştiri, şi de data asta nu mai ai timp să ajungi la rigolă; laşi urme pe unde te duci, ca un câine care marchează stâlpii cu urină. Dar e o greaţă plină de bucurie – dacă există aşa ceva —, întrucât asta îţi arată că pruncul din tine e viguros.

Deja a început să te schimbe. Tânjeşti după carne proaspătă, prăjituri cu orez, fructe, lapte şi legume crude. Nu mai eşti tentată de vin roşu sau de brânzeturi, nici de pateu sau unt de arahide. Şi nu mai pofteşti ciocolată, ceea ce e bine. Uneori, dai buzna la frigider, iei câte o tavă de cuburi de gheaţă şi le ronţăi cu frenezie.

Acuma suntem trei, îţi spune Cole în întunericul nopţii, pe un ton blând, minunat. Da, răspunzi tu, da, gândindu-te la motivaţia ciudată din spatele acestui copil, la intrarea lui bruscă şi frenetică în viaţa ta. Te gândeşti la Theo. Te întrebi dacă şi ea a rămas însărcinată la fel de repede; dacă şi ea a fost inundată de hormonii fericirii. Într-un sens, e ciudat să te îmbarci în această călătorie fără să o ai alături.

Lecţia 96

lumina şi *aerul trebuie să pătrundă nestingherite în casă*

Se declanşează robotul telefonic, dar persoana de la celălalt capăt al firului pune receptorul în furcă, aşa că nu se aude decât un clic. În cele din urmă, exasperată de aceste apeluri, răspunzi. Tăcere, şi receptorul e iarăşi pus în furcă.

N-ai chef de jocuri, nu mai ai timp de aşa ceva, acum ai ceva mai important în viaţa ta.

Apoi soseşte o nouă scrisoare. A fost adusă personal, nu are timbru. Nici măcar nu eşti sigură că vrei să o deschizi; apuci plicul de un colţ, ca un detectiv care a găsit o probă, şi te bate gândul s-o arunci.

Sunt eu. Nu mai pot face asta, îmi pare rău. Mi-aş fi dorit să putem sta de vorbă.

Asta a fost. O mototoleşti şi o arunci la coş. Te întorci la cartea despre sarcină pe care o citeşti.

Lecţia 97

bolile febrile pricinuiesc mai mult decese decât războiul sau foametea

Te întinzi pe canapeaua din living, copleşită de singurătate. Cole doarme în dormitor.

Nu mai vrea să fie intim cu tine; de când ţi s-a mărit pântecele, se teme ca nu cumva să-i facă rău copilului, şi îi

repugnă ideea de a face dragoste cu o femeie însărcinată. Demi Moore gravidă pe coperta de la *Vanity Fair* mi s-a părut dezgustătoare, ţi-a spus el odată.

Aşadar, în living, singură, şi degetele îţi coboară între picioare, dau târcoale, aţâţă şi se adâncesc în tine, trimiţându-ţi fiori în pântece, apoi se mişcă mai cepţie, intcă-mai adânc, iar fiorii se înteţesc, se ridică tot mai sus, până la sâni, şi abia mai poţi respira; te agăţi cu o mână de covor şi ai un orgasm eu n-ai mai avut niciodată, pentru că sarcina te-a făcut mai sensibilă ca înainte, te-a transformat într-un instrument perfect acordat, ca un pian de concert.

Te aşteptai să devii greoaie din pricina gleznelor groase, a salopetelor şi a pântecelui umflat. Dar, pe măsură ce copilul dospeşte în cuva lui, trupul tău palpită de viaţă şi dorinţă, eşti învăluită într-un halou de energie, şi nu te aşteptai la una ca asta.

Cole se trezeşte. Vino în pat, te strigă el, trebuie să te odihneşti.

Lecţia 98

peticitul e una dintre cele mai dificile sarcini pentru degetele neîndemânatice

Exact doi ani de la după-amiaza aceea din Marrakech.

Întâi iunie, ziua de naştere a lui Theo, o zi marcată pentru totdeauna de momentul descoperirii. Ai nevoie de distracţie, aşa că inviţi la cină trei foste colege de la City University. Cole a plecat la film cu un fost coleg de şcoală, s-au dus să vadă ultimul James Bond

În timp ce trebăluieşti prin bucătărie, tranşând şi turnând şi amestecând, conversaţia trece de la haine şi frizuri la colegi şi apartamente, iar în cele din urmă se opreşte – ca de obicei cu aceste prietene – la bărbaţi. Megan spune că tot nu s-a culcat cu partenerul ei, Dom; situaţia e aceeaşi de opt ani de zile, parcă ar fi frate şi soră. Are treizeci şi nouă de ani şi vrea un copil. Nu-şi dă seama ce e în neregulă cu Dom; nu mai vrea sex, întotdeauna o dă la o parte.

O fi gay?

Părăseşte-l, spuneţi cu toate le. Înainte să te trezeşti că ai ajuns la patruzeci şi opt de ani şi n-ai niciun copil – şi deja e prea târziu.

Ei, mi-e greu, răspunde ea.

Apoi – cine ştie de ce – se întoarce spre tine: ai fost vreodată la un bărbat care se prostituează?

Nu, pufneşti tu, izbucnind în râs.

Te-ai gândit vreodată la asta?

Nu.

Eu chiar vreau s-o fac, dar habar n-am cum.

Te uiţi la Cath, care e ciudat de tăcută. E cea mai apropiată prietenă de la fosta slujbă. Are cea mai frumoasă căsnicie din câte cunoşti şi doi băieţi superbi, ajunşi la vârsta adolescenţei. Tot timpul are câte o aventură, şi asta de câţiva ani buni; şi face mult sex cu Mike, soţul ei, care, din fericire, n-are nici cea mai mică bănuială în ce o priveşte. Aventurile îmi stârnesc pasiunea pentru el, ţi-a spus ea odată, pur şi simplu nu mă pot opri. Nu vreau. Niciodată.

Întotdeauna te-ai întrebat ce s-ar întâmpla dacă Mike ar afla. Acum, te întrebi ce-ar face Cole: n-ai cum să prevezi ce reacţie ar avea. Amesteci în paste şi te trec fiorii la gândul că ţi-ar putea descoperi viaţa secretă.

Lecţia 99

Îngrijeşte-ţi plantele, udă-le bine, curăţa toate frunzele uscate

O suni iarăşi pe mama ta. Acum, că eşti însărcinată, o vrei aproape, ai nevoie de cunoştinţele ei, pentru că ea a trecut prin toate astea. Dar e plecată pe un şantier arheologic din sud-estul Rusiei, pe toată durata verii. Face săpături în legătură cu un prădător marin care teroriza

oceanele în urmă cu o sută cincizeci de milioane de ani şi care avea dinţi cât satârul. Deja au descoperit şase astfel de dinţi, şi sunt atât de ascuţiţi, încât unii dintre săpători s-au tăiat la degete. Acum studiază zona din jurul tubului digestiv al animalului, în căutarea unor indicii cu privire la hrana lui, şi a scos la iveală fosilele unor animale similare calmarilor şi solzi de peşti preistorici, şi îi place grozav ce face. Şi arşiţa. Îţi spune că acolo e caniculă şi că cerul e de un albastru cristalin.

Sună minunat, răspunzi tu.

Chiar aşa e, spune ea. De data asta, tonul ei e mai blând, ca şi când ar fi avut suficient timp să se gândească la sarcina ta. Dar apoi îi scapă un comentariu maliţios, că poate ai să scapi de tot egoismul tău după ce vei deveni mamă, şi simţi obişnuitul nod în gât şi îţi vine să trânteşti receptorul, dar nu o faci; nu mai vrei conflicte în viaţa ta.

Nu ştii la ce anume se referă când vorbeşte de egoismul tău. Poate la faptul că niciodată nu i-ai mulţumit că te-a crescut singură atâta timp? Ţi-ai dezvoltat cu mult timp în urmă un sistem de apărare împotriva înţepăturilor ei: închizi telefonul în mijlocul conversaţiei, sau n-o iei în seamă, sau pleci. E atât de epuizant să rămâi şi să continui lupta.

Ce s-a întâmplat, te întreabă Cole în seara aceea, ceva nu-ţi dă pace.

Nu ştiu, pur şi simplu nu mă simt în largul meu, îmi pare rău.

De ce nu te duci s-o vezi pe mama ta. Ia-ţi o pauză. Mergi să te sfătuieşti cu ea.

Îţi închipui căldura soarelui inundându-ţi plămânii; să-i înlocuieşti pe Gabriel şi pe taximetrişti cu lumina orbitoare din Rusia, să dormi până târziu, să fii aproape de mama ta, să-ţi pui ordine în viaţă. Căldura şi calmul prezenţei materne.

Da, îi spui lui Cole, da, de ce nu.

O suni din nou a doua zi.

Nu cred că e locul cel mai potrivit pentru o femeie însărcinată, spune ea. Condiţiile sunt foarte dure. E un loc încins şi prăfos, iar majoritatea drumurilor sunt neasfaltate.

Pur şi simplu am nevoie să plec din Londra. Te rog.

Bine, râde ea, bine. Te înţeleg.

Lecţia 100

V

aerisirea este o procedură esenţială

Spre o câmpie care a fost cândva o mare interioară.

Acum, totul e acoperit cu un strat de sare, iar rămăşiţele vaselor care se zăresc din loc în loc te trimit cu gândul la scheletele animalelor preistorice ce zac ascunse în pământ. Pescarii au urmărit apa pe măsură ce se îndepărta de ei, încercând să ajungă la ea cu diguri uriaşe de beton, care seamănă cu nişte degete uriaşe. Dar, încetul cu încetul, apa s-a împuţinat, cu cât fluviul care o alimenta a fost secat de canalele şi digurile sistemelor de irigaţii întinse pe mii de kilometri, până când, într-o bună zi, marea a dispărut cu totul. Pe fostele ţărmuri ale mării, cruci cu trei braţe proferează acuze în numele pescarilor de mult plecaţi.

Şi singurii oameni care încă mai vor să vină în orăşelul prăfuit de la marginea câmpiei sunt paleontologii avizi după oase.

Avionul cu un singur motor aterizează pe o pistă de pământ şi, în cele din urmă, opreşte – cu precizia unei balerine – în dreptul unui terminal care seamănă cu o staţie de autobuz. Acoperişul său de tablă e copleşit de nemărginirea albastră a cerului. Lângă uşă, un bătrân udă cu furtunul nişte ghivece cu flori; a reuşit să le păstreze vii culorile neasortate, îngrijindu-le cu zelul unui proprietar de pub în toiul unei veri englezeşti. Se uită cu atenţie la unica

valiza a pasagerei singuratice care coboară din avion, la hainele ei de oraş, la faţa ei. Îl saluţi doar cu un gest uşor din cap.

Mirosul apei împrăştiate pe ciment te poartă înapoi în copilărie, şi ridici bărbia spre cer. *Acesta* este aerul care îţi place, uscat ca pielea pergamentoasă a bunicii, şi simţi că, dintr-odată, trupul tău adoptă o postură mai dreaptă. Mama ta opreşte în parcarea terminalului într-un jeep oferit de sponsorii şantierului. N-ai mai văzut-o de foarte multă vreme. E un şoc să vezi cât a îmbătrânit. Supraveghetorul îşi ia la revedere, afişând un zâmbet cu un singur dinte; acum, totul e în regulă, eşti în grija mamei tale.

În timp ce vă îndreptaţi spre căsuţa ei din prefabricate, îţi dai seama că o să rămâi mai mult decât şi-ar dori ea. Te întrebi cât o să stai, dacă o să ai timp să te relaxezi.

Hainele ei sunt împrăştiate prin cameră, ceea ce te face să nu te simţi în largul tău. Peste tot, valize pe jumătate desfăcute şi teancuri de haine murdare nesortate. Nu reuşeşte să găsească un prosop curat printre rolele de folie de plastic cu perniţe de aer, printre pungile de ipsos de la Paris, dălţile fine şi pensulele aruncate la voia întâmplării, şi îşi cere scuze că n-a făcut curat. A locuit

singură prea multă vreme. Dar nu contează. Vrei doar să vă înţelegeţi, în prima noapte, chicotiţi împreună, în timp ce bucăţile de ciocolată belgiană pe care i-ai adus-o cadou vi se topesc în gură ca nişte norişori pufoşi. Acum e bine, şi o să fie la fel în următoarele două zile, ba chiar o săptămână întreagă, dacă ai noroc. Planul e ca noaptea să dormi pe săturate, iar ziua să te relaxezi şi să duci o viaţă cât mai simplă. Sejurul debutează pe o notă plăcută: oamenii masivi care locuiesc în cele câteva barăci din jur se uită radios la pântecele tău. Ei, ce frumos, spun zâmbetele lor, ca şi când asta ar fi esenţa vieţii. Vizitezi şantierul încălţată cu nişte bocanci de munte şi cu o pălărie pe cap, iar şeful echipei de săpături insistă să iei loc pe scaunul lui pliabil. Dar, în scurtă vreme, mergi să te plimbi pe străzile prăfuite, fierbinţi şi pline de hârtoape ale oraşului, frecându-ţi vechea cută dintre sprâncene. Casa mamei tale absoarbe şi păstrează razele soarelui: pasta de dinţi e caldă, la fel ca deodorantul cu care te dai la subsuori. Întotdeauna ai tânjit după căldură, dar acum, pentru prima oară în viaţa ta, simţi că te copleşeşte. Copilul te-a schimbat atât de mult.

Dar nu suficient.

Pentru că amintirea lui Gabriel te urmăreşte chiar şi aici,

chiar când înoţi în bazinul oraşului. Faci câteva ture în fiecare zi, împingându-te în marginea bazinului, întinzând picioarele la maximum şi simţind curburile muşchilor, în timp ce încerci să ţi-l ştergi din minte. Dar, în fiecare dimineaţă, te trezeşti tresărind şi întâmpini o zi aspră, cu o panică inexplicabilă în măruntaie. Oasele obosite ţi se ridică de pe pat, ca şi când s-ar fi luptat toată noaptea cu moliciunea saltelei, încordându-se, încercând să i se opună. Şi după şase zile, mama ta îţi spune că ţine foarte mult la singurătatea ei. Aşa se întâmplă de fiecare dată, se simte o încordare bruscă în glasul ei, şi amândouă explodaţi, şi te transformi într-o femeie căreia nu i se permite decât rareori să iasă la suprafaţă. De data asta, din pricina numelui pe care ai de gând să-l dai copilului.

Să nu-i dai numele tatălui tău, spune ea. Nu vrei să-ţi aminteşti tot timpul de un om atât de inutil ca el.

Încă are înmagazinată în ea multă ranchiună împotriva tatălui tău, după atâţia ani, pentru că – cel puţin asta e bănuiala ta – au fost legaţi cândva de o dragoste pasională. De multe ori, el e motivul certurilor voastre, şi te-ai săturat de această fundătură în care sfârşiţi amândouă, e un scenariu care se repetă de douăzeci şi cinci de ani. Încă e geloasă pe dragostea ta pentru el,

simte că devotamentul tău e orb şi prostesc, de aceea şi-a petrecut întreaga viaţă încercând să te convingă de defectele lui. Era întotdeauna beat, deprimat, jalnic, nu făcea nimic cu viaţa lui, nu te iubea pentru că niciodată nu-mi dădea suficienţi bani pentru tine, mi-a făcut viaţa atât de grea, vorbele sunt mereu aceleaşi, de când aveai zece ani, şi n-au reuşit decât să te îndepărteze de ea.

De ce revii mereu la reproşurile astea, o întrebi tu acum, m-am *săturat* de ele. Apoi, în şoaptă: Dacă nu ai grijă, n-o să mai rămână nimeni în viaţa ta.

Eşti exact ca el, atacă ea. Incorigibilă, incorigibilă, amândoi sunteţi la fel. Întotdeauna tati, tati, tati, şi îţi imită vocea plină de adoraţie de când erai mică. Niciodată nu-mi spui că mă iubeşti, niciodată nu-mi spui mulţumesc, niciodată nu-mi spui că-s cea mai bună mamă din lume. Habar n-ai cum e să trăieşti în lumea reală.

Vorbele ei nu-ţi spun nimic, de fiecare dată sunt aceleaşi expresii, care şi-au pierdut cu ani în urmă capacitatea de a te atinge. Bineînţeles că, în trecut, i-ai spus că o iubeşti, dar niciodată nu pare convinsă.

Nu te-ar asculta nici acum, dacă ai ruga-o să înceteze. Nu-ţi dai seama de ce ai crezut că sarcina va însemna o schimbare uriaşă, vindecătoare în toate aspectele vieţii

tale. Te temi că relaţia cu mama ta va fi la fel până când una dintre voi vă muri, că te va însoţi mereu sentimentul că te lupţi cu ea, că nu sunteţi aliate. Trebuie să te îndepărtezi de răutatea din glasul ei, de degetul care împunge aerul, de furia de pe chipul ei. Ieşi din casă, treci pe lângă grămezile de pământ ale şantierului, pe lângă crucile ce se înalţă pe fostul ţărm precum catargele unor vase fantomă, pe lângă feţele curioase ale localnicilor; mergi fără să ştii încotro.

În cele din urmă, ajungi la singurul telefon public din localitate.

Schimbi ziua zborului de întoarcere.

Pleci fără să-ţi iei rămas-bun. Nu e prima oară când faci asta.

Lecţia tot

*

niciodată nu e prea târziu să exersezi autocontrolul îţi descleştezi fălcile abia după ce decolează avionul. Te uiţi pe geam şi vezi ceea ce pare a fi un deşert care se întinde până la orizont, dar de fapt e un strat nesfârşit de nori. Ai o gaură neagră în viaţa ta, patru zile în care poţi să dispari, oriunde, să faci tot ce-ţi doreşti. Patru zile secrete. Dacă ai fi mai nepăsătoare şi mai curajoasă, l-ai suna pe Gabriel, te-ai ghemui la pieptul său şi n-ai mai pleca din apartamentul lui.

Ajungi la Londra şi te duci direct acasă, pentru că nu ştii ce să faci cu libertatea ta, nu ştii să profiţi de ea. Ai nisip sub unghiile netăiate, în cutele hainelor şi în păr; dar bineînţeles că particulele sale nu ţi-au netezit niciun pic asperităţile.

Lecţia 102

viitoarea mamă intra, la *sfârşitul primelor trei luni de sarcină, în una dintre cele mai încântătoare perioade din viaţa ei*

Dar, în următoarele zile, îţi revine toată bucuria sarcinii, nu poate fi oprită. Eşti înconjurată de entuziasmul cunoştinţelor, pe măsură ce îi anunţi că urmează să ai un copil, e minunat să împărtăşeşti vestea cu un cerc mai mare decât cel alcătuit din tine şi Cole. Cunoştinţele cu

experienţă te copleşesc cu sfaturi: vizitează cât mai mulţi prieteni în timpul sarcinii, pentru că după aceea nu vei mai avea timp, să nu te lupţi cu somnul, să cumperi doar scutece de unică folosinţă, pentru că viaţa e prea scurtă, când intri în travaliu, să cânţi în şoaptă *vaginul meu e un jgheab alunecos,* că naşterea nu are nimic elegant, că o să te simţi ca şi când ai face un căcat foarte mare, şi râzi din toată inima, pentru că totul ţi se pare nou şi ciudat şi unic. Şi totuşi, este povestea atâtor femei, încă de la începutul timpurilor, cea mai universală poveste dintre toate.

Nicio iubire nu se compară cu cea pentru copiii tăi, îţi spune o prietenă care are deja trei, e ca un drog; ai fi în stare să mori pentru copiii tăi.

Nu te imaginezi renunţând la viaţa ta pentru cineva, nu-ţi poţi închipui o iubire atât de mare şi de generoasă.

Pentru prima oară în viaţa ta, te uiţi goală într-o oglindă înaltă şi nu doar ca să-ţi inventariezi defectele; pentru prima oară în viaţa ta, îţi place cum arăţi. Totul creşte şi se schimbă. Sfârcurile sunt mai închise la culoare, mai mătăsoase, mai mari. Părul pubian ţi s-a îndesit şi a căpătat o ciudată nuanţă cenuşie. Organele genitale sunt mai catifelate şi mai umflate, ca şi când ar fi dat în pârg. Pielea ţi s-a pigmentat din loc în loc, ai pistrui pe faţă şi pe

mână, iar pe pântece ţi-a apărut o dungă groasă şi închisă la culoare.

Cole şi cu tine rămâneţi treji până târziu în noapte, făcând glume despre ce muzică o să asculte copilul vostru, cu ce accent o să vorbească şi ce nume o să-i daţi. Alegeţi Grăunte, apoi Bob, apoi Mango, în timp ce vă uitaţi împreună pe graficele de creştere a bebeluşului. Ai auzit de bărbaţi care, din empatie faţă de soţiile lor, vomită, se îngraşă, au greţuri, se simt epuizaţi. Cole n-a păţit nimic din toate astea, dar uneori duce mâna la spate şi împinge burta în faţă, cerând empatie, iubire şi odihnă.

Şi primeşte o pernă în cap.

Iarăşi râzi mult cu el şi te simţi protejată în mica voastră lume închisă. Copilul, visul împărtăşit, vă însufleţeşte pe amândoi. Te simţi norocoasă că-l ai aproape.

Oare te poţi simţi mai singură decât atunci când naşti la spital fără soţul tău alături?

Decât atunci când iubeşti prea mult pe cineva?

Lecţia 103

mierea pură e cea mai dulce dintre toate

Un mesaj pe robotul telefonic, după un control medical de rutină. Câteva clipe de tăcere, ştii că e el. Nu spune decât numele tău. Chiar când începuse să se transforme în

amintire, când începuseşi să-ţi redobândeşti viaţa.

Telefonul sună din nou şi îl ridici imediat.

Bună, spune el.

Ţi se pune un nod în gât.

Ce mai faci, întreabă el.

Bine. Excelent.

Atât voiam să ştiu, spune el, mă întrebam ce mai faci, şi râde. Ce vrei de la mine, întrebi tu, ce vrei, iar Gabriel îţi spune că începuseşi să te transformi în altcineva, că erai ca Frumoasa din Pădurea Adormită pe cale să se trezească din somn, erai în floarea vârstei, străluceai, era minunat să te privesc, şi urmează o tăcere, apoi plescăi din limbă cu un aer plictisit, iar el spune bine, te las, ai grijă de tine, da, şi se aude un clic.

Străbaţi apartamentul încolo şi-ncoace, mângâindu-ţi pântecele, trecându-ţi palmele peste el iar şi iar, ca şi când ai vrea să ştergi ceva de acolo.

Lecţia 104

ţipatul, aruncatul cu lucruri şi răutăţile de orice [el sunt *nedemne de o femeie*

Vomiţi şi de douăsprezece ori pe zi, mai ales când eşti obosită, şi te întrebi dacă e firesc să se întâmple atât de des: pentru unele femei, da, spune medicul tău de familie.

Cole îţi ţine părul la spate când te apleci deasupra closetului sau îţi dă repede găleata pe care o ţineţi lângă pat şi te şterge la gură şi îşi lipeşte buzele de pântecele tău, spunându-i copilului să nu-i facă rău lui mami, apoi îi ţii capul în palme multă vreme, şi îl săruţi tandru pe creştet, în chip de mulţumire, căci niciodată nu l-ai apreciat ca acum.

Te întrebi cum va arăta copilul, dacă va lua câte ceva de la amândoi. Dacă două dintre degetele de la picioare le va avea foarte lipite unul de altul, precum braţele unei praştii, aşa cum le ai şi tu. Vrei să fie stângaci ca tine, să aibă zâmbetul mamei tale, vederea lui Cole şi calmul lui.

Dar vomiţi în continuare, ca şi când ai încerca să elimini vinovăţia din tine.

Lecţia 105

soţiile tinere se numără printre cei mai importanţi membri ai comunităţii, căci de sănătatea şi inteligenţa lor depinde bunăstarea soţului, copiilor şi servitorilor

Copilul te face să nu mai asculţi radioul tău preferat, pentru că nu mai suporţi ritmul duduitor al pieselor de dans. Copilul te-a apropiat de Bach. Încearcă să te încetinească, să te adâncească în linişte. Ce se va întâmpla cu tine acum, că eşti pe cale să devii mamă?

Oare te vei retrage şi mai mult din câmpul acţiunii, devenind un spectator al vieţii, oare vei trăi din fericirea celorlalţi? Aşa fac bătrânii, nu-i aşa? Şi mamele. Întotdeauna le-ai dispreţuit pe femeile care, după ce nasc, pur şi simplu se estompează – slabe, apatice, lipsite de strălucire —, întotdeauna ţi s-a părut că se dau bătute. Acum, dispreţuieşti ce erai înainte: femeia de carieră hotărâtă ca mai întâi să-şi trăiască viaţa, care se uita de sus la mamele tinere.

Noaptea, staţi tustrei în pat, iar tu îţi lipeşti pântecele de şalele lui Cole, cu copilul între voi, şi inspiri adânc. Cole îşi face griji pentru copil când pântecele îţi e inundat de râs, ceea ce se întâmplă des, sau când cari genţile de cumpărături pe scări, sau când te apleci să iei o haină murdară de pe jos.

Ei bine, poate ar trebui să mă ajuţi un pic mai mult, îl tachinezi tu, aruncând în el cu chiloţii săi murdari.

Şi chiar te ajută, într-o anumită măsură. Se preocupă mai mult de cumpărături şi de gătit, te surprinde cu mâncăruri pe care habar n-aveai că le ştie.

Nu uita că şi eu am trăit singur multă vreme, spune el după o friptură cu legume la wok, pe care ţi-o găteşte pentru prima oară.

Baţi bucuroasă din palme şi îi spui râzând: De acum înainte, o să găteşti doar *tu,* amice.

Stai un pic, râde şi el, asta o să dureze doar până se naşte copilul.

Iubirea voastră se reface, ca un os rupt.

Dar apoi vin orele dimineţii, livingul, singurătatea.

Un apartament din centru, îngrijit şi sărăcăcios, precum chilia unui călugăr. Goală, întinsă pe spate, pe covorul lui Gabriel. Capul ţi se sprijină de perete. Îţi înfigi degetele în părul lui, apropiindu-l încă un pic de tine, şi începi să te mişti sub buzele lui, coapsele ţi se deschid şi te împingi uşor în el, imboldul vine de undeva din adâncul tău, îi apeşi capul şi mai mult, până când simţi că îi iuţi limba, şi ai vrea să te înghită cu totul, să nu se oprească niciodată.

Sarcina ţi-a modificat tonul fanteziilor. În ele nu mai e vorba de o femeie care abia dacă seamănă cu tine, nici de vreo experienţă extravagantă pe care nu ai vrea s-o trăieşti în viaţa reală: acum, e vorba de tine, de ce ai făcut deja.

Lecţia 106

1

viitoarea mamă trebuie să-şi *asigure cât mai devreme cu putinţă serviciile unei asistente începute şi ale unui*

medic ime pregătit

Spitalul unde mergi pentru primele consultaţii prenatale se află la periferia Londrei, are un aer victorian mohorât, iar ferestrele sunt înalte şi soioase. Pe coridoare, porumbeii fâlfâie în razele de lumină murdară, iar podeaua de la baie e pătată cu sânge. Cole a zis că la naştere nu va fi nevoie decât de o moaşă. Ţara asta e prea lăbărţată, spune el bombastic, suntem în secolul douăzeci şi unu, dar pare că am rămas tot în epoca lui Thomas Hardy. Vrea ce e mai bun; simţi deschizându-se deasupra ta umbrela protecţiei şi a posesivităţii sale, şi iarăşi te copleşeşte un val de vinovăţie, şi nu poţi să spui nimic, doar îi strângi braţul cu recunoştinţă.

Dar apoi, la prima ecografic, râsul revine, căci copilul se răsuceşte frenetic pe ecran, face tot felul de giumbuşlucuri, se dă peste cap şi dansează, iar în cele din urmă, ridicând mâinile, pare să se uite la voi doi cu chipul lui ciudat şi îndârjit.

Îţi dau lacrimile când primeşti confirmarea din partea medicului: nu, nu e doar rodul imaginaţiei tale.

Dar oare când vei începe să simţi în pântece răsucirile micului astronaut? în săptămâna a optsprezecea, deja devii nerăbdătoare, şi te simţi în continuare foarte obosită,

te trezeşti epuizată şi nu poţi intra cum trebuie în noua zi. Te întrebi dacă starea asta o să treacă *vreodată*, dacă o să te simţi iarăşi normală. Poate că merită să plăteşti acest preţ ca să nu mai trăieşti niciodată singurătatea plină de panică ce te copleşea de Crăciun, pe vremea când nu aveai pe nimeni, iar inima ţi se umplea de crăpături. Un copil este, cu siguranţă, o poliţă de asigurare împotriva unei astfel de melancolii.

O suni pe mama ta. Ai hotărât să-ţi ceri scuze. Te-ai săturat până peste cap de tensiunea dintre voi, de povara pe care o reprezintă în viaţa ta; vrei să rezolvi odată problema asta. Trebuie să-ţi calci pe orgoliu şi să-i spui că îţi pare rău. Deşi nu ştii pentru ce.

Se simte atât de uşurată că ai sunat-o. E aşa o tristeţe în glasul ei, ca şi când ar fi fost tristă toată perioada cât n-aţi vorbit, şi tot ce vrea e să fiţi prietene – la fel ca tine. Niciuna dintre voi nu aminteşte de plecarea ta de la şantier, căci nu vreţi să zgândăriţi răni vechi.

Abia aştept să se nască, spui tu. Vreau să fie micul meu tovarăş. Simt că n-o să mai fiu niciodată singură.

Ah, spune ea, dar ca mamă poţi să te simţi extrem de singură. Nu ştiu dacă e bine să-ţi spun, dar nimic nu se compară cu durerea pe care i-o poate pricinui unei mame

iubirea pentru copilul ei. O pauză. Mai ales când copilul o respinge. Încă o pauză. După tot ce a făcut pentru el.

Deci nu se poate abţine să nu ţi-o plătească, întotdeauna ţi-o va plăti, niciodată nu se va da bătută. Dar cum e cu părintele care îşi respinge copilul, îţi vine s-o întrebi, dar te abţii. Îi spui mamei tale că o iubeşti, repeţi că îţi pare rău şi o asiguri că vei mai suna curând, încerci să ţii sub control o parte cât mai mare din viaţa ta, tot aşa cum Sylvia Plath îşi păstra neschimbat scrisul de mână – mereu frumos, mereu îngrijit —, oricât de zbuciumată i-ar fi fost viaţa.

Lecţia 107

drenajul bun e una dintre primele necesităţi ale unei case sănătoase

1

În a douăzecea săptămână, îi simţi însufleţirea.

Aşa îi spune mama ta, şi îţi place grozav acest cuvânt: copilul se întinde şi se răsuceşte în tine, şi simţi pentru prima oară dansul său minunat. Mici fiori seismici îţi străbat pântecele, şi îţi plimbi mâna peste umflăturile pielii, în timp ce copilul dă din mâini şi din picioare.

Deseori, pe seară, simţi prin piele o lovitură – năzdrăvanul! –, iar dacă e prin preajmă, Cole vine repede

la tine, dar copilul deja s-a întors şi n-are chef să repete mişcarea, deja are o minte proprie. Şi dintr-odată te loveşte cu entuziasm, ca o pisică ce se joacă cu un ghem de lână; *acum,* îi spui lui Cole, *repede,* iar mâna lui ţi se lipeşte de piele şi copilul se cuminţeşte, se linişteşte brusc, ca şi când i-ar asculta atingerile. Cole deja îşi iubeşte copilul din tot sufletul.

Îl săruţi tandru pe soţul tău, pe buzele sale moi. Te simţi atât de sexy, o femeie împlinită, şi îţi doreşti un bărbat aproape, dar Cole nu poate fi convins să facă dragoste cu tine; se teme ca nu cumva să-l lovească, se teme ca nu cumva copilul să se afle prea aproape de locul unde ar intra. Nu-l poţi convinge că nu are de ce să-şi facă griji, că pruncul nu este aşa o povară pentru tine. Dar multă lume se gândeşte la tine într-un singur mod: ca la purtătoarea unei noi vieţi. Nu trebuie să ai pofte sexuale, eşti mamă.

Cole îţi şopteşte în somn că vei fi o mămică minunată, iar tu zâmbeşti în vis.

Apoi te trezeşti tresărind.

Lecţia 108

nu e bine să-i alini pe cei care te roagă, pentru că, în felul acesta, îi poţi încuraja să mintă, să te inducă în

eroare şi să fie leneşi

Sâmbătă după-amiază. Staţi întinşi pe canapea şi citiţi ziarele şi revistele împrăştiate în faţa voastră. Telefonul. N-ai cum să înhaţi receptorul, eşti prea departe.

Pe robotul telefonic, se aude numele tău, rostit pe un ton plin de speranţă. Doar numele tău, de două ori.

Vocea spune totul.

Ochii ţi se închid şi te gândeşti la capacitatea dezarmantă de a iubi deschis, de a-ţi mărturisi nevoia prin simpla intonaţie, şi ce rară este această calitate la un bărbat; te gândeşti la cât de mult te poate slăbi o iubire foarte sinceră, la cât de vulnerabil şi de fragil poţi deveni din pricina ei. O astfel de dragoste îl poate face pe cel iubit să-ţi întoarcă spatele. Apoi te gândeşti la Gole. Deschizi brusc ochii.

Gabriel îşi croieşte drum cu forţa în căsnicia ta.

Lecţia 109

secrăul unui cămin sănătos

Cole doar se uită la tine.

Nu e nimic serios, spui tu, cuprinsă de un val de indignare, e doar o dragoste caraghioasă.

E tipul de la bibliotecă, nu-i aşa? Actorul îndrăgostit de tine?

Nu, *nu.* De ce te gândeşti mereu la el? Mi-e doar prieten, la fel ca toate celelalte cunoştinţe de la bibliotecă, face parte din gaşcă. De fapt, nici n-am mai vorbit cu el de ceva vreme, pentru că începea să devină ciudat, ai înţeles?

Apoi te trezeşti întrebându-l: şi ce-a fost cu Theo până la urmă, nu mi-ai explicat niciodată, nu mi-ai povestit niciodată ce s-a întâmplat la micile voastre întâlniri intime de prin baruri. Şi de ce *pizda mă-sii* încă te mai vezi cu ea? E prima oară când îi vorbeşti pe un astfel de ton – până acum, îl foloseai doar cu mama ta. Pare că vrei să sari la jugulara soţului tău şi să i-o smulgi cu totul. Ce-ai făcut cu ea? Spune! Ce-ar fi să lămurim odată chestia asta – şi dai la iveală o urâţenie pe care nu o poţi înfrâna, care trădează frumuseţea pântecelui tău rotunjit. Toată furia şi umilinţa şi frustrarea care s-au acumulat în ţine de la Marrakech încoace ies, în sfârşit, la iveală. Îi spui lui Cole că e un mare ratat, că e cât se poate de plicticos, un râcâitor de vopsea ridicol, atât, că n-are o lume în afară de slujba şi apartamentul lui, că n-are aproape niciun prieten, şi că îl urăşti, îl *urăşti,* nu ştii de unde izbucnesc toate aceste vorbe, le auzi desprinzându-se de pe buzele tale şi nu le poţi stăvili, şi ce ai Scut cu Theo, spune, ce-ai făcut

cu ea, repeţi tu umblând prin living ca o hienă într-o cuşcă, apoi Cole vine în spatele tău, te ridică în braţe şi te strânge de sub pântece, atât de tare, încât te doare, te ridică de parcă s-ar pregăti să te azvârle pe podea, să vă nimicească pe amândoi, pe tine şi pe copil.

Taci, taci, *taci,* ţipă el.

În clipa aceea, înţelegi cum de ajung bărbaţii să se arunce cu maşina de pe o stâncă şi să-şi gazeze copiii în maşină.

Copilul, copilul, e tot ce poţi spune, împingându-i mâinile, încercând să scapi din strânsoarea lui, copilul, copilul.

Cole te pune jos. Îşi lipeşte palmele de perete ca şi când ar încerca să-l sprijine. Are capul plecat. Nu-i poţi vedea faţa. Te prăbuşeşti pe canapea. Închizi ochii.

În living pluteşte o linişte încordată.

Îl întrebi pe Cole dacă a mirosit vreodată capul unui copil, nu-ţi dai seama de ce îl întrebi asta şi nu ştii ce să faci mai departe, dar brusc te cuprinde o tristeţe imensă, te umple ca pe un pahar, până la gură. Cole nu se uită la tine, îţi spune să nu fii caraghioasă, de ce dracu ar fi mirosit vreodată *capul* unui copil.

Nu ştiu, nu ştiu, spui tu cu glas scăzut.

Eşti un om îngrozitor, spune el.

Ştii că e adevărat.

Cole iese din cameră. Nu faci nicio mişcare. Îţi doreşti din tot sufletul să poţi retrage tot ce ai spus, să poţi aspira vorbele ca pe un balon din gumă de mestecat. Dar cuvintele ţi s-au lipit de faţă şi de căsnicie, şi nu ştii dacă vor putea fi şterse vreodată.

Lecţia 110

lumea trebuie prevenită foarte apăsat cu privire la pericolul administrării de medicamente necorespunzătoare

Cole iese din apartament. Trânteşte uşa. Zgomotul e dureros. E prima oară când trânteşte uşa. Se întoarce după o oră şi, fără să te ia în seamă, traversează livingul cu paşi mari, mergând direct în dormitor. Tresari când auzi bufniturile scurte şi ascuţite ale sertarelor şi ale uşilor de la şifonier trântite. Tresari, dar nu-ţi iei privirea de la televizor. Apoi trece pe lângă tine fără să-ţi spună nimic. N-a jucat niciodată acest joc, nu s-a întâmplat niciodată să nu-ţi vorbească.

Uşa de la intrare se închide cu zgomot.

Linişte în apartament. Mergi în dormitor. Te uiţi să vezi ce a luat. Toate lucrurile care îi sunt indispensabile: ceasul deşteptător, agenda personală, butonii primiţi de la

bunicul lui, încărcătorul pentru telefonul mobil.

Inima ta duduie, inima ta duduie.

Te aşezi pe pat, în tăcerea apăsătoare. Stai aşa multă vreme şi, la un moment dat în acea noapte foarte lungă, te apropii de fereastra dormitorului şi, de la înălţimea ei, te uiţi la trotuarul îndepărtat şi te gândeşti la toate lucrurile ferme şi sigure care au dispărut din viaţa ta. Înspiri aerul nopţii. Te uiţi în lungul străzii. Nu se vede niciun om, nicio maşină, niciun pic de viaţă, totul e liniştit.

Te aşezi din nou pe pat. Auzi murmurul liniştii, căci restul lumii e adâncită confortabil în somn.

Te simţi insuportabil de singură.

Deci aici te-a adus viaţa. În acest moment, în care stai pe marginea patului, însărcinată şi complet singură. Ţi se pare că tu eşti vinovată. Pentru prima oară, ce ai făcut cu Gabriel ţi se pare o trădare. Te-ai scuzat multă vreme, spunându-ţi că nu tu ai fost cea care a izbit cu barosul în căsnicie.

Dar acum, aici, părăsită de Cole, ţi se pare că ai făcut ceva prostesc şi rece şi distructiv. Ţi se pune un nod în gât, ochii ţi se umezesc şi strângi buzele cu putere.

Îl suni pe Cole, dar are mobilul închis.

Lecţia ni

i

pentru a-şi păstra sănătatea, orice fata trebuie să-şi strângă patul şi să-şi ţină camera curată

A doua zi, niciun telefon. Suni la studioul lui Cole, să vezi ce face, şi pretinzi că eşti un client. A plecat de la studio. Îţi laşi numărul de mobil. Nu te sună nimeni înapoi.

Copilul se răsuceşte şi se întinde înăuntrul tău, vesel ca o focă, fără să ştie nimic din ce se întâmplă. Îţi imaginezi cum ar fi să-l naşti singură, să îl ţii în braţe pe patul de spital înalt, înconjurată de familiile fericite şi gălăgioase de la celelalte paturi, de florile şi ursuleţii şi discuţiile lor. Iar în cele din urmă te vezi pe tine singură, zâmbind discret.

Nu s-a întâmplat niciodată ca soţul tău să nu te sune.

Lecţia 112

i

florile vorbesc sufletelor generoase într-o limbă miraculoasă în a patra zi, soseşte o scrisoare expediată de la studioul lui Cole. E la Roma, a preluat o comandă pe care o amână de mai multă vreme. Ţi-a pomenit de ea cu vreo două luni în urmă, o modestă *Coborâre de pe cruce,* aflată în posesia călugărilor iezuiţi. Onorariul e mic, iar lucrarea nu e de valoare. Cole ţi-a arătat fotografii, şi ţii minte că ai fost uimită de răsucirea ciudată a trunchiului, susţinut de mâinile grijulii ale celor care coboară trupul de pe cruce. Ceva nu era în regulă, artistul a desenat anatomia greşit, ca şi când ar fi lucrat din memorie, nu după un model real.

Scrisoarea îţi spune că, pentru moment, Cole nu poate fi contactat şi că nu a spus când se va întoarce. A fost trimisă de asistentul lui. Nu poartă semnătura soţului tău. Şi nici nu ţi-l poţi imagina dictând-o cuiva – ar fi fost atât de crud, de impersonal şi de urât. Ai gura uscată, iar degetele cu care ţii scrisoarea par foarte uşoare, ca şi când ar fi detaşate de tine. N-a procedat niciodată în felul ăsta.

Nu ştii ce să faci, nu ştii ce urmează.

Îi suni pe părinţii lui şi laşi un mesaj pe robotul telefonic, rugându-l să te sune – deteşti faptul că trebuie să apelezi

la ajutorul lor. Umbli prin apartament şi îţi dai seama cât de puţine urme lasă Cole. Întotdeauna îl îmboldeai să facă puţină curăţenie: să-şi adune revistele, să-şi sorteze scrisorile şi facturile. Tot ce a rămas în urma lui sunt câteva grămăjoare de mărunţiş şi un teanc de chitanţe, iar acum, dintr-odată, ţi se pare că e insuficient, şi te enervează că l-ai strunit atât de mult. Speli cearşafurile şi feţele de pernă ca să îndepărtezi mirosul lui discret, după care regreţi impusul de a scăpa de urmele lui.

Îl vrei înapoi pe Cole. Foarte mult.

Te sună mama ta. Voiam doar să văd ce mai faci, spune ea, şi această tandreţe neobişnuită din partea ei îţi umezeşte ochii, iar lacrimile ţi se preling pe obraji.

Vin la tine, spune ea, o să dureze un pic să-mi programez zborul.

Timp de două săptămâni, e alături de tine, având grijă ca în apartament să fie tot timpul flori proaspete. Îţi face câteva oale de supă de casă şi le pune în bidoane, umplând frigiderul cu ele, aşa cum face şi la ea acasă. Îţi pregăteşte câte o ceaşcă de ceai fără să aştepte să-i ceri; şi e exact aşa cum îţi place: foarte slab şi cu lapte – în toţi anii de când sunteţi împreună, Cole n-a reuşit să înveţe asta.

Timp de două săptămâni, te ghemuieşti lângă ea în patul din dormitorul pentru oaspeţi; n-ai mai făcut asta de când aveai zece ani. Mama ta nu ştie tot ce s-a întâmplat între tine şi Cole, ci doar că a plecat valvârtej şi că nu ştii când se va întoarce. Dedicarea ei faţă de tine te pune pe picioare. Acum ştii că mama ta se descurcă cel mai bine când eşti vulnerabilă, epuizată, când lucrurile au scăpat de sub control. Relaţia voastră s-a simplificat, reducându-se la nevoia fundamentală a unui copil de a o avea alături pe mama sa şi, astfel, neînţelegerile dintre voi au încetat, furia s-a împrăştiat. Nu ştii cât va dura acest armistiţiu, dar vrei să profiţi cât mai mult de liniştea pe care o prilejuieşte.

După două săptămâni, trebuie să plece, nu şi-a putut lua liber mai mult de atât. Nu vrea să plece, dar îi spui că nu are încotro. Ar trebui să încerci să munceşti din nou, spune ea, în timp ce aşteaptă taxiul. Să ai iarăşi un scop în viaţă.

Afişezi un aer sceptic.

Nu, nu mă refer la predare, râde ea. Dar trebuie să iubeşti şi altceva în viaţă, în afară de un copil şi un bărbat, pentru că ei întotdeauna îţi vor frânge inima.

Ha! Şi de ce să mă apuc?

Nu-ţi poate spune ea ce să faci. Taximetristul sună la

interfon.

Am început să scriu ceva, îi spui tu, dar n-am ajuns foarte departe. E o versiune modernă a cărţii pe care am primit-o de la bunicul. O privire onestă şi cuprinzătoare asupra unei căsnicii – ce ar putea gândi o femeie, dar n-ar avea curajul să spună niciodată.

Cole ştie, întreabă ea.

Nu, nu chiar. Ştie că lucrez la o carte, dar habar n-are despre ce-i vorba în ea. Nu vreau să-l rănesc. Cred... cred că ar fi devastat. Nu ştiu ce ar face.

Atunci public-o anonim, spune ea, iar taximetristul sună încă o dată. În felul ăsta, n-o să aibă nimeni de suferit.

Lecţia 113

bancnotele sunt bani de hârtie

Niciun semn de la Cole.

Niciun telefon de la Gabriel, după cel care ţi-a aruncat lumea în aer.

Dar, în adâncul tău, se plămădeşte o nouă viaţă, o nouă forţă, ce concurează cu bărbaţii. Acum, pântecele tău a devenit public, e atins de multe mâini şi, în mijlocul dezordinii ce domneşte în viaţa ta, simţi că te îndrăgosteşti de un trup care nu mai seamănă cu al tău. E frumos şi îngrozitor ce-ţi face copilul, această frumuseţe

presupune multă violenţă, e ceva fascinant, erotic, obscen.

Cum de ţi se poate întinde pielea atât de mult? Oare va mai fi vreodată ca înainte sau va rămâne fleşcăită şi ridată ca o traistă?

Nu ţi-ai dat jos verigheta; nu vrei o asemenea complicaţie, ar fi un gest prea categoric, prea abrupt, care, în mintea ta, ar elimina posibilitatea de a îndrepta vreodată lucrurile. Cel puţin, banii continuă să-ţi intre în cont, dar mama ta are dreptate, trebuie să-ţi găseşti o ocupaţie care să-ţi placă, care să-ţi umple viaţa.

Să-ţi continui cartea, dacă poţi. Pare să fie ultima ta şansă, înainte să fii copleşită de maternitate, înainte ca propria ta viaţă să se estompeze, în timp ce o alta capătă forţă. Şi, poate, înainte ca banii să se oprească. Dintre toate lucrurile care ţi s-au întâmplat în ultima vreme, renunţarea la independenţa financiară a fost decizia cea mai grea. Acum, nu te simţi deloc la largul tău când te gândeşti că eşti atât de îndatorată faţă de altcineva – această dependenţă îţi poate submina toată încrederea în tine însăţi.

Şi Gabriel.

Amintirea lui îţi şopteşte neîncetat de când ţi-ai redescoperit nevoia de a avea un ţel. Eşti însărcinată în

luna a şaptea şi ştii că nu e bine să-l doreşti, să-l readuci în viaţa ta. Vrei să-l suni. Timpul a estompat intensitatea după-amiezilor petrecute în apartamentul lui, dar nu destul. Căci intensitatea prezenţei lui revine, din ce în ce mai des, iar şi iar, precum valurile la ţărm.

Lecţia 114

importanţa aerului proaspăt

Un weekend afară din oraş, în Costwolds, un sejur între fete la un hotel balnear. La volan e Martha, care conduce cu viteză pe drumurile înguste, pentru că vrea să ajungeţi înainte să se lase întunericul. Cerul e colorat în benzi late de lumină aurie şi sângerie; în Londra nu e niciodată aşa. Sau poate pur şi simplu nu te uiţi spre cer.

Ce mai face gaşca, întrebi tu.

Ah, bine. Julian mai are un pic şi predă cartea, cu mult înainte de termen, desigur. Tim a trebuit să renunţe pentru o vreme şi s-a întors pe şantier – a terminat avansul pe care îl primise. Natalie, biata de ea, e la a şaptea rescriere, a ajuns în etapa aia îngrozitoare când eşti convins că n-ai să o scoţi la capăt.

Şi Gabriel, întrebi tu, încercând să-ţi ascunzi inflexiunea vocii.

Nu mai ştiu nimic de el, spune Martha, dar sigur o să

revină la un moment dat. Doar ştii cum dispare dintr-odată şi reapare când te aştepţi mai puţin. Cred că e în Spania, habar n-am cu ce treabă.

Îţi sprijini picioarele goale de bord, cu coapsele lipite de pântece, şi te gândeşti la clipele când te-ai simţit cel mai liberă în viaţa ta – de fiecare dată singură —, când te-ai simţit plină de viaţă şi atentă la tot ce se întâmplă în jur. Oare vei mai trăi astfel de momente? Martha loveşte volanul cu mâna şi spune: bineînţeles, dar să iei copilul cu tine – aşa fac întotdeauna mamele.

Gândeşte-te la mama ta, spune ea, care a colindat lumea cu copilul legat la piept.

Da, poate că ai dreptate.

Dar tu nu eşti mama ta. Acum te simţi ancorată. Nu-i poţi explica asta Marthei – o femeie care nu şi-a dorit niciodată un copil, care spune că nu poate face ordine nici în viaţa ei, darămite în viaţa altuia. Peste vreo două luni, nu vei mai deţine asupra vieţii tale un control la fel de strict ca până acum, poate că va trebui să te supui voinţei altcuiva. Vei fi purtată prin viaţă de un copil, va trebui să-ţi asumi rolul de părinte.

Cerul se stinge, culoarea a dispărut aproape complet. Îi spui Marthei că nu ai avut nici energia, nici încrederea

necesară să-ţi continui cartea, că te temi că nu o vei mai duce la capăt, pentru că deja e prea târziu.

Sigur vei găsi o cale, râde Martha, dacă îţi doreşti cu adevărat. Scrie ca şi când ai fi pe moarte, am auzit că e un excelent mijloc de a te motiva.

Te uiţi pe geam. Dinspre orizontul întunecat, amurgul priveşte pe furiş, ca prin crăpătura unei cortine. Cole încă n-a dat niciun semn. I-ai sunat pe părinţii lui şi le-ai spus pe robot că e vorba de ceva urgent – de trei ori. I-ai rugat să-i transmită că îl iubeşti. Nu te-au sunat. Nici nu credeai că o vor face. Eşti suficient de în vârstă şi ai trecut prin suficient de multe cât să nu te mai aştepţi ca lucrurile pe care ţi le doreşti să se întâmple. Trebuie să le faci tu singură.

Lecţia 115

pe vreme ploioasă, poţi fi constrâns să faci sport doar în spaţii închise

Te mişti cu lentoarea unei vaci, ai devenit enormă şi mergi legănat. Sânii ţi s-au umflat atât de tare, încât ai trecut de la cupa D la cupa G iar la mărimea asta nu există niciun sutien sexy sau măcar de culoare neagră. Eşti din ce în ce mai greu de recunoscut şi, încetul cu încetul, te transformi în gravida generică. Pierderea stimei de sine e

bruscă şi drastică. Oare te vei simţi minimalizată ca mamă? Vei deveni invizibilă?

Dar, în mijlocul acestor incertitudini, simţi un impuls creator. Te întorci la bibliotecă. Stai în faţa laptopului, faci însemnări. Copilului nu-i place să lucrezi, se zvârcoleşte şi dă din picioare când te aşezi pe scaun, ca şi când ar spune: hei, întoarce-ţi atenţia la *mine.* Dar nu poţi, nu încă. Te gândeşti la anonimat: are o reputaţie atât de proastă, e modalitatea adoptată de răpitori, criminali, şantajişti şi femei care vor să dea la iveală o parte din viaţa lor secretă – să se înfăţişeze în toată goliciunea lor. Hotărârea de a nu-ţi pune numele pe carte îţi dă o libertate încântătoare, îndrăzneaţă: n-ai putea să scrii ce vrei, dacă ar trebui să semnezi cu numele tău, întrucât consecinţele în plan personal ar fi prea însemnate. Te pricepi atât de bine să ascunzi adevărul în viaţa de zi cu zi: ce gândeşti în sinea ta, ce îţi doreşti în sinea ta. N-ai nicio îndoială că şi autoarea ta elisabetană simţea o constrângere asemănătoare. Altminteri, şi-ar fi pus numele pe carte.

Te sună.

Îl asculţi pe robotul telefonic, nu îndrăzneşti să ridici receptorul, căci ţi-e teamă de ce ar putea spune şi ai nevoie să-ţi aduni gândurile.

Se întoarce acasă într-o săptămână.

Niciun pic de iubire în glasul lui, un ton abrupt şi rece.

Noaptea te împresoară.

Deci nicio scuză, nicio explicaţie. Nici măcar că speră să vă simţiţi bine, tu şi copilul.

Ai la dispoziţie doar o săptămână. O săptămână în care să-ţi împrospătezi puterile, ca să poţi reintra în viaţa de soţie, căci la asta se aşteaptă, nu? Şi tu la fel. O săptămână în care să te răsfeţi, să fii complet egoistă, să faci tot ce pofteşti: e ultima şansă pe care o vei avea multă vreme de acum încolo. În trecut, ţi s-a întâmplat de multe ori ca iubiţi care nici măcar nu-ţi mai răspundeau la telefon să te sune dintr-odată, numai pentru că mai voiau un futai scurt cu tine. Şi de fiecare dată spuneai da.

Vrei să trăieşti ca acei bărbaţi, măcar o dată.

Abia aduc vorba despre putere şi autoritate, că mă şi trezesc întreruptă de câte un bărbat care încearcă să-mi închidă gura cu acel blestem abătut asupra femeii: Dorinţa ta să fie supusă soţului, şi el îţi va hotărî destinul.

Lecţia 116

cum să tratezi bolile încă din faza incipientă

Seara următoare, sâmbătă. Te uiţi iară chef la un

documentar despre regele Edward şi Doamna Simpson. Ai alături o ciocolată neterminată – e sfărâmicioasă, nu-i suficient de moale. Starea ta sufletească – neagră ca noaptea. Închizi televizorul. Plagiezi apatia lui Cole.

Te întorci la cartea ta – ai început *M-am simţit singură doar cât am fost căsătorită,* de Martha Gellhorn —, dar o închizi după câteva clipe, dai fuga la telefon, şi degetele tale formează imediat numărul care ţi-a rămas mult prea bine întipărit în minte, iar el răspunde aproape imediat. Îi auzi vocea familiară spunând alo şi simţi că ţi se topesc viscerele.

Sunt eu, spui tu.

Bună, spune el, ce mai faci, iar seninătatea din glasul lui îţi spune tot ce vrei să ştii. Are un ton calm. S-a vindecat, a trecut mai departe; ţi se strânge inima.

Vreau să te văd, spui tu, încercând să-l prinzi în mreje.

Râde. Mi-ar plăcea, dar mâine plec în Spania, am avion dis-de-dimineaţă.

Ah.

Aproape că am terminat scenariul. Luni seara mă duc la o coridă, să mă mai documentez un pic.

Ce bine, abia îţi dai seama ce spui, nu vrei decât să stea cu tine la telefon, nu vrei să rămâi fără el, nu vrei să

petreci singură noaptea asta.

Şi unde se ţine corida?

La Chiclana, o mică localitate de lângă Sevilla. Acolo şi-a început tata cariera.

Oh, minunat.

Altă dată, poate?

Da. Sigur.

Apoi închizi.

Deci nu mai e tentat să încerce.

Iar tu îl vrei mai mult ca niciodată.

Lecţia 117

cum îşi grăbesc oamenii moartea?

Cam o oră depărtare de Sevilla.

Ultima săptămână de sarcină în care ai voie să zbori. Nu-ţi dai seama de ce eşti aici, dar este extraordinar să faci ceva atât de nesăbuit şi impetuos şi temerar şi pripit, să nu te mai cenzurezi deloc. Ştii că nu e bine să-l atragi iarăşi în cursă, dar gândul nu e suficient pentru a te împiedica.

Ce vale a dorinţei e săpată în adâncul tău? Să vrei să faci asta tocmai acum, când soţul tău urmează să se întoarcă acasă, iar copilul va intra curând în viaţa ta.

E o greşeală, dar nu eşti sigură că te poţi abţine: îţi

îngădui un ultim acces de egoism pur, înainte să te dedici cu totul nevoilor celor din jur.

Arena e foarte mică, prăfuită, temporară, împresurată de tumultul multicolor al unui bâlci. Nu e cum îţi închipuiai. De o parte, e aglomeraţia şi hărmălaia unei alei cu tot felul de atracţii, iar de cealaltă parte un montagne russe care îşi poartă huruind încărcătura de capete ţipătoare. Trasezi o linie pe bilet cu unghia degetului mare. E foarte cald, aerul e încins şi uscat. E şapte şi jumătate seara, dar soarele încă are putere. Copilul ţi se răsuceşte în pântece; speri că se simte bine. În tribunele soioase domneşte atmosfera vulgară de la luptele de cocoşi. În jurul tău, pe băncile aspre de lemn, sunt împrăştiate grupuri de bărbaţi de vârstă mijlocie, veniţi să se distreze. Te uiţi cu atenţie la ei, căutând din priviri chipul lui Gabriel, stăruind chiar şi asupra trupurilor celor mai puţin asemănătoare cu al lui. Eşti îmbujorată, cu pântecele foarte umflat, în mod evident o străină, habar n-ai ce va urma. N-ar trebui să fii aici.

Îl doreşti, pur şi simplu. Merită să faci orice sacrificiu ca să simţi clocotindu-ţi în sânge o asemenea dorinţă. O orchestră amărâtă începe să cânte muzică de fanfară, iar tu te apleci în faţă, curioasă ca un copil Gabriel ţi-a povestit atât de multe despre asta. Un taur intră reţinut în

arenă. Întotdeauna ţi-ai închipuit acest animal ca fiind masiv, negru şi strălucitor, năpustindu-şi coarnele spre duşman ca o locomotivă, dar cel pe care îl ai în faţa ochilor e mic, maro, slab şi rătăcit. Te uiţi în jur, la şirurile de bănci.

În arenă, patru tineri aleargă de colo-colo, împungând şi aţâţând taurul, ascunzându-se apoi în spatele a patru panouri de lemn. Nimeni nu pare să deţină controlul, nici omul, nici animalul, totul pare o farsă, o pantomimă, nu te aşteptai la aşa ceva.

Ochii ţi se opresc asupra unei siluete care nu se poate să nu fie a lui – îi recunoşti umerii colţuroşi. Se află de cealaltă parte a arenei. A ajuns mai târziu, cu un grup de bărbaţi ce par să-i fie rude. Înima îţi bubuie în piept, sângele îţi zvâcneşte la tâmple.

O ultimă lecţie, o ultimă experienţă, asta e tot ce-ţi doreşti, înainte ca soţul tău să se întoarcă acasă.

În arenă intră un bărbat mai în vârstă. Ţine în mâini două beţe lungi împodobite cu panglici de hârtie colorată – au un amuzant aer festiv. Duce beţele deasupra capului, ridicându-se în vârful picioarelor, şi le înfige cu iuţeală în grumazul taurului, ca un dirijor care termină o arie cu un gest teatral. Animalul e cuprins de furie. Sângele gros şi

roşu străluceşte în soare ca o dâră de vopsea, prelingându-se pe blana transpirată. Gabriel strigă odată cu toată lumea. Îţi e foarte cald. Ţi-l imaginezi transpirat, ai vrea să-ţi plimbi limba pe trupul lui. Simţi în abdomen fiori ca nişte fulgere – pântecele tău pare să se fi transformat într-o boltă cerească ce adăposteşte o furtună venită de departe. Aerul de farsă a dispărut. Simţi copilul răsucindu-se în tine cu lentoarea unei balene. Pui mâna pe burtă, încercând să-l linişteşti: Gabriel încă nu ştie că eşti însărcinată. Taurul a făcut spumă la gură, e din ce în ce mai obosit, îi auzi gâfâitul, îi vezi sângele, dezorientarea. Întră matadorul. E mic, caraghios de mic. E îmbrăcat în haine sobre, de culoare cenuşie, şi se mişcă foarte teatral – te trimite cu gândul la un antreprenor de pompe funebre. Are penisul lipit de coapsă, iar pantalonii îi vin foarte strânşi pe picior, ca să nu existe niciun pliu în care s-ar putea agăţa cornul taurului – ştii toate astea de la Gabriel, şi îţi aminteşti că te-au trecut fiorii când ţi le-a povestit.

Vrei să te ridici şi să-ţi croieşti drum până la el, să te strecori în micul lui grup, dar ar trebui să sari peste prea multe perechi de genunchi. Rămâi cu privirea aţintită asupra lui, în timp ce el urmăreşte lupta cu sufletul la gură. Ai mai văzut această intensitate: în apartamentul lui

din Londra, când îţi suflecai mâneca pentru buzele lui, când îi desfăceai cureaua.

Matadorul ademeneşte taurul, obligându-l să se răsucească tot mai aproape de el, pare că se ating unul de altul. S-a stabilit o relaţie intimă între ei, matadorul îi vorbeşte taurului, iar tu te apleci în faţă să auzi ce spune, Dumnezeu ştie de ce, oricum n-ai înţelege. Din când în când, orchestra de lângă tine lansează câte un comentariu muzical, ca un pianist leneş care acompaniază un film mut. Taurul se întoarce din ce în ce mai greu, iar acum i se ghiceşte limpede vârsta. Gabriel ţi-a spus că animalele folosite la coridă nu au niciodată mai mult de patru ani, dar cel din arenă pare mai bătrân şi mai obosit de atât; poate că au trişat un pic pentru acest eveniment de provincie. Taurul e epuizat, simte înfrângerea. Matadorul ascunde la spate o mică sabie şi face o întoarcere elegantă în faţa lui, iar animalul îl atacă iar, şi Gabriel strigă odată cu ceilalţi. Pare o înfruntare nedreaptă; ţi se face scârbă. Îţi mângâi pântecele şi te gândeşti la viaţa care dospeşte în tine, şi îţi imaginez un copil speriat, lipsit de apărare, cu destinul pecetluit. Nu-ţi place acest spectacol. Când ţi-a vorbit despre coridă, Gabriel ţi-a descris o cu totul altă lume: o lume a disciplinei, a

curajului şi frumuseţii, dar ce vezi în faţa ochilor este extrem de trist, şi ţi se pare uluitor. E o înfruntare laşă. Plicticoasă. Prea multă nemişcare şi aşteptare, prea mult măsurat din priviri şi prea multe gâfâieli.

Matadorul coboară vârful sabiei şi o înfige în grumazul lat al taurului, apoi îşi arcuieşte trupul, precum tuşa unui caligraf asiatic. Taurul e înnebunit, se zvârcoleşte, inima lui mare plesneşte. Cade în genunchi. Se răstoarnă pe o parte. Cuprins de agonie, ridică încă o dată capul.

Ai văzut destul.

Coastele animalului încă zvâcnesc, ochii i se învârt în orbite, are o expresie uluită: cine sunt aceşti barbari? îi este înfipt în grumaz un pumnal care îi secţionează coloana vertebrală şi, în sfârşit, capul lui încordat cade la pământ. Uciderea a fost dificilă, a trebuit înfrânt un spirit de luptă foarte puternic.

Te uiţi la Gabriel. Te ridici în picioare, înălţându-te din spatele bărbaţilor ghemuiţi pe bănci, nu vrei să mai stai. La început, nu te vede, vorbeşte şi râde, ţinând pe după umăr un bărbat, un unchi sau un văr, poate. Dar, în cele din urmă, te vede.

Se opreşte din vorbit.

Se înroşeşte, intens.

Dă discret din cap, în semn de recunoaştere. Un gest de o intimitate aproape insuportabilă, ca şi când n-aţi fi decât voi doi în tribune. Un gest care îţi spune tot ce vrei să ştii: că nu va trebui să te străduieşti, că va spune da.

Te priveşte prea lung, însoţitorii lui se uită la el şi încearcă să-şi dea seama ce i-a atras atenţia. Lent, foarte lent, iei loc. Tremurândă. Umedă.

Lecţia 118

1

să nu cumperi niciodată un lucru pe care nu-l poţi plăti

Mai sunt cinci tauri. Dar nu mai suporţi să vezi nicio luptă. Voiai cu totul altceva, corida din imaginaţia ta: întrecerea fascinantă dintre om şi fiară, frumoasele şiretlicuri din dansul matadorului, puterea invincibilă a taurului.

De ce te simţi atât de dezamăgită?

Te aşteptai cumva să dezlegi misterele bărbatului macho, poate chiar secretele lui Gabriel? Matadorii şi-au făcut sarcina foarte uşoară, şi nu te aşteptai la aşa ceva.

Cum se explică uimitoarea slăbiciune a tuturor bărbaţilor pe care i-ai cunoscut îndeaproape? Se smiorcăie atunci când sunt bolnavi. Au nevoie ca femeile să le ceară sfaturi. Vor să fie ajutaţi să-şi cumpere haine. Să fie

programaţi la frizer pentru că ei n-au chef să sune. Sunt incapabili să ridice telefonul când vor să pună capăt unei relaţii. Oare slăbiciunile pe care le observi iar şi iar sunt specifice bărbaţilor din această epocă sau au existat dintotdeauna, iar femeile le-au cunoscut, în secret, dintotdeauna?

Nu vinul, nici regele, ci femeia e cea mai puternică.

Acum, când Gabriel te priveşte de pe cealaltă parte a arenei, eşti sigură de un lucru: că încă se gândeşte la tine. Nemişcarea şi îmbujorarea lui ţi-au spus asta. Dar nu ştie că eşti însărcinată, nu avea cum să vadă, căci pântecele îţi era ascuns de bărbaţii din faţa ta.

Dintr-odată, ţi se pare atât de nesăbuit şi de nebunesc faptul că ai dat curs impulsului de a-l avea din nou – şi doar o singură dată. Bărbaţii îşi ademenesc tot timpul fostele iubite – de ce acum, în toiul acţiunii, te simţi brusc atât de stânjenită? Nu poţi fugi de propria ta natură, care te-a urmărit până aici, lătrându-ţi la picioare, chemându-te acasă.

Ar trebui să pleci chiar acum.

Gabriel se uită la tine.

Lecţia 119

tuturor oamenilor, fără excepţie, le place să fie consideraţi respectabili îţi croieşti drum de-a lungul băncii, îi faci semn să vă întâlniţi la ieşire. O ia şi el din loc la fel de repede. Înima îţi tresare, văzându-i nerăbdarea.

Se îmbujorează când îţi vede pântecele, se opreşte. Faci un pas spre el, fără să spui nimic, îi iei mâinile în ale tale, apoi, ezitant, încerci să-l atingi pe obraz. Se retrage ca un copil căruia mama vrea să-i şteargă o pată cu degetele înmuiate în salivă. Nu-ţi răspunde cu acelaşi gest. Se uită din nou la pântecele tău. Ei bine, nu mă aşteptam la asta.

Nu e al tău, n-ar avea cum, râzi tu cu un aer stânjenit.

Ştiu, spune el prea repede.

Te ia de braţ, fără să se uite la tine, şi te conduce departe de arenă, ca şi când i-ar fi jenă de toate astea, iar tu tremuri pe dinăuntru, în aşteptarea răspunsului său, dintr-odată îţi pierzi încrederea în tine, eşti neliniştită, spăsită. Emoţiile unei prime întâlniri.

Gabriel are şi el un aer distrat. Pare schimbat. Părul lui nu mai e la fel de negru, şi-a mai pierdut din strălucire. Acum, îl vezi ca pe un bărbat care a păşit brusc în acea perioadă neplăcută când încă nu e de vârstă mijlocie, dar nici tânăr nu mai este. O perioadă incertă, în care mamele

nu-şi mai întreabă fiii când or să-şi găsească o fată drăguţă cu care să se aşeze la casa lor, ci încep să-i întrebe pe alţii: ce e în neregulă cu el? Şi, în timp ce mergeţi pe aleile aglomerate şi prăfuite ale bâlciului, simţi o prezenţă nouă între voi doi. O nouă femeie? Sau poate doar faptul că a trecut peste relaţia voastră – nu-ţi dai seama, dar simţi că ceva s-a năruit.

Se întoarce, râde şi, dintr-odată, te sărută, ca şi când, ce naiba, la câtă indiferenţă a trebuit să îndure din partea ta – chiar dacă acum e un copil între voi. Ca şi când doar o dată, în această noapte nebună, ar vrea să-şi aducă aminte cum era. Îl săruţi şi tu. Şocată, sorbindu-l cu nesaţ, incapabilă să-i mai citeşti în suflet.

Ai fost ocupată, spune el, iar tu zâmbeşti sfios şi pleci privirea, mângâindu-ţi pântecele.

Oh, da.

Bâigui nişte scuze pentru că ai dispărut, bâigui că a trebuit să rezolvi nişte probleme din viaţa ta, iar el răspunde mda, aşa spun toate, şi îi recunoşti ironia, te simţi uşurată văzând că vechiul Gabriel s-a întors, îl tragi de mână, haide, ticălos nebun ce eşti, să plecăm de-aici, te trage şi el de mână şi râde, spunând nu pe acolo, *mi amor,* pe aici, am o cameră, şi amândoi sunteţi cuprinşi de

familiara camaraderie de pe vremuri, totul se petrece cu uşurinţa cu care alunecă îngheţata pe gât. Apoi vă plimbaţi în linişte pe străzi, învăluiţi în intimitatea tandră a foştilor iubiţi, fără să ştii ce va urma.

Ei, cum ţi s-a părut corida, întreabă el.

N-a fost cum mă aşteptam. Voiam să văd încleştarea şi frumuseţea despre care mi-ai vorbit, dar totul mi s-a părut, nu ştiu... laş. Trist. Nu mi-a plăcut deloc.

De unde izvorăşte toată această cruzime, din ce pliu adânc al fiinţei tale? Cruzimea care te face să-i spui soţului tău că e un ratat, mamei tale că, deşi o iubeşti, nu-ţi place de ea, amantului tău că pasiunea lui e un spectacol agresiv şi laş. Doar cei foarte apropiaţi îţi cunosc această latură, cunoştinţe tale nici măcar n-ar bănui că există.

Nu poţi fi satisfăcută *niciodată,* nu-i aşa, spune Gabriel, ridicând mâinile şi prefăcându-se că te strânge de gât – un pic prea tare.

Lecţia 120

modestia e sfântă şi bună

De ce eşti aici, întreabă el, răsucind cheia în uşa camerei lui de hotel. Pentru că...

Dar te opreşti, nu poţi continua, duci degetele la gură;

nu mai ştii de ce ai zburat până la Sevilla, de ce n-ai plecat din arenă şi din viaţa lui. Nu e bine ce faci, nu e deloc bine.

Eşti însărcinată, spune el. N-ar trebui să fac asta. Ştiu.

Dar vreau, spune el, apropiindu-se de tine.

Nu e bine că sunt aici, protestezi tu şi te dai în spate.

Dar *eşti* aici, spune el.

Te sărută imediat ce închide uşa în urma voastră, te lipeşte de zid. Dezbracă-te, spune el blând, respirând aproape de urechea ta – întotdeauna ţi-a plăcut asta. Eziţi, te uiţi la pântecele tău, îţi dai jos hainele lent, burta ţi se iveşte ca o lună, indicând că eşti tabu, şi simţi cum se răsuceşte copilul, dar nu poţi spune nu, nu poţi face faţă rugăminţii. Gabriel stă la un pas de tine, cu mâinile împreunate la spate, se uită la trupul tău şi zâmbeşte. Apoi se aşază în genunchi, îţi mângâie sânii şi pântecele, care acum e întins ca pielea unei tobe, duce o mână între picioarele tale şi, dintr-odată, fără să te prevină, vâră două degete în tine, ca într-un muşchi umflat de ploaie. Nu te aşteptai la o asemenea bruscheţe, nu de la tine a învăţat asta. Ceva s-a schimbat, a căpătat încredere, e surprinzător. Ţi se înmoaie genunchii. Întinzi mâna să te sprijini, deja eşti foarte aproape de orgasm. Gabriel ţi-a scăpat de sub control şi, nu ştii de ce, dar asta te face să-ţi

doreşti să meargă mai departe şi mai departe şi mai departe, să vezi unde o să ajungă, nu vrei să se oprească.

Şi sunteţi trei în camera de hotel. Încerci să nu te gândeşti la asta.

Te aşezi pe pat, te ghemuieşti pe o parte, aştepţi să se dezbrace. Te uiţi la trupul lui, întotdeauna ţi-a plăcut să-l savurezi din priviri. Şoldurile frumoase, cicatricea palidă a operaţiei de apendicită, crucea mică de argint de la gât, încheieturile de pianist, părul firav de pe piept, penisul lung şi curbat. Gabriel se lipeşte de tine pe la spate, te sărută pe gât, şi îi simţi erecţia în crăpătura feselor, apoi te întorci lent spre el. Sunteţi faţă în faţă şi îi vezi concentrarea, îţi dai seama după chipul său că e o experienţă cu totul nouă şi ciudată pentru el; emoţional şi fizic, e o necunoscută, o situaţie pentru care nu poţi să te pregăteşti.

Elementul numărul unu: casnica de la periferie.

Elementul numărul doi: femeia însărcinată într-un stadiu foarte avansat.

Elementul numărul trei: Dumnezeu ştie ce o să urmeze.

Eşti frumoasă aşa, atât de frumoasă, murmură el, mângâindu-ţi sânii şi pântecele, iar ţie n-ar trebui să-ţi placă, ar trebui să-ţi îndrepţi atenţia şi grija spre viaţa pe

care o adăposteşti în tine, în loc să te laşi copleşită de dorinţă, dar, în acele momente de lăcomie, eşti gata să-i încredinţezi lui Gabriel toată viaţă ta. Din sărutările şi mângâierile lui, îţi dai seama că felul în care face dragoste a devenit mai ferm, acum ştie ce face, lecţiile au dat roade. Atingerile lui sunt ambiţioase şi creative, ca şi când ar încerca să şteargă amintirea tuturor bărbaţilor cu care ai fost în toată viaţa ta, să-ţi pecetluiască pielea cu propriilor lui mângâieri. Simţi junghiul invidiei: ce alte femei a atins, cine i-a oferit această încredere, această stăpânire de sine? Şi totuşi, gândul că ar putea avea alte femei te încânta cândva. Pe vremea când era prins în mrejele tale.

Te răsuceşti din nou, iar Gabriel intră în tine pe la spate, eşti în cea de-a treizeci şi patra săptămână de sarcină, n-ar trebui să faci asta, dar, înainte să te poţi strânge în jurul lui, îţi dai drumul, aproape înainte ca el să facă vreo mişcare, îţi dai drumul iar şi iar, orgasmele se rostogolesc unul peste celălalt, încordându-ţi trupul. Îi strângi degetele, iar el ţi le strânge pe ale tale – încheieturile ţi se albesc, undele îţi răscolesc îndelung pântecele.

Vreau să-mi dau drumul în tine, şopteşte el.

E o profanare, ţi se pare inacceptabil. Nu e bine. Dar nu-

i spui asta.

Te rog, spune el.

Nici măcar nu-l simţi.

Lecţia 121

trebuie să ne păstrăm picioarele uscate şi calde i

Pe la unu noaptea, Gabriel e întins pe canapeaua din camera de hotel, iar tu stai pe un fotoliu în faţa lui, cu picioarele goale încrucişate pe pieptul lui, şi îi simţi cu tălpile bătăile inimii, iar el lasă capul pe spate şi îşi aţinteşte privirea în tavan, după care îşi începe mărturisirea.

Nu pot continua povestea asta, spune el. Nu cred că e bine să ne mai vedem. E ca o boală care îmi macină măruntaiele, pentru că mă simt atât de bine cu tine; dar acum eşti însărcinată, iar pentru mine e un lucru sfânt; da, ştiu... în ciuda a ce am făcut acum, adaugă el. Dar trebuie să-mi văd de viaţa mea. M-ai schimbat complet, ai fost foarte importantă pentru mine şi n-am să uit asta niciodată. Scenariul începe să prindă formă, am vorbit deja cu un producător, dar îl întrerup! şi îi spui că trebuia să-l vezi, pentru ultima oară, asta-i tot, iar vocea ta e prea precipitată şi prea degajată, vrea să spună ea prima

lucrurile, iar în timp ce vorbeşti, simţi cu tălpile că inima începe să-i bată mai tare. Toate astea sunt o adevărată agonie; nu te aşteptai să se îndepărteze de tine în acest moment. Repeţi ce ai spus, cu glas şovăielnic, şoptit: pentru ultima oară, asta-i tot, după asta te vei întoarce la viaţa ta londoneză, nu vă veţi mai vedea niciodată, de acum încolo, veţi întrerupe orice legătură, s-a terminat, s-a terminat, asta a fost.

Urmează liniştea, anestezierea indusă de şoc, totul se domoleşte, chiar şi inima ta. Şocul pricinuit de respingerea lui şi de ce i-ai spus: că nu mai există cale de întoarcere.

Niciunul nu spune nimic. Picioarele tale rămân lipite de pieptul lui. Pare că aşteptaţi să fie rostit un lucru important, dar niciunul nu vrea sau nu are curaj să-i dea glas.

Amândoi sunteţi nemişcaţi, foarte tăcuţi. Auzi traficul de pe stradă, vaietul unei sirene. În cele din urmă, Gabriel surâde şi spune în şoaptă: ei bine, poate încerc o chinezoaică după tine.

Un moment uluitor. Zâmbeşti, e un gest reflex, ca atunci când auzi că a murit o cunoştinţă. Deci aşa, după tine, o chinezoaică, ca şi când ar lua o altă bomboană din cutie. Închizi ochii: nu vorbi aşa, te rog, îţi spui în sinea ta, te rog

să nu fii cum sunt ceilalţi bărbaţi. Aşa te-am învăţat eu? Vorbele sale schimbă complet imaginea pe care o ai despre el.

Îţi retragi picioarele de pe pieptul lui. Pentru că, în clipa aceea, întrevezi o altă posibilitate.

Poate că avea totul plănuit.

Voia să scape de virginitate.

Scopul: să găsească într-o cafenea o casnică din suburbii. O femeie care să nu fie atât de frumoasă, de arogantă sau de sigură pe sine încât să-i facă viaţa grea, o femeie de care să nu-i fie frică şi de care să poată scăpa uşor după aceea. Care să nu spună nimănui niciodată. Şi care să nu râdă de el niciodată. Dar apoi lucrurile au devenit serioase, şi nu se aştepta la asta; casnica fără pretenţii trebuia să fie dispensabilă – acesta a fost planul încă de la început.

Ca să poată trece mai departe, la ce îşi dorea cu adevărat.

Gabriel începe să te sărute, dar îl opreşti, îl îndepărtezi de gâtul tău, îi spui că e prea intim, nu-i spui că ar fi prea dureros. Aşadar, o femeie nu foarte frumoasă, singură într-o cafenea, pentru că bărbaţii se simt mai în largul lor când au de-a face cu imperfecţiunea şi slăbiciunea – se simt mai

puţin ameninţaţi, desigur. Nu trebuie să-ţi vadă ochii, simţi mâncărimea lacrimilor şi ştii că, dacă le-ai da frâu liber, nu s-ar mai opri – nu vrei să-i oferi asta.

Urci în lift şi îl auzi strigându-te, stai, întoarce-te, era doar o tachinare, dar nu te întorci, uşile cabinei se închid, iar el loveşte cu pumnii în ele, încercând să oprească liftul.

Dar ai plecat.

Cobori prin corpul clădirii, cobori şi iar cobori, cu capul sprijinit de carpeta din cabină, cu ochii închişi din pricina anestezierii induse de şoc; totul se domoleşte, chiar şi inima ta.

Lecţia 122

i

ca regulă generală, fetele ar trebui să nu dea cu împrumut

Copleşită de o tristeţe imensă, mergi pe străzile murdare şi urât mirositoare de după bâlci.

Va fi un iubit frumos. Ai fost o profesoară bună, întotdeauna ai fost. Şi ai învăţat la fel de mult pe cât ai predat, şi vei rămâne cu asta pentru totdeauna. Dacă vei îndrăzni să-ţi reaminteşti.

Vei fi geloasă, cu ferocitate, pe toate relaţiile pe care le va avea. Va fi mai bine dacă nu vei afla niciodată. Nu vei

înceta niciodată să-l doreşti.

În camera ta de hotel, te întinzi pe spate în patul îngust şi moale, într-un stadiu atât de avansat al sarcinii, n-ar trebui să stai întinsă aşa, e o poziţie care – te-a prevenit moaşa – strangulează o arteră, dar în dimineaţa asta, nu-ţi pasă. Trebuie să te răsfeţi. Îţi întinzi trupul, iar copilul se răsuceşte şi dansează în tine, mâinile şi picioarele lui te frământă ca pe un aluat.

Călătoria aceasta nu trebuia să te doară atât de mult.

Te ghemuieşti pe o parte. Simţi că Dumnezeu te cuprinde în braţe şi îţi spune mergi mai departe, mergi mai departe, porneşte la drum.

Pleci spre Londra cu primul avion.

Lecţia 123

inima devine mai puternică şi mai mare dacă este supusă la eforturi suplimentare

Acasă.

Deschizi uşa, cuprinsă de o ciudată euforie. Te dezbraci, te speli bine şi îţi iei spaţiul în stăpânire. Te întorci, în sfârşit, la singurătate. Te simţi ca şi când ţi-ar fi fost smulsă o parte din trup, ca şi când ţi-ar fi fost sfâşiate bucăţi de carne. Dar, în acelaşi timp, te simţi puternică, eşti liberă, după atâta timp; marea povară a nesiguranţei

şi a vinovăţiei a dispărut.

Dar apoi se dezlănţuie furia.

Din pricina tuturor dăţilor când ai spus te iubesc şi te-ai simţit despuiată. Din pricina tuturor bărbaţilor care nu te-au sunat înapoi. Din pricina tuturor relaţiilor care s-au evaporat deprimant după prima noapte de sex. Din pricina tuturor celor care ţi-au dat papucii. Care ţi-au răpit energia. Şi încrederea în tine. Care te-au lăsat cu buza umflată. Care au plecat. Care au vrut să încerce o chinezoaică după tine.

Furia pufneşte şi scuipă scântei în timp ce cureţi dulapurile din bucătărie şi dai cu aspiratorul în fiecare colţişor. Martha îţi face o scurtă vizită: e instinctul matern devenit feroce, râde ea, ferindu-se din calea ta.

Oh, nu, e altceva.

Lecţia 124

trebuie pregătite hainele pentru copil şi trebuie făcute diverse amenajări în casă

Lucrezi cu tenacitate la computer, pentru că acum e momentul. Copilul te loveşte cu pumnii şi scânceşti pe scaun. Ai impresia că o să-ţi străpungă pielea, atât e de întinsă şi de subţire. Înainte, totul era plăcut şi confortabil în pântecele tău, şi din afară nu se putea ghici nimic.

Acum, stai la birou şi, când te uiţi în jos, vezi o umflătură în stânga buricului, un cap mititel; îl împingi uşor la loc.

Cole se întoarce peste o zi. Aşa ţi-a spus vocea lui rece.

Trebuie să lucrezi. Trebuie să găseşti şi altceva care să-ţi placă în viaţa ta. Stai la birou pentru că nu ştii ce se va întâmpla după naştere şi nici când te vei mai putea aşeza la birou. Eşti disciplinată şi plină de energie, nu împrăştiată şi obosită şi leneşă ca pe vremuri. Cuvintele se înghesuie să iasă la iveală. Munca înlocuieşte durerea, o dă la o parte. Te simţi calmă şi puternică în timp ce lucrezi. Statul la birou e un antidot, un balsam, întrucât înseamnă că ai o voce, înseamnă că spui şi faci exact ce vrei.

În plus, trebuie să faci multe pregătiri pentru naştere. Ai auzit pentru prima oară în viaţa ta cuvântul *trusou,* şi se pare că trebuie să ai şi tu aşa ceva. Ai început să cumperi articolele mari, căruţul, coşul şi cada pentru nou-născuţi, şi speli rufăria viitorului bebeluş cu detergenţi de a căror existenţă habar n-aveai. Şi îţi pui deseori mâna sub pântece, liniştindu-ţi copilul.

Eşti uimită de limpezimea şi concentrarea cu care intri în această ultimă etapă a sarcinii. Şi de sentimentul de pierdere care o însoţeşte, un sentiment apăsător, erotic şi violent, diferit de tot ce ai trăit până acum. Pierderea lui

Gabriel, pierderea tuturor lucrurilor pe care le-a reprezentat.

Simţi că ai pătruns pe un alt tărâm; simţi, în sfârşit, că eşti stăpână pe propria ta viaţă.

Te sună mama ta, te întreabă cum te simţi, te sună mult în ultima vreme. Vrea să ştie când se întoarce Cole. Îi spui că peste o zi; nu-i spui că habar n-ai la ce să te aştepţi. O întrebi dacă vrea să vină să stea cu tine o vreme, să-ţi fie alături la naştere. Nu, spune ea. Oh, răspunzi tu, de ce? Pentru că e un eveniment special pentru tine şi Cole, îţi explică ea: în orice cuplu, venirea pe lume a primului copil e un moment magic, miraculos, în care nu trebuie să se amestece soacra.

Ştiu asta, pentru că, deşi eu n-am avut parte de un asemenea moment, l-am văzut la multe cupluri din jurul meu.

Oh, mamă. Îmi pare atât de rău.

Ţi se strânge inima. Pentru că acum, când mai e puţin şi vei deveni mamă, începi să înţelegi câte ceva din viaţa ei.

Lecţia 125

orice risipă e un păcat

Cole urmează să se întoarcă în seara asta. Îţi vine să o suni pe Theo, nu-ţi dai seama de ce tocmai în seara asta.

Duci receptorul la ureche, dar închizi după ce auzi cum sună de două ori, ai vrea să vorbeşti cu ea, dar te abţii: prietenia cu ea era foarte solicitantă, iar acum, când urmează să fii mamă, trebuie să fii mai grijulie cu timpul tău. Şi ar trebui să explici prea multe luni de tăcere, ar trebui să răspunzi la prea multe întrebări. Ştii că, dacă ai lăsa-o din nou în viaţa ta, întoarcerea ei ar fi un asalt copleşitor. N-ai mai putea să-i faci cafea când vine în vizită fără să te anunţe, n-ai mai putea să te supui când îţi porunceşte *răspunde, răspunde* pe robotul telefonic, n-ai mai avea timp pentru conversaţii nocturne de câte o oră; ţi se pare epuizant şi să te gândeşti la ea. În plus, şi ea încearcă să facă un copil şi nu vrei să concurezi cu ea în domeniul maternităţii – îţi dai seama că este încă o arenă pentru competiţia dintre femei. Nu ţi-ar plăcea să o vezi pe Theo făcând comparaţii între copii: al cui doarme mai bine, al cui are mai mult păr, al cui zâmbeşte mai mult.

De fapt, nu o vrei în niciun fel în viaţa copilului tău.

Muzica – muzica ta – e dată tare. Scoţi din şifonier un halat vechi, cu modele chinezeşti, prea elegant şi fragil ca să poată fi purtat prin casă, dar în seara asta puţin îţi pasă. Îţi pui un pahar de vin roşu. N-ai mai băut de multă vreme, şi ce uşor alunecă pe gât.

O singurătate radioasă.

O cheie în uşă, exact ca pe vremuri, când Cole se întorcea de la serviciu. Pufnetul bagajelor trântite în hol. Nu vine în living. Ca şi când amândoi aţi vrea ca mai întâi să-l auziţi pe celălalt, să vă evaluaţi tonul.

Rămâne nemişcat în prag; inima îţi stă în loc.

Te-ai culcat cu el – e tot ce te întreabă.

Nu.

Minciuna ţi se desprinde uşor de pe buze: te uiţi în ochii lui, o bună actriţă, o bună soţie, te-ai pregătit pentru asta. Ştii bine că brutalitatea sincerităţii absolute v-ar distruge relaţia.

Se apropie de tine, cu capul plecat într-o parte. Caraghioasă ce eşti, spune el. Caraghioasă şi nesăbuită.

Uşurare.

Zâmbeşti, ca o umbrelă întoarsă de vânt.

Nu te poţi abţine. Şi nu poţi vorbi, din pricina bunătăţii din glasul lui – îţi frânge inima.

Lecţia 126

1

praful trebuie *îndepărtat, nu doar mutat* în *altă parte* în noaptea aceea, Cole te strânge în braţe cu putere, apropiindu-te de perete, ca şi când s-ar agăţa de un colac de salvare într-un ocean vast şi necunoscut. Trupul lui îţi e profund familiar, în spatele îmbrăţişării lui se află o mulţime de experienţe comune. Te gândeşti la iubirea voastră, care curge la fel de puternic şi de adânc precum un fluviu subteran. Legătura dintre tine şi Cole este foarte complexă, schimbătoare şi vie; sunteţi uniţi de o iubire care uneori se retrage, dar după o vreme revine, o iubire care a izbucnit din nimic, dintr-un pământ arid, şi care, în momentele sumbre, pare să se întoarcă de unde a izvorât.

Dar apoi se întoarce. Mai puternică. Mai năvalnică.

Te uiţi la chipul soţului tău, îl săruţi uşor, iscoditor, pe buze, iar el zâmbeşte şi încuviinţează din cap în somn, cu un aer absent. Copilul e treaz sub pielea pântecelui. Îţi aşezi pe burtă palma largă a lui Cole şi mişcările încetează, ca şi când fătul ar asculta de pielea lui, ca şi când ar ţine minte atingerea lui.

În noaptea aceea, amintirea lui Gabriel, care îţi pulsa neîntrerupt în minte, dispare ca un peşte scos din cârlig.

Cole se trezeşte devreme, imediat ce se crapă de ziuă. Tu deja eşti trează, întinsă pe spate.

Ce s-a întâmplat de fapt cu Theo, întrebi în limpezimea dimineţii. Poate că acum va vorbi, odată ce între voi s-a instalat această nouă limpezime. Şi vorbeşte. E ceva simplu şi prostesc, începe el. Nu ştiu de ce nu ţi-am spus mai devreme. Se întoarce spre tine. Şi-a dat seama că avem probleme, aşa că m-a sunat şi s-a oferit să-mi arate secretele păstrării unei soţii.

Înţeleg, spui tu, ridicând din sprâncene. Şi care-s secretele?

Se joacă cu lănţişorul de argint de la gâtul tău, întotdeauna i-a plăcut asta. Ah, mă rog, râde el, chestiile obişnuite: flori o dată pe săptămână, să ascult ce vrei şi să-ţi las cât mai multă libertate.

Îhî.

Şi sex oral, chicoteşte el, a insistat mult pe tema asta. Mi-a zis că nu vrei nici în ruptul capului să-mi ceri ce-ţi doreşti cu adevărat. Face o pauză, îşi alege cuvintele cu mai multă grijă. Ne-am împrietenit. Din când în când, după serviciu, ne întâlneam să bem ceva. Îmi place de ea. Asta-i tot.

Zâmbeşte, se uită în ochii tăi. O tăcere intensă. Îţi simţi gura uscată. Îţi cuprinzi faţa în palme, izbucneşti în râs. Aşadar, soţul tău nu ţi-a putut spune că lua lecţii de la

prietena ta cea mai bună despre cum să-ţi păstrezi soţia. Şi ai ales să-l crezi. În sfârşit. Lucrurile s-au limpezit, în cele din urmă: întâi iei decizia şi abia apoi vine încrederea, docilă ca un copoi în lesă.

Şi ce vrea de fapt Theo, întrebi tu. N-am reuşit niciodată să-mi dau seama.

Ei bine, e disperată să facă un copil, ştii asta. Se chinuie de un an jumate. A încercat toate metodele, chiar şi fertilizarea în vitro – nimic n-a mers.

Te gândeşti la ea cu duioşie; trebuie să o suni.

Dar nu o faci.

Lecţia 127

cruzimea se pedepseşte singură, cum şi trebuie

1

Două zile mai târziu, o scrisoare. Pe hârtie groasă, crem, îmbietoare pentru palme. Degetele ţi se plimbă pe literele adâncite cu îndemânarea unei şopârle.

Tot eu sunt. Pentru ultima oară. Te rog, nu te opri din citit. Te rog, ascultă ce am de spus şi promit că nu-ţi voi mai scrie niciodată. Nu te voi mai vedea niciodată, dacă asta îţi doreşti. Aşadar, aştepţi un copil. Eşti cu adevărat binecuvântată. Cole deopotrivă. Veţi fi o familie foarte frumoasă. Mi se strânge inima ori de câte ori mă gândesc

la voi trei şi la fericirea voastră. Cred că un copil ne completează viaţa. Mi-a luat mult timp să înţeleg că o viaţă fără copii e o viaţă inutilă.

Îţi mângâi stomacul cu o mână şi te opreşti pe o mică proeminenţă, fundul copilului tău – aşa ţi-a zis moaşa.

Eu am fost cea care ţi-a scris scrisorile. La momentul acela, nu mi s-a părut un lucru aşa de nebunesc. Era un mod de a ajunge la tine, singurul mod, şi era aşa de greu de ajuns la tine. Era un mod de a te surprinde – speram că într-un sens bun. Mi-am imaginat că le vei citi şi îţi vei închipui că ar putea fi de la mai multe persoane: tipul cu care te-ai culcat la douăzeci şi patru de ani şi pe care nu l-ai mai văzut niciodată, dar la care te-ai gândit de multe ori, sau tipul cu care nu te-ai culcat, deşi ţi-ai fi dorit. Cel care ar fi fost perfect pentru tine, dar de care n-ai încercat niciodată să te apropii. Am vrut să te încânt cumva, doar ştii că îmi place să fac astfel de lucruri.

Mai e un motiv pentru care ţi le-am scris, şi asta e chestia pe care mi-e greu să ţi-o mărturisesc. Poate că n-ar trebui să ţi-o spun, mereu dau cu bâta în baltă, dar cred că trebuie să ştii. Am vrut să le găsească Cole. Am vrut să se îndoiască de tine, pentru că nu se îndoieşte niciodată. Eşti un om atât de bun. Mi-a spus de mai multe ori că nu

te va părăsi niciodată. Ar trebui să ştii asta. Acum am acceptat asta. Admir devotamentul lui faţă de tine şi iubirea pe care aţi avut-o.

Te simţi ca şi când pumnul unui gigant ţi-ar strânge inima, ca şi când ţi-ar stoarce-o, scoţând tot sângele din ea.

Am vrut să ştii că îmi pare rău, pentru atât de multe lucruri. Mi-ai fost o prietenă foarte bună şi nu ştiu de ce simt că am dreptul să fiu foarte crudă cu cei care sunt foarte buni cu mine, şi pe care îi iubesc cel mai mult. Nu sunt un om bun – din multe puncte de vedere. Uneori, fac lucruri îngrozitor de egoiste, nu mă pot abţine. Dar oare există cineva care nu face astfel de lucruri? Tu, poate, şi iată ce ţi-am făcut. Nu-mi închipui că vei înţelege vreodată ce s-a întâmplat. Dar, pur şi simplu, trebuia să-ţi spun toate astea, şi scrisorile nebune pe care ţi le-am trimis mi s-au părut singurul mod de a ajunge la tine. Cole mi-a spus că încă îl întrebi, că nu poţi trece peste asta. Nu-ţi va spune niciodată. Dar nu mi se pare sănătos să nu ştii. Îmi pare rău, şi te iubesc. E tot ce am vrut să-ţi spun. T

Ieşi la suprafaţă, inspirând cu nesaţ, ieşi la aer şi la lumină.

După ce ai fost scufundată atâta timp, la o adâncime

atât de mare.

Stai pe pat, întinsă pe o parte, foarte multă vreme, întreaga zi, până ce lumina se estompează şi dispare. De ce ţi-a trimis scrisoarea asta? Oare Theo se recunoaşte învinsă? Sau vrea ca tu să te recunoşti învinsă? Simte, în sfârşit, că bătălia e pierdută? Se pleacă elegant în faţa ta sau începe o nouă campanie, una şi mai insidioasă?

...iubirea pe care aţi avut-o... Cole mi-a spus că încă îl întrebi...

E bună. Chiar e bună. Întotdeauna şi-a câştigat bătăliile. Copilul ţi se răsuceşte în pântece, ca şi când ar protesta faţă de tumultul sângelui în vene. Ştii toate poveştile de răzbunare: să coşi capete de creveţi în tivul perdelelor, să sfâşii costumele soţului, să suni târziu în noapte şi să laşi receptorul lângă furcă. Oh, nu, ai vrea o răzbunare mai însemnată, ceva care să-i bântuie pentru totdeauna, care să-i păteze pentru tot restul vieţii.

Dar poate că, dacă vei îndura, vei avea de câştigat cel mai mult.

Simţi că ai vrea să ai o discuţie cu Cole despre asta. Ca să vezi ce atitudine o să aibă, să scoţi totul la lumină. Dar nu-i vei oferi lui Theo nimic din ce îşi doreşte. N-a bănuit niciodată că eşti capabilă de surprize, ai înţeles asta din

scrisoarea ei.

Lecţia 128

1

fii mândră că nu ai datorii

Cole vine acasă pe la zece, iar tu încă eşti ghemuită în pat. Nu-l întâmpini când intră în dormitor, nu întorci capul, nu poţi vorbi, te simţi copleşită.

Îşi dă jos cămaşa de lucru şi o aruncă jucăuş peste tine. Îţi aterizează pe cap.

Hei, te salută el.

Nu răspunzi. Dai cămaşa la o parte.

Nu-i vei dezvălui ce ai aflat despre el; acum nu e momentul potrivit.

Şi poate că n-o să vină niciodată.

Lecţia 129

instinctul matern e puternic în noi

Moaşa ţi-a spus că fătul are capul în jos şi că e pregătit să iasă. Ai citit în *Vogue* că un băiat face mama să arate mai masculin, din pricina noilor hormoni care îi inundă trupul, şi că o fată răpeşte frumuseţea mamei sale. Oare o fi adevărat? Ai de pierdut în ambele cazuri. Eşti obosită. Echipa medicală ţi-a administrat suplimente de fier ca să-ţi sporească energia, iar fecalele îţi sunt tari şi negre ca

cerneala. Te simţi bătrână, copilul te stoarce de vlagă, în timpul nopţii ai crampe la picioare, ca şi când ţi-ar fi strânse în menghină, şi accese feroce de mâncărimi, şi tragi prea multe pârţuri. Te plângi mult. Cole râde şi îţi spune să te relaxezi, altminteri copilul o să iasă fragil ca o jucărie de tinichea.

Nu pot, spui tu, habar n-ai cum e.

În ultimele săptămâni, Cole a fost atât de calm, atât de încrezător, şi cândva te-ai fi gândit că toate astea înseamnă că nu are remuşcări, că nu e la fel de pătat ca tine, că este deschis, sincer, neprihănit. Cândva.

Oare te poţi face mai mare de atât?

Copilul te înghionteşte cu pumnii şi simţi din ce în ce mai limpede că vrea să iasă. Încerci să scrii cât mai mult, acum, când mai ai atât de puţin timp la dispoziţie. Degetele ţi se plimbă frenetic pe tastatură când Cole e plecat de acasă. Copilul se agită în timp ce scrii, tot mai nerăbdător; şşş, şopteşti tu, nu mai e mult. Ţi-ai făcut bagajul pentru spital. Copilul s-a aşezat cum trebuie, cu capul în jos, cu coloana întoarsă cuminte spre stânga, aşteptând să iasă. Simţi că se apropie momentul şi faci ultimele pregătiri, ca o lupoaică ce se retrage în vizuina ei dintre dealuri.

Ai ajuns să dormi câte şaisprezece ore pe zi, nu te poţi împotrivi nevoilor trupului tău. Apartamentul e de o curăţenie impecabilă, toate hainele copilului sunt spălate. Simţi apropierea unei schimbări extraordinare, ca adierea ce anunţă izbucnirea unei furtuni. Trebuie să scapi de agitaţia din viaţa ta, să trăieşti mai chibzuit şi mai onest, mai în acord cu ce îţi doreşti; nu vei mai avea timp pentru nimic altceva. Şi, în adâncul tău, simţi palpitând ceva profund carnal, un imbold vechi, sălbatic şi tumultuos, ceva îngropat timp de mulţi ani, care acum iese la iveală. Te simţi ca un animal – exact aşa. Şi te laşi în voia animalului de tine.

Lecţia 130

timp de trei luni după naştere, trebuie să duci o viaţă separată

Ziua în care ecografia a arătat că momentul naşterii e foarte aproape.

Dar copilul nu vrea să iasă, nu e pregătit. Şi-a găsit o poziţie confortabilă, cu călcâiul sprijinit în coasta ta, şi nu mai vrea să se mişte. Îţi auzi trupul spunând: aşteaptă, odihneşte-te, caută să prinzi puteri.

În noaptea aceea, simţi o zvâcnire în pântece, sub buric, precum un tunet deasupra deşertului, după care nu

urmează nimic. Timp de o săptămână, nimic.

Doar câteva contracţii Braxton Hicks – contracţii false, înşelătoare. Sunt ca răsucirea unui făcăleţ peste o bucată de cocă: te încordează, apoi dispar. Cole a devenit nerăbdător, îşi lipeşte buzele de abdomenul tău şi încearcă să convingă copilul să iasă. Ai încercat toate soluţiile: şampanie, ciupitul sfârcurilor, ananas, curry, ceai din frunze de zmeură – totul, în afară de sex. Încă nu eşti pregătită pentru asta.

Sau să-i înghiţi sperma. Ai auzit că funcţionează. Nu-ţi poţi imagina nimic mai neplăcut, şi e unul dintre lucrurile care îi plac cel mai mult lui Cole. Nu vrei s-o mai faci niciodată pentru el.

Gabriel nu s-a aşteptat niciodată s-o faci, nu ţi-a cerut-o niciodată.

Lecţia 131

pacienta trebuie să accepte de măvoie să stea întinsă doar pe spate şi să fie legată strâns, precum şi toate celelalte remedii sugerate de asistente sau de medic, pacienta trebuie să tragă de un cearşaf prins de stâlpii de la capătul patului

Te trezeşti la trei dimineaţa cu senzaţia că un norişor cenuşiu ţi se plimbă pe abdomen. Te simţi ca şi când un

uriaş – sau Dumnezeu – ţi-ar apăsa pe pântece.

Îţi pileşti unghiile, pentru că ai auzit că o să le înfigi atât de puternic în carnea lui Cole, încât o să-i dea sângele. Faci un duş, te speli pe cap, pentru că cine ştie când o să mai ai ocazia. Te uiţi la CNN, o suni pe mama ta. Apoi te bagi în cada cu apă caldă pe care ţi-a pregătit-o Cole, iar el se duce în camera copilului, să-şi calce o cămaşă, pentru că nu ştie ce altceva să facă şi nu te-a mai auzit niciodată ţipând cu atâta patimă: pizda mă-sii, Doamne, *pizda mă-sii,* iar în cele din urmă îi strigi să sune la spital, te rog, să te scoată din casă. Cole pregăteşte maşina şi te ajută să urci, iar tu îţi tragi de haine, încercând să le dai jos, nu ştii de ce, eşti copleşită de un instinct sălbatic din adâncul tău; nu vrei să ai nimic pe tine, nici măcar un ceas, iar când opriţi la un semafor, strângi mâna lui Cole cum n-a mai fost strânsă niciodată, până la os. Pântecele îţi e răvăşit de contracţii ca nişte tauri sălbatici, dă, Doamne, să vină copilul, să vină.

La cinci ore după ce ai simţit prima zvâcnire, la zece minute după ce ţi s-a rupt apa, copilul iese din tine ca un peşte alunecând pe punte. Ai născut în patru labe, doar cu o mască de aer şi un anestezic gazos, doar cu o moaşă şi Cole în salon. O naştere ca la carte, spune moaşa după

aceea. Un travaliu uşor, râde mama ta la telefon. Îi spui că nu există travaliu uşor, că a fost un moment în care ai simţit că ţi se sfâşie pântecele, în care ţi-ai spus în sinea ta, foarte calm, că nu vei mai face asta *niciodată.*

Nu ştiai că vei defeca în timpul travaliului.

Nu ştiai că va fi atât de mult sânge.

Nu ştiai că, la câteva ore după naştere, pântecele tău va arăta ca încercarea nereuşită a unui copil de a face o prăjitură – turtit şi moale în mijloc.

Nu ştiai că vei simţi o asemenea iubire.

Lecţia 132

o parte dintr-un corp viu moare când încetează să se mai schimbe

Cole stă pe un scaun, lângă patul în care ai născut. Tot trupul lui e ghemuit în jurul băieţelului său gălăgios, ca şi când ar vrea să-l protejeze de strălucirea supărătoare a becurilor şi de privirea moaşei – în timp ce ţie ţi se coase vaginul. Faţa lui Cole e ridată şi roşie, umezită de plâns, cu o lacrimă atârnată de vârful nasului.

E copleşit de iubire, fascinat şi şocat de mânuţa ca de extraterestru care se ridică de pe pătură, îl apucă de degetul mare şi strânge cu putere. Ca şi când acesta ar fi momentul suprem al vieţii lui Cole, ca şi când tu n-ai mai

conta.

Acest gând e atât de ciudat şi de trist. Te apleci şi îţi mângâi soţul, o singură dată, golul în spatele urechii, de parcă i-ai cere iertare. Iar el zâmbeşte, fără să ridice privirea, şi sărută unghia fiului său – e cât floarea unui cui din cutia lui de scule.

Lecţia 133

toată lumea trebuie să călătorească, măcar prin viaţă, dacă nu *prin străinătate*

Pielea copilului e noul tău tărâm, îi duci dorul când eşti departe de el, vrei să-i simţi parfumul, aşa cum tânjeşti după miresmele unui cer deşertic în timpul iernii englezeşti – dar e o nevoie mai intensă, mult mai intensă.

Care te-a eliberat, deocamdată, de o dorinţă mai spinoasă. Numele lui e Jack.

Chipul i se limpezeşte. Urechile îi sunt ca doi trandafiri turtiţi. Părul lui catifelat, cu un vârtej în formă de spirală, e ciufulit ca un lac vălurit. Când îl ţii în braţe, îi simţi pe piele unghiuţele moi şi aspre, iar când doarme, mâinile lui fac mişcări graţioase. Are ochi negri şi goi, de o adâncime ce pare infinită. Oare te vede? Nu ştii. Dar îţi recunoaşte vocea, eşti sigură de asta, şi mirosul şi, oh, da, mai ales sfârcul. Eşti epuizată. Transfigurată. Îţi umple fiecare

colţişor al vieţii.

Mama ta vine la spital şi îl ia în braţe cu multă grijă, ca şi când ar fi un porţelan rar, temându-se de fragilitatea lui. Ce ciudat, îţi spui în sinea ta: doar a mai trecut o dată prin asta. Şi-o fi pierdut îndemânarea? Nu vrea ca Jack să izbucnească în plâns?

Când vii să faci pe dădaca pentru noi, bunico, o tachinează Cole.

Poate peste un an sau doi, râde ea, un pic prea tare.

Poate că asta e explicaţia: nu se va simţi bine cu Jack decât după ce va fi devenit o persoană, aşa că va trebui să aştepţi cam un an. Sau poate vrea să te descurci pe picioarele tale, să-ţi lase libertatea de a-l creşte cum vrei. Oricum, nu o vei presa în niciun fel. Uitându-te la ea, îţi dai seama că nu ai niciun drept să te aştepţi la o implicare intensă din partea ei. Oricât de mult ţi-ai dori asta.

Lecţia 134

unele necazuri se abat asupra ta din pricina comportamentului greşit al altora

Martha te vizitează la spital. Jack plânge când îl ia în braţe, iar tu îi spui să-i vâre în gură degetul mic. Jack se opreşte. Uau, spune ea.

Aşa făcea şi Prinţesa Diana. Toate ponturile despre

creşterea copiilor le aflu de la televizor. Râdeţi amândouă.

Mama ta nu-ţi dă o mână de ajutor, întreabă ea.

Nu, nu prea. Se pare că nu vrea, nu ştiu de ce.

Poate se teme să nu-şi şifoneze imaginea.

Ce vrei să spui?

Păi, întotdeauna a făcut lucrurile foarte bine în viaţa ei. A crescut un copil cu mulţi ani în urmă, şi între timp totul s-a schimbat; poate nu vrea să vezi că nu prea mai ştie cum se face.

Te gândeşti la cum l-a ţinut pe Jack în mâinile ei stângace, anchilozate parcă, îndemnându-l să nu plângă. Biata, draga şi insondabila ta mamă; nu suportă să admită că sunt lucruri pe care nu ştie să le facă. Cine ştie, poate că Martha are dreptate.

Înainte să plece, te întreabă dacă ai auzit ultima veste despre Gabriel. Ţi se pune un nod în stomac; slavă Domnului că soţul tău nu e de faţă să-i audă numele. Oare ce o fi aflat, dar nu îndrăzneşti să întrebi, ştii că te-ai înroşit, nu vrei să auzi despre o căsătorie, o soţie.

S-a întors la bibliotecă, spune Martha. Era complet schimbat. Tuns scurt. Cu o cămaşă nouă şi apretată. Pantofi noi. Arată, nu ştiu cum să spun, *decent,* respectabil. Apoi Martha se apleacă spre tine şi îţi spune

cu glas scăzut, dar limpede: mi-a zis că a fost în Spania. Face o pauză. Mi-a zis că a reuşit să treacă peste o despărţire devastatoare. Vorbea ca şi când ar fi fost iubirea vieţii lui sau aşa ceva.

Ţi se taie respiraţia.

Îţi vine să crezi? Cine şi-ar fi închipuit una ca asta? Dar nu mi-a spus mai multe. Iar după aceea, iar asta mi s-a părut chestia amuzantă, m-a rugat să-l ajut să-şi găsească o iubită. Mi-a zis că ăsta e noul lui scop.

Nu poţi spune nimic.

Mărturisesc, îmi venea să sar la gâtul lui şi să-i spun: eu, Gabriel, eu, îl părăsesc pe Pat, fac tot ce vrei, râde Martha.

Îhî, murmuri tu.

Lecţia 135

să nu uităm că, ajutănău-i pe ceilalţi şi contribuind a fericirea lor, ne dobândim propria fericire

O auzi înainte s-o poţi vedea, îi recunoşti imediat ţăcănitul tocurilor pe linoleum. Mersul hotărât, energia unei persoane mereu neliniştite. Apoi, prin geamul uşii, vezi familiarul costum negru străbătând coridorul. Şi chipul ei – îl cunoşti atât de bine, îi ştii fiecare nuanţă, îl cunoşti mai bine decât pe al lui Cole sau pe al mamei tale. Bineînţeles că o primeşti, te-ai schimbat. Te simţi

puternică, mai puternică decât te-ai simţit vreodată. Ca un om adevărat. Mai bogată, mai profundă, consistentă.

Bună, străino, spui tu prima.

Bună. E precaută: un colţ al gurii ridicat, celălalt coborât. Nu ştii de ce a venit, poate din curiozitate, dar, orice ţi-ar spune, eşti pregătită, acum nu te mai poate atinge, se vede în zâmbetul tău. A adus o sticlă de şampanie şi un şpilhozen prea mare şi cu prea multe catarame.

Îi examinaţi amândouă complexitatea. Mă pricep la aşa ceva la fel de puţin ca şi tine, spui tu râzând.

Să te ajute Dumnezeu.

Mâinile ei nu ştiu cum să ţină copilul, aşa că îl pune repede la loc. Se aşază pe marginea patului, şi îi întinzi două pahare de plastic, iar dopul şampaniei sare zgomotos. Rămâneţi tăcute o vreme, privindu-vă în ochi. Ar fi prea multe de spus, aşa că nu spuneţi nimic. Vă uitaţi deschis una la chipul celeilalte, descifrând schimbările din vieţile voastre. Nimic nu poate descrie complexitatea relaţiei dintre voi – atât partea ei împărtăşită, cât şi cea neîmpărtăşită. Cu ce aţi putea începe? îl ai alături pe fiul tău, adormit, îi simţi căldura trupului. Are braţele desfăcute – e foarte relaxat şi încrezător.

Cum merge alăptatul, întreabă ea.

Bine. Merge, deocamdată.

Mă bucur. Am avut o clientă care n-a putut alăpta decât trei săptămâni, pentru că avea orgasm de fiecare dată când copilul îi luă sfârcul între buze. Mi-a zis că a fost minunat în prima zi, dar după aceea a devenit epuizant.

Izbucneşti în râs. Dintr-un anumit punct de vedere, e bine că Theo s-a întors în viaţa ta.

Eşti atât de norocoasă, spune ea.

Ştiu, spui tu, apoi repeţi în şoaptă: ştiu. Surprinzi pe chipul ei o durere bruscă – precum un nor poznaş ce acoperă soarele —, însă dispare după câteva clipe. Întinzi mâna spre ea. Se retrage.

N-am mai suportat să mă gândesc la tine o vreme, după ce am aflat că ai rămas însărcinată. Nu credeam că o să mă afecteze atât de mult. Pentru că... se opreşte şi se uită la Jack. Aş face orice să am şi eu unul.

Nici nu vreau să mă gândesc la câte ai îndurat.

Mda.

Oh, Diz.

Nimic n-a mers. Mi-au zis să renunţ. E pe punctul de a plânge, dar se abţine. Te apleci în faţă şi o iei în braţe; izbucneşte în plâns. Hei, spui tu iar şi iar, hei. Nu aşa

trebuia să fie prima voastră întâlnire după atâta timp. O ţii în braţe până se linişteşte. Se şterge la ochi cu dosul palmei, murdărindu-şi obrajii cu dungi negre de rimel.

Îmi pare atât de rău, spune ea.

Nu poţi spune nimic. Doar dai din cap, n-ai de gând să plângi, nu vrei să-i oferi asta.

Ar trebui să ne întâlnim cândva, spune ea. După ce te întorci acasă. Aş vrea să... fiu o prietenă mai bună pentru tine.

Da, o să ne întâlnim.

Nu ştii când o vei revedea, nici nu ştii dacă mai vrei acum, cu noua ta viaţă.

Gole mi-a povestit că vă mai întâlniţi din când în când să beţi ceva, spui tu, încercând să obţii o reacţie din partea ei, întrebându-te dacă nu cumva şi asta e o minciună ingenioasă.

N-o să mă culc cu el, stai liniştită, pufneşte ea, îmbujorându-se brusc, şi se uită iarăşi la Jack. Dar ieşirea ei te lasă rece. Ridici faţa spre tavan, zâmbeşti: nu mai contează, nu te poate atinge, nu te poate răni. Acum, trăieşti o viaţă mult mai bogată. Şi, în clipa aceea, cu faţa spre tavan şi cu ochii închişi, toată tensiunea incertitudinii de după ultima scrisoare – ce să faci, cum să procedezi de

acum înainte – în sfârşit dispare, iar decizia vine dintr-odată, împresurându-te ca o ploaie uşoară. Iar Theo nu ştie nimic despre asta. Cobori capul şi îi zâmbeşti senin.

Îl ai alături pe fiul tău – un sprijin ferm şi cald, pe care ea nu va avea niciodată. În sfârşit, ai ceva ce ea nu va avea niciodată.

Lecţia 136

mama a primit acum coroana feminităţii, iar contemplarea şi îngrijirea copilului ei o fac să se simtă ca şi *când ea însăşi ar fi un nou-născut într-o lunie a desfătărilor*

Scrii în reprize de câte douăzeci de minute, o dată pe zi, sau de două ori, dacă ai noroc. Atât îţi permite Jack. Stai la birou în acea perioadă minunat de limpede, strălucitoare şi ciudată a dimineţii, când ziua încă nu a fost compromisă de scutece murdare, de agitaţie şi de prea puţin somn.

La şase săptămâni după naştere, apartamentul încă e plin de flori care se ofilesc în vaze şi îşi împrăştie petalele. Camerele au strălucirea proaspătă şi blândă a cuplurilor de curând căsătorite. Atâta doar că încă sângerezi. Organele tale genitale încă au un miros de carne proaspătă. Muşchii abdominali îţi sunt despicaţi, linia pigmentată încă îi desparte. Sânii ţi s-au umflat şi s-au lăsat şi sunt brăzdaţi

de vene albastre ca nişte râuri pe o hartă, iar când mergi la toaletă, îţi simţi vulva zdrenţuită şi te doare îngrozitor dacă urina îţi atinge rana, ţi se crispează tot trupul din pricina şocului. Şi eşti foarte constipată. Muşchiul a fost spintecat în partea din spate a vaginului şi ţi s-a spus că, după ce se vindecă rana, o să rămână o cicatrice dură şi s-ar putea să suferi de incontinenţă odată cu înaintarea în vârstă. Nimic din toate astea nu contează.

O asemenea iubire.

Bucuria imensă pe care a adus-o în viaţa ta.

Copilul ţi s-a impregnat în degete, în unghii, în haine, în păr, în cearşafuri. Niciodată n-ai cunoscut un trup într-un mod atât de intim. Mirosul respiraţiei lui lăptoase, palmele lui micuţe, pliurile pudrate dintre picioruşele sale. Eşti geloasă pe somnul lui, pentru că te lipseşte de prezenţa lui. Cole se oferă să-l hrănească din când în când, ca să poţi lua o pauză, iar Jack suge din biberonul cu lapte muls din sânii tăi – are vigoarea unui viţel care a reuşit să înhaţe ugerul. Dormi foarte aproape de fiul tău, ca lângă un iubit, cu braţul în jurul lui, faţă în faţă, iar din sâni ţi se preling picături de lapte apos, alb-albăstrui. Uneori, ţi se pare că Jack e un spiriduş nesătul, că te-ai transformat într-o maşinărie de hrănit, şi te retragi din calea voracităţii lui.

Dar apoi zâmbeşte, iar iubirea pentru el se dezlănţuie din nou, îţi scapă de sub control, te copleşeşte. Germaine, biata de ea, nu avea dreptate: naşterea copilului nu aduce un declin catastrofic al calităţii vieţii, ci îţi luminează existenţa.

Ai dobândit un fel de pace interioară de când a venit pe lume, mai ales când îl alăptezi. Ai lăsat la o parte toate lucrurile neesenţiale, pentru că pur şi simplu nu mai e timp de aşa ceva. Uiţi de tine însăţi în zilele minunate pe care le petreci uitându-te la el. Acum ştii de ce un bărbat vine acasă la prânz să-şi vadă copilul. Capul lui Jack are un miros intens care te trimite cu gândul la briza sărată a mării, la apa care rămâne pe plajă după reflux şi, în timp ce îl ţii în braţe, inspirându-i parfumul, îţi vin brusc în minte vacanţele de vară de acum mulţi ani, îţi aminteşti cerul şi oceanul, şi sarea, şi nisipul. Cel mai puternic miros non-erotic, oh, da. Te simţi sedată în mica ta lume minunată, în această lună de miere cu copilul tău, pe care, deocamdată, nimic nu are voie s-o tulbure.

Lecţia 137

fiecare zi e o nouă desfătare pentru întărirea trupului şi dezvoltarea minţii

1 1

O pizzerie ieftină aflată în apropiere de apartamentul vostru. Gole stă în faţa ta, iar Jack doarme pe scaunul de lângă tine, în coşul auto pentru nou-născuţi. Gole îi îndreaptă pălăriuţa. Acum, îl apreciezi pe soţul tău din motive diferite: pentru că schimbă un scutec fără să se plângă, pentru că, după baie, îşi şterge fiul cu foarte multă grijă, fără să-l facă să plângă.

Cine ştie când o să faci iarăşi dragoste cu Cole, dorinţa carnală s-a retras din viaţa ta la fel de repede pe cât te-a copleşit, şi nu ştii când – nici dacă – se va întoarce vreodată. E un simplu fapt, nu te întristează. În acest moment al vieţii tale, nu poţi tolera simultan apetitul sexual şi grija pentru copil. Fanteziile tale au dispărut cu desăvârşire. Îţi e dor de ele, dar simţi că nu le mai poţi stârni din senin. Eşti sigură că, într-o bună zi, or să revină – speri.

Jack se trezeşte şi se întinde ca un căţeluş, ducând mâinile peste cap, cu pumnii strânşi. Eşti emoţionată de iubirea cu care e înconjurat peste tot. E de-a dreptul furtunoasă bucuria stârnită de nou-născut, tandreţea pe care o inspiră familiei şi prietenilor şi străinilor. Dumnezeu să-l binecuvânteze, îţi spune chelnerul când ieşi din restaurant, şi te umple de duioşie. Mergi pe stradă cu un

zâmbet larg pe buze – izbucneşte din tine, nu-l poţi înăbuşi.

Lecţia 138, ultima *îmbăiat, spălat, schimbat de haine*

Gabriel, pe stradă.

Împingi căruciorul alături de Gole, aţi fost să faceţi cumpărături la Baby Gap. Vă dondăniţi: Gole vrea să-l îmbraci pe Jack cu haina, dar tu ştii că îi e suficient de cald. Apoi îl vezi.

Vă priviţi în ochi preţ de o clipă şi treceţi unul pe lângă celălalt fără cel mai mic semn de recunoaştere, aşa cum v-aţi promis cândva unul altuia.

Însă amândoi întoarceţi capul. Iar el îţi zâmbeşte complice, în cele din urmă, dispare, înghiţit de mulţime.

Inima ta duduie, inima ta duduie.

La semafor, Cole se apleacă şi încheie nasturii de la haina lui Jack. Zâmbeşti, nu spui nimic. Te gândeşti la cartea la care ai lucrat în ultima vreme; ai făcut tot ce e scris în ea, dar soţul tău nu va afla niciodată, pentru că eşti soţia cea bună. O vei încheia cu această imagine: stai la un colţ de stradă, întruchiparea femeii casnice, cu o fustă roz şi pălărie cloş, cu un cărucior în faţă şi un soţ alături, şi, în clipa aceea, te simţi puternică şi vioaie precum mercurul, deşi nimeni n-ar bănui vreodată.

Exteriorul şi interiorul tău nu se potrivesc, iar asta te încântă. Ziua îţi e inundată de un intens sentiment de fericire. Te gândeşti la anonima ta prietenă elisabetană, care te însoţeşte de multă vreme, ajutându-te să mergi mai departe. Îi povesteşti o perioadă ciudată şi strălucitoare din viaţa ta. Până acum, n-ai trăit nimic altceva despre care ar merita să scrii.

post-scriptu m

Aici se termină manuscrisul. Până în prezent, n-am reuşit să aflu ce s-a întâmplat cu fiica mea. În apropiere de stânca pe care se afla maşina, a fost găsit şi căruciorul nepotului meu, dar nu a fost recuperat niciun cadavru.

Dragă cititorule.

Poate te întrebi de ce am ales să public această carte anonim. Ca mamă, fiică şi, mai ales, soţie, mi s-a părut singura modalitate.

Mi-a plăcut ideea de a coborî dincolo de suprafaţa lucrurilor şi de a explora viaţa secretă a unei femei. Cu atât mai bine dacă, aparent, era o soţie bună şi mulţumită. Când am început cartea, aveam de gând să-mi pun numele pe ea, dar în scurtă vreme mi-am dat seama că mă cenzuram. Mă temeam de reacţiile celor apropiaţi, mă temeam că aş putea să-i rănesc şi nu aveam curajul de a fi

sinceră.

Într-o relaţie, e greu să fii complet onest, să-i arăţi partenerului adevăratul tău sine. Vita Sackville-West[15] se descria pe sine ca pe un aisberg, susţinând că soţul ei nu vedea decât ce era deasupra apei. Spunea că, după părerea ei, acesta era motivul pentru care căsnicia lor funcţiona. Că o relaţie nu poate rezista asprimii sincerităţii absolute.

Asta nu înseamnă că este o carte autobiografică; este un amestec de ficţiune şi adevăr, de fantezie şi fapte reale, o cuvertură cusută din peticele propriilor mele poveşti şi din ale prietenelor mele.

Şi am avut exemplul cărţii care a inspirat-o pe a mea: misteriosul text din secolul al şaptesprezecelea, intitulat *Vrednicia femeii.* Autoarea a ales anonimatul şi am vrut să-i urmez modelul. Scriam la patru sute de ani după ea, bucurându-mă de numeroasele avantaje aduse de mişcarea feministă, şi, totuşi, în mod ciudat, simţeam o parte din constrângerile pe care sunt sigură că le-a simţit şi ea când a hotărât să scrie onest despre ce vor femeile. Acest lucru mă fascina.

Aşadar, când am acceptat ideea de a nu-mi dezvălui

15 Vita Sackville-West (1892-1962) — poetă şi prozatoare engleză, faimoasă şi pentru relaţia ei amoroasă cu Virginia Woolf.

identitatea, totul a început să se lege. Brusc, mă simţeam ca o femeie pe o plajă străină, care e sigură că nu cunoaşte pe nimeni în jur şi care îşi expune trupul cu bucurie, fără să se gândească la ce cred ceilalţi despre ea. Deschisesem uşa spre o lume fascinantă, plină de îndrăzneală, şi puteam spune tot ce voiam. Toate acele lucruri tainice la care se gândeşte o femeie, dar despre care nu vorbeşte niciodată – şi nimeni n-ar fi ştiut că eu le-am scris.

Dragă cititorule, aş vrea să înţelegi ceva din spiritul discreţiei în care trebuia scrisă această carte. Aş vrea să înţelegi de ce m-aş fi putut simţi stânjenită dacă mi-aş fi pus numele pe ea, cu toate că m-a fascinat ideea de a o scrie şi mă bucur că am făcut-o. Un cititor mi-a scris: „N-aş fi avut niciodată curajul să spun ce ai spus tu – totul în ea este atât de natural, atât de sincer. Eşti foarte curajoasă”. Am râs când am primit această scrisoare, pentru că, bineînţeles, nici eu n-aş fi avut niciodată curajul să spun ce am spus, dacă m-aş fi gândit că îmi va apărea numele pe carte.

Mireasa dezgolită este despre o femeie care îşi găseşte vocea. Mă bucur că şi-a croit drum în lume, de una singură, şi, cine ştie, poate va încuraja şi alte femei să-şi

descopere vocea interioară.

În cele din urmă, trebuie să menţionez cărţile pe care le-am folosit cât am lucrat la *Mireasa dezgolită.* Este vorba de două texte victoriene din Biblioteca Londrei, care mi-au furnizat titluri lecţiilor:

Ştiinţa gospodăriei. Prelegeri despre cunoaşterea necesară unei femei, de reverendul J.P. Faunthorpe, şi *Sfaturile unei femei către alte femei, despre îngrijirea sănătăţii lor în Anglia şi India,* de Mary Scharlieb. Şi, bineînţeles, textul captivant, îndrăzneţ şi anonim care mi-a inspirat această carte, *Vrednicia femeii,* cunoscută şi ca *Tratat ce dovedeşte în multe feluri că femeile îi întrec pe bărbaţi,* care se găseşte în manuscris la Biblioteca Bodleiană din Oxford.

N.J. Gemmell

Faceţi cunoştinţa cu autoarea i i i

„Uneori, am impresia că *Mireasa dezgolită* este un echivalent pentru patul lui Tracyemin[16], spune Nikki Gemmell. Dar, în timp ce scriam, gândul de a-mi pune numele pe copertă mă făcea să nu mă simt în largul meu. Mi se părea dificil, întrucât cartea încearcă să prezinte un adevăr – am vrut să scriu extrem de sincer despre sex în

16 Aluzie la *Patul meu,* lucrare din 1998 a artistei britanice Tracey Amin, care constă din patul ei, cu tot cu aşternut şi alte câteva obiecte de uz personal, expus într-o galerie.

cadrul căsătoriei şi în afara ei —, dar, în acelaşi timp, sunt mamă şi soţie; pur şi simplu am simţit că, din punct de vedere personal, sunt foarte multe lucruri în joc”.

Cea de-a patra carte a lui Gemmell este, cu siguranţă, sinceră – poate chiar prea sinceră: „Când am început s-o scriu, aveam de gând să-mi pun numele pe ea, dar mi-am dat seama că eram prea reţinută şi precaută, că încercam să ascund aspectele vulnerabile”. Drept care a luat decizia de a o publica anonim, permiţându-şi să scrie cât mai onest cu putinţă. Odată îndepărtat riscul de a se simţi stânjenită, a devenit foarte deschisă cu privire la anumite laturi ale feminităţii care de obicei sunt ţinute sub tăcere.

„Trăim într-o lume asemănătoare cu cea din *Totul despre sex,* în care toţi trebuie să fim foarte agresivi din punct de vedere sexual, pricepuţi, nesătui şi ingenioşi. Ei bine, acest roman este un fel de replică la *Totul despre sex*”. Gemmell crede că, în ciuda recentei fascinaţii faţă de personaje precum Samantha Jones, devoratoarea de bărbaţi din serialul cu pricina, cele mai multe dintre femeile din viaţa reală încă se simt stânjenite, vulnerabile şi reticente când vine vorba despre sex: „Nu toate femeile vor să facă paradă cu trupul lor, să poarte fuste mini şi să vorbească despre viaţa lor sexuală”.

În cazul protagonistei romanului, această reticenţă este o barieră în calea plăcerii: „Toată viaţa ei sexuală a constat în supunere, acceptare şi privilegierea plăcerii partenerului”. Tocmai de aceea, explică Gemmell, „personajului meu i se pare atât de eliberator sexul anonim”.

Pentru a se documenta, Gemmell le-a trimis la cincisprezece dintre prietenele ei un e-mail în care le-a pus următoarea întrebare: „Ce îţi place foarte mult şi ce deteşti când faci sex?” A fost surprinsă de răspunsurile lor.

„Toate mi-au răspuns extrem de onest. Unul dintre răspunsuri a fost: «Nu-mi place să-mi atingă sânii». Nici mie nu mi-a plăcut niciodată, dar am crezut că doar eu sunt aşa: a fost foarte interesant să aflu asta. Şi câteva mi-au spus că nu suportă să facă felaţie. De ce nu vorbim mai mult despre asta?”

Aşadar, romanul compilează numeroase experienţe intime. „Am vrut ca *Mireasa dezgolită* să fie un fel de cuvertură cusută din petice, la care să contribuie cât mai multe femei. Este o carte ţesută din vieţile şi poveştile a numeroase femei, nu neapărat din experienţele autoarei. Acesta a fost un alt motiv pentru care am ales anonimatul: nu erau doar părerile mele”.

Dar, în cele din urmă, dorinţa lui Gemmell de a nu fi asociată cu romanul a fost spulberată: vânată de presă, numele ei a apărut în mai multe cotidiene importante, obligând-o să dezvăluie că ea este autoarea, ceea ce a făcut ca editarea să devină dificilă, dat fiind că romanul fusese scris cu o asemenea onestitate. Gemmell îşi aminteşte că, atunci când editorul i-a sugerat nişte modificări, şi-a spus în sine ea: „Vai de mine! Acum ştiu că eu am scris-o!” Privată dintr-odată de protecţia anonimatului, şi-a reconsiderat poziţia: „Nu voiam decât să pun mâna pe un pix roşu şi să tai toate acele rânduri extrem de stânjenitoare pe care nu-mi venea să cred că le scrisesem”.

De asemenea, a trebuit să facă nişte mărturisiri. Cel mai dificil a fost să-i spună soţului ei. Deşi acesta ştia că lucrează la o carte, habar n-avea cât de explicită era: „Andy n-a citit niciuna dintre cărţile mele. E genul căruia îi place P.G. Wodehouse[17]”. Dat fiind că *Mireasa dezgolită* a avut parte de o campanie de publicitate care accentua componenta sexuală a cărţii, fiind descrisă drept „confesiunea unei vampe de suburbie”, Gemmell a fost nevoită să-i dea explicaţii: „Am crezut că o să fie

17 P.G. Wodehouse (1881-1975) — umorist englez.

stânjenitor. Dar n-am anticipat că mărturisirea mea avea să ne împrospăteze căsnicia. Acum, se uită la mine cu alţi ochi şi mă cunoaşte mai bine. A fost excelent”.

„Dar, din alt punct de vedere, a fost un an al naibii de greu – am încărunţit şi am început să am migrene. Am două bunici minunate trecute de nouăzeci de ani, care au avut de suferit din pricina mea la clubul lor de popice. Şi socrii mei. Au fost momente în care m-am întrebat: «Ce o fi fost în capul meu?», «De ce am făcut asta?» Dar, de curând, o prietenă mi-a spus: «Nikki, pe patul de moarte, o să te uiţi în urmă şi o să-ţi zici în sinea ta: *Slavă Domnului că am făcut-o!* şi o să fii mândră de tine». Şi sunt mândră de ce am făcut. Onestitatea e bună”.

Gemmell a devenit o susţinătoare ferventă a onestităţii. De curând, a fost invitată la o emisiune radio, împreună cu cinci bărbaţi.

Subiectul discuţiei a fost sinceritatea în viaţa sexuală: „Bărbaţii au avut o abordare tipic masculină, ba chiar macho, dar, după ce s-a terminat emisiunea, cu toţii şi-au schimbat atitudinea”, îşi aminteşte ea. A venit vorba despre sexul oral şi doi dintre ei au mărturisit că nu suportă să li se facă felaţie. „De ce n-aţi spus asta în direct? i-a întrebat Gemmell. Femeile n-au niciodată ocazia

să audă asta”. Unul dintre ei a explicat că, deşi preferă să fie sărutat pe gură, nu „acolo, jos”, şi el trebuie să respecte un anumit stereotip.

„Mi-ar plăcea grozav să citesc *Mirele dezgolit,* încheie Gemmell. Aş vrea să cunosc viaţa secretă a bărbaţilor. Cred că ar fi mult mai surprinzătoare decât ne aşteptăm. Dar oare un bărbat ar avea curajul să scrie cu aceeaşi onestitate?” Chiar aşa, ar avea curaj?

Interviu

Care este ideea ta de fericire perfectă?

Să fiu în mijlocul familiei mele, undeva pe o plajă sălbatică, după ce tocmai am terminat un roman de care sunt mulţumită.

Care este temerea ta cea mai mare?

Că ar putea să li se întâmple ceva copiilor mei.

Care este persoana pe care o admiri cel mai mult?

Soţul meu, pentru că mă suportă.

Ce obiecte ai tot timpul la tine?

O agendă, un stilou Waterman vechi şi un ruj.

Ce lucru ţi-ar îmbunătăţi calitatea vieţii?

Mai mult somn.

Care e cea mai importantă lecţie pe care ai învăţat-o în viaţă?

Nu lăsa oamenii să te convingă să renunţi; fii curajos, urmează-ţi inima şi fă ce-ţi doreşti cu adevărat.

Ce autor a avut cea mai mare influenţă asupra ta?

Michael Ondaatje.

Cartea pentru copii preferată?

Să ucizi o pasăre căutătoare, de Harpe Lee.

Barul/restaurantul preferat?

Orice local unde pot să scriu. Momentan, e Starbucks, pentru că acolo pot lucra câteva ore doar cu un ceai Chai şi o gogoaşă. Sunt sigură că angajaţii nu-i suportă pe clienţii de genul ăsta.

Unde mergi când cauţi inspiraţie?

Oriunde e linişte, oriunde pot fi singură.

Ce îţi displace cel mai mult?

Oamenii care te deprimă (în loc să te bine dispună): oamenii meschini şi posaci, care vor să îi tragă în jos pe cei din jur.

Ce carte ţi-ai fi dorit să scrii?

Jane Eyre.

Ce scrii acum?

O continuare la *Mireasa dezgolită.*

Cărţile preferate ale lui Nikki Gemmell

1. *Amantul,* Marguerite Duras

2. *Iubire,* Toni Morrison
3. *Poeme,* Robert Browning
4. *La răscruce de vânturi,* Emily Brontë
5. *Particule elementare,* Michel Houellebecq
6. *Marele Gatsby,* E Scott Fitzgerald
7. *Poeme,* Les Murray
8. *Lângă Gara Mare m-am aşezat şi am plâns,* Elizabeth
9. *Viaţa lui Buddy Bolden,* Michael Ondaatje 10. *Bărbatul care iubea copiii,* Christina Stead *în culise*

Anonimul este probabil cel mai prolific autor din istoria literaturii, căruia i se atribuie scrierea unora dintre cele mai timpurii, mai controversate şi mai suculente cărţi.

Autorii îşi ascund numele pentru a-şi proteja identitatea. Ascunzându-te în spatele acestei faţade, poţi scrie fără nicio sfială şi fără teama de represalii. Când a scris *Mireasa dezgolită,* Nikki Gemmell s-a inspirat tocmai dintr-o astfel de carte, *Vrednicia femeii,* ale cărei afirmaţii protofeministe despre cum ar trebui să se poarte femeile erau atât de înaintate pentru vremea aceea, încât autoarea s-a văzut nevoită să-şi ascundă numele, pentru a nu fi pedepsită. În mod similar, luând decizia de a nu-şi dezvălui identitatea, Gemmell s-a simţit liberă să exploreze ultimele noastre tabuuri şi să dea în vileag

barierele care îi despart de fapt pe bărbaţii şi femeile din ziua de azi.

Când, în cele din urmă, a mers cu manuscrisul terminat la agentul ei, David Godwin, a simţit că stă „goală în faţa lui”, după cum spune ea însăşi. Din fericire, acesta i-a respectat decizia de a rămâne anonimă şi a aborda editorii fără să-i divulge identitatea. După ce cartea a fost cumpărată de Editura Fourth Estate la o licitaţie foarte disputată organizată în cadrul Târgului de la Frankfurt, numele autoarei a fost divulgat doar celor doi directori editoriali – nimănui altcuiva din cadrul companiei.

Bineînţeles că presa a devenit foarte interesată. În ziare au apărut titluri susţinând că această carte pigmentată cu „sex în suburbii” va aduce o avere „unei casnice misterioase”. S-a declanşat o vânătoare de vrăjitoare: cine era această casnică? Soţia dezamăgită a unui câştigător al premiului Booker? Sau cumva era scrisă de un bărbat?

În mod surprinzător, poate, Gemmell a fost dată în vileag de presa serioasă, nu de paparazzii tabloidelor. Neputând să-şi ţină în frâu curiozitatea, un reporter de la *Sunday Telegraph* s-a dus la apartamentul din Notting Hill unde locuieşte autoarea cu soţul şi cei doi copii şi a stat în faţa uşii – la propriu – până când Gemmell a recunoscut că

ea a scris *Mireasa dezgolită.* Gemmell îşi aminteşte: „Eram îngrozită şi, ca fostă jurnalistă, pur şi simplu nu-mi puteam da seama de ce era o ştire de senzaţie. Soţul meu şi cu mine stăteam tremurând pe canapea. Planul meu era să scriu această carte şi s-o las să-şi croiască singură drum în lume”.

Pe cealaltă parte a globului, un alt jurnalist a luat legătura cu părinţii ei din Australia, sperând să obţină detalii picante pe care să le împrăştie prin ziare. Din fericire, Gemmell a prevăzut această manevră şi i-a instruit din vreme să nu răspundă la nicio întrebare. Tatăl ei a întrebat-o: „Pot mai întâi să le spun că sunt foarte mândru de tine şi abia apoi să le închid în nas?”

Jurnalistul american Joe Klein a avut parte de un tratament similar din partea presei în 1996, când a scris un roman anonim *Culori primare.* Cartea relata, fără multe voalări, campania prezidenţială din 1992 a lui Bill Clinton şi a ajuns imediat un bestseller.

Întrucât conţinea portretele de o acurateţe caustică ale câtorva actori politici de prim rang, era limpede că fusese scrisă de o persoană dinăuntrul sistemului, care încerca să dezvăluie modul lui de funcţionare. CNN a spus că romanul lui Klein „zugrăveşte fără menajamente faţa cea mai urâtă

a politicii”.

Presa s-a dedicat cu îndârjire misiunii de a-l descoperi pe misteriosul scriitor. Au apărut site-uri dedicate teoriilor cu privire la identitatea lui, iar emisiunile de dezbateri s-au aplecat şi ele asupra celui mai fierbinte subiect al momentului, deoarece, după cum a spus un moderator, „pentru un jurnalist, nimic nu e mai captivant decât un autor anonim”.

Detractorii l-au acuzat pe Klein că şi-a tăinuit numele pentru a crea „o uriaşă campanie de marketing”, dar motivele pentru care a ales să-şi păstreze anonimatul seamănă cu ale lui Gemmell: şi el a vrut să scrie o poveste complet onestă, fără nicio reţinere. În timp ce romanul lui Gemmell s-a aventurat pe tărâmul sexului, al lui Klein s-a concentrat asupra vieţii politice – ambele sunt subiecte asupra cărora e greu să fii sincer, când ştii că îţi pui în joc prieteniile şi relaţiile. Amândoi autorii susţin cu tărie că n-ar fi putut să scrie ce au scris dacă ar fi trebuit să-şi pună numele pe copertă.

Dar, până la urmă, hotărârea lui Klein de a rămâne anonim l-a costat slujba de editorialist la *Newsweek.* Deşi a negat ferm în nenumărate ocazii paternitatea romanului, *Washington Post* a reuşit să-l identifice pe Klein cu ajutorul

analizei grafologice a însemnărilor pe care le făcuse pe manuscris. După deconspirare, Klein a fost foarte aspru criticat de breasla jurnaliştilor, care i-au pus la îndoială onoarea şi profesionalismul din pricina faptului că a minţit presa în repetate rânduri.

În ambele cazuri, autorii şi-au dorit – din tot sufletul – să-şi poată păstra anonimatul. După ce a fost dată în vileag, Gemmell a adăugat romanului ei o scrisoare în care explică de ce „ca soţie şi mamă" s-ar fi putut simţi stânjenită dacă şi-ar fi pus numele pe copertă şi le cere cititorilor să accepte „spiritul discreţiei în care trebuia scrisă această carte". Scrisoarea este adresată celor care „nu vor vrea să accepte" dorinţa ei de a-şi păstra anonimatul. Iar aceştia sunt mulţi, cu siguranţă.

Unii se întreabă de ce aceşti autori n-au scris sub un alt nume – n-ar fi fost puse foarte multe întrebări incomode despre, să zicem, „Jane Smith". Dar Gemmell consideră că „un pseudonim e o minciună" şi crede că cinstit este să-ţi declari intenţiile şi să le ceri oamenilor să respecte asta. „Cartea mea este, întâi de toate, despre onestitate".

Alţii ar putea spune că, deşi au fost daţi în vileag de presă, scandalul mediatic a fost o forţă pozitivă atât pentru Klein, cât şi pentru Gemmell. Vânzările înregistrate

de cărţile lui Klein nu au fost afectate de deconspirarea lui, iar *Culori primare* a avut parte de o ecranizare de succes, cu John Travolta şi Emma Thompson în rolurile principale. La scurt timp după ce şi-a pierdut slujba, Klein a fost cooptat de *The New Yorker,* iar acum lucrează la revista *Time,* pentru care scrie un foarte apreciat editorial săptămânal.

Iar Gemmell? Acum, scrie cărţile care urcă pe locul întâi în topul vânzărilor din Australia, iar în presa britanică a devenit purtătoarea de cuvânt a eliberării sexuale a femeilor. „După opt luni de traumă, în care a trebuit să fac faţă consecinţelor neplăcute, totul s-a transformat într-o experienţă pozitivă. Am fost obligată să-mi iau cartea de mână şi să spun: «Da, eu am scris-o şi sunt mândră de ea»”.